

โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารกับสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย

นางสาวบุษยามาส สองเมือง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 0 8 4 7 0 6 7 2 8

GLOBALIZATION OF COMMUNICATION AND INTERNATIONAL NEWS AGENCIES
IN THAILAND

MISS BUSAYAMAS SONGMUANG

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Communication Arts) Program in Journalism and Information

Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

531077

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารกับสำนักข่าวนานาชาติประจำ
ประเทศไทย

โดย

นางสาว บุญยมาศ สองเมือง

สาขาวิชา

วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิรงรอง รามสูต

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของมหาวิทยาลัยตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ชาติประเสริฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิรงรอง รามสูต)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ รจิตลักษณ์ แสงอุไร)

ศูนย์วิทยุพัชราภรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บุษยามาส สองเมือง : โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารกับสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย
(GLOBALIZATION OF COMMUNICATION AND INTERNATIONAL NEWS AGENCIES IN
THAILAND) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต, 135 หน้า

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารต่อการทำงานของสำนักข่าวนานาชาติในประเทศไทย เพื่อดูว่าโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารส่งผลต่อโครงสร้างการทำงาน กระบวนการทำงาน ประเภทข่าวที่นำเสนอ และการกำหนดประเด็นข่าวของสำนักข่าวหรือไม่ อย่างไร เลือกศึกษาสำนักข่าวนานาชาติ 2 แห่งในประเทศไทย ได้แก่ สำนักข่าว Reuters ของอังกฤษ และสำนักข่าว Xinhua ของจีนโดยใช้การวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคลากรข่าวของสำนักข่าวทั้ง 2 แห่ง จำนวน 9 คน

ผลการวิจัยพบว่า โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารส่งผลกระทบต่อใน 3 ด้านที่สำคัญ คือ

1. การหลอมรวมทางเทคโนโลยีกับรูปแบบธุรกิจและทิศทางข่าวสารในสำนักข่าว ในกรณีของสำนักข่าว Reuters การหลอมรวมทางเทคโนโลยีทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 2 ประเด็น ได้แก่ การควบรวมธุรกิจกับบริษัทข้อมูลยักษ์ใหญ่ Thomson Corporations และการแข่งขันจากช่องทางข่าวสารที่หลากหลายมากขึ้นจากนักข่าวพลเมือง (Citizen Journalists) บนอินเทอร์เน็ต โดยการควบรวมธุรกิจ ทำให้กลุ่มลูกค้าของ Reuters เปลี่ยนจากสื่อมวลชนมาเป็นนักลงทุนและองค์กรเอกชน ซึ่งส่งผลให้ประเด็นและแนวทางข่าวที่นำเสนอเปลี่ยนไปเป็นข่าวทางการเงินหรือข่าวที่ส่งผลกระทบต่อตลาด ในขณะที่การแข่งขันที่มากขึ้นทำให้ Reuters ต้องเน้นนำเสนอข่าวเชิงวิเคราะห์มากขึ้น ส่วนในกรณีของสำนักข่าว Xinhua ไม่มีการควบรวมกิจการ การเปลี่ยนแปลงที่เริ่มเกิดขึ้นเป็นผลมาจากนโยบายเปิดประเทศของจีนที่ทำให้สำนักข่าว Xinhua ต้องดำเนินงานในฐานะสื่อของชาติที่ให้บริการในระดับนานาชาติ ประเด็นและแนวทางของข่าวไม่ได้เปลี่ยนแปลงเท่าใดนัก แต่จะหันมาเน้นปริมาณข่าว ทั้งภาษาจีนและอังกฤษ

2. ระบอบการปกครองกับคุณค่าข่าวในสำนักข่าว: ความเปลี่ยนแปลงหรือความต่อเนื่องภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ พบว่า ในฐานะสำนักข่าวของประเทศประชาธิปไตย สำนักข่าว Reuters ยังคงยึดถือคุณค่าข่าวแบบโลกที่ 1 แต่เนื่องจากสำนักข่าวคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มลูกค้าเป็นสำคัญ ข่าวที่ Reuters ให้ความสำคัญมากที่สุดจึงยังคงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตลาด ในขณะที่สำนักข่าว Xinhua ยังคงยึดถือคุณค่าข่าวแบบโลกที่ 2 แต่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนบริการข่าวภาษาอังกฤษ ที่ใช้คุณค่าที่เปิดกว้างและเป็นแบบโลกที่ 1 มากขึ้น แต่ยังคงเน้นข่าวเกี่ยวกับประเทศจีนและต้องไม่ขัดแย้งอย่างรุนแรงกับระบอบการปกครองของจีน

3. โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารกับอำนาจของท้องถิ่น - การกำหนดประเด็นข่าวจากท้องถิ่น สะท้อนให้เห็นชัดเจนจากบริการข่าวภาษาไทยของสำนักข่าว Reuters ที่นักข่าวและบรรณาธิการชาวไทยเป็นผู้เตรียมเนื้อหาสำหรับลูกค้าชาวไทยเองโดยตรง อย่างไรก็ตามพบว่าบริการดังกล่าวเป็นเพียงส่วนน้อยเมื่อเทียบกับบริการข่าวทั้งหมดของ Reuters อีกทั้งยังไม่ได้มีลักษณะเป็นท้องถิ่นวิวัฒน์ที่ท้องถิ่นมีอำนาจอย่างแท้จริง แต่เป็นไปในลักษณะโลกาภิวัตน์ที่เป็นการผสมผสานระหว่างเนื้อหาสำหรับท้องถิ่น กับนโยบายองค์กรของสำนักข่าวตะวันตก

ภาควิชา .....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่อนิสิต ..... มุขชกที สี่๒๑๕๖ .....

สาขาวิชา .....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ..... พิรงรอง รามสูต .....

ปีการศึกษา .....2553.....

5084706728 : MAJOR JOURNALISM AND INFORMATION

KEYWORDS : GLOBALIZATION/COMMUNICATION/INTERNATIONAL NEWS AGENCIES

BUSAYAMAS SONGNUANG: GLOBALIZATION OF COMMUNICATION AND INTERNATIONAL NEWS AGENCIES IN THAILAND: THESIS ADVISOR: ASST. PROF. PIRONGRONG RAMASOOTTA, Ph.D., 135 pp.

The objective of this research is to study the influences of globalization of communication on the working process of international news agencies in Thailand, in this case the English News Agency, Reuters and the Chinese News Agency, Xinhua. Research methodologies used in this study are document research and in-depth interviews. The research findings indicate that globalization of communication impacts on the news agencies in 3 ways as follows:

1. Technological convergence as a result of globalization of communication has led to a transformation of Reuters in terms of the business operation and types of news produced by the new agency. The convergence of technology induces 2 significant changes, which are Reuters' merger with a giant information company, Thomson Corporation, and multiplicity of news channels from citizen journalists on the Internet. After the merger, Reuters' major customers have changed from media to investors and private organizations. This influences Reuters to switch its focus to financial news and market moving stories rather than general news. At the same time, with multiple channels of news, Reuters has to emphasis more on analytic and in-depth news. In contrast, Xinhua News Agency does not have an issue of merger. The change in its operation results from China's Open-Door policy, which influences Xinhua, as China's representative, to become a national news agency that provides services internationally. Types of news produced by Xinhua have not changed much, but it focuses on producing as much as possible news, both in Chinese and English.

2. In terms of the regime and its impacts on news values applied by each news agency, it is found that Reuters, as the new agency of democratic countries, still uses the news values of the first world. However, as it considers customers' demands most important, types of news Reuters gives importance to are financial and market moving news. On the other hand, Xinhua still clings to the news values of the second world as it is the news agency of the Communist Party of China. Nevertheless, there begin to be a change for English news in which Xinhua uses more first world news values, but it still focuses mainly on China-related news.

3. Globalization of communication allows for an appearance of local contents in the case of Reuters. Reuters has just started providing Thai news services, in which the Thai editor has full authority to edit the news, independently of western editors, to serve Thai customers. However, it is not real localization of content but rather glocalization which is an integration of local contents and an organizational policy of the western news agency.

Department : ..... Journalism .....

Student's Signature *Busayamas Songnuang*

Field of Study : ..... Journalism and Information .....

Advisor's Signature *Pirongrong Ramasootta*

Academic Year : 2010 .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายๆ ฝ่าย ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิงรอง รามสูต หรืออาจารย์ขวัญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เมตตาและทุ่มเทเวลาให้กับลูกศิษย์คนนี้เหลือเกิน หากขาดความช่วยเหลือ คำปรึกษา และกำลังใจจาก อาจารย์ ศิษย์คนนี้คงไม่สามารถก้าวผ่านอุปสรรค ความท้อแท้ และความเหน็ดเหนื่อยมาจนถึงจุดนี้ได้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ขาติประเสริฐ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์จิตลักข์ณ แสงอุไร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่เมตตาลูกศิษย์คนนี้เสมอมาและเสียสละเวลามาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แต่เช้าตรู่ อีกทั้งยังให้คำปรึกษาทั้งที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัยและเป็นข้อคิดสำหรับการใช้ชีวิตประจำวัน

ขอบคุณกำลังใจจากอาจารย์นุ่ม ซึ่งถึงแม้ผู้วิจัยจะไม่เคยได้เรียนกับอาจารย์ แต่ไม่ตรีและร้อยยิ้มที่อาจารย์มีให้ตลอดช่วงเวลา 4 ปีที่อยู่ที่นี่ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกอบอุ่น ขอขอบคุณพี่ปิ่น พี่ฝน พี่โจ พี่หนุ่ม พี่ต้อง พี่จำ พี่อัน พี่ต่อ สำหรับกำลังใจ การห่วงใยถามไถ่ และความช่วยเหลือ รวมถึงความอบอุ่น ความเป็นกันเองที่พี่ๆ มอบให้ทำให้การเรียนปริญญาโทที่มีความสุขมากขึ้น ขอขอบคุณพี่นาย พี่โอ้ พี่จุ่ม พี่แมว พี่อ้อย เจ้าหน้าที่ที่คณะนิเทศศาสตร์ ที่คอยอำนวยความสะดวกในทุกๆ ขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์

ขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมรุ่น JR ร่วมทุกข์ร่วมสุข ร่วมเรียนร่วมเล่นกันมา ขอขอบคุณหมทอง ถมทอง เต็ก นุ ที่เมื่อใดก็ตามที่หันไปหาความช่วยเหลือแล้วได้กลับมาเสมอ แถมยังมาพร้อมด้วยกำลังใจทุกครั้ง ขอขอบคุณน้องๆ JR ที่คอยให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ของการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ARTS 36 ที่ยังคงอยู่ด้วยกันมาจนถึงทุกวันนี้ เพื่อนโน้ต เพื่อนชัน เพื่อนกุล เพื่อนกิ๊ก เพื่อนป๊อป เพื่อนลี เพื่อนหยก เมธิ ฯลฯ ขอขอบคุณสำหรับรอยยิ้ม ความช่วยเหลือและกำลังใจที่มีให้ตลอดมา แม้อายามที่ท้อแท้ที่สุด แต่กำลังใจและความเชื่อมั่นจากเพื่อนๆ ช่วยผลักดันให้เพื่อนมาถึงวันนี้ได้ ขอขอบคุณนิกกี้ พุดจีบ อู๋ย น้องเจ น้องนัฐ น้องแป้ง น้องออมมี ฯลฯ สำหรับการถามไถ่และกำลังใจ

ขอขอบพระคุณบุคลากรข่าวของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย ที่กรุณาสละเวลาให้สัมภาษณ์ และทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ ขอขอบคุณแม่ ป้า และทุกๆ คนที่บ้าน ที่คอยให้การสนับสนุนและกำลังใจตลอดมา ขอขอบคุณที่ทำให้เมย์รู้สึกมีความสุขทุกครั้งที่ได้กลับบ้าน

ท้ายที่สุด ขอขอบคุณวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ทำให้ฉันรู้ว่า ตัวเองโชคดีแค่ไหนที่มีคนเหล่านี้อยู่รอบๆ ตัว ขอขอบคุณจริงๆ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1) ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2) วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
3) คำถามวิจัย.....	8
4) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
5) นิยามศัพท์.....	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
1) แนวคิดเรื่องการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศ.....	10
2) แนวคิดเรื่องสำนักข่าว.....	15
3) แนวคิดเรื่องการรักษาช่องทางการสื่อสารและการกำหนดวาระข่าวสาร.....	18
4) แนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว.....	22
5) แนวคิดเรื่องจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม (Cultural Imperialism) กับโลกาภิวัตน์ ทางวัฒนธรรม (Cultural Globalization).....	29
6) แนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์และโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร.....	33
7) แนวคิดเรื่องการทำให้เป็นท้องถิ่น (Localization) และการผสมผสานวัฒนธรรม ระดับโลกและระดับท้องถิ่น (Glocalization).....	36
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	40
1) ขอบเขตการวิจัย.....	41
2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
3) การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4) การนำเสนอข้อมูล.....	42
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	44
1) ประวัติความเป็นมาของสำนักข่าวReuters.....	44
2) ประวัติความเป็นมาของสำนักข่าว Xinhua.....	62
3) โครงสร้างการทำงานของสำนักข่าว Reuter.....	69
4) โครงสร้างการทำงานของสำนักข่าว Xinhua.....	75
5) กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวเกี่ยวกับประเทศไทย.....	87
6) บทบาทของเทคโนโลยีเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตต่อการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญใน กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าว.....	98
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	117
1) สรุปผลการวิจัย.....	118
2) อภิปรายผลการวิจัย.....	122
รายการอ้างอิง.....	132
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	135

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญัตินำ

ตารางที่		หน้า
1	กำลังพลของสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย.....	71
2	สรุปหน้าที่การทำงาน (Job Description) ของบุคลากรข่าวภายในกอง บรรณาธิการสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย.....	72
3	กำลังพลของสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย.....	76
4	สรุปหน้าที่การทำงาน (Job Description) ของบุคลากรข่าวภายในสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย.....	77
5	คุณค่าข่าวในการคัดเลือกประเด็นข่าวของสำนักข่าว Reuters และ Xinhua (เรียงตามลำดับการให้ความสำคัญ).....	93
6	เปรียบเทียบภาพรวมของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua.....	118
7	เปรียบเทียบกระบวนการทำงานของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua	120
8	โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters และ Thomson Corporation ก่อน และหลังการควบรวมกิจการในปี ค.ศ. 2008.....	124

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การไหลของข้อมูลข่าวสารแบบศูนย์กลางออกสู่รอบนอก (Center-Periphery Flow).....	12
2	การไหลของข้อมูลข่าวสารแบบทิศเหนือใต้ (North-South Flow).....	13
3	การไหลของข้อมูลข่าวสารแบบสามเหลี่ยม (Triangular Flow).....	13
4	แบบจำลองผู้รักษาช่องทางสื่อสารของไวท์.....	19
5	แบบจำลองการกำหนดควาระข่าวสารของแม็คคอมส์และซอร์วี่.....	21
6	โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters ในช่วงทศวรรษ 1940-1950.....	47
7	โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters ในปี ค.ศ.1989 ภายหลังเปลี่ยนเป็นบริษัทมหาชน.....	50
8	หน้าจอข่าวของ Reuters (Reuters 3000Xtra).....	53
9	ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Reuters.....	54
10	ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Reuters (ต่อ).....	55
11	ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Reuters (ต่อ).....	56
12	โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Thomson Corporation ในปี ค.ศ. 2007 ก่อนการควบรวมกิจการกับ Reuters.....	59
13	โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters ก่อนการควบรวมกิจการกับ Thomson Corporation ในปี ค.ศ. 2008.....	59
14	โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Thomson Reuters (หลังการควบรวม).....	61
15	ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Xinhua.....	66
16	ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Xinhua (ต่อ).....	67
17	ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Xinhua (ต่อ).....	68
18	โครงสร้างกองบรรณาธิการสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย.....	70
19	โครงสร้างกองบรรณาธิการสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย.....	76
20	กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Reuters ประเทศไทย.....	81
21	รูปแบบการไหลของข่าวสารที่ผลิตโดยสำนักข่าว Reuters ประเทศไทย.....	82

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
22	กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Xinhua ประเทศไทย	84
23	รูปแบบการไหลของข่าวสารที่ผลิตโดยสำนักข่าว Xinhua ประเทศไทย.....	85
24	การเชื่อมต่อผ่านระบบ VPN.....	100
25	บทบาทของเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายต่อกระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Reuters ประเทศไทย.....	103
26	เว็บไซต์ของกระทรวงที่ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว.....	104
27	เว็บไซต์ของสำนักข่าวรอยเตอร์ที่ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว.....	104
28	เว็บไซต์ของสำนักข่าวต่างประเทศที่ Reuters ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็น ข่าว.....	105
29	เว็บไซต์ของสำนักข่าวในประเทศไทยที่ Reuters ใช้ติดตามและตรวจสอบ ประเด็นข่าว.....	106
30	บทบาทของเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายต่อกระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Xinhua ประเทศไทย.....	112
31	เว็บไซต์ของสำนักข่าว Xinhua ที่ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว.....	113
32	เว็บไซต์ของสำนักข่าวต่างประเทศที่ Xinhua ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็น ข่าว.....	113
33	เว็บไซต์ของสำนักข่าวในประเทศไทยที่ Xinhua ใช้ติดตามและตรวจสอบ ประเด็นข่าว.....	114
34	การปรับตัวของสำนักข่าว Reuters.....	126

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกที่ประเทศในภูมิภาคต่างๆ มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การรับรู้เรื่องราวข่าวสารของประเทศต่างๆ ได้กลายเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อโลกก้าวเข้าสู่ยุคสังคมสารสนเทศที่ข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เทียบเท่ากับปัจจัยสี่ ผู้คนต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดด้านระยะทางและเวลา ทำให้ประชากรโลกจำนวนมากไม่มีโอกาสที่จะเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ผ่านประสบการณ์ตรง โดยเฉพาะเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศที่อยู่ห่างไกลออกไป แต่กลับได้รับรู้ข้อมูลดังกล่าวผ่านประสบการณ์ทางอ้อม โดยมีสื่อมวลชนเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญ

Esperança Bielsa (2008) กล่าวว่า ภาพรวมของการเผยแพร่ข่าวสารรอบโลกนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นไปในลักษณะที่มีองค์กรสื่อเพียงไม่กี่แห่งที่มีอำนาจทางการตลาด อันเป็นผลมาจากกระบวนการรวมศูนย์ (Centralization) การผ่อนคลายการควบคุมระหว่างองค์กร (Deregulation) การแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นเอกชน (Privatization) และการเปลี่ยนมาดำเนินการเชิงพาณิชย์ (Commercialization) ของอุตสาหกรรมสื่อในระดับที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้ช่องทางในการนำเสนอและรับรู้ข่าวสารเปิดกว้างและมีความหลากหลายมากขึ้น แต่จำนวนองค์กรที่สามารถทำหน้าที่รวบรวมและถ่ายทอดข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพกลับมีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งองค์กรเพียงไม่กี่แห่งเหล่านี้ยังทวีความมีอำนาจมากขึ้นภายใต้บริบทที่ระบบทุนนิยมและการค้าเชิงพาณิชย์เป็นใหญ่ ส่งผลให้องค์กรสื่ออื่นๆ อีกจำนวนมากที่ขาดศักยภาพทางด้านเงินทุนที่เพียงพอไม่สามารถที่จะรวบรวมหรือผลิตข่าวสารได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง และจำเป็นต้องพึ่งพาข้อมูลจากองค์กรดังกล่าว เกิดเป็นการผูกขาดในด้านการเป็นแหล่งข้อมูลของโลกจนนำไปสู่ความไม่สมดุลในเรื่องการไหลเวียนของข่าวสาร โดยเป็นการไหลทางเดียวจากประเทศที่มีองค์กรสื่อที่มีประสิทธิภาพ อุปกรณ์และเทคโนโลยีสื่อสารที่ทันสมัย ไปสู่ประเทศที่ไม่มีความพร้อมในเรื่องดังกล่าว

ในบรรดาสื่อมวลชนที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก สำนักข่าวนับเป็นองค์กรสื่อที่มีบทบาทอย่างมากต่อการรับรู้ข่าวสารข้อมูลของประชาชน ในฐานะที่เป็นผู้รวบรวมและถ่ายทอดข่าวสารต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักข่าวระหว่างประเทศหรือสำนักข่าวนานาชาติ (International News Agencies) ซึ่งมีขอบข่ายการให้บริการในระดับสากล สำนักข่าวเหล่านี้จะรวบรวมข่าวสารเกี่ยวกับประเทศต่างๆ และนำเสนอหรือถ่ายทอดให้แก่ผู้รับสารทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงมีการทำข้อตกลงร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับสำนักข่าวแห่งชาติของประเทศต่างๆ หรือระหว่างสำนักข่าวนานาชาติด้วยกันเพื่อประสานผลประโยชน์ในการดำเนินกิจการของตนเอง (ดร.ณิธิ หิรัญรักษ์, 2542) นอกจากนี้ สำนักข่าวนานาชาติชั้นนำส่วนใหญ่ยังมีการจัดตั้งสาขาและสำนักงานเครือข่ายพร้อมทีมบรรณาธิการและนักข่าวในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารให้สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกหรือลูกค้าได้กว้างขวางครอบคลุมมากขึ้น

กระแสวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับความไม่สมดุลของการไหลเวียนของข่าวสารระหว่างประเทศเริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1970 นับตั้งแต่การเปิดให้มีการไหลของข้อมูลข่าวสารอย่างเสรี (Free Flow of Information) ตามข้อเรียกร้องของสหรัฐอเมริกาหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อปี ค.ศ. 1945 โดยสำนักข่าวนานาชาติขนาดใหญ่ของตะวันตก 4 แห่ง ได้แก่ สำนักข่าว Reuters ของอังกฤษ สำนักข่าว AP (Associated Press) กับสำนักข่าว UPI (United Press International) ของสหรัฐอเมริกา และสำนักข่าว AFP (Agence France Presse) ของฝรั่งเศส หรือที่รู้จักกันในนาม Big Four ถูกโจมตีจากนักวิจารณ์และประเทศปริณทลรอบนอกต่างๆ (Peripheral Nations) ว่าเป็นต้นเหตุหลักของความไม่สมดุลดังกล่าว

สำนักข่าวนานาชาติทั้ง 4 แห่งเป็นสำนักข่าวที่มีฐานะทางการเงินดี มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและบุคลากรที่เพียบพร้อมกว่าสำนักข่าวชั้นรองๆ ลงมา ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารจากประเทศต่างๆ ก่อนที่จะเผยแพร่หรือส่งต่อให้แก่สมาชิกทั้งที่เป็นบุคคลและสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ทั่วโลก สื่อทั้งในระดับชาติและนานาชาติจำนวนมากล้วนต้องพึ่งพาข่าวสารจากสำนักข่าวเหล่านี้ Boyd Barrette (1998, อ้างถึงใน Bielsa, อ้างแล้ว) เปรียบเทียบสำนักข่าวนานาชาติว่าเป็น “องค์กรขายส่งข่าว (News Wholesalers)” ที่มีโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการรวบรวมและแพร่กระจายข่าวสารที่มีขนาดใหญ่ที่สุด สำนักข่าวนานาชาติจึงเป็นเสมือนหัวใจและเส้นเลือดหลักในการสูบฉีดข่าวและไหลเวียนข่าวในระบบข่าวสารโลก (Stevenson, 1988, อ้างถึงใน มนทิรา วิโรจน์นันต์, 2541) สอดคล้องกับคำกล่าวของ McBride (1980) ที่ว่า สำนักข่าวนานาชาติแทบจะเรียกได้ว่าเป็นผู้ควบคุมการไหลและแพร่กระจายข่าวสารของโลกแบบเบ็ดเสร็จ ข่าวสารที่

ประชากรในโลกได้รับกว่า 80% ถูกผลิตและส่งมาจากลอนดอน นิวยอร์ก และปารีส (รจิตลักษณะ แสงอุไร, 2548) ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นถึงลักษณะการไหลของข่าวสารแบบทางเดียว (One-Way Information Flow) จากประเทศในซีกโลกตะวันตกหรือประเทศที่ร่ำรวยข้อมูล (Information-Rich) ไปยังประเทศในซีกโลกตะวันออกซึ่งเป็นประเทศที่ขาดแคลนข้อมูล (Information-Poor) หรือมีลักษณะเช่นเดียวกับแนวคิดจักรวรรดินิยม โดยเปรียบได้กับจักรวรรดินิยมทางสื่อ (Media Imperialism) ที่ประเทศมหาอำนาจเป็นศูนย์กลาง (Center) ในการส่งข่าวสารไปยังประเทศอื่นๆ รอบนอกที่อยู่ใต้อาณานิคมและด้อยพัฒนา (Periphery)

ความกังวลในเรื่องความไม่สมดุลดังกล่าวได้นำไปสู่การเคลื่อนไหวของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดกว่า 90 ประเทศทั่วโลก เพื่อเรียกร้องต่อ UNESCO ให้มีการจัดระเบียบข่าวสารโลกใหม่ (A New Information and Communication Order หรือ NWICO) โดยประเด็นเกี่ยวกับความไม่สมดุลที่เป็นที่ถกเถียงกันในการประชุมของ UNESCO ในปี ค.ศ. 1978-1979 ได้แก่ การที่องค์กรข่าวข้ามชาติจากประเทศตะวันตกเป็นผู้ผูกขาดการหาข่าวและการทำข่าวโดยเน้นนำเสนอแต่ข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเทศมหาอำนาจทางอาณานิคมหรือประเทศที่ล้าหลังนานาชาติ เหล่านี้ตั้งอยู่ อันได้แก่ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส ในขณะที่มีการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศบริวารรอบนอกซึ่งอยู่ใต้อาณานิคมของตะวันตกและเป็นประเทศด้อยพัฒนา เช่น ประเทศในแถบแอฟริกา ละตินอเมริกา หรือเอเชีย ในปริมาณที่น้อยกว่า อีกทั้งข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่ก็เป็นข่าวในแง่ลบ (Negative News) เช่น ความไร้เสถียรภาพทางสังคม ภัยพิบัติทางธรรมชาติ หรือเหตุการณ์แปลกประหลาดหรือน่าตื่นเต้น (McPhail, 2006) อันจะส่งผลในการสร้างภาพลักษณ์ด้านลบเกี่ยวกับประเทศโลกที่สามในสายตาชาวโลก

ทว่า ประเด็นเรื่องระเบียบข่าวสารโลกใหม่ที่จะเสนอให้มีการไหลของข่าวสารแบบสองทาง (Two-Way Information Flow) อย่างเท่าเทียมระหว่างซีกโลกตะวันตกและซีกโลกตะวันออก กลับไม่ได้รับการตอบรับจากองค์การ UNESCO เท่าที่ควร เนื่องจากข้อเรียกร้องดังกล่าวทำให้ประเทศมหาอำนาจตะวันตกอย่างสหรัฐอเมริกาและอังกฤษซึ่งสนับสนุนหลักการไหลของข่าวสารอย่างเสรีไม่พอใจ จนถึงกับประกาศถอนตัวออกจาก UNESCO ในปี ค.ศ. 1985 แนวคิดเรื่อง NWICO จึงต้องล้มเหลวลงในที่สุดและส่งผลให้สำนักข่าวนานาชาติตะวันตกยังคงผูกขาดการเป็นสำนักข่าวของโลกเช่นเดิม ในขณะที่การไหลของข้อมูลข่าวสารก็ตกอยู่ในสภาพไม่สมดุลเรื่อยมา สำนักข่าวเหล่านี้ไม่เพียงแต่แพร่กระจายแบบอย่างของสื่อตะวันตกและคุณค่าข่าวแบบตะวันตกไปทั่วโลกเท่านั้น แต่ยังมีส่วนในการกำหนดเนื้อหาทั้งทางตรงผ่านการจัดหาข่าวให้แก่สมาชิก และทางอ้อมผ่านการกำหนดว่าสิ่งใดมีคุณค่าความเป็นข่าว ประเด็นใดควรได้รับความสนใจก่อน หรือ

เหตุการณ์ควรรู้นำเสนอในแง่ใด (Bielsa, อ้างแล้ว) สำนักข่าวนานาชาติในฐานะองค์กรที่ทำหน้าที่รวบรวมและแจกจ่ายข่าวให้แก่หนังสือพิมพ์และสื่อต่างๆ ทั่วโลก จึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวาระข่าวสารของโลกในระดับนานาชาติ (Boyd Barrette and Rantanun, 1998 อ้างถึงใน Thussu, 2000)

รจิตลักษณ์ แสงอุไร (อ้างแล้ว) ชี้ว่า รูปแบบการจัดการองค์กรของสำนักข่าวเหล่านี้มีลักษณะเหมือนกับรูปแบบการจัดการองค์กรธุรกิจอื่นๆ ที่มีผลประโยชน์ครอบคลุมไปทั่วโลก หลักการเกี่ยวกับการไหลของข่าวสารที่เป็นอิสระเปรียบเสมือนเกราะที่ป้องกันความอิสระของสำนักข่าวในการถ่ายทอดข่าวสารและความเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในประเทศด้อยพัฒนาโดยไม่ต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบทางด้านสังคม กฎหมาย ความต้องการ และประโยชน์ของประเทศโลกที่สาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พยายามเปลี่ยนโครงสร้างพื้นฐานหรือสถานภาพเดิมของตน สภาพการณ์ที่เป็นอยู่นี้มีอิทธิพลต่อการรายงานข่าวระหว่างประเทศซึ่งสำนักข่าวเหล่านี้ผูกขาดอยู่เกือบทั้งหมด ผลประโยชน์ในทางการเมืองและเศรษฐกิจของระบบข้ามชาติคือหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกข่าวเพื่อรายงาน ระบบสื่อสารมวลชนซึ่งมีลักษณะเป็นธุรกิจข้ามชาติเหล่านี้สามารถแทรกซึมหรือมีอิทธิพลทางด้านวัฒนธรรมในประเทศโลกที่สาม สามารถทำให้ประชาชนในประเทศเหล่านี้ยอมรับค่านิยมของประเทศที่เป็นเจ้าของธุรกิจข้ามชาติ หรือที่เรียกว่าจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม (Cultural Imperialism)

อย่างไรก็ตาม เมื่อโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) แห่งทศวรรษที่ 1990 เริ่มมีการพูดถึงการสื่อสารไร้พรมแดนซึ่งเกิดจากอิทธิพลของเทคโนโลยีการสื่อสารที่พัฒนาไม่หยุดยั้งและบทบาทขององค์กรสื่อข้ามชาติขนาดใหญ่ที่มีทั้งแข่งขันและร่วมมือกันในกิจกรรมการสื่อสารของโลก ปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร (Globalization of Communication) อันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตซึ่งถือเป็นสื่อใหม่ที่มีความเป็นประชาธิปไตยสูงในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การติดต่อสื่อสารและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของคนในโลกเป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น เกิดการเชื่อมโยงกันโดยข้ามข้อจำกัดทางพื้นที่ทางเวลา สื่อมวลชนซึ่งเป็นองค์กรที่ต้องใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดังกล่าวในการติดต่อสื่อสาร รวบรวมและนำเสนอข้อมูล ระบบสื่อสารมวลชนระหว่างประเทศภายใต้อิทธิพลของโลกาภิวัตน์มีส่วนทำให้โลกที่แสนกว้างใหญ่ถูกย่อขนาดลง ผู้คนในประเทศต่างๆ สามารถรับรู้ข่าวสารของกันและกันได้อย่างรวดเร็วเสมือนอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน ในขณะที่เทคโนโลยีอย่างโทรศัพท์มือถือหรือระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายก็ถูกลดขนาดและราคาลง จนประเทศที่มีขนาดเล็กกว่า รวมถึงปัจเจกบุคคลสามารถมีอำนาจในการเป็นผู้ส่งสารได้

ในขณะที่เดียวกันปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารที่มีส่วนเพิ่มระดับความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันระหว่างประเทศต่างๆ ในโลก โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ยังนำไปสู่การบูรณาการข้ามชาติของธุรกิจต่างๆ ทั้งการครอบครองซื้อหรือการควบรวมกิจการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจสื่อบนพื้นฐานของหลอมรวมทางเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถผลิตสื่อได้ครอบคลุมในทุกแขนง

ปรากฏการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ภาพของการแลกเปลี่ยนไหลเวียนของข่าวสารระหว่างประเทศไม่ใช่ภาพมิติเดียวที่มีการไหลไปในทิศทางเดียวอีกต่อไป แต่เป็นภาพที่เต็มไปด้วยความสับสนปนเป แหล่งผลิตข่าวสารมีอยู่ทั่วโลกและการไหลของข่าวสารก็มีหลายทิศทางมากขึ้น (Multi-Way Information Flow) ทฤษฎี “จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม” จึงถูกหยิบยกขึ้นมาวิพากษ์วิจารณ์อีกครั้งหนึ่งว่าไม่น่าจะใช้อธิบายแบบแผนการผลิต การแจกจ่ายและการบริโภคสื่อที่สลับซับซ้อนเช่นนี้ได้ นักวิชาการจำนวนมากเริ่มอธิบายปรากฏการณ์ของโลกจากมุมมองใหม่ๆ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทที่แท้จริงของสื่อในกระบวนการครอบงำและพึ่งพากันในบริบทของโลกยุคใหม่ (วิภา อุดมฉันท, 2541, อ้างถึงใน กรชนก รักษาเสรี, 2546)

ในกรณีของสำนักข่าวนานาชาติ ก็ได้เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการผูกขาดการนำเสนอข่าวสารโดยสำนักข่าวจากตะวันตกเช่นกัน เมื่อประเทศต่างๆ ในโลกมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดมากขึ้นจากอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ ทั้งในเชิงการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากประเทศตะวันตกก็เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ ก็มีส่วนช่วยให้สำนักข่าวจากโลกตะวันออกซึ่งเคยเป็นสำนักข่าวชั้นรองสามารถเข้ามามีบทบาทในวงการสื่อสารมวลชนของโลกมากขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งก็เป็นเสมือนกระบอกเสียงของโลกตะวันออกในการคัดค้านกระแสข่าวจากตะวันตก ตัวอย่างเช่น สำนักข่าว Aljazeera ที่เป็นตัวแทนของประเทศในตะวันออกกลาง หรือสำนักข่าว Xinhua ของจีนที่พัฒนาจากการเป็นสำนักข่าวของพรรคคอมมิวนิสต์จีนมาให้บริการในระดับนานาชาติ

โดยภาพรวม เราอาจตั้งสมมติฐานในเชิงทฤษฎีได้ว่า โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร มีส่วนช่วยให้สำนักข่าวในโลกตะวันออก สำนักข่าวแห่งชาติ รวมถึงแหล่งข่าวอื่นๆ ที่มีขนาดเล็กกว่า มีอำนาจในการส่งข่าวแลกเปลี่ยน หรือสามารถนำเสนอข่าวเพื่อแข่งขันกับสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำได้ ซึ่งก็เท่ากับว่า อำนาจของสำนักข่าวที่เคยเป็นศูนย์กลางข้อมูลของโลกถูกลดทอนลง

ยิ่งไปกว่านั้น หากมองในระดับปลีกย่อย ในกรณีของสำนักข่าวนานาชาติที่ปัจจุบันมีการตั้งสำนักงานย่อยในต่างประเทศ รวมถึงมีการจ้างนักข่าวที่เป็นคนท้องถิ่นของประเทศนั้นๆ (Local Correspondent) อำนาจในการกำหนดหัวข้อหรือเลือกประเด็นข่าวที่จะนำเสนอของนักข่าวเหล่านี้ น่าจะมากขึ้นด้วยตามสมมติฐานข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่นักข่าวสามารถพิมพ์และส่งข่าวเข้าสู่สำนักข่าวได้โดยผ่านช่องทางการสื่อสารไร้สายบนอุปกรณ์ไร้สายอิเล็กทรอนิกส์อย่าง โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องช่วยงานส่วนบุคคลแบบดิจิทัล (Personal Digital Assistance หรือ PDA) รวมถึงสามารถจัดหาข่าวให้แก่สาธารณะได้โดยตรงผ่านทางพื้นที่สื่อดิจิทัลที่มีอยู่ เช่น เว็บไซต์ (Bielsa, อ้างแล้ว) นับเป็นความท้าทายใหม่สำหรับสำนักข่าวนานาชาติ ว่าเทคโนโลยีดังกล่าวจะมีส่วนในการลดอำนาจการควบคุมของสำนักงานใหญ่ของสำนักข่าว และเพิ่มอำนาจและอิสระในการเลือกทำข่าวแก่นักข่าวที่ประจำอยู่ที่สำนักงานย่อย ในฐานะที่เป็นผู้รักษาช่องทางการสื่อสารหรือผู้เฝ้าประตูข่าวสาร (Gatekeeper) ชั้นแรกสุด หรือไม่ อย่างไร ซึ่งถ้าหากเทคโนโลยีดังกล่าวมีส่วนในการเพิ่มอำนาจให้แก่ผู้เขียนข่าวจริง ก็น่าจะทำให้เกิดการผสมผสานระหว่างคุณค่าข่าวของสำนักข่าวนานาชาติกับมุมมองของผู้นำเสนอข่าวที่เป็นท้องถิ่น อันจะนำไปสู่การเปิดพื้นที่ให้ข้อมูลข่าวสารจากประเทศบริวารรอบนอกได้ออกสู่สายตาชาวโลก ซึ่งก็น่าจะช่วยเพิ่มความสมดุลด้านคุณภาพหรือเนื้อหาข่าวสาร อีกทั้งยังจะมีส่วนทำให้ปริมาณข้อมูลข่าวสารที่ไหลเวียนเกิดความสมดุลระหว่างประเทศในซีกโลกตะวันตกและตะวันออกมากยิ่งขึ้นด้วย

ในกรณีของประเทศไทย สำนักข่าวนานาชาติหลายแห่งได้เข้ามาตั้งสำนักงานย่อยเพื่อทำข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยเพื่อนำเสนอในระดับนานาชาติ อาจมองได้ว่า การที่สำนักข่าวเหล่านี้มีสำนักงานใหญ่ในประเทศแม่เป็นผู้กำหนดนโยบาย แนวทางในการทำงาน รวมถึงทิศทางของข่าวที่นำเสนอตามอิทธิพลของจักรวรรดินิยมเชิงโครงสร้าง (Structural Imperialism) และระบบศูนย์ข่าว (Bureau System) ของสำนักข่าวต้นสังกัด ที่กำหนดให้สำนักข่าวเครือข่ายต้องส่งข่าวที่รวบรวมหรือผลิตได้ให้แก่สำนักข่าวใหญ่เพื่อทำการคัดกรองก่อนที่จะส่งต่อหรือเผยแพร่ให้แก่สมาชิกข่าว (Boyd Barrette, 1980, อ้างถึงใน นพคุณ สุนทรหงส์, 2542) ก็ไม่ต่างอะไรกับการตอกย้ำรูปแบบการไหลของข่าวสารแบบทางเดียว เนื่องจากข้อมูลทุกอย่างต้องผ่านการคัดเลือกและถูกควบคุมจากคุณค่าข่าวและมุมมองของสำนักข่าวต้นสังกัดแทบทั้งสิ้น

แต่หากมองตามทฤษฎีโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรมแล้ว ก็ทำให้เกิดข้อสงสัยว่า ในกระบวนการทำข่าว นักข่าวมีส่วนในการต่อรอง กล่าวคือ มีอำนาจในการตัดสินใจ และคัดเลือกประเด็นและทิศทางของข่าวสารที่ไม่ได้มาจากศูนย์กลางเท่านั้นหรือไม่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร เทคโนโลยีเครือข่ายและอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัยต่างๆ มีส่วนช่วยเพิ่มความสามารถของนักข่าวในการทำข่าว และกำหนดประเด็นข่าวที่เป็นอิสระจากการควบคุมของระบบสำนักข่าวต่างประเทศ (Bureau System) หรือไม่ อีกทั้งยังเป็นที่น่าสนใจว่าโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารได้นำไปสู่การบูรณาการข้ามชาติของธุรกิจสื่อผ่านการหลอมรวมทางเทคโนโลยี รวมถึงได้เปิดพื้นที่ให้เนื้อหาจากท้องถิ่นได้ไปปรากฏสู่สายตาโลกผ่านองค์กรสื่อข้ามชาติเหล่านี้หรือไม่ นอกจากนี้ ยังเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า ภายใต้กระแสแห่งโลกาภิวัตน์ สำนักข่าวมีกระบวนการปรับตัวที่สอดคล้องกับพลวัตดังกล่าวอย่างไรบ้าง ทั้งจากการผันผ่านของเวลาในยุคสมัยแห่งอุดมการณ์และบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนไป นโยบายและกระบวนการผลิตได้เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

จากสมมติฐานข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากระบวนการทำงานของสำนักข่าวและบุคลากรข่าวของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย โดยเลือกศึกษาสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำของโลก 2 แห่งที่มีสำนักงานย่อยในประเทศไทย ได้แก่ สำนักข่าว Reuters ซึ่งเป็นหนึ่งในอดีตสำนักข่าวในกลุ่ม Big Four ที่ยังดำเนินการมาจนถึงปัจจุบันและได้รับความเชื่อถือจากสำนักข่าวและสมาชิกข่าวทั่วโลก อีกทั้งยังได้ควบรวมกิจการ (Horizontal Integration or Horizontal Merger) กับบริษัท Thomson Corporation ซึ่งเป็นผู้ให้บริการข้อมูลทางการเงินรายใหญ่จากแคนาดา ในปี ค.ศ. 2007 และกลายเป็นหนึ่งในผู้ให้บริการทางการเงินและข่าวสารรายใหญ่ที่สุดของโลกภายใต้ชื่อ Thomson Reuters (วิกิพีเดีย, 2554) และสำนักข่าว Xinhua ของจีน ในฐานะสำนักข่าวประเทศโลกที่สองที่ก้าวขึ้นมาเป็นสำนักข่าวแถวหน้าของโลกที่ให้บริการในระดับนานาชาติ ด้วยจำนวนสาขากว่า 117 สาขาทั่วโลก

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาว่า ภายใต้ระบอบการปกครองที่แตกต่างกันของประเทศต้นกำเนิดสำนักข่าว คือ ระบอบประชาธิปไตยในกรณีของสำนักข่าว Reuters และระบอบคอมมิวนิสต์ในกรณีของสำนักข่าว Xinhua เมื่อเข้ามาอยู่ในประเทศไทย สำนักข่าวทั้ง 2 แห่งนี้มีกระบวนการทำงานที่แตกต่างกันหรือไม่อย่างไรในกระบวนทัศน์แห่งโลกาภิวัตน์ (Paradigm of Globalization) และโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร นับตั้งแต่การบริหารจัดการ กระบวนการทำข่าว เนื้อหาที่น่าสนใจ และอำนาจต่อรองของนักข่าว โดยดูว่าโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารส่งผลให้บุคลากรข่าวชาวไทยที่ทำงานภายใต้องค์กรระดับโลกอย่างสำนักข่าวนานาชาติมีอำนาจในการที่จะตัดสินใจและต่อรองเพิ่มมากขึ้นหรือไม่ เพื่อทดสอบข้อสันนิษฐานที่ว่า สังคมแห่งข้อมูลข่าวสารระดับโลกที่เรียกว่า “โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร” นี้ ส่งผลให้เกิดความสมดุลของการไหลเวียนของข่าวสารทั้งในด้านปริมาณและด้านคุณภาพมากขึ้น ตลอดจนเพื่อศึกษากระบวนการและโครงสร้างการทำงานของสำนักข่าวนานาชาติในประเทศไทยภายใต้อิทธิพลของโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร

โดยจะพิจารณาใน 3 ประเด็น ได้แก่ การควบรวมธุรกิจแบบแนวนอน (Horizontal Integration) การหลอมรวมสื่อ (Media Conglomerate) และการทำเนื้อหาให้เป็นท้องถิ่นหรือโลกาภิวัตน์เชิงเนื้อหา (Localization or Globalization in Content)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อมุ่งตอบคำถามต่อไปนี้

1. โครงสร้างการทำงานของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. กระบวนการในการผลิตและคัดเลือกข่าวสารของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยเป็นอย่างไร
3. โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารส่งผลต่อกระบวนการทำงาน ประเภทข่าวที่นำเสนอ และการกำหนดประเด็นข่าวของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มองเห็นภาพรวมของกระบวนการทำข่าวของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย และเกิดความเข้าใจหลักการในการทำงานขององค์กรข่าวข้ามชาติ
2. เกิดความเข้าใจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของบุคลากรข่าวภายใต้องค์กรระดับโลก
3. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารต่อสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย

นิยามศัพท์

สำนักข่าวนานาชาติ หมายถึง สำนักข่าวต่างประเทศที่มีขอบข่ายการให้บริการข่าวสารทั่วโลก โดยจะมีสาขาย่อยหรือสำนักงานเครือข่ายกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ทำให้สามารถรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางและแหล่งข่าวที่สำคัญของสำนักข่าวและสื่อมวลชนภายในประเทศของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในงานวิจัยนี้จะใช้หมายถึงสำนักข่าว 2 แห่ง ได้แก่ สำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua

สำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย หมายถึง สาขาย่อยของสำนักข่าวนานาชาติที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งในที่นี้หมายถึง สาขาย่อยของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua ที่อยู่ในประเทศไทย

โครงสร้างการทำงาน หมายถึง ลำดับชั้นของอำนาจในการตัดสินใจและการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ภายในสำนักข่าวนานาชาติ การแบ่งอำนาจการควบคุมและกำหนดนโยบายของสำนักข่าว โดยเริ่มตั้งแต่สำนักงานใหญ่ที่ประจำยังประเทศต้นกำเนิดของสำนักข่าว สำนักงานใหญ่ประจำภูมิภาค สำนักงานประจำประเทศ ได้มาจนถึงกองบรรณาธิการประจำสำนักข่าว และตัวนักข่าว โดยในที่นี้จะใช้หมายถึงลำดับชั้นของอำนาจในการตัดสินใจและการทำงานของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย 2 แห่ง คือ สำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua

กระบวนการในการผลิตและคัดเลือกข่าวสาร หมายถึง ขั้นตอนในการผลิตข่าวของสำนักข่าวนานาชาติ เริ่มตั้งแต่การประชุมกองบรรณาธิการเพื่อกำหนดประเด็น การมอบหมายงานให้แก่นักข่าว การหาข่าวและข้อมูล การเขียนและส่งข่าวให้แก่สำนักงานย่อย จนถึงการคัดเลือกข่าวของกองบรรณาธิการประจำสำนักงานว่าข่าวใดเหมาะสม ก่อนที่จะข่าวจะถูกส่งไปยังสำนักงานประจำภูมิภาคหรือสำนักงานใหญ่เพื่อนำออกเผยแพร่ ลักษณะของหัวข้อข่าวและเนื้อหาที่น่าเสนอ ความแตกต่างในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติของข่าวที่ถูกนำเสนอออกไป

โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร หมายถึง ปรากฏการณ์ทางการสื่อสารอันสืบเนื่องมาจากพัฒนาการและแพร่กระจายของเทคโนโลยีเครือข่ายและเทคโนโลยีดิจิทัล (Digitization of Information and Media) ซึ่งปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในคริสต์ทศวรรษที่ 1990 ที่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการติดต่อสื่อสารและเชื่อมโยงกันโดยข้ามข้อจำกัดทางพื้นที่และเวลา และนำไปสู่การบูรณาการข้ามชาติของธุรกิจสื่อบนฐานของการหลอมรวมทางเทคโนโลยี และปรากฏการณ์ของเนื้อหาท้องถิ่นในสื่อระดับโลก (ข้ามชาติ)

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่องโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารกับสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำประจำประเทศไทย มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่องการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศ
2. แนวคิดเรื่องสำนักข่าว
3. แนวคิดเรื่องการรักษาช่องทางการสื่อสารและการกำหนดวาระข่าวสาร
4. แนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว
5. แนวคิดเรื่องจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม (Cultural Imperialism) กับโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรม (Cultural Globalization)
6. แนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์และโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร
7. แนวคิดเรื่องการทำให้เป็นท้องถิ่น (Localization) และการผสมผสานวัฒนธรรมระดับโลกและระดับท้องถิ่น (Glocalization)

แนวคิดเรื่องการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศ

ข่าวสารมีการไหลข้ามพรมแดนมาเป็นเวลานาน นับตั้งแต่อดีตที่ต้องใช้คน ม้าเร็ว หรือนกพิราบสื่อสารในการส่งข่าว ก่อนที่จะวิวัฒนาการมาเป็นหนังสือพิมพ์และจดหมายข่าว จนกระทั่งมีการผลิตเครื่องโทรพิมพ์สำหรับการสื่อสาร โดยเฉพาะการส่งข่าวข้ามประเทศ สำนักข่าวจึงเกิดขึ้นในราวปี ค.ศ. 1840 ซึ่งในสมัยนั้นเรียกว่า News Wire Services (Straubharr และ LaRose, 1996 และ Fang, 1997, อ้างถึงในปารณีย์ จันทกรกุล , 2542) ต่อมาในช่วงทศวรรษที่ 1980 สำนักข่าวเหล่านี้ได้พัฒนาขีดความสามารถและขยายขอบเขตการให้บริการลูกค้าจนกลายเป็นองค์กรข่าวขนาดใหญ่ที่เรียกว่า News Agencies

นับแต่นั้นมา สำนักข่าวก็ได้กลายเป็นองค์กรสื่อมวลชนที่ทรงอิทธิพลในการกระจายข่าวสารไม่น้อยไปกว่าองค์กรสื่ออื่นๆ ที่ถือกำเนิดขึ้นก่อนหน้า ไม่ว่าจะเป็นวิทยุหรือโทรทัศน์ ในทศวรรษ 1960 และ 1970 จุดประสงค์ของการก่อตั้งสำนักข่าวในยุค นั้นเน้นหนักไปทางการสื่อสารทางด้านการเมืองมากกว่าเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่มีการทำสงครามเย็นกันอย่าง

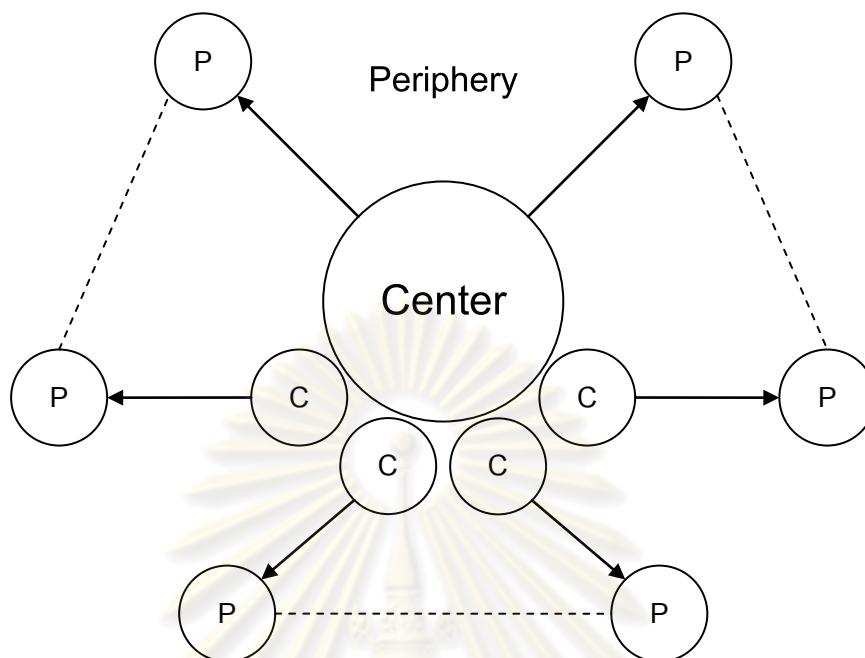
รุนแรงระหว่างประเทศโลกที่ 1 ซึ่งปกครองระบบประชาธิปไตยและมีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม กับประเทศโลกที่ 2 ซึ่งมีการปกครองและระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมแบบคอมมิวนิสต์ โดยมี สื่อมวลชนและข้อมูลข่าวสารเป็นอาวุธสำคัญ ด้วยเหตุนี้ แต่ละฝ่ายจึงมีสำนักข่าวของตนเองเพื่อ เป็นกระบอกเสียงและสร้างภาพลักษณ์ของประเทศตนและประเทศอื่นๆ ในขณะที่ประเทศโลกที่ 3 ซึ่งเป็นประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ก็ต้องตกเป็นเหยื่อของสงครามดังกล่าวด้วย เพราะเป็นฝ่ายรับ ข้อมูลข่าวสารอย่างท่วมท้นจากประเทศโลกที่ 1 หรือประเทศพัฒนาแล้วในโลกตะวันตก โดยมีการ ไหลของข้อมูลข่าวสารในทิศทางเดียว (One Way Information Flow) อันทำให้เกิดความไม่เท่า เทียมในการไหลของข้อมูล (ปารณีย์ จันทกรกุล, อ้างแล้ว)

สาเหตุของความไม่สมดุลส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากความแตกต่างของระบบเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และการสื่อสาร โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะสามารถควบคุมทิศทางการไหลของ ข่าวสารได้ โดยใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือเพื่อการครอบงำทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ในประเทศที่อ่อนแอกว่า ดังที่สามารถพิจารณาได้จากเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับข่าวต่างประเทศใน สื่อมวลชนประเภทต่างๆ ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่เป็นข่าวเกี่ยวกับประเทศมหาอำนาจที่มีอิทธิพลในทาง การค้า และการเมืองระหว่างประเทศ และมักไหลจากประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ไปยังประเทศด้อยพัฒนา

นอกจากนี้ เครื่องมือในการสื่อสารทางไกล เช่น ดาวเทียมเพื่อการสื่อสารก็เป็นกรรมสิทธิ์ ของประเทศเพียงไม่กี่ประเทศ อีกทั้งประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และเป็นผู้ผลิตสินค้า ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงรายใหญ่ ซึ่งเป็นที่พึ่งพิงของประเทศอื่นๆ มีเพียงไม่ถึง 1 ใน 3 ของประเทศ ทั้งหมดในโลก รวมไปถึงการกระจุกตัวของเทคโนโลยี ความมั่งคั่ง อำนาจทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และทหาร ที่มีอยู่ในไม่กี่ประเทศ ทำให้นโยบาย และบทบาทของประเทศเหล่านั้นเป็นสิ่ง สำคัญและมีคุณค่าข่าวสำหรับประเทศอื่นๆ ปัจจัยเหล่านี้จึงมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทางการ ไหลของข่าวสารระหว่างประเทศที่ไม่สมดุลด้วย (รจิตลักษณ์ แสงอุไร, อ้างแล้ว)

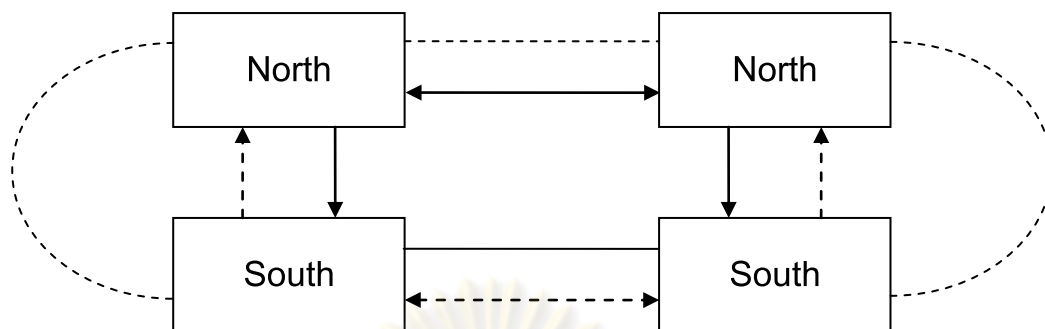
งานวิจัยหลายชิ้นได้กล่าวถึงความไม่สมดุลของทิศทางการไหลของข้อมูลข่าวสารระหว่าง ประเทศ โดย Hamid Mowlana (1997) ได้อธิบายลักษณะการไหลของข่าวสารไว้ 3 รูปแบบ คือ แบบศูนย์กลางออกสู่รอบนอก (Center-Periphery Flow) แบบทิศเหนือใต้ (North-South Flow) และแบบสามเหลี่ยม (Triangular Flow) โดยสามารถแสดงเป็นรูปภาพได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 การไหลของข้อมูลข่าวสารแบบศูนย์กลางออกสู่รอบนอก (Center-Periphery Flow)

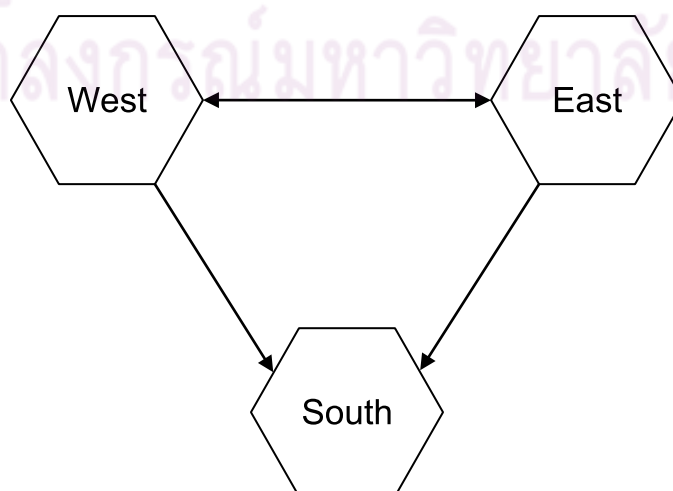
การไหลของข้อมูลข่าวสารในรูปแบบนี้สอดคล้องกับแนวคิดจักรวรรดินิยมเชิงโครงสร้าง (Structural Imperialism) ของ Johan Galtung ซึ่งแบ่งประเทศในโลกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ประเทศมหาอำนาจที่เป็นศูนย์กลาง (Central Nations) กับประเทศบริณทรอบนอกที่เป็นประเทศใต้อาณานิคมหรือด้อยพัฒนา (Peripheral Nations) การไหลของข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ 2 กลุ่มนี้เป็นไปในลักษณะที่ข่าวสารถูกส่งออกจากประเทศศูนย์กลาง (Center) ไปยังประเทศบริณทรอบนอก (Periphery) โดยข่าวเกี่ยวกับประเทศศูนย์กลางครอบครองพื้นที่ส่วนใหญ่ในระบบสื่อสารมวลชนของประเทศบริณทรอบนอกในฐานะข่าวที่มีความเด่นหรือมีความสำคัญต่อการเป็นข่าวต่างประเทศ ในขณะที่ข่าวเกี่ยวกับประเทศบริณทรอบนอกเหล่านี้แทบจะไม่ได้ปรากฏบนพื้นที่สื่อของประเทศศูนย์กลางเลย ยิ่งไปกว่านั้น การสื่อสารและส่งข่าวสารระหว่างประเทศรอบนอกด้วยกันเองก็มีน้อยมากหรือไม่มีเลย (แสดงโดยเส้นประ) โดยอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศศูนย์กลางและประเทศรอบนอก หรือระหว่างประเทศตะวันตกกับประเทศตะวันออกหรือระหว่างประเทศตะวันออกด้วยกันเอง คือความล่าช้าในด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและการส่งข่าวของประเทศบริณทรอบนอก อันนำไปสู่การผูกขาดด้านการเป็นผู้ส่งข่าวสารโดยประเทศศูนย์กลางและความไม่สมดุลด้านการไหลของข่าวสาร

ภาพที่ 2 การไหลของข้อมูลข่าวสารแบบทิศเหนือใต้ (North-South Flow)

การไหลของข้อมูลข่าวสารในรูปแบบที่ 2 ก็เป็นไปในลักษณะไม่สมดุลเช่นกัน โดยตั้งอยู่บนสมมติฐานการไหลของข่าวสารปริมาณมหาศาลในแนวตั้งจากประเทศพัฒนาแล้วในซีกโลกเหนือ (North) ไปยังประเทศกำลังพัฒนาในซีกโลกใต้ (South) (แสดงโดยเส้นทึบ) ในขณะที่การไหลของข่าวสารในแนวนอนระหว่างประเทศในซีกโลกเหนือหรือซีกโลกใต้ด้วยกันเอง และการไหลของข่าวสารจากประเทศในซีกโลกใต้ไปยังประเทศในซีกโลกเหนือมีปริมาณน้อยกว่ามาก (แสดงโดยเส้นประ) นอกจากนี้ ในการไหลของข้อมูลข่าวสารแบบทิศเหนือใต้ ยังพบว่า มีรูปแบบการไหลแบบวงกลม ที่ข่าวจากประเทศในซีกโลกใต้ที่รวบรวมโดยผู้สื่อข่าวจากซีกโลกเหนือจะถูกส่งไปยังซีกโลกเหนือเพื่อผ่านกระบวนการผลิตและบรรณาธิการ (New Processing and Editing) ก่อนจะถูกรับส่งกลับมายังเผยแพร่ในสื่อมวลชนของซีกโลกใต้ (ดูเส้นประ) ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นทางด้านเทคโนโลยีสำหรับการผลิตและกระจายข่าวต่อการเป็นผู้ควบคุมการไหลของข่าวสาร

ภาพที่ 3 การไหลของข้อมูลข่าวสารแบบสามเหลี่ยม (Triangular Flow)

รูปแบบการไหลของข้อมูลข่าวสารในแบบสุดท้ยนี้ มีลักษณะคล้ายกับรูปแบบการไหลแบบทิศเหนือได้ แต่จะแบ่งประเทศในซีกโลกเหนือออกเป็น 2 ส่วน คือ ประเทศฝั่งตะวันออกและประเทศฝั่งตะวันตก โดยแต่ละกลุ่มประเทศมีการเชื่อมโยงกับประเทศในซีกโลกใต้โดยตรง จากการศึกษาของ George Gerber และ George Marvanyi พบว่า ในการนำเสนอข่าวต่างประเทศสื่อของประเทศในฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกจะเน้นนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับภูมิรัฐศาสตร์หรือภูมิศาสตร์ในมิติของการเมือง (Geopolitical) และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศฝั่งตะวันออกและตะวันตก (East-West Relations) ในขณะที่สื่อในประเทศโลกที่ 3 หรือซีกโลกใต้จะให้พื้นที่ส่วนใหญ่แก่ข่าวเกี่ยวกับซีกโลกเหนือทั้งฝั่งตะวันตกและตะวันออก ตอกย้ำภาพของความไม่สมดุลที่ข่าวจากซีกโลกเหนือได้รับการนำเสนอในพื้นที่ข่าวต่างประเทศมากกว่า

จะเห็นว่า รูปแบบการไหลของข่าวสารทั้งหมดข้างต้น ถูกกำหนดโดยโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการเมือง กล่าวคือ การที่ข่าวเกี่ยวกับประเทศใดๆ จะถูกนำเสนอในฐานะข่าวต่างประเทศ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรหรือขนาดพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ เช่น ความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ การเป็นประเทศคู่ค้าหรือศัตรูทางการค้า ความใกล้ชิดทางภาษาและวัฒนธรรม และความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ เป็นต้น

นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สอง ประเด็นถกเถียงเกี่ยวกับการสื่อสารระหว่างประเทศส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่สำนักข่าวนานาชาติหรือสำนักข่าวระหว่างประเทศ โดยในช่วงปีทศวรรษ 1960 สำนักข่าวนานาชาติถูกโจมตีจากประเทศบริณทรอบนอกและนักวิจารณ์ต่างๆ ว่าเป็นผู้ควบคุมการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศและต้นเหตุหลักของความไม่สมดุล โดยเฉพาะสำนักข่าวนานาชาติตะวันตก 4 แห่งใหญ่ของโลก หรือที่เรียกว่า Big Four ถึงแม้กระแสวิพากษ์วิจารณ์ดังกล่าวจะขยายตัวและนำไปสู่การเรียกร้องของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดกว่า 90 ประเทศทั่วโลกต่อ UNESCO ให้มีการจัดระเบียบวาระข่าวสารโลกใหม่ (A New World Information and Communication Order หรือ NWICO) เพื่อการไหลของข่าวสารอย่างสมดุลแบบสองทางระหว่างประเทศศูนย์กลางและประเทศบริณทรอบนอก หรือประเทศในซีกโลกเหนือและซีกโลกใต้ แต่การเรียกร้องดังกล่าวกลับไม่ประสบความสำเร็จ ส่งผลให้ระบบการไหลของข่าวสารยังคงถูกควบคุมโดยสำนักข่าวในกลุ่ม Big Four เช่นเดิม

โดยแนวคิดนี้จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบการไหลของข่าวสารจากสำนักข่าวนานาชาติในปัจจุบันว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร

แนวคิดเรื่องสำนักข่าว

สำนักข่าวเป็นองค์กรด้านการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมข่าวและส่งข่าวให้แก่สมาชิก สำนักข่าวระดับใหญ่จะมีสำนักงานกระจายในทั่วทุกภูมิภาคของโลก สำหรับประเทศที่มีขนาดใหญ่และมีความสำคัญจะมีสำนักงานของสำนักข่าวเดียวกันตั้งอยู่หลายสำนักงาน ส่วนในกรณีที่เป็นสำนักข่าวขนาดใหญ่ที่มีการนำเสนอข่าวหลายประเภทจะมีการจ้างนักข่าวที่เป็นคนท้องถิ่นในประเทศนั้นๆ เพื่อทำหน้าที่รายงานข่าวร่วมกับนักข่าวต่างประเทศซึ่งจะถูกส่งมาจากบริษัทแม่หรือสำนักงานใหญ่ (มนตรีรา วิโรจน์อนันต์, อ้างแล้ว)

Boyd Barrett (1980) และ Stevenson (1988, 1944) (อ้างถึงใน ปารณีย์ จันทรกุล, อ้างแล้ว) แบ่งประเภทของสำนักข่าวเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. สำนักข่าวต่างประเทศหรือสำนักข่าวนานาชาติ (*International News Agencies หรือ Transnational News Agencies*)

เมื่อกล่าวถึงสำนักข่าวนานาชาติ โดยทั่วไปจะหมายถึงสำนักข่าวใหญ่ 4 แห่งที่รู้จักกันในชื่อ Big Four ได้แก่ Associated Press (AP) Agence France-Presses (AFP) United Press International (UPI) และ Reuters ซึ่งเป็นสำนักข่าวสัญชาติตะวันตกที่มีเครือข่ายสำนักงานย่อยและนักข่าวกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของโลก มีโครงสร้างพื้นฐานสำหรับรวบรวมและแพร่กระจายข่าวสารที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เพียบพร้อมทั้งทางด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย สามารถรวบรวมและทำข่าว ภาพข่าว และบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ จำนวนมหาศาลได้ตลอด 24 ชั่วโมง ให้บริการและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างกว้างขวาง ครบคลุม และรวดเร็ว

Big Four ประกอบด้วย

1. The Associated Press (AP) ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1848 มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เป็นองค์กรที่ไม่หวังผลกำไร มีหนังสือพิมพ์และบริษัทกระจายข่าวในสหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าของ ในปี ค.ศ. 2011 สำนักข่าว AP มีบุคลากรทั้งสิ้น 3,7000 ราย โดย 2 ใน 3 ของบุคลากรทั้งหมดเป็นนักข่าวที่ทำหน้ารวบรวมข่าว (Newsgatherer) ประจำอยู่ ณ รัฐต่างๆ ทั่วสหรัฐอเมริกาและสำนักงานย่อยในประเทศต่างๆ กว่า 300 แห่งทั่วโลก AP ให้บริการข้อมูลใน 5

ภาษา สมาชิกหรือลูกค้าข่าวของ AP ประกอบด้วยหนังสือพิมพ์ 1,700 ชื่อฉบับและสถานีวิทยุและโทรทัศน์ 5,000 แห่งทั่วสหรัฐอเมริกา รวมถึงสมาชิกข่าวหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ทั่วโลก

2. The Agence France-Presses (AFP) มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เดิมคือสำนักข่าว Agence Havas ซึ่งเป็นสำนักข่าวนานาชาติแห่งแรกของโลกที่ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1835 ก่อนจะเปลี่ยนมาใช้ชื่อ Agence France-Presses ในปี ค.ศ. 1944 สำนักข่าว AFP เป็นองค์กรไม่หวังผลกำไรโดยมีรายได้จากเงินสนับสนุนจากรัฐบาลฝรั่งเศส อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะต้องพึ่งพาเงินจากรัฐบาล แต่ AFP ก็ยังคงสามารถรักษาชื่อเสียงในความเป็นอิสระและความเป็นมืออาชีพในการทำงานไว้ได้เป็นอย่างดี สำนักข่าว AFP ให้บริการข่าวสารข้อมูลใน 6 ภาษาแก่หนังสือพิมพ์ สำนักข่าวแห่งชาติ และสถานีวิทยุและโทรทัศน์ทั่วโลก ปัจจุบัน (ค.ศ. 2011) AFP มีบุคลากรทั้งสิ้น 2,900 คน โดยในจำนวนนี้เป็นนักข่าวประจำ 1,400 คน และนักข่าวชั่วคราว (Freelancer) 700 คน ทำงานอยู่ใน 165 ประเทศทั่วโลก

3. United Press International (UPI) ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1907 มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เป็นองค์การที่บริหารงานแบบธุรกิจเต็มรูปแบบ เพื่อแสวงหากำไร อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ. 1963 บริษัทประสบปัญหาขาดทุน เจ้าของกิจการและผู้ก่อตั้ง คือ E.W. Scripps Company และหุ้นส่วน คือ The Hearst Corporation จึงขาย UPI ให้แก่ Media News Corporation ซึ่งเจ้าของใหม่ก็สามารถทำให้ธุรกิจกลับมาดีเหมือนเดิมได้ และขายต่อให้แก่ Mario Vazquez Rana ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการและเครือข่ายหนังสือพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุดในเม็กซิโกในปี ค.ศ. 1986 ต่อจากนั้น UPI ก็ถูกขายต่ออีกสองทอดให้แก่ Infotechnology, Inc. ซึ่งเป็นบริษัทของสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1989 และ Middle East Broadcasting Center Ltd. ซึ่งเป็นบริษัทด้านสื่อของซาอุดีอาระเบียในปี ค.ศ. 1993 แม้จะมีการเปลี่ยนมือหลายครั้ง แต่ UPI ก็ยังคงมีสมาชิกจำนวนมากในสหรัฐอเมริกาและอเมริกาใต้ (Wilson, 1993, อ้างถึงใน มนทิรา วิโรจน์อนันต์, อ้างแล้ว) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน บทบาทของสำนักข่าว UPI ในฐานะสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำของโลกค่อยๆ ลดน้อยลง ในขณะที่สำนักข่าวระดับรองในประเทศตะวันออกอย่างสำนักข่าว Kyodo ของญี่ปุ่นหรือสำนักข่าว Xinhua ของจีน กำลังก้าวเข้ามาแทนที่

4. Reuters ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1851 มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ในช่วงแรกๆ ของการดำเนินงาน เจ้าของของ Reuters คือหนังสือพิมพ์ในลอนดอนและสมาคมผู้สื่อข่าวในประเทศของอังกฤษ ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 Reuters เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้ามาถือหุ้น กลายเป็นบริษัทมหาชนที่มีฐานะทางการเงินดีและเติบโต

อย่างรวดเร็ว ยิ่งไปกว่านั้น ในปี ค.ศ. 2008 สำนักข่าว Reuters ได้ควบรวมกิจการกับ บริษัท Thomson Corporation ซึ่งเป็นผู้ให้บริการข้อมูลทางการเงินรายใหญ่จากแคนาดา ก่อตั้งเป็น บริษัท Thomson Reuters ปัจจุบัน Thomson Reuters มีบุคลากรทั้งสิ้นราว 15,300 คน ใน 91 ประเทศ ในจำนวนนี้เป็นที่มบรรณาธิการและบุคลากรข่าวกว่า 2,700 คน จากสำนักงานย่อย 196 แห่งทั่วโลก โดยให้บริการข่าวกว่า 20 ภาษา

2. สำนักข่าวระดับรอง (The Second-Tier News Agencies)

สำนักข่าวระดับรองมีหน้าที่การปฏิบัติงานเหมือนสำนักข่าวในกลุ่ม Big Four แต่ขอบเขตการทำงานแคบกว่า จึงให้บริการลูกค้าต่างประเทศหรือมีสมาชิคน้อยกว่า สถานภาพของสำนักข่าวประเภทนี้จึงถูกจัดให้อยู่ระหว่างสำนักข่าวใหญ่ทั้ง 4 กับสำนักข่าวแห่งชาติ สำนักข่าวระดับรองมีจุดมุ่งหมายที่จะดำเนินงานในประเทศหรือกลุ่มประเทศแห่งใดแห่งหนึ่งเป็นพิเศษ (สุภา ศิริมานนท์, 2529 อ้างถึงใน ปารณีย์ จันทกรกุล, อ้างแล้ว) โดยปกติจะรายงานข่าวทั่วๆ ไป แต่บางครั้งจะมีข่าวจากประเทศตนเองในปริมาณมาก และบ่อยครั้งที่เป็นข่าวในภูมิภาคตนเอง สำนักข่าวประเภทนี้ได้แก่ สำนักข่าว Kyodo ของญี่ปุ่น สำนักข่าว Xinhua ของจีน สำนักข่าว Deutsche Presse Agentur (DPA) ของเยอรมัน เป็นต้น ซึ่งในจำนวนนี้ หนึ่งในสำนักข่าวที่โดดเด่นที่สุดคือ สำนักข่าว Xinhua

สำนักข่าว Xinhua เป็นองค์กรของรัฐที่ขึ้นตรงกับกรมประชาสัมพันธ์ของพรรคคอมมิวนิสต์จีน นอกเหนือจากหน้าที่การทำงานในฐานะสำนักข่าวแห่งชาติที่เป็นกระบอกเสียงของรัฐบาลจีนในการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับพรรคและประเทศจีนไปยังสื่อต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงหน้าที่ในการคัดกรองข่าวสารจากสื่อต่างประเทศที่จะนำเสนอในประเทศจีนแล้ว สำนักข่าว Xinhua ยังเป็นผู้ให้บริการข่าวสารในระดับนานาชาติ แก่สมาชิกข่าวที่มีอยู่ทั่วโลก โดยรายงานใน 8 ภาษา มีสำนักงานย่อยในประเทศต่างๆ กว่า 117 สาขา

3. สำนักข่าวพิเศษและสำนักข่าวเสริม (The Specialized and Supplementary Agencies)

สำนักข่าวเหล่านี้เกิดขึ้นจากความต้องการให้มีการจัดระเบียบข่าวสารโลกใหม่ให้มีความสมดุลระหว่างข่าวจากโลกตะวันตกกับโลกตะวันออก สำนักข่าวพิเศษเหล่านี้ถูกตั้งขึ้นเพื่อรายงานข่าวเกี่ยวกับประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศโลกที่สามให้มากขึ้นเพื่อชดเชยหรือคานอำนาจใน

การเสนอข่าวของประเทศพัฒนาตามจุดประสงค์ขององค์การ UNESCO สำนักข่าวเหล่านี้จะเน้นรายงานข่าวของประเทศกำลังพัฒนาและเรื่องราวของการพัฒนา และจะเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวเฉพาะกลุ่มประเทศที่มีลักษณะผูกพันด้วยการปกครองหรือภูมิประเทศที่ใกล้ชิดกัน ได้แก่ สำนักข่าว Caribbean News Agency (CANA) และ Non-Aligned News Agencies Pool (NANA) ของกลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด เป็นต้น

4. สำนักข่าวแห่งชาติ (The National Agencies)

สำนักข่าวแห่งชาติถูกตั้งขึ้นโดยการสนับสนุนขององค์การ UNESCO เช่นเดียวกับสำนักข่าวพิเศษ เพื่อให้แต่ละประเทศ โดยเฉพาะประเทศในโลกที่สาม มีทรัพยากรด้านข่าวสาร ข้อมูลเป็นของตนเอง สำนักข่าวแห่งชาติส่วนใหญ่ถูกควบคุมโดยรัฐบาล เน้นการทำข่าวในประเทศ โดยจำนวนผู้สื่อข่าวและตลาดในต่างประเทศมีจำกัดเนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของสำนักข่าวเหล่านี้คือให้บริการข่าวสารแก่ผู้ชม ผู้ฟัง และผู้อ่านในประเทศ

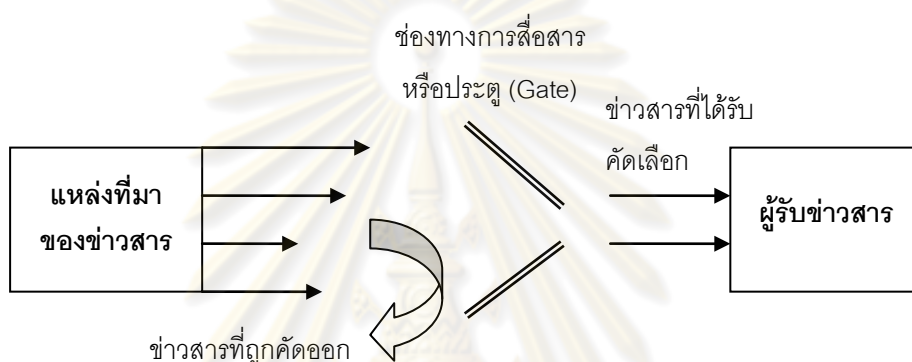
สำนักข่าวในฐานะผู้รักษาช่องทางการสื่อสารและกำหนดวาระข่าวสาร

ในกระบวนการทำงานของสื่อมวลชนต่างๆ มีงานหลักๆ ที่สำคัญที่ทำให้สื่อมวลชนสามารถกุมอำนาจในฐานะเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสารหรือผู้รักษาช่องทางการสื่อสาร (Gatekeeper) ทำให้มีอำนาจควบคุมทิศทางและกระแสการไหลของข่าวสาร ในขณะที่การคัดเลือกประเด็นในการนำเสนอต่อสาธารณะ ทำให้สื่อมวลชนสามารถกำหนดความสำคัญของประเด็นทางสังคมและการเมืองได้ (Agenda-Setter) (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, บรรณารักษ์, 2550)

ในกรณีของสำนักข่าว ปารณีย์ จันทกุล (อ้างแล้ว) อธิบายว่า สำนักข่าวถือเป็นองค์กรหลักที่มีบทบาทสำคัญในการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศ ในขณะที่สำนักข่าวแห่งชาติทำหน้าที่พิจารณากลับกรองข่าวในประเทศที่จะออกไปปรากฏแก่สายตาชาวโลกและกลับกรองข่าวต่างประเทศที่จะนำเสนอแก่ผู้รับสารในประเทศ สำนักข่าวนานาชาติก็ดำรงบทบาทในการเป็นผู้เฝ้าประตูข่าวสารของโลก เพราะต้องรวบรวมข่าวสารจากประเทศต่างๆ และกระจายไปทั่วโลก ดังนั้น สำนักข่าว โดยเฉพาะสำนักข่าวนานาชาติ จึงมีอิทธิพลมากในการคัดเลือกและนำเสนอข่าวสาร รวมทั้งภาพลักษณ์ของประเทศต่างๆ ให้ทั่วโลกได้รับรู้ เนื่องจากหลายๆ ประเทศไม่มีผู้สื่อข่าวประจำต่างประเทศของตนเองและต้องพึ่งพาข่าวสารจากสำนักข่าวเหล่านี้

เดวิด แมนนิง ไวท์ (David Manning White, 1950, อ้างถึงใน อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, อ้างแล้ว) เสนอแบบจำลองผู้รักษาช่องทางการสื่อสารแบบง่าย ๆ เพื่อใช้อธิบายกระบวนการคัดกรองข่าวสารขององค์กรสื่อต่างๆ รวมถึงสำนักข่าว โดยแบบจำลองดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าข่าวสารต่างๆ จำนวนมากจะไหลผ่านองค์กรสื่อซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รักษาช่องทางการสื่อสาร ข่าวสารบางเรื่องจะถูกคัดออก ในขณะที่บางเรื่องจะถูกตัดเอาไว้เพื่อเผยแพร่ต่อผู้รับสารต่อไป

ภาพที่ 4 แบบจำลองผู้รักษาช่องทางการสื่อสารของไวท์

อย่างไรก็ตาม แบบจำลองของไวท์มีข้อจำกัดตรงที่ไม่ได้นำเอาปัจจัยอื่นๆ ในองค์กรสื่อหรือปัจจัยนอกองค์กรสื่อมาร่วมพิจารณาด้วย เช่น นโยบายขององค์กร นักวิชาชีพสื่อขององค์กรนั้นๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญและเป็นปัจจัยภายในที่มีผลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสาร นอกจากนี้ แผนภูมิยังแสดงให้เห็นช่องทางที่มีอยู่เพียงช่องทางเดียว ในขณะที่ในความเป็นจริง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นช่องทางในการคัดเลือกข่าวสารอาจมีมากกว่า 1 ช่องทาง ทั้งที่เป็นช่องทางตรงและช่องทางอ้อม กว่าที่ข่าวสารจะผ่านมาถึงองค์กร

ในกระบวนการทำงานของสำนักข่าว กองบรรณาธิการข่าวจะประกอบด้วยผู้รักษาช่องทางข่าวสาร (Gatekeeper) จำนวนมากที่ทำงานในตำแหน่งต่างๆ กัน เช่น ผู้สื่อข่าว หัวหน้าข่าว บรรณาธิการข่าว เป็นต้น ซึ่งในการทำงานของบุคคลในตำแหน่งต่างๆ เหล่านี้ นอกจากจะตัดสินใจคัดเลือกและเขียน หรือนำเรื่องราวต่างๆ มาประกอบเป็นรายงานข่าวชิ้นหนึ่งๆ ตามมาตรฐานทางวิชาชีพแล้ว การตัดสินใจแต่ละขั้นตอนยังขึ้นอยู่กับภูมิหลังส่วนตัวของแต่ละคน ทั้งสถานะทางเศรษฐกิจสังคม การศึกษาและความชำนาญ แสดงให้เห็นว่า สำนักข่าวไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้รักษาช่องทางในแบบที่เป็นผู้เปิดหรือปิดให้กระแสข่าวสารไหลเข้าออกอย่างง่าย (Passive) หรือไม่ได้เป็นช่องทางที่มีลักษณะเป็นกลไก แต่มีการคัดกรองตามค่านิยมและ

อุดมการณ์ของวิชาชีพ และมีทัศนคติความเชื่อตามภูมิหลังทางชนชั้นของแต่ละบุคคลและกลุ่มประกอบอยู่ด้วย เท่ากับว่า กระบวนการคัดกรองข่าวสารไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในขั้นตอนของการเลือกข่าวที่เสร็จสมบูรณ์แล้วเพื่อนำเสนอแก่สาธารณะ แต่เกิดขึ้นในทุกๆ ขั้นตอนย่อยๆ ในการทำข่าว

นอกจากหน้าที่ในการเป็นผู้รักษาช่องทางการสื่อสารแล้ว ในการทำงานของสื่อมวลชนที่ ต้องมีการเลือกรื่องหรือประเด็นในการเสนอข่าว ทำให้สื่อมวลชนมีบทบาทในการเป็นผู้กำหนดกรอบของเรื่องราวที่นำเสนอและประเด็นในการโต้แย้งแสดงเหตุผลของสังคม สื่อมวลชนจึงถูกมองว่าเป็นผู้ที่ทำหน้าที่กำหนดประเด็นให้แก่สังคม (Agenda-Setter) เรื่องใดที่สื่อ นำมาเผยแพร่ มากก็มีน้ำหนักมากและกลายเป็นประเด็นใหญ่ที่ได้รับความสนใจจากสังคม

สำนักข่าวนานาชาติในกลุ่ม Big Four มีอิทธิพลสูงในการกำหนดว่าประชาชนจะได้เห็น จะรู้เรื่องใด มากน้อยเพียงใด และในทิศทางใด แม้ว่าประชาชนเหล่านั้นไม่ได้เป็นสมาชิกที่รับบริการข่าวจากสำนักข่าวโดยตรง แต่เนื่องจากสื่อมวลชนภายในของแต่ละประเทศเป็นสมาชิกของสำนักข่าวนานาชาติและอาศัยข่าวที่สำนักข่าวเหล่านี้นำเสนอมาถ่ายทอดให้ประชาชนอีกต่อหนึ่ง Richstad (1978, อ้างถึงใน มนทิรา วิโรจน์นันต์, อ้างแล้ว) กล่าวว่า สำนักข่าวนานาชาติเป็นผู้ป้อนข่าวสารระหว่างประเทศให้แก่สื่อมวลชนทั่วโลก ด้วยเหตุนี้เองพวกเขาจึงมีอิทธิพลอย่างมหาศาล ในการกำหนดวาระข่าวสารของโลก (Global News Agenda)

ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda-Setting) ถูกนำเสนอโดยนักวิจัยชาวอเมริกัน คือแม็คคอมส์และชอว์ (McCombs และ Shaw) ในปี ค.ศ. 1972 โดยชี้ว่า การทำงานของสื่อมวลชนในลักษณะของการกำหนดวาระข่าวสารนั้นมีอิทธิพลอย่างมากต่อวิถีคิดและวิถีการมองโลกของเราทุกคน แม็คคอมส์และชอว์ได้เสนอแบบจำลองซึ่งแสดงถึงความสำคัญของสื่อมวลชนในฐานะผู้คัดเลือกเรื่องราวขึ้นมาเพื่อให้อยู่ในความสนใจของประชาชน และชี้ให้ประชาชนในสังคมสนใจต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งมากขึ้นน้อยต่างกัน

นอกจากทฤษฎีนี้จะเชื่อว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการกำหนดเรื่องให้ประชาชนคิดแล้ว แม็คคอมส์และชอว์ยังตอกย้ำว่า การกำหนดวาระข่าวสารของสื่อมวลชนไม่เพียงแต่จะบอกให้คนคิดเรื่องอะไรเท่านั้น แต่ยังมีอิทธิพลสร้างให้คนมีแนวโน้มว่าจะคิดอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ

อย่างไรก็ตามมีสื่อมวลชนบางส่วน ที่ไม่เห็นด้วยกับทฤษฎี Agenda-Setting โดยเห็นว่าพวกเขาไม่ใช่คนกำหนดวาระ เพราะการใช้คำว่ากำหนดวาระเปรียบเทียบกับว่าสื่อเป็นผู้สร้างข่าว แต่ในความเป็นจริงสื่อไม่ได้สร้างข่าวเพียงแต่เป็นผู้ทำหน้าที่กรองข่าว (Filtering) เท่านั้น สื่อเพียงทำหน้าที่เสนอว่าอะไรกำลังเกิดขึ้นและจะดำเนินไปอย่างไร (Weaver and Elliott, อ้างถึงใน มนทิรา วิโรจน์อนันต์, อ้างแล้ว)

ภาพที่ 5 แบบจำลองการกำหนดวาระข่าวสารของแม็คคอมส์และชอร์

ในกระบวนการรักษาช่องทางข่าวสารและกำหนดวาระข่าวสาร นักวิชาการหลายท่านให้ความเห็นว่า มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการคัดเลือกหรือการให้ความสำคัญแก่ข่าวโดยสื่อมวลชน ในปี ค.ศ.1965 Galtung และ Ruge นักวิจัยด้านสื่อสารมวลชน ได้ทำการวิเคราะห์ข่าวต่างประเทศเพื่อดูปัจจัยร่วมที่ทำให้ข่าวเหล่านี้ได้รับความสนใจในระดับนานาชาติ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า สิ่งที่เป็นตัวกำหนดว่าข่าวใดมีโอกาสจะผ่านประตูหรือได้รับความสนใจ ก็คือ ปัจจัยด้านคุณค่าข่าว (Mediaknowall, 24 ธันวาคม 2553)

แนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว (News Value)

Galtung และ Ruge ได้สรุปถึงปัจจัยที่องค์การข่าวอาชีพทางฝั่งตะวันตกพิจารณาว่าเป็นคุณค่าข่าวไว้ ดังนี้

1. ช่วงเวลา (Time Span) เหตุการณ์อย่างหนึ่งจะเป็นที่สังเกตได้มากขึ้นและผ่านการคัดเลือก หากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เหมาะสมในกรอบเวลาของสื่อมวลชน
  2. ความเข้มข้นหรือคุณค่าของการเข้าสู่ระยะรับรู้ได้ (Intensity of Threshold Value) เหตุการณ์ที่มีความใหญ่โตและมีความสำคัญจะมีโอกาสผ่านประตูข่าวสารมากขึ้น
  3. ความชัดเจนไม่กำกวม (Clarity/Lack of Ambiguity) เหตุการณ์ที่ไม่ต้องอาศัยการตีความ และผู้รับสารสามารถเข้าใจได้ทันที จะเหมาะสมแก่การนำไปเสนอข่าว
  4. ความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมและการตรงต่อความสนใจ (Cultural Proximity or Relevance) สื่อมวลชนส่วนใหญ่จะเลือกนำเสนอเหตุการณ์ที่มีความใกล้ชิดกับวัฒนธรรมและความสนใจของกลุ่มผู้รับสาร
  5. ความสอดคล้อง (Consonance) เหตุการณ์ที่เข้ากับความคิดหรือความคาดหวังที่เกิดขึ้นก่อนแล้ว มักจะถูกเลือกไปนำเสนอเป็นข่าวมากกว่า
  6. ความที่ไม่ได้คาดหวังไว้ (Unexpectedness) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดฝันจะได้รับเลือกเป็นส่วนใหญ่
  7. ความต่อเนื่อง (Continuity) เมื่อเหตุการณ์หนึ่งได้ถูกกำหนดไว้แล้วว่ามีคุณค่าเชิงข่าว จะมีแรงผลักดันซึ่งมีผลให้มีการสังเกตเหตุการณ์เกี่ยวข้องที่เกิดขึ้นตามมา
  8. องค์ประกอบ (Composition) เหตุการณ์บางเหตุการณ์ถูกคัดเลือกมาเป็นข่าวเนื่องจากมีความขัดแย้งกับข่าวอื่นๆ
  9. ค่านิยมทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Values) นอกเหนือจากปัจจัยต่างๆ ข้างต้น ค่านิยมของผู้เฝ้าประตูและสังคมที่รับสารก็มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าว
- อย่างไรก็ดี รัจิตลักขณ์ แสงอุไร (อ้างแล้ว) ชี้ว่า เหตุการณ์ที่เป็นข่าวหรือมีคุณค่าข่าวนั้นจะแตกต่างกันไปตามระบบเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของแต่ละประเทศ โดยลู (Lule, 1987)

กล่าวว่า สื่อในแต่ละประเทศจะมีการเลือกนำเสนอข่าวโดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ตามภูมิหลัง ปรัชญาทางการเมือง และสภาพเศรษฐกิจสังคม ลูอิบายว่า เราสามารถแบ่งประเทศต่างๆ ในโลกออกได้เป็น 3 ส่วน คือ ประเทศโลกที่หนึ่ง ซึ่งได้แก่ประเทศตะวันตกหรือประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และมีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ส่วนประเทศโลกที่สอง คือประเทศที่มีระบอบการปกครองแบบสังคมนิยม และประเทศโลกที่สาม ได้แก่ประเทศที่ล่าหลังหรือด้อยพัฒนา โดยคุณค่าข่าวของแต่ละกลุ่มประเทศมีลักษณะดังนี้

คุณค่าข่าวของประเทศโลกที่หนึ่ง

คุณค่าข่าวของประเทศโลกที่หนึ่ง เป็นคุณค่าข่าวที่ถือเป็นหลักสากลนิยม โดยประกอบด้วย

1. *ความทันเหตุการณ์ (Timeliness)* ในประเทศโลกที่หนึ่ง ข่าวคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันหรือของสดใหม่ ดังนั้นสื่อมวลชนจึงต้องเน้นความรวดเร็ว ชับไว และทันเหตุการณ์ในการรายงานข่าว ข่าวที่ทันสมัยเท่านั้นจึงจะมีคุณค่าพอจะถูกนำเสนอ

2. *ความใกล้ชิด (Proximity)* สื่อมวลชนในโลกที่หนึ่งจะเน้นรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ที่มีความใกล้ชิดกับผู้อ่านมากกว่าเรื่องที่ไกลตัว ผู้อ่านต้องการจะอ่านเรื่องของภูมิภาคตนเอง ของประเทศ ของเมือง ของบุคคลในละแวกเดียวกัน และที่ถือว่าถูกใจที่สุดคือ เรื่องของเพื่อนบ้านที่อยู่ประชิดติดไป Diamond (1975 อ้างถึงใน รจิตต์ลักษณ์ แสงอุไร, อ้างแล้ว) กล่าวถึงสมการเกี่ยวกับความใกล้ชิดของสื่อมวลชนของสหรัฐอเมริกา ที่ว่า “คนตาย 10,000 คนในเนปาล เท่ากับคนตาย 100 คนในแคว้นเวลล์ เท่ากับ 10 คนในรัฐเวอร์จิเนียตะวันตก และเท่ากับ 1 คนในบ้านถัดไป”

3. *ความโดดเด่นของเหตุการณ์ (Prominence)* เหตุการณ์เกี่ยวกับบุคคลที่สำคัญ โดดเด่นเป็นที่รู้จัก หรือบุคคลสาธารณะในโลกที่หนึ่ง เช่น นักการเมือง ราชวงศ์ นักกีฬาที่ประสบความสำเร็จ หรือดาราดาราภาพยนตร์ มีโอกาสที่จะได้ปรากฏบนพาดหัวข่าว

4. *ความขัดแย้ง (Conflict)* เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความไม่ลงรอยกัน ตกลงกันไม่ได้ การต่อสู้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ไหน ในรัฐสภา บนท้องถนน หรือในสนามรบ ล้วนแต่มีโอกาสที่จะเป็นข่าวได้

5. ผลกระทบของเหตุการณ์ (Impact or Consequence) ประเด็นที่มีผลกระทบมากกว่า เช่น กระทบต่อคนจำนวนมาก หรือมีเงินจำนวนมากหรือทรัพยากรจำนวนมากเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็จะเป็นเรื่องที่มีคุณค่าความเป็นข่าวมาก ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์สึนามิหรือแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ เป็นต้น

6. กระแสข่าวที่เกิดขึ้นประจำวัน (Currency) ประเด็นที่กำลังได้รับความสนใจจากสื่อหรือสาธารณชนจะเป็นประเด็นที่มีคุณค่าความเป็นข่าว ข่าวบางข่าว เช่น ข่าวการล่อลวงเด็ก อาจถูกนำเสนอโดยสื่อเป็นเวลาหลายสัปดาห์ ถึงแม้จะไม่ได้มีประเด็นใหม่ๆ เกี่ยวกับข่าวนั้นก็ตาม

7. ความจำเป็นของเหตุการณ์ที่ต้องรายงานสู่สาธารณะ (Necessity)

8. เหตุการณ์ผิดปกติ (Unusual Events) ความลึกลับ ความเหนือธรรมชาติ (Weird) เหตุการณ์แปลกประหลาดลึกลับคือข่าวในประเทศโลกที่หนึ่ง เป็นคุณค่าข่าวที่มาจากคำพูดติดปากในวงวิชาการ และวิชาชีพสื่อสารมวลชนว่า “สุนัขกัดคนไม่เป็นข่าว แต่คนกัดสุนัขเป็นข่าว ” เหตุการณ์ผิดปกติจึงได้รับความสนใจจากสื่อเสมอ

9. เรื่องปฏุกชนสนใจ หรือเรื่องเร้าอารมณ์ (Human Interest) ความรุ่งโรจน์ ความอับเฉา ความภาคภูมิใจ ความขายหน้า เรื่องราวที่มนุษย์ทั่วไปให้ความสนใจ

คุณค่าข่าวของประเทศโลกที่สอง

สื่อมวลชนของประเทศโลกที่สองซึ่งปกครองโดยระบอบสังคมนิยม มีคุณค่าข่าวที่แตกต่างไปจากสื่อมวลชนของประเทศโลกที่หนึ่ง เนื่องจากคุณค่าข่าวของประเทศโลกที่สองยึดถือแนวคิดของลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นหลัก โดยประกอบด้วย

1. ความสำคัญของอุดมการณ์ (Ideological Significance) ข่าวจะต้องถูกต้องตามแนวคิดของลัทธิและอุดมการณ์ของประเทศ การตัดสินใจในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตข่าว ตั้งแต่การคัดเลือกจนถึงการนำเสนอ จะต้องกระทำบนพื้นฐานของการคำนึงถึงลัทธิเป็นสำคัญ

2. ความเกี่ยวข้องกับพรรค (Party Concerns) สิ่งที่เกี่ยวข้องกับพรรคทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่พรรคพูด สิ่งที่พรรคทำ สิ่งที่พรรคคิด ล้วนเป็นข่าวในประเทศโลกที่สอง เนื่องจากสังคมนิยม

และวิถีชีวิตของผู้คนอยู่ภายใต้การควบคุมของพรรค คุณค่าชาวเองก็เป็นหนึ่งในเครื่องมือของพรรค โดยทางการมีอำนาจทางกฎหมายให้สื่อมวลชนรายงานข่าวที่สร้างความเข้าใจในสังคม

3. *ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)* ชาวในประเทศโลกที่สองจะต้องรับผิดชอบต่อสังคม โดยต้องนำเสนอข่าวที่สร้างสรรค์ เป็นบวก และระแวดระวังภัยหรือคอยเตือนภัยให้สังคม แต่ต้องไม่วิพากษ์วิจารณ์ สืบสวน หรือกล่าวหาเจ้าหน้าที่ระดับสูงของพรรค โดยเฉพาะผู้นำสูงสุด และเรื่องเกี่ยวกับอุดมการณ์หรือลัทธิของรัฐ

4. *การศึกษา (Education)* ชาวส่วนใหญ่มีจุดประสงค์เพื่อการศึกษา โดยต้องช่วยสอน แนะนำ หรืออบรม สื่อมวลชนในประเทศโลกที่สองไม่สามารถให้ข้อมูลหรือให้ความบันเทิงแต่เพียงเท่านั้น แต่ต้องเป็นส่วนหนึ่งภายในกระบวนการศึกษาด้วย

5. *ปฏิกชนสนใจหรือเรื่องไร้อารมณ์ (Human Interest)* คุณค่าชาวในข้อนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับคุณค่าชาวของประเทศโลกที่หนึ่ง แต่สำหรับประเทศโลกที่สอง ชาวเรื่องปฏิกชนสนใจจะถูกขบหรือเคลือบด้วยอุดมการณ์ จะไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นกลุ่มคนทั้งกลุ่ม โดยส่วนใหญ่จะกล่าวถึงชนชั้นกรรมมาชีพ เช่น กลุ่มชาวนา หรือกลุ่มคนงาน เป็นต้น

นอกจากนี้ คุณค่าชาวบางประการของประเทศโลกที่หนึ่ง เช่น ความทันเหตุการณ์ ความใกล้ชิด ความเด่น ยังจัดเป็นคุณค่าชาวในประเทศโลกที่สองเช่นกัน แต่จะได้รับความสำคัญรองลงมาจากอุดมการณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์

คุณค่าชาวของประเทศโลกที่สาม

คุณค่าชาวของประเทศโลกที่สามมีลักษณะหลากหลายและแตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างกันในหมู่ประเทศโลกที่สาม ทั้งในเอเชียและแอฟริกา อย่างไรก็ตาม คุณค่าพื้นฐานที่สื่อมวลชนประเทศโลกที่สามยึดถือเหมือนกัน ประกอบด้วย

1. *การพัฒนา (Development)* ชาวเกี่ยวกับการพัฒนา ความก้าวหน้า การเจริญเติบโต ถือเป็นคุณค่าชาวที่สำคัญลำดับแรกในประเทศโลกที่สาม

2. *ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)* ภายใต้โครงสร้างที่เปราะบางของประเทศไทยที่สาม ชาวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมถือเป็นสิ่งจำเป็น นักสื่อสารมวลชนต้องเน้นนำเสนอข่าวด้านบวกและการสร้างสรรค์ รวมทั้งลด ละข่าวด้านลบหรือข่าวความล้มเหลว

3. *ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในชาติ (National Integration)* มีลักษณะคล้ายคุณค่าข่าวเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม แต่จะเน้นไปที่การนำเสนอข่าวดีหรือข่าวความสำเร็จที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในชาติ หรือสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในชาติ

4. *การศึกษา (Education)* ในประเทศไทยที่สาม ชาวถูกใช้เพื่อส่งผ่านความรู้ ทั้งในด้านสาธารณสุข การเกษตร การค้า และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมในชนบทที่ห่างไกล ที่ความเจริญเข้าไปไม่ถึง การให้ข้อมูลข่าวสารจึงใช้เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการตื่นตัว เรียนรู้ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการของชาติ

นอกจากคุณค่าข่าวข้างต้นแล้ว ยังมีคุณค่าข่าวอื่นๆ ที่มีบทบาทรองลงมา คุณค่าข่าวบางประการตรงกับคุณค่าข่าวของประเทศโลกที่หนึ่ง เช่น ความใกล้ชิด หรือเรื่องเร้าอารมณ์ เป็นต้น

นอกเหนือจาก ปัจจัยด้านคุณค่าข่าว ยังมีปัจจัย บางประการที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสารของผู้เฝ้าประตูอีกด้วย เบคเกอร์และโรเบิร์ต (Becker และ Robert, 1992, อ้างถึงใน ปารณีย์ จันทกรกุล, อ้างแล้ว) กล่าวถึงปัจจัยในด้านต่างๆ ดังนี้

1. *ปทัสถานและนโยบายขององค์กร (Norms and Policies)* ไวก์กล่าวว่า การคัดเลือกข่าวสารขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กรหนังสือพิมพ์นั้นๆ นอกจากนี้ ลักษณะองค์กรที่แตกต่างกันทำให้รูปแบบการปฏิบัติงานแตกต่างกันไปด้วย องค์กรที่มีรูปแบบโครงสร้างการทำงานที่ไม่เข้มงวด ก็อาจทำให้ผู้เฝ้าประตูข่าวสารแต่ละคนสามารถตัดสินใจได้เองมากกว่าองค์กรที่มีโครงสร้างอำนาจลดหลั่นกันตามลำดับชั้นอย่างชัดเจน

2. *อิทธิพลของผู้ร่วมงาน (Peer Influences)* ผู้เฝ้าประตูข่าวสารจะได้รับอิทธิพลจากเพื่อนร่วมงาน เรียนรู้ซึ่งกันและกันและช่วยกันแสดงความคิดเห็น จากการศึกษาของ Gaunt พบว่าแรงผลักดันในห้องข่าว (Newsroom Forces) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกข่าว เนื่องจากหนังสือพิมพ์บางฉบับนักข่าวจะช่วยกันแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นและแนะนำกันรอบๆ โต๊ะข่าว เพื่อตัดสินใจร่วมกันในการเลือกข่าวใดข่าวหนึ่งอย่างเป็นเอกฉันท์

3. อำนาจของผู้รับสารต่อการให้คุณให้โทษ (Power of Audience to Punish and Reward) สมาชิกผู้รับสารบางกลุ่มมีอำนาจให้คุณให้โทษต่อสื่อมวลชน ดังนั้น สำนักข่าวจึงต้องคำนึงถึงกลุ่มลูกค้าในการนำเสนอข่าวด้วย

ยิ่งไปกว่านั้น ปัจจัยในตัวผู้เฝ้าประตูข่าวสาร เองก็มีอิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวสารไว้ที่กล่าวว่า การคัดเลือกข่าวสารของผู้เฝ้าประตูเป็นการกระทำที่เป็นความคิดส่วนตัว (Highly Subjective) และขึ้นอยู่กับพื้นฐานการพิจารณาคุณค่า (Value Judgment) บนพื้นฐานของประสบการณ์ ทัศนคติ และความคาดหวังของผู้เฝ้าประตู โดยปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ เชื้อชาติ ค่านิยม หรือสำนึกส่วนตัว การรับรู้หรือพฤติกรรมของผู้รับสาร และความเป็นมืออาชีพของผู้เฝ้าประตู

เกรียงไกร สิริกาญจนาววัฒน์ (2548) กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกข่าวไว้ 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยด้านองค์กร เป็นปัจจัยที่พบได้มากที่สุดและยากที่จะหลีกเลี่ยง มักจะมีเรื่องอุดมการณ์ทางความคิดเข้ามาเกี่ยวข้อง
2. ปัจจัยเกี่ยวกับประเภทของข่าว การเลือกเหตุการณ์ที่เข้ากับความคาดหวังของผู้รับ (สามารถเข้ากันได้กับเหตุการณ์ที่มีมาแล้วในอดีต) ต้องอยู่ภายในขอบเขตที่ยอมรับได้ เป็นข่าวที่มีคุณค่า และต้องการที่จะสร้างสมดุลระหว่างข่าวประเภทต่าง ๆ
3. ปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม คุณค่าของข่าวที่อยู่ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชนชั้นปกครอง คนใหญ่คนโต เพราะเชื่อว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่ในความสนใจของประชาชน

ในขณะที่ Bagkidian (อ้างถึงใน เกรียงไกร, 2548) ยังระบุถึงปัจจัย 5 ประการที่นักข่าวและบรรณาธิการใช้ในการตัดสินใจเลือกข่าว ดังนี้

1. หลักที่ยึดถือในการบริหาร
2. การมองโลกของความจริงและนิสัยของคน คือ มองว่าผู้อ่านมีความต้องการอย่างไร
3. ค่านิยมที่ยึดถือโดยกองบรรณาธิการที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีมาตรฐานด้านความยุติธรรม และเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพ
4. การประเมินค่าของข่าวสาร โดยการแข่งขันของสื่อ

5. ค่านิยมส่วนตัวและนิสัยแปลก ๆ ของบรรณารักษ์หรือนักข่าวเอง เช่น ถ้าบรรณารักษ์กลัวหรือไม่ชอบอะไรบางอย่าง เรื่องราวเหล่านั้นก็จะไม่ได้ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์

งานวิจัยของบริซซ์ ศตะสุข (2541) ที่ศึกษากระบวนการทำข่าวของเสียงอเมริกาประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า การมอบหมายงานข่าวซึ่งเป็นภาพรวมของการทำงานในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะกระทำเพียงครั้งเดียวก่อนที่ผู้สื่อข่าวหลักจะมาประจำอยู่ ณ สำนักงานที่กรุงเทพฯ โดยมีนโยบายขององค์กรเป็นกรอบหลักที่ผู้สื่อข่าวต้องยึดถือและปฏิบัติตาม แต่ในขณะเดียวกัน ผู้สื่อข่าวเองก็มีแนวทางในการทำงานเป็นของตนเองบนพื้นฐานของความเป็นมืออาชีพ นักข่าวมีอิสระในการคัดเลือกข่าวด้วยการให้คุณค่าข่าวภายใต้ดุลยพินิจของตนเอง มีบรรณารักษ์คอยเป็นผู้กำกับดูแลและประเมินคุณค่าของข่าวนั้นๆ อีกครั้ง สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องนายทวารข่าวสารที่ว่า นอกจากบรรณารักษ์และตัวองค์กรจะมีอำนาจในการคัดเลือกคัดกรองว่าข่าวใดควรผ่านประตูหรือได้รับการนำเสนอแล้ว ตัวนักข่าวเองก็เป็นหนึ่งในนายทวารที่สามารถคัดเลือกได้ว่าจะนำเสนอหรือไม่นำเสนอข่าวใด โดยเป็นการคัดเลือกขั้นแรกนับตั้งแต่การเลือกทำข่าวหรือเลือกมุมมองของการเขียนข่าว

นอกจากนี้ งานวิจัยของ นพคุณ สุนทรหงส์ (2542) ยังพบว่า ปัจจัยด้านเกณฑ์ในการเผยแพร่ข่าวสารของกองบรรณารักษ์ต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสารของสำนักข่าวต่างประเทศประจำประเทศไทย พบว่า แม้สำนักข่าวดังกล่าวจะไม่มีอำนาจตัดสินใจเด็ดขาดในการกระจายข่าวโดยตรง แต่กองบรรณารักษ์แต่ละสำนักข่าวสามารถคัดเลือกข่าวขั้นต้นก่อนส่งไปให้สำนักงานใหญ่คัดเลือกอีกชั้นหนึ่งได้ หากกองบรรณารักษ์ไม่ต้องการนำเสนอข่าวด้านใด ก็สามารถทำได้โดยไม่ต้องคัดเลือกข่าวนั้นส่งไปให้สำนักงานใหญ่ตรวจสอบ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการเผยแพร่ของบรรณารักษ์ด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ ไวท์ที่กล่าวว่า นอกเหนือจากลักษณะข่าวและอิทธิพลขององค์กรที่มีต่อการคัดเลือกข่าวของผู้เฝ้าประตูแล้ว ปัจจัยภายในตัวผู้เฝ้าประตูเองก็ส่วนสำคัญเช่นกัน โดยปัจจัยดังกล่าวได้แก่ เกณฑ์ในการเผยแพร่ และค่านิยมของผู้เฝ้าประตูในลักษณะเดียวกัน นักข่าวในฐานะที่เป็นผู้เขียนข่าวเอง ก็ทำหน้าที่เสมือนผู้เฝ้าประตูข่าวสารขั้นต้นในการคัดเลือกมุมมองของข่าวที่ตนเองจะเขียนเช่นกัน

ในส่วนของแนวคิดเรื่องคุณค่าข่าวนี้นี้ จะนำมาใช้พิจารณาการทำงานของสำนักข่าวในแง่ของการเลือกประเด็นหรือแนวทางการเขียนข่าว ว่าสำนักข่าวที่เลือกศึกษาใช้เกณฑ์ด้านคุณค่าข่าวใดในการทำข่าว รวมถึงใช้วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางการทำข่าวของนักข่าวในสำนักข่าวแต่ละแห่ง

แนวคิดเรื่องจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม (Cultural Imperialism) กับโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรม (Cultural Globalization)

Herbert Schiller นักวิจารณ์สื่อ นักสังคมวิทยา นักประพันธ์ และนักวิชาการชาวอเมริกา ได้ทำการวิเคราะห์สื่ออเมริกันกับความสัมพันธ์ต่อระบบเศรษฐกิจสังคมอเมริกันและนานาชาติ โดย Schiller ชี้ให้เห็นว่า เทคโนโลยีทางการสื่อสารและนโยบายเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีให้ขยายตัวไปทั่วทุกมุมโลกนั้นทำให้ระบบการสื่อสารกลายเป็นระบบการค้าตลอดทั้งระบบ กล่าวคือ ข้อมูลข่าวสารถูกทำให้กลายเป็นสินค้าภายใต้ระบบเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้อเมริกากลายเป็นจักรวรรดิทางสื่อที่มีอิทธิพลครอบงำวัฒนธรรมอื่นๆ Schiller เชื่อว่า ระบบสื่อสารมวลชนและสารสนเทศของอเมริกาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการอ้างระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเอาไว้ โดยด้านหนึ่งผลิตสินค้าที่นำรายได้มาสู่บรรษัทอเมริกันขนาดใหญ่ อีกด้านหนึ่งอาศัยเนื้อหาสาระและรูปแบบของสินค้าสื่อถ่ายทอดอุดมการณ์และค่านิยมแบบอเมริกันให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าแบบอเมริกันต่อไปไม่รู้จบ จนกลายเป็นการครอบงำทางวัฒนธรรมและอุดมการณ์ระหว่างประเทศ (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, อ้างแล้ว)

วิชา อุดมฉันท (2541) กล่าวว่า ในทศวรรษ 1960 Schiller เริ่มต้นเสนอแนวคิดเกี่ยวกับจักรวรรดินิยมทางสื่อและการครอบงำทางวัฒนธรรม โดยอธิบายว่า การขยายตัวทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของอเมริกาผ่านสื่อเข้าสู่ประเทศต่างๆ เป็นความพยายามที่จะยึดเหนี่ยวค่านิยมอเมริกาเข้าไปในวัฒนธรรมของชาติอื่นและทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นของชาติอื่นต้องสูญหายไป

กระแสคัดค้าน “จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม” แพร่ขยายจากอเมริกาไปสู่ประเทศโลกที่สามในภูมิภาคอื่นๆ ของโลกในช่วงปลายทศวรรษที่ 1970 ประเทศเหล่านี้คัดค้านการใช้ภาษา การศึกษา และการใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือของจักรวรรดินิยมยุคใหม่ มุ่งปกป้องอธิปไตยของชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเสนอให้มีการจัดความสมดุลของทิศทางและปริมาณการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม กระแสคัดค้านและการเคลื่อนไหวดังกล่าวมักถูกวิจารณ์ว่าไม่ได้อิงกรอบแนวคิดทฤษฎีหรือสามารถให้คำอธิบายใดๆ นอกจากข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับปริมาณสินค้าทางวัฒนธรรมที่หลั่งไหลเข้าประเทศ และผลจากความเกลียดชังและความหวาดระแวงต่อจักรวรรดินิยมของประเทศโลกที่สามตั้งแต่ยุคอาณานิคม การเคลื่อนไหวต่อสู้ทางวัฒนธรรมและ

การสื่อสารจึงถูกเบี่ยงเบนประเด็นไปสู่การเมืองและการปะทะกันของลัทธิอุดมการณ์ระหว่างค่าย
ไปในที่สุด

สำหรับวงวิชาการ Schiller ซึ่งเป็นตัวแทนสำนักความคิดว่าด้วย “จักรวรรดินิยมทาง
วัฒนธรรม” มีทัศนะว่า กิจกรรมทางด้านสื่อมวลชนกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเมืองของ
อเมริกาเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ เพราะสื่อนั่นเองที่เป็นส่วนหนึ่งของการแผ่ขยายอิทธิพลทาง
เศรษฐกิจและการเมืองของอเมริกา ความเป็นจักรวรรดินิยมทางสื่อของอเมริกายังสามารถอธิบาย
ได้ด้วยโครงสร้างมหภาค (Macro Structure) ที่แสดงให้เห็นการผูกขาดความเป็นเจ้าของความล้ำ
หน้าทางเทคโนโลยี และขนาดของธุรกิจสื่อที่ใหญ่โตมโหฬาร ความได้เปรียบเหล่านี้เป็นช่องทางทาง
แพร่กระจายแนวคิด ทัศนะ ภาพลวงตาต่างๆ เกี่ยวกับความมั่งคั่งร่ำรวย รูปแบบสินค้า และวิถีชีวิต
แบบอเมริกันเข้าไปครอบงำวัฒนธรรมของประเทศอื่น ส่งอิทธิพลทำให้พฤติกรรมทางสังคมและ
โลกทัศน์ของประชาชนในประเทศเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ โครงสร้างที่เหนือกว่าอย่าง
มากมายไม่เพียงแต่ทำให้สื่อมีพลังอำนาจมหาศาลเท่านั้น แต่ยังสามารถเป็นตัวกำหนดเนื้อหาสาร
ได้อีกด้วย

อย่างไรก็ดี เมื่อเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์แห่งทศวรรษที่ 1990 เริ่มมีการพูดถึงการสื่อสารไร้
พรมแดน ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของเทคโนโลยีการสื่อสารที่พัฒนาไม่หยุดยั้ง และบทบาทขององค์กร
สื่อข้ามชาติขนาดใหญ่ (Multinational Corporation) ที่มีทั้งแข่งขันและร่วมมือกันในกิจกรรมการ
สื่อสารของโลก ภาพของการแลกเปลี่ยนไหลเวียนของข่าวสารระหว่างประเทศไม่ใช่ภาพมิติเดียวที่
มีการไหลไปในทางเดียวอย่างเป็นระเบียบอีกต่อไป แต่เป็นภาพที่เต็มไปด้วยความสับสนปนเป
แหล่งผลิตรวมอยู่ทั่วโลกและการไหลของข่าวสารก็มีลักษณะหลายทิศทาง (Multi-Directional
Flow) ทฤษฎีจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมถูกหยิบยกขึ้นมาวิพากษ์วิจารณ์อีกครั้งหนึ่งว่าไม่น่าจะ
ใช้อธิบายแบบแผนการผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสื่อที่สลับซับซ้อนเช่นนี้ได้ นักวิชาการ
จำนวนมากเริ่มอธิบายปรากฏการณ์ของโลกจากมุมมองใหม่ๆ เพื่อทำความเข้าใจบทบาทที่แท้จริง
ของสื่อในกระบวนการครอบงำและพึ่งพากันในบริบทของโลกยุคใหม่ (วิภา อุดมพันธ์, อ้างแล้ว)

ในบทความของ Schiller ในปี ค.ศ. 1991 มีใจความยืนยันว่า เขายังคงเห็นว่า ยุค
จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมยังไม่ได้ผ่านพ้นไป โดยเขาอธิบายว่า เขาเริ่มมองเห็นแนวโน้มที่สื่อถูก
ทำให้เป็นสินค้า คือ “วัฒนธรรมถูกทำให้เป็นกระบวนการทางพาณิชย์ในระดับโลก ” โดยที่อเมริกา
ไม่ใช่ผู้มีบทบาทอยู่บนเวทีโลกเพียงลำพัง แต่ผู้ที่มีบทบาทอย่างแท้จริงคือองค์กรสื่อขนาดมโหฬาร
จำนวนไม่มากที่แผ่อิทธิพลและเครือข่ายครอบงำอยู่

Tomlinson (1997, อ้างถึงใน กรชนก รักษาเสรี, อ้างแล้ว) ได้วิเคราะห์ถึงข้อถกเถียงเกี่ยวกับทฤษฎีโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรมและทฤษฎีจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม ไว้ว่า แม้ว่าจะมีการกล่าวถึงทฤษฎีโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรมว่าไม่ใช่มุมมองใหม่ หากแต่เป็นขั้นตอนใหม่หรือส่วนขยายของการวิพากษ์ทฤษฎีจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ การที่มีสินค้าทางวัฒนธรรมที่เป็นตะวันตก (ทั้งอเมริกาเหนือ ยุโรปตะวันตก และอาจรวมถึงออสเตรเลีย) อยู่เต็มไปหมดทั่วโลก ประวัติศาสตร์อันยาวนานของจักรวรรดินิยมตะวันตกที่พัฒนาแล้ว ซึ่งทำให้ประเทศกำลังพัฒนาอยู่ในสถานะที่เป็นรอง และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีระบบทุนนิยมเป็นศูนย์กลาง

ก่อนหน้านี้ Tomlinson ได้ประมวลวาทกรรมที่จัดอยู่ในแนวทางของกลุ่ม “จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม” และสรุปว่า มีวิธีที่จะพูดถึงจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมอยู่ 4 แบบ คือ

1. จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมคือจักรวรรดินิยมทางการสื่อสาร โดยศึกษาว่ามีการครอบงำที่เกิดขึ้นโดยระบบสื่อมวลชนในระดับต่างๆ (ทั้งสื่อมวลชนระดับโลกและระดับท้องถิ่น) อย่างไร เนื่องจากระบบสื่อมวลชนเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญและเห็นได้เด่นชัดที่สุด อีกทั้งยังร้อยรัดอยู่กับระบบเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนด้วย (Tomlinson, 1991, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, 2544) ทั้งนี้ Chin Chuan Lee (1979, อ้างถึงใน กาญจนา แก้วเทพ, อ้างแล้ว) ได้ชี้ให้พิจารณาในหลายลักษณะ เช่น ปริมาณการนำเข้าของผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมจากต่างประเทศ รูปแบบการเป็นเจ้าของและควบคุมสื่อ การถ่ายโอนบรรทัดฐานในการทำงานด้านสื่อมวลชนผ่านรูปแบบการอบรมและจัดการศึกษาให้แก่บุคลากรในประเทศโลกที่สาม รวมทั้งการวางรูปแบบสื่อให้มีลักษณะเชิงพาณิชย์มากกว่าจะเป็นการบริการเพื่อสังคม และการบุกรุกและนำเอาโลกทัศน์แบบทุนนิยมเข้าไปทำลายหรือแทนที่โลกทัศน์แบบดั้งเดิม ผ่านการเผยแพร่ผลงานสื่อประเภทต่างๆ
2. เป็นวาทกรรมที่พูดถึงเกี่ยวกับ “ความเป็นชาติ” โดยเน้นที่ความรู้สึกเป็นเจ้าของชาติใดชาติหนึ่ง
3. เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ระบบทุนนิยมระดับโลก (Global Capitalism) พิจารณาการขยายตัวของทุนนิยมจากระดับข้ามชาติมาเป็นระดับโลก ผ่านการรุกทางวัฒนธรรมและรสนิยมของคนทั่วโลกให้เป็นแบบเดียวกัน ก่อนที่จะผลิตสินค้าป้อนให้ลูกค้าทั่วโลกในแบบเดียวกัน
4. เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ความทันสมัย (Modernity) ว่าได้กลายมาเป็นวัฒนธรรมระดับโลกซึ่งมีวิถีชีวิตเป็นแบบฉบับเดียวกันหมด (Homogenization)

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว Hamelink (1997) ยังได้สำรวจกลไกแบบใหม่ๆ สำหรับระบบจักรวรรดินิยมแบบใหม่ (Neo-Colonialism/Neo-Imperialism) ซึ่งเจ้าอาณานิคมไม่ได้ควบคุมประเทศได้โดยอำนาจบังคับ แต่ใช้วิธีการส่งออกวิถีชีวิต โครงสร้างองค์กรธุรกิจ การจัดระบบค่านิยม การวางรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การส่งเสริมการบริโภคผลผลิตทางวัฒนธรรมจากประเทศเจ้าอาณานิคม หรือกลไกทางเทคโนโลยี ซึ่งนักวิชาการด้านจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมให้ความสนใจอย่างมาก เพราะมองว่าเทคโนโลยีจะไปปรับเปลี่ยนระบบการทำงาน รวมถึงความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้คนด้วย และเหนือสิ่งอื่นใด กลไกที่สำคัญที่สุดสำหรับระบบจักรวรรดินิยมแบบใหม่ คือ กลไกด้านอุดมการณ์สมัยใหม่ที่ส่งผ่านมาทางโครงสร้างระบบสื่อสารมวลชน ที่มองกันว่า ในการจะใช้กลไกนี้ควบคุม ระบบสื่อมวลชนของประเทศโลกที่สามจะต้องมีลักษณะตามแม่แบบในสหรัฐอเมริกาหรือยุโรป คือ มีลักษณะเป็นธุรกิจการค้าหลัก ต้องผูกอบรมนักวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชนให้คิดและทำเหมือนกับต้นฉบับ และต้องวางรากฐาน มาตรฐาน และค่านิยมในสายวิชาชีพนี้ (กาญจนา แก้วเทพ, อ้างแล้ว)

อย่างไรก็ตาม ปรากฏการณ์ในโลกได้เปลี่ยนแปลงไป อเมริกาหรือชาติตะวันตกไม่ใช่เพียงกลุ่มเดียวที่เป็นศูนย์กลางการผลิตและกระจายสินค้าทางวัฒนธรรม จริงอยู่ว่าผลของโลกาภิวัตน์และกระแสการไหลของข่าวสารอย่างอิสระ (Free Flow of Information) อาจยิ่งเอื้ออำนวยให้บรรษัทข้ามชาติยักษ์ใหญ่สามารถเจาะเข้าสู่ตลาดที่กว้างขึ้นได้ดังที่กล่าวมาแล้ว และความไม่สมดุลของตัวเลขการส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรมก็ยังคงอยู่ แต่ผลอีกด้านหนึ่งของโลกาภิวัตน์ในด้านวัฒนธรรมที่เป็นอุดมคติคือ การที่วัฒนธรรมของคนกลุ่มน้อยก็มีโอกาสได้ไปปรากฏโฉมบนเวทีโลก และประเทศในโลกที่สามก็มีโอกาสที่จะส่งออกสินค้าทางวัฒนธรรมของตนไปยังประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยเช่นกัน

ศูนย์กลางการผลิตและส่งออกของอุตสาหกรรมสื่อที่เกิดขึ้นใหม่ในที่ต่างๆ ของโลก เช่น ฮอลลีวูด ญี่ปุ่น อินเดีย และบราซิล แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์และภาษา ยิ่งเมื่อหลายๆ ประเทศได้ผ่อนคลายการควบคุมและเปิดเสรีสื่อ การแข่งขันมีมากขึ้น (ตามแบบแผนทางการค้าแบบอเมริกัน) การปรับตัวของผู้ผลิตสื่อข้ามชาติก็ย่อมตามมาเพื่อจะรักษาลูกค้าเอาไว้ให้ได้ เช่น Regionalization หรือการนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกันสำหรับแต่ละภูมิภาค เป็นต้น ทั้งนี้ การวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อระดับโลกต่อวัฒนธรรมของประเทศในเอเชีย ก็แสดงว่า สินค้าทางวัฒนธรรมภายในภูมิภาคมีความได้เปรียบในการแข่งขันเนื่องมาจากความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมด้วย (Servaes and Lie, 2001, อ้างถึงใน กรชนก รักษาเสรี, อ้างแล้ว)

โดยสรุปแล้ว แนวคิดที่ค้ำกันของทฤษฎีจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมและทฤษฎีโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรมในการอธิบายปรากฏการณ์ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์นั้นอยู่ที่ ทฤษฎีแรกนั้นบอกว่า กระบวนการโลกาภิวัตน์จะเป็นเหมือนส่วนต่อของการครอบงำทางวัฒนธรรม ที่กระแสน้ำไหลของข่าวสารยังไหลออกจากชาติที่ครองบรรษัทสื่อยักษ์ใหญ่ เช่น อเมริกาหรือชาติตะวันตกที่พัฒนาแล้วเพียงด้านเดียว และมีการหลอมรวมให้เกิดวัฒนธรรมกระแสหลักซึ่งก็คือวัฒนธรรมของชาติศูนย์กลางดังกล่าวนั่นเอง ส่วนทฤษฎีโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรมนั้นบอกว่า กระบวนการโลกาภิวัตน์จะเอื้ออำนวยให้เกิดกระแสเสรีของข่าวสารที่จะล้นไหลออกไปยังทุกทิศทุกทาง วัฒนธรรมย่อยๆ ทั้งหลายก็มีโอกาสได้ปรากฏขึ้นโดยมีขอบเขตของสังคมเป็นโลกทั้งโลก และวัฒนธรรมในโลกจะมีความหลากหลายมากขึ้น

ในขณะเดียวกัน นักวิชาการบางกลุ่มเห็นว่า แนวคิดการทำให้เป็นระดับโลกหรือโลกาภิวัตน์นั้นมีความสัมพันธ์กับการทำให้เป็นระดับท้องถิ่น (Localization) อย่างไรก็ตาม ยังเป็นข้อสงสัยอยู่ว่า แนวคิดทั้งสองนี้มีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร ท่ามกลางข้อโต้แย้งต่างๆ ที่มีต่อแนวคิดจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม จึงมีผู้เสนอทฤษฎีใหม่ที่เรียกว่า Cultural Articulation/Negotiation ว่า เมื่อมีการพบกันระหว่างวัฒนธรรมโลก (Global Culture) และวัฒนธรรมท้องถิ่น (Local Culture) อาจเกิดแบบแผนของผลลัพธ์ได้หลากหลายรูปแบบ โดยที่การครอบงำเป็นเพียงรูปแบบหนึ่ง เช่น อาจมีรูปแบบผสมผสาน มีการต่อรองกันระหว่างวัฒนธรรมทั้งสอง หรือการที่วัฒนธรรมท้องถิ่นเอาวัฒนธรรมโลกมาใช้ก็ได้ (กาญจนา แก้วเทพ, อ้างแล้ว)

สำหรับแนวคิดนี้ ผู้วิจัยจะนำมาประกอบการพิจารณาเพื่อดูว่า การทำงานของสำนักข่าวนานาชาติในประเทศไทยในปัจจุบัน เป็นไปในลักษณะที่สอดคล้องกับแนวคิดใดมากกว่ากัน ระหว่างจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมกับโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรม

แนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์และโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร

ปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์และผลกระทบจากปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นประเด็นที่ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในยุคสมัยปัจจุบัน โลกาภิวัตน์เป็นปรากฏการณ์ของโลกสมัยใหม่ที่ย่อส่วนโลกให้เล็กลง เกิดการสลายตัวของพรมแดนชาติต่างๆ รวมถึงการหลอมตัวของระบบเศรษฐกิจ เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างกันของทุกส่วนในโลก และเกิดการก่อตัวของวัฒนธรรมโลก

หนังสือ “สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม” (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, อ้างแล้ว) ได้นิยาม “โลกาภิวัตน์” ว่าหมายถึง “กระบวนการทางสังคมที่ทำให้โลกดูเหมือนย่อลง ด้วยการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และการแทรกแซงซึ่งกันและกันที่เพิ่มขึ้นของประเทศต่างๆ ในโลก” ถึงแม้พัฒนาการของโลกาภิวัตน์จะเป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากกระบวนการแห่งโลกอุตสาหกรรมที่มีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 ปรากฏการณ์ของโลกาภิวัตน์อย่างเข้มข้นเพิ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนต่อมนุษยชาติในช่วงต้นทศวรรษที่ 1990 โดยมีการแสดงออกใน 3 มิติที่สำคัญ คือ

1. ด้านเศรษฐกิจ การจัดการเกี่ยวกับการผลิต การแลกเปลี่ยน การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคสินค้าและบริการ จะมีลักษณะข้ามชาติมากขึ้น
2. ด้านการเมือง การจัดการด้านอำนาจไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารประเทศชาติ การทหาร และการดำเนินนโยบายในระดับมหภาคต่างๆ จะไม่สามารถทำได้ในระดับรัฐชาติ (Nation State) โดยเป็นเอกเทศอีกต่อไป แต่ต้องพึ่งพากระบวนการหรือองค์กรที่มีลักษณะข้ามชาติ หรือที่มีการรวมกลุ่มระหว่างประเทศมากกว่า
3. ด้านวัฒนธรรม การจัดการเกี่ยวกับการผลิต การแลกเปลี่ยน และการแสดงออกซึ่งสัญลักษณ์อันเป็นตัวแทนความเชื่อ ค่านิยม และธรรมเนียมที่มีความหมายในสังคมหนึ่งๆ จะได้รับอิทธิพลจากอีกสังคมหนึ่งหรือส่งผลดีต่ออีกสังคมหนึ่งมากขึ้น

ในขณะที่ David Held และ Anthony McGrew (2007) ได้ให้นิยามแกโลกาภิวัตน์ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ขยายขอบเขต ขนาด ความรวดเร็ว และความลึกซึ้งของผลกระทบและรูปแบบของการไหลข้ามพรมแดนของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยหมายถึงการเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิรูปในขนาดขององค์กรมนุษย์ที่เชื่อมสังคมหรือชุมชนที่อยู่ห่างไกลและขยายขอบเขตของความสัมพันธ์ทางอำนาจข้ามพรมแดนและทวีปต่างๆ ของโลก

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ บ่งชี้ถึงปัจจัยสำคัญทางด้านเศรษฐกิจที่สนับสนุนกระแสทุนนิยมครอบโลก ว่าได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ข้ามพรมแดนที่มากขึ้นและเข้มข้นขึ้น การไหลของสินค้าและบริการระหว่างประเทศอันเป็นผลมาจากการลดหย่อนภาษีระหว่างประเทศ การเกิดขึ้นของบรรษัทข้ามชาติ (Multinational Corporations) ปริมาณที่มากขึ้นพร้อมๆ กับความผันผวนที่มากขึ้นของธุรกรรมในตลาดทุนและตลาดการเงินของโลก และท้ายที่สุด การพัฒนาและแพร่กระจายของเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญและการค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) โดยอาศัยอินเทอร์เน็ต

ในการทำความเข้าใจกระแสดังกล่าว นักเศรษฐศาสตร์การเมืองร่วมสมัยได้แบ่ง
ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. การกระจุกตัวขององค์การสื่อในระดับโลก
2. การครอบครองอำนาจของผลิตภัณฑ์สื่อในระดับโลกในตลาดสื่อท้องถิ่นซึ่งส่งผลเสียต่อ
สื่อท้องถิ่นและรูปแบบทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ รวมถึงอำนาจที่อ่อนแอลงของรัฐบาลใน
ประเทศในการกำกับดูแลการไหลของสื่อเพื่อรักษาหรือสนับสนุนเป้าหมายทางนโยบายวัฒนธรรม
ของชาติ
3. โลกาภิวัตน์ของการผลิตสื่อและการลงทุนที่สนับสนุนและตอกย้ำความสัมพันธ์แบบ
ศูนย์กลางกับบริวาร (Center- Periphery Relations) ระหว่างบริษัทสื่อที่มีต้นกำเนิดใน
สหรัฐอเมริกา กับสื่อในส่วนอื่นๆ ของโลก โดยสะท้อนผ่านแนวคิดของจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม
4. โลกาภิวัตน์ของสื่อ ที่ยิ่งตอกย้ำความไม่เท่าเทียมกันในวัฒนธรรมสื่อแบบทุนนิยม โดย
มีส่วนบีบบังคับให้ผู้ผลิตสื่อที่ไม่ได้เป็นบริษัทักษ์ใหญ่ต้องออกจากธุรกิจไป

ในขณะเดียวกัน พัฒนาการ และการแพร่กระจายของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้นำไปสู่ยุค
โลกาภิวัตน์ของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งส่งผลให้องค์กรสื่อเกิดการหลอมรวมกันข้ามพรมแดน กลายเป็น
องค์กรสื่อขนาดใหญ่ที่ให้บริการในระดับนานาชาติ

ถึงตรงนี้ เราอาจมองกระแสโลกาภิวัตน์ว่าเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดกับประเทศตะวันตก
เท่านั้น อย่างไรก็ตาม การเปิดประเทศเสรีของประเทศจีนและประเทศอินเดีย ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา
อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ ได้นำไปสู่กระแสใหม่ที่เรียกว่า “เอเชียภิวัตน์” หรือ
Asianization โดยการเปิดประเทศดังกล่าวได้ ทำให้ขนาดเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศขยายตัว
อย่างรวดเร็ว และส่งผลให้แรงงานจำนวนมากในทั้งสองประเทศมีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นมาก ทำให้จีนและ
อินเดียกลายเป็นตลาดส่งออกสำคัญสำหรับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จึงส่งผลให้ความมั่งคั่งของ
ภูมิภาคเอเชียเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด โดยสัดส่วนของเศรษฐกิจเอเชียใน GDP โลก เพิ่มขึ้นจาก
ประมาณร้อยละ 8 เมื่อต้นทศวรรษ 1980 เป็นร้อยละ 25 ในปีที่ผ่านมาและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น
เป็นร้อยละ 30 ในปี 2015 ขณะที่สัดส่วนของกลุ่มประเทศ G7 ซึ่งเป็นประเทศพัฒนาแล้วลดลง
จากร้อยละ 50 ในต้นทศวรรษที่ 1980 เหลือร้อยละ 40 ในปีที่ผ่านมาและมีแนวโน้มจะลดลงเหลือ
ร้อยละ 36-37 ในปี 2015 ซึ่งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วน GDP โลกนี้ สะท้อนได้เป็นอย่างดี
ดีถึงแนวโน้มความมั่งคั่งของเอเชียที่น่าจะมีต่อไปในอนาคต (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2011)

สำหรับประเทศจีน จุดกำเนิดของการเปิดประเทศเริ่มต้นจาก ก้าวขึ้นมาดำรงตำแหน่งผู้นำสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนของเติ้งเสี่ยวผิง ผู้ซึ่งเป็นทั้งนักการเมือง รัฐบุรุษ นักทฤษฎีมาร์กซิสต์ นักการทหาร และนักการทูต ในปี ค.ศ. 1978 ก่อนหน้านั้น นับตั้งแต่การสถาปนาประเทศสาธารณรัฐจีนใหม่ในปี ค.ศ. 1912 ภายใต้การนำของ ดร.ซุนยัดเซ็น โดย ได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชซึ่งปกครองด้วยสิทธิ์ขาดของจักรพรรดิมาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีจักรพรรดิเป็นประมุขตามอารยนิยม หรือแม้กระทั่งการขับไล่จักรพรรดินิยมออกไปโดยเหมาเจ๋อตุงและประกาศตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีนที่จัตุรัสเทียนอันเหมินด้วยระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ในปี ค.ศ. 1949 ประเทศจีนดำรงตนในฐานะประเทศปิดเสมอมา เติ้งเสี่ยวผิงก้าวขึ้นมารับตำแหน่งพร้อมชูประเด็นเกี่ยวกับการเปิดประเทศด้วยความเชื่อมั่นว่าเป็นหนทางของการพัฒนาและปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้น เพื่อเปลี่ยนประเทศจีนให้ทันสมัยโดยนำทุนนิยมเข้ามาสู่ดินแดนสังคมนิยม นับเป็นการก้าวกระโดดครั้งใหญ่ของประเทศจีน โดยได้ริเริ่มและชี้แนะการปฏิรูปและเปิดประเทศจีนสู่ภายนอก สร้างสัมพันธ์ไมตรีกับมหาอำนาจตะวันตก นำพาให้ประเทศจีนเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ (Wikipedia, 2011)

ด้วยนโยบายเปิดประเทศนี้เอง ที่ทำให้ประเทศจีนก้าวขึ้นมาสู่เวทีโลกและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับประเทศอื่นๆ ทั้งในด้านสังคม การเมือง วัฒนธรรม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเศรษฐกิจ ทำให้จีนกลายเป็นชาติที่พัฒนาด้านเศรษฐกิจเร็วที่สุดและทะยานสู่ชาติอำนาจใหญ่บนเวทีโลก เกิดเป็นกระแสเอเชียวัตันที่มีประเทศจีนเป็นผู้นำ (China-led Asianization)

แนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์และโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร จะใช้ในการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสำนักข่าวนานาชาติ อันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันของประเทศต่างๆ ในโลกเนื่องมาจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย กับการบูรณาการข้ามชาติขององค์กรสื่ออันเนื่องมาจากโลกาภิวัตน์

แนวคิดเรื่องการทำให้เป็นท้องถิ่น (Localization) และการผสมผสานวัฒนธรรมระดับโลก และระดับท้องถิ่น (Glocalization)

หากโลกาภิวัตน์ (ทางวัฒนธรรม) คือการกระจายวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งออกไปให้เป็นระดับโลก การทำให้เป็นแบบท้องถิ่นก็คือการรับเอาวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งเข้ามา แล้วทำให้เหมาะสมกับท้องถิ่นหรือเป็นอย่างที่ท้องถิ่นต้องการ การทำให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการเป็นแบบ

ท้องถิ่น ในทางอุดมคติแล้ว ผลิตภัณฑ์หรือบริการจะต้องได้รับการพัฒนาจนกระทั่งให้ความรู้สึกอย่างนั้นได้ไม่ยาก เช่น หนังสือคู่มือการใช้งานอุปกรณ์ที่สามารถเปลี่ยนเนื้อหาจากภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาไทย โดยที่คนไทยอ่านเข้าใจได้ง่าย และนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ยังอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนรายละเอียด เช่น ชื่อของสินค้า เวลาที่ต่างกัน (Time Zone) หน่วยของเงินตรา การใช้สี การให้ความรู้สึกเกี่ยวกับเพศสภาพ (Gender) ตามท้องถิ่นนั้นๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะเกิด “การทำให้เป็นท้องถิ่น” ได้ ก็ต้องมีกระบวนการข้ามชาติหรือกระบวนการโลกาภิวัตน์เกิดขึ้นก่อน และการที่ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าจะประสบความสำเร็จในการทำให้เป็นท้องถิ่น กระบวนการทำให้เป็นท้องถิ่นต้องพัฒนาขึ้นภายในท้องถิ่นนั้น (กรชนก รักษาเสรี, อ้างแล้ว)

ส่วนการผสมผสานระหว่างสิ่งที่เป็นท้องถิ่นกับสิ่งที่เป็นระดับโลกหรือโลกาภิวัตน์ (Glocalization) นั้น ถือเป็นคำที่ถือกำเนิดขึ้นมาเพื่อเน้นย้ำว่า โลกาภิวัตน์ของผลิตภัณฑ์หนึ่งๆ มักประสบความสำเร็จเมื่อมีการปรับเปลี่ยนตามแต่ละท้องถิ่นหรือวัฒนธรรม ทั้งนี้ คำนี้เป็นการผสมผสานระหว่างคำว่า “โลกาภิวัตน์” (Globalization) กับคำว่า “ท้องถิ่นภิวัตน์” หรือการทำให้เป็นท้องถิ่น (Localization) Roland Robertson ผู้ซึ่งทำให้คำนี้เป็นที่รู้จักกล่าวว่าโลกาภิวัตน์คือผลทางอารมณ์ของเงื่อนไขในท้องถิ่นที่มีต่อแรงกดดันจากระดับโลก ในการประชุมเรื่อง “โลกาภิวัตน์และวัฒนธรรมท้องถิ่น” (Globalization and Indigenous Culture) Robertson กล่าวว่าโลกาภิวัตน์ หมายถึง “การที่แนวโน้มทั้งที่เป็นสากลและเฉพาะเจาะจงมาอยู่ร่วมกันในเวลาเดียวกัน” ตัวอย่างเช่น การที่ร้าน McDonald's แผ่ขยายสาขาไปทั่วโลกถือเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) แต่การที่ร้านเปลี่ยนเมนูอาหารเพื่อให้เป็นที่นิยมตามแต่ละท้องถิ่นถือเป็นโลกาภิวัตน์ (Glocalization)

อีกตัวอย่างที่ปรากฏในการสื่อสารผ่านสื่อมวลชน ได้แก่ เมื่อผู้บริโภคชาวไทยไม่ยอมรับโฆษณาป้ายยาบ้วนปากลิสเตอรินที่ผลิตในสหรัฐอเมริกาและใช้นาเสนอทั่วโลก โดยมีภาพการแสดงความรักของชายหญิง ผู้จัดการในระดับภูมิภาคจึงแนะนำให้ปรับเปลี่ยนภาพในโฆษณาดังกล่าวเป็นการพูดคุยกันระหว่างหญิงสาวสองคนแทน จึงได้รับการตอบรับที่ดีขึ้น (Ricks, Fu และ Arpan, 1974 ใน Maxwell, 1997)

ตัวอย่างนี้มีความสอดคล้องกับการที่นักการตลาดและนักโฆษณาพหุวัฒนธรรมของสินค้าต่างชาติว่า การตัดสินใจที่จะซื้อสินค้าหรือบริการใดๆ ความรู้สึกปลอดภัยหรือ “ใกล้บ้าน” (Close to Home) เป็นส่วนที่มีความสำคัญอย่างมาก นักการตลาดและนักโฆษณาจึงต้องจัดทำการวิจัยตลาด เพื่อหาทางขจัดความรู้สึกผิดแผก (Foreignness) ของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายออกไป และ

พยายามสร้างความคุ้นเคยให้ลูกค้ารู้สึกประหนึ่งว่านี่คือสินค้าท้องถิ่น การทำให้เป็นแบบท้องถิ่น (Localization) จึงมีส่วนช่วยลดความเสี่ยงให้กับทั้งผู้ขาย (เสี่ยงที่จะขายไม่ได้) และผู้ซื้อ (เสี่ยงในการซื้อสินค้า) (Maxwell, อ้างแล้ว)

การทำสินค้าให้เป็นระดับโลก

ปัจจุบัน แนวคิดทางธุรกิจส่วนใหญ่มีความเป็นระดับโลกและมีความเกี่ยวข้องกับโลกาภิวัตน์ ดังที่ James R. Gregory กล่าวว่า สภาพการแข่งขันทางธุรกิจมีความรุนแรงขึ้นทุกวัน ตลาดในประเทศกำลังพัฒนากำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว ในขณะที่อัตราการเติบโตของตลาดในประเทศพัฒนาแล้วชะลอตัวลง รวมทั้งการที่ผู้บริโภคตระหนักถึงตัวเลือกที่มากขึ้น และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในโลกปัจจุบัน ผลักดันให้องค์กรธุรกิจต้องมองหาตลาดใหม่ๆ นั่นคือโลกาภิวัตน์เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ผลักดันให้องค์กรธุรกิจในปัจจุบันต้องปรับตัว การสร้างตราสินค้าให้เป็นระดับโลก (Global Brand) โดยการขยายขอบเขตของตลาดให้กว้างไปกว่าเพียงภายในท้องถิ่นเล็กๆ ในระดับประเทศหรือในระดับ 2-3 ประเทศ ให้สามารถจำหน่ายในตลาดหลักๆ ทั้งหมดและในตลาดเล็กๆ ส่วนใหญ่ของโลก นอกจากนี้ ยังต้องทำให้ตราสินค้าเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคว่าเป็นสินค้านำระดับโลก (Gregory, 2002)

Gregory กล่าวว่า เมื่อขยายขอบเขตตลาดไปสู่ระดับโลก จะต้องพบกับคู่แข่งในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น ทั้งในด้านราคา ค่าแรง ต้นทุน กระบวนการผลิต และเทคโนโลยีที่มีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ในการทำให้สินค้าเป็นระดับโลก ผู้บริหารจำเป็นต้องคำนึงถึงตราสินค้าและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดกับบริษัทของตน ทั้งนี้ ตราสินค้า (Brand) ของตนเองถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องสร้างความแข็งแกร่ง เพราะภาพลักษณ์ที่ดีของตราสินค้า (Brand Image) จะนำผลทางการเงินที่ดีมาให้ และจะมีผลต่อราคาหุ้นและรายได้ของบริษัทในที่สุด

บุคลิกภาพและสไตล์ของตราสินค้านำระดับโลก รวมทั้งชื่อเสียงในด้านคุณภาพ ช่วยสร้างความจดจำ ทำให้ลูกค้าเห็นความแตกต่างของผลิตภัณฑ์เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง ช่วยสร้างยอดขาย และช่วยสร้างความภักดีใหม่ให้เพิ่มขึ้นในใจของลูกค้า

Gregory กล่าวว่า ในช่วงทศวรรษ 1990 ซึ่งตลาดระดับโลกมีการขยายตัวอย่างเด่นชัด มีแนวโน้มทางการตลาด 5 ประการที่ทำให้ธุรกิจต้องหันมาใส่ใจกับการสร้างสินค้านำระดับโลก ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของความประหยัดที่ได้มาจากการผลิตจำนวนมาก การใช้ประโยชน์จากการถ่าย

โอนความรู้และประสบการณ์ ภาพลักษณ์ที่แผ่ขยายข้ามพรมแดนทางภูมิศาสตร์ออกไป การหาโอกาสเติบโตใหม่ๆ และการค้าปลีกที่แข็งแกร่งขึ้นและเป็นระดับโลกมากขึ้น

จากการศึกษาพบว่า มีขั้นตอน 4 ขั้นที่มีผลต่อการจัดการตราสินค้าที่มีประสิทธิภาพ คือ การมุ่งไปที่ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำตราสินค้าให้เป็นระดับโลก จากนั้นระบุประเภทของสินค้าระดับโลกซึ่งจะให้ประโยชน์เช่นนั้นได้ รวมถึงกำหนดลงไปให้ชัดว่าแง่มุมไหนของตราสินค้าที่จะต้องสร้างมาตรฐานและระดับการดัดแปลงสำหรับท้องถิ่นที่ยอมรับได้ ขั้นตอนที่สามคือ คำนึงถึงมรดกทางประวัติศาสตร์ของบริษัท และขั้นตอนสุดท้ายคือ การจัดโครงสร้างองค์กรให้เข้ากับกลยุทธ์ระดับโลก

Gregory ชี้ว่า แต่เดิมมีเพียง 2 วิธีที่จะเข้าสู่กระบวนการตราสินค้าให้เป็นระดับโลก วิธีแรกคือการที่บริษัทแม่เข้าไปควบคุมโดยตรง ซึ่งจะมีประสิทธิภาพแต่ไม่มีความละเอียดอ่อนในระดับท้องถิ่น กับวิธีที่สองคือ การใช้กลยุทธ์แบบท้องถิ่นหลายๆ แห่ง (Multilocal Strategy) ซึ่งมีความละเอียดอ่อนในระดับท้องถิ่นแต่ไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เหมาะสมกับการสร้างตราสินค้าระดับโลก อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันมีเทคนิคที่เหมาะสมที่สุด กล่าวคือ องค์กรจะครอบคลุมการค้าเนินงานทั่วโลกอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังให้ความสำคัญเฉพาะเพิ่มเติมท้องถิ่นและความอ่อนไหวต่างๆ ตลอดจนคำนึงถึงความยืดหยุ่นในการปรับตัวสำหรับแต่ละตลาดอีกด้วย Gregory กล่าวว่า บางคนมองและเรียกสิ่งนี้ว่า “การข้ามชาติ” (Transnational) ในขณะที่บางคนเรียกว่า “การผสมผสานระหว่างความเป็นระดับโลกกับความเป็นท้องถิ่นหรือโลกาเทศาภิวัตน์ (Glocalization) นั้นเอง

แนวคิดเรื่องการทำให้เป็นท้องถิ่น (Localization) และการผสมผสานวัฒนธรรมระดับโลกและระดับท้องถิ่น (Glocalization) และการทำสินค้าให้เป็นระดับโลก จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ว่า รูปแบบการทำงานของสำนักข่าวนานาชาติในประเทศไทย ส่งเสริมให้มีการปรากฏของเนื้อหาท้องถิ่นหรือไม่

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารกับสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีวิจัย 2 วิธี คือ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างการทำงานขององค์กร และกระบวนการและรูปแบบการทำงานของบุคลากรข่าวประจำสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำประจำประเทศไทย

คำถามนำวิจัย	แนวคิด / ทฤษฎี	เครื่องมือวิจัย
1. โครงสร้างการทำงานของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร	8. แนวคิดเรื่องการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศ 9. แนวคิดเรื่องสำนักข่าว 10. แนวคิดเรื่องการรักษาช่องทางการสื่อสารและการกำหนดวาระข่าวสาร 11. แนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์และโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร	- การวิจัยเอกสาร - การสัมภาษณ์เชิงลึก
2. กระบวนการในการผลิตและคัดเลือกข่าวสารของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยเป็นอย่างไร	1. แนวคิดเรื่องสำนักข่าว 2. แนวคิดเรื่องการรักษาช่องทางการสื่อสารและการกำหนดวาระข่าวสาร 3. แนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว 4. แนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์และโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร	- การวิจัยเอกสาร - การสัมภาษณ์เชิงลึก
3. โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารส่งผลต่อกระบวนการทำงานประเภทข่าวที่นำเสนอ และการกำหนดประเด็นข่าวของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร	1. แนวคิดเรื่องการไหลของข่าวสารระหว่างประเทศ 2. แนวคิดเรื่องการรักษาช่องทางการสื่อสารและการกำหนดวาระข่าวสาร 3. แนวคิดเรื่องคุณค่าข่าว 4. แนวคิดเรื่องจักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรมกับโลกาภิวัตน์ทางวัฒนธรรม 5. แนวคิดเรื่องโลกาภิวัตน์และโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสาร 6. แนวคิดเรื่องการทำให้เป็นท้องถิ่น (Localization) และการผสมผสานวัฒนธรรมระดับโลกและระดับท้องถิ่น (Glocalization)	- การวิจัยเอกสาร - การสัมภาษณ์เชิงลึก

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกศึกษาสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย 2 แห่ง ซึ่งเป็นสำนักงานย่อยของสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำของโลก ได้แก่ สำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua ในฐานะตัวแทนสำนักข่าวของโลกตะวันตกและตะวันออกที่มีเกณฑ์ในการพิจารณาราค่าข่าวที่แตกต่างกัน ภายใต้ระบบการปกครองของประเทศต้นกำเนิดสำนักข่าวที่ตรงข้ามกัน คือ ประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์ โดยในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกบุคคลสัมภาษณ์โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 ราย ได้แก่

1. อลัน เรย์บาวด์ (Alan Raybould) รองบรรณาธิการสำนักข่าว Reuters ประจำภูมิภาคอินโดจีน (Indochina) มีขอบข่ายการดำเนินงานและบรรณาธิการข่าวภาษาอังกฤษในภูมิภาคอินโดจีน ประจำการอยู่ที่สำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

2. ชัตรฤดี กิตติสุขสถิต บรรณาธิการข่าวภาคภาษาไทย สำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

3. อภรณ์รัตน์ พูนพงศ์พิพัฒน์ ผู้สื่อข่าวและหัวหน้าสายข่าวภาษาอังกฤษ สำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

4. ประชา หรริรักษาพิทักษ์ ผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

5. พนารัตน์ เทพกำปนาท ผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

6. ชลาทิพย์ ธีรสุนทรากุล ผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

7. ศิลป์ฟ้า ต้นศราวุธ อดีตผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย สำนักข่าวดาวโจนส์ หนังสือพิมพ์สเตรทไทมส์ของสิงคโปร์ และสำนักข่าว Xinhua ของประเทศจีน

8. เขียนเจิ้นสี่อ รองหัวหน้าสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย

9. ทวีพร คุ้มเมธา ผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยประเด็นคำถามหลักดังนี้

1. โครงสร้างการทำงาน กระบวนการผลิต และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อารคัดเลือกข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยของสำนักข่าว

2. ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารต่อกระบวนการทำงาน ประเภทข่าวที่นำเสนอ และการกำหนดประเด็นข่าวของสำนักข่าวนานาชาติ

3. อิทธิพลของเทคโนโลยีและอุปกรณ์การสื่อสารที่ทันสมัยต่อการทำงานของนักข่าว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ใช้เครื่องมือวิจัย 2 วิธีผสมผสานกัน ได้แก่

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา โครงสร้างการทำงานภายใน กระบวนการทำงาน ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการคัดเลือกข่าวของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยทั้ง 2 แห่ง โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

สัมภาษณ์บุคลากรข่าวของสำนักข่าวนานาชาติที่เลือกศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ขั้นตอนในการคัดเลือกข่าว ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเลือกนำเสนอข่าวของสำนักข่าวแต่ละแห่ง รวมถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีและอุปกรณ์การสื่อสารที่ทันสมัยต่อการทำงานของนักข่าว ผู้วิจัยได้เตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า ซึ่งคำถามที่ใช้เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถให้รายละเอียด และแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ โดยผู้วิจัยทำการบันทึกเทป แล้วถอดบทสัมภาษณ์เพื่อบันทึกและสรุปเป็นประเด็นคำตอบลงในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลดิบที่ได้จากการถอดความบทสัมภาษณ์ และการรวบรวมข้อมูลจากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยมาสรุปและตัดทอนให้เหลือเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดกลุ่มว่าข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปประกอบการตอบคำถามวิจัยข้อใด ได้บ้าง จากนั้นทำการวิเคราะห์และอภิปรายผลโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่ยกมาเป็นกรอบในการอ้างอิง

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในรูปของ การบรรยาย พรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) รวมถึงใช้ตารางและแผนภาพประกอบการอธิบาย โดยนำเสนอข้อมูลตามคำถามวิจัย คือ

1. โครงสร้างการทำงานของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร

2. กระบวนการในการผลิตและคัดเลือกข่าวสารของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทย เป็นอย่างไร
3. โลกาวัดน์ทางการสื่อสารส่งผลต่อกระบวนการทำงาน ประเภทข่าวที่นำเสนอ และการกำหนดประเด็นข่าวของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งตอบคำถามเกี่ยวกับอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารต่อสำนักข่าว นานาชาติในประเทศไทย โดยศึกษากระบวนการทำงานของสำนักข่าว ในแง่ของการเปลี่ยนแปลง ในด้านโครงสร้างการทำงาน กระบวนการผลิตข่าว การคัดเลือกประเด็นข่าว และอำนาจต่อรอง ของนักข่าวในสำนักข่าวในการเลือกประเด็นที่จะนำเสนอ อันเป็นผลมาจากโลกาภิวัตน์ทางการ สื่อสารที่ปรากฏใน 3 ลักษณะหลักๆ คือ ศักยภาพในการติดต่อสื่อสารและเชื่อมโยงกันโดยข้าม ขั้วจำกัดทางพื้นที่และเวลา การบูรณาการข้ามชาติของธุรกิจสื่อบนฐานของการหลอมรวมทาง เทคโนโลยี และการทำให้เป็นท้องถิ่นของเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัย 2 วิธี ได้แก่ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดย รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา โครงสร้างการทำงานภายใน กระบวนการทำงาน และ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการคัดเลือกข่าวในระดับนโยบาย จากแหล่งข้อมูลทั้งที่เป็นของสำนักข่าวเองและ จากเอกสารและงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กอง บรรณาธิการเพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมทั้งในเรื่องโครงสร้างการทำงาน กระบวนการทำงาน และปัจจัย ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนำเสนอข่าวในเชิงปฏิบัติ

ในการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยจะเริ่มจากประวัติความเป็นมาของสำนักข่าวนานาชาติที่ คัดเลือกเป็นกรณีในการศึกษา ตามด้วยผลการวิจัยเรียงตามคำถามวิจัยที่ตั้งขึ้นและแยกตาม สำนักข่าว โดยจะนำเสนอโดยใช้วิธีการพรรณนาวิเคราะห์ รวมทั้งอาศัยความรู้ในเชิงทฤษฎีในการ วิเคราะห์ถึงอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารต่อโครงสร้างการทำงาน กระบวนการผลิตและ คัดเลือกข่าว และการทำงานของนักข่าว ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

ประวัติความเป็นมาของสำนักข่าว Reuters

สำนักข่าว Reuters ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1851 โดยนายพอล จูเลียส รอยเตอร์ (Paul Julius Reuter) ชาวเยอรมันเชื้อสายยิว รอยเตอร์เปิดสำนักงาน แห่งแรกที่ City of London เพื่อใช้ เป็นที่ส่งข้อมูลราคาหุ้นจากตลาด (Stock Market Quotations) รอยเตอร์ได้เจรจาต่อรองกับตลาด หลักทรัพย์ลอนดอน (London Stock Exchange) ว่าจะเป็นผู้จัดหาข้อมูลราคาหุ้นจากตลาด หลักทรัพย์อื่นๆ ในยุโรปให้ โดยแลกกับการสามารถเข้าถึงข้อมูลราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์

ลอนดอน เพื่อส่งไปให้นายหน้าค้าหุ้นในประเทศฝรั่งเศส ข้อมูลดังกล่าวถูกส่งผ่าน ระหว่างกรุงลอนดอนและกรุงปารีสโดยอาศัยสายโทรเลขใต้ทะเลที่พาดระหว่างเมือง Calais ของประเทศฝรั่งเศสและเมือง Dover ของประเทศอังกฤษ จากนั้นในปี ค.ศ. 1865 บริษัทได้มีการปรับโครงสร้างธุรกิจ (Restructure) เป็นบริษัทจำกัด (Limited Company หรือ Corporation) ภายใต้ชื่อ Reuters Telegram Company ก่อนจะเปลี่ยนเป็นบริษัทใหม่ภายใต้ชื่อ Reuters Limited ในปี ค.ศ. 1916 สำนักข่าว Reuters กลายเป็นที่รู้จักอย่างรวดเร็วและได้ขยายขอบเขตการให้บริการไปยังสื่ออื่นๆ ทั่วเกาะอังกฤษ และประเทศต่างๆ ในยุโรป โดย เพิ่มบริการให้ครอบคลุมทั้งข่าวทั่วไป และข่าวเศรษฐกิจและการเงินจากทั่วโลก

สำนักข่าว Reuters มีชื่อเสียงอย่างมากในด้านความเร็วในการรายงานข่าว โดยในปี ค.ศ. 1865 Reuters เป็นสำนักข่าวแรกที่นำเสนอข่าวการถูกสังหารของประธานาธิบดีลินคอล์นของสหรัฐอเมริกา ต่อมาในปี ค.ศ. 1870 สำนักข่าว Reuters ก็ได้มีการสร้างเครือข่ายนักข่าวขึ้นและส่งไปประจำสำนักงานย่อยในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ความก้าวหน้าของบริการโทรเลขระหว่างประเทศและสายโทรเลขใต้ทะเลทำให้สำนักข่าวสามารถขยายกิจการไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในปี ค.ศ. 1920 สำนักข่าว Reuters ได้ตั้งแผนกการค้า (Trade Department) ขึ้นเพื่อขยายการให้บริการข่าวธุรกิจ 3 ปีต่อมา Reuters ก็หันมาให้บริการข้อมูลราคาและอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดหุ้นเป็นรหัสสมอर्स (Morse Code) ไปยังยุโรป ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นบริการข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของ Reuters ในยุโรป ก่อนจะขยายขอบเขตการให้บริการไปยังส่วนอื่นๆ ของโลกผ่านทางระบบคลื่นวิทยุที่ทรงอำนาจมากขึ้น จนกระทั่งปี ค.ศ. 1927 สำนักข่าว Reuters ก็ได้เริ่มใช้เครื่องโทรพิมพ์ (Teleprinter) ในการกระจายข่าวไปยังหนังสือพิมพ์ต่างๆ ในกรุงลอนดอน

ปี ค.ศ. 1925 สมาคมสื่อแห่งประเทศไทย (Press Association หรือ PA) ได้เข้าซื้อหุ้นส่วนใหญ่ในบริษัท ก่อนจะได้อำนาจครอบครองหุ้นทั้งหมดในปี ค.ศ. 1941

สำนักข่าว Reuters มีการรายงานข่าวเหตุการณ์ต่างๆ รวมถึงข่าวทางการเมืองและข่าวสงคราม จนได้รับความไว้วางใจและได้รับการกล่าวขานว่าเป็นสำนักข่าวที่มีความถูกต้องแม่นยำ (Accurate) ทันเหตุการณ์ (Up to Date) มีความเป็นอิสระ (Independent) เป็นกลาง (Impartial) และปราศจากอคติ (Free from Bias) อย่างไรก็ตาม แม้ว่า Reuters จะเป็นสำนักข่าวที่ได้ชื่อว่ามีขั้นตอนองค์การใดๆ และมีหลักการสำคัญสำหรับนักข่าวในการรายงานข่าวอย่างเป็นกลางไม่มีอคติ แต่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 Reuters ถูกกดดันจากรัฐบาลอังกฤษให้ต้องรายงานข่าวโดยรักษา

ผลประโยชน์ของรัฐบาล ด้วยเหตุนี้ เพื่อเป็นการขจัดแรงกดดันดังกล่าว ในปี ค.ศ. 1941 สมาคมสื่อแห่งประเทศอังกฤษซึ่งเป็นเจ้าของสำนักข่าว Reuters ในขณะนั้นจึงได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ Reuters Trust โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันสำนักข่าวจากอิทธิพลและการแทรกแซงจากภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากรัฐบาลอังกฤษ และในขณะเดียวกันก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกัน Reuters จากการคอร์รัปชันหรือทุจริตภายใน อย่างเช่น การละเลยมาตรฐานในการทำงานโดยผู้บริหารหรือผู้อำนวยการ

วันที่ 28 ตุลาคม ค.ศ. 1941 ภายหลังจากที่สมาคมหนังสือพิมพ์ได้ขายหุ้นครึ่งหนึ่งในสำนักข่าว Reuters ให้แก่สมาคมหนังสือพิมพ์อังกฤษ (Newspaper Proprietors Association หรือ NPA) ซึ่งเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์ในประเทศ ทั้งสองสมาคมได้ทำข้อตกลงร่วมกันว่าด้วยความน่าเชื่อถือ (Agreement of Trust) และก่อตั้งบริษัทร่วมทุน (Joint-Company) ขึ้นภายใต้ชื่อ Reuters Trust เพื่อรับรองถึงความเป็นอิสระของสำนักข่าว พร้อมทั้งได้ ออกกฎระเบียบที่ชื่อว่า Trust Principle เพื่อใช้เป็นหลักในการทำงานของบุคลากรข่าวของ Reuters ให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ เป็นอิสระ ปราศจากอคติ และเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน (Fortify) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรข่าวเหล่านี้สามารถทำงานที่ยากและละเอียดซับซ้อนให้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

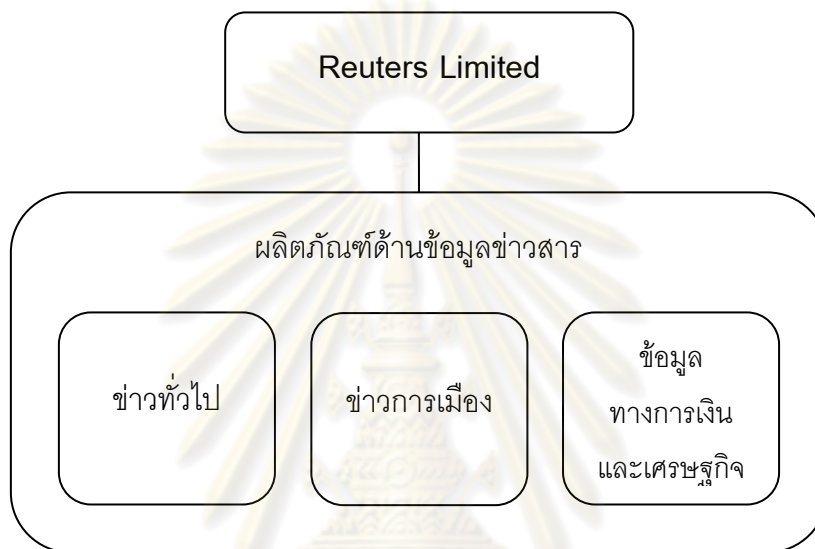
Trust Principle ของ Reuters ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 5 ข้อ ได้แก่ (ข้อมูลจาก Company History ในเว็บไซต์ thomsonreuters.com)

1. Reuters จะต้องไม่ตกอยู่ภายใต้ผลประโยชน์ของใครหรือกลุ่มใดๆ
2. Reuters ต้องดำรงไว้ซึ่งความมีเอกภาพ อิสระ และมีเสรีภาพ ปราศจากอคติใดๆ
3. Reuters จะต้องให้ข่าวที่เป็นที่เชื่อถือต่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ และสื่ออื่นๆ ไม่ว่าจะป็นรัฐบาล สถาบัน องค์กร ตลอดจนบุคคลทั่วไป
4. Reuters จะต้องยอมจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่เป็นประโยชน์ที่จะป้อนให้สื่อต่างๆ
5. Reuters จะต้องพัฒนา ปรับปรุง ขยายกิจการในด้านการให้บริการข่าวและสินค้าต่างๆ อย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อการเป็นองค์กรชั้นนำด้านข่าวและข้อมูลธุรกิจระดับโลก

ต่อมาในปี ค.ศ. 1947 สมาคมสื่อแห่งออสเตรเลีย (Australian Associated Press หรือ AAP) และ สมาคมสื่อแห่งนิวซีแลนด์ (New Zealand Press Association หรือ NZPA) ก็ได้เข้าร่วมถือหุ้นใน Reuters Trust

อย่างไรก็ตาม การบริหารกิจการของสำนักข่าว Reuters ในช่วงปีทศวรรษที่ 1940-1950 ไม่ได้มุ่งเน้นไปที่การแสวงหาผลกำไร เนื่องจากเจ้าของของสำนักข่าวในยุคนั้นเป็นสมาคมสื่อและหนังสือพิมพ์ที่รวมตัวกันเนื่องจากต้องการให้ได้มาซึ่งบริการข่าวสารที่ราคาถูกเท่านั้น โครงสร้างธุรกิจของบริษัทประกอบด้วยบริการข้อมูลข่าวสารหรือผลิตภัณฑ์สื่อเพียงอย่างเดียว โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทหลักๆ คือ ข่าวทั่วไป ข่าวการเมือง และข้อมูลทางการเงินและเศรษฐกิจ

แผนภาพที่ 6 โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters ในช่วงทศวรรษ 1940-1950

ยุคข้อมูลคอมพิวเตอร์และการเติบโตอย่างรวดเร็วของสำนักข่าวในปลายศตวรรษที่ 20

ปี ค.ศ. 1963 ภายหลังจากเปลี่ยนผู้บริหารใหม่ สำนักข่าว Reuters ได้เปลี่ยนนโยบายมาเน้นสร้างผลกำไรเชิงรุกในฐานะองค์กรสื่อข้ามชาติโดยหันมาสนใจตลาดข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (Computerized Information) โดยมีจุดประสงค์แรกเริ่มเพื่อปฏิรูปสำนักข่าวให้สามารถสร้างกำไรได้มากขึ้น ฝ่ายบริการข่าวเศรษฐกิจของ Reuters เริ่มให้บริการข้อมูลราคาหุ้นและสินค้าโภคภัณฑ์ผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ หลังจากนั้น Reuters ก็ได้ร่วมทุนกับบริษัท Ultronic Systems Corporation ของสหรัฐอเมริกาและเปิดให้บริการระบบหน้าจอสำหรับติดตามข้อมูลราคาจากตลาดหุ้นที่เรียกว่า Stockmaster ในปี ค.ศ. 1964 มีขอบข่ายการให้บริการแก่ลูกค้าของ Reuters ทั่วโลกนอกเหนือจากอเมริกาเหนือ ซึ่งบริการดังกล่าวช่วยเพิ่มผลกำไรให้แก่บริษัทอย่างมาก

ต่อมาในปี ค.ศ. 1971 ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบตายตัวถูกยกเลิก Reuters เล็งเห็นช่องทางในการสร้างธุรกิจใหม่ โดยในปี ค.ศ. 1973 Reuters ได้เปิดบริการ Reuters Monitor Money Rates ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ข้อมูลสำหรับกลุ่มธุรกิจระหว่างประเทศ จากนั้นตามมา

ด้วยบริการ Reuter Monitor Dealing ในปี ค.ศ. 1981 ซึ่งเป็นบริการที่ช่วยให้ผู้ค้าที่ใช้ค่าเงินต่างกันสามารถสรุปการซื้อขายผ่านทางหน้าจอได้ ซึ่งนวัตกรรมใหม่นี้ช่วยสร้างผลกำไรมหาศาลให้แก่ Reuters

ในส่วนของบริการข่าว Reuters ก็ได้มีการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเช่นเดียวกัน โดยในปี ค.ศ. 1968 ได้มีการใช้ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ (Automatic Data Exchange หรือ ADX) มาใช้ที่กองบรรณาธิการที่กรุงลอนดอน ซึ่งเป็นระบบแลกเปลี่ยนข้อความทางคอมพิวเตอร์เพื่อให้สามารถจัดการและกระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วทั่วโลก นี่ถือเป็นเทคโนโลยีแรกๆ ที่ถูกนำมาใช้ในสำนักข่าวนานาชาติ ต่อมาในปี ค.ศ. 1973 Reuters ได้ก่อตั้งบริษัทลูกชื่อว่า Information, Dissemination and Retrieval Inc (IDR) ในสหรัฐอเมริกา เพื่อพัฒนาระบบและอุปกรณ์สำหรับการให้บริการข่าวโทรทัศน์ผ่านทางสายเคเบิลและการเข้าถึงข้อมูล

ในปี ค.ศ. 1984 บริษัท Reuters Limited ได้พัฒนาเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ในรูปแบบบริษัทมหาชน จำกัด ในชื่อ Reuters Holdings Public Company Limited ในตลาดหลักทรัพย์ลอนดอน (London Stock Exchange) ของอังกฤษ และตลาดหลักทรัพย์ NASDAQ ของสหรัฐอเมริกา การปรับโครงสร้างครั้งนี้เป็นไปเพื่อเปลี่ยนสัดส่วนของคณะกรรมการบริษัทให้มีความเป็นนานาชาติมากขึ้น และให้ประกอบด้วยบริษัทหรือบุคคลจากธุรกิจอื่นนอกเหนือจากกลุ่มสื่อหนังสือพิมพ์เพียงอย่างเดียว

ภายหลังจากเปลี่ยนโครงสร้างบริษัทเป็นบริษัทมหาชน Reuters จำเป็นต้องรักษาความเป็นอิสระและความเป็นกลางของสำนักข่าว รวมถึงหลีกเลี่ยงอคติซึ่งอาจเกิดจากการควบคุมโดยปัจเจกบุคคลหรือผลประโยชน์ต่างๆ ซึ่งในการนี้ Reuters กำหนดโครงสร้างการถือหุ้นในบริษัทซึ่งประกอบด้วยกลไก 2 ข้อที่จะช่วยป้องกันปัญหา ได้แก่ การจำกัดการถือหุ้นภายในบริษัทให้บุคคลหนึ่งๆ ไม่สามารถมีหุ้นได้ถึง 15% ของหุ้นทั้งหมดในบริษัท รวมถึง ก่อตั้ง Reuters Founders Share Company ให้เป็นหนึ่งในผู้ถือหุ้นในบริษัทใหม่ ทั้งนี้เพื่อรักษากฎระเบียบเรื่อง Trust Principles โดยผู้ได้รับมอบหมายหน้าที่ (Trustee) และประธานของบริษัทนี้จะมีอำนาจมากที่สุดในการลงมติในเรื่องต่างๆ มากกว่าผู้ถือหุ้นอื่นๆ

ภายหลังจากจดทะเบียนและเปิดขายหุ้นแก่สาธารณชน Reuters สามารถระดมเงินทุนเพื่อนำมาใช้ในการลงทุนในผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีใหม่ๆ Reuters Monitor ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วและกลายเป็นธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดของสำนักข่าว ต่อมา สำนักข่าว Reuters ได้ก้าวเข้ามาจับธุรกิจ

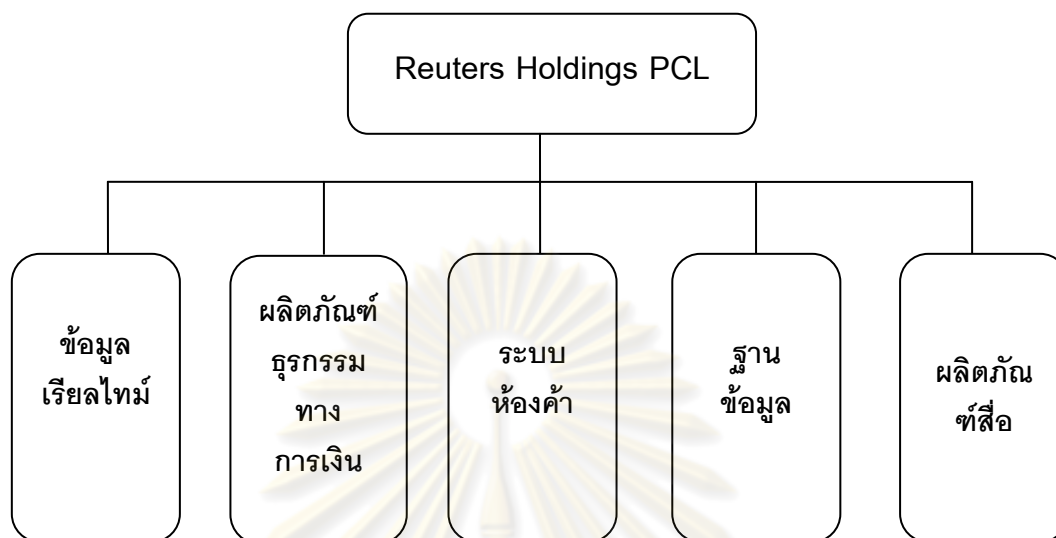
ภาพข่าวในปี ค.ศ. 1985 โดยได้ซื้อบริการภาพข่าวจากสำนักข่าว United Press International (UPI) ก่อนจะเปิดช่องทางการเข้าใช้บริการภาพข่าวของตนเองในปี ค.ศ. 1987 ในปีเดียวกัน Reuters ก็ได้เข้าครอบครองซื้อกิจการของ Visnews Limited ซึ่งเป็นสำนักข่าวโทรทัศน์ข้ามชาติที่ Reuters มีหุ้นอยู่ตั้งตั้งแต่ปี ค.ศ. 1959 ผลประกอบการของ Reuters ค่อยๆ ดีขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ราคาหุ้นของบริษัทก็พุ่งสูงขึ้น พร้อมๆ กับจำนวนพนักงานทั่วโลกที่เพิ่มขึ้นจากน้อยกว่า 3,000 คนในปี ค.ศ. 1980 เป็นมากกว่า 10,000 คนในปี ค.ศ. 1991

นับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงทศวรรษที่ 1980 ถือเป็นยุคแห่งการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสำนักข่าว Reuters จนขึ้นมาผงาดในเวทีข่าวโลกจนถูกขนานนามว่าเป็นหนึ่งใน Big Four ซึ่งเป็นสำนักข่าวที่เป็นผู้ควบคุมการไหลและแพร่กระจายข่าวสารของโลกแบบเบ็ดเสร็จ นอกเหนือจากสำนักข่าวของประเทศตะวันตกอีก 3 แห่ง คือ สำนักข่าว AP (Associated Press) กับสำนักข่าว UPI (United Press International) ของสหรัฐอเมริกา และสำนักข่าว AFP (Agence France Presse) ของฝรั่งเศส ในขณะเดียวกัน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ข่าวสารข้อมูลและบริการธุรกรรมทางการเงินของสำนักข่าว การลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องอย่างเช่นเทคโนโลยีหรือซอฟต์แวร์ และการขยายกิจการเข้าครอบครองซื้อธุรกิจสื่ออื่นๆ อย่างเช่น ภาพข่าว โทรทัศน์ หรือ วิดีโอ ทำให้รูปแบบองค์กรของ Reuters เปลี่ยนแปลงไปเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจหลากหลาย (Conglomerate) นอกเหนือจากการเป็นสำนักข่าวเพียงอย่างเดียว

ธุรกิจและบริการของ Reuters เมื่อปี ค.ศ. 1989 สามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ ข้อมูลเรียลไทม์ (Real-Time Information) ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงิน (Transaction Products) ระบบห้องค้า (Trading Room Systems) ฐานข้อมูล (Historical Information และ Database) และผลิตภัณฑ์สื่อ (Media Products) ซึ่งได้แก่ข่าว ภาพข่าว และวิดีโอสำหรับลูกค้าสื่อมวลชน ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวเป็นโครงสร้างธุรกิจหลักของ Reuters จนกระทั่งก่อนการควบรวมกิจการกับ Thomson Corporation ในปี ค.ศ. 2008

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 7 โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters ในปี ค.ศ.1989
ภายหลังเปลี่ยนเป็นบริษัทมหาชน

แม้ว่าในช่วงต้นทศวรรษ 1990 Reuters ได้เข้าครอบครองซื้อกิจการหลายๆ แห่ง แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับพัฒนาองค์กรเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อตอบสนองการเพิ่มขึ้นของความต้องการข่าวสารข้อมูลใหม่ๆ ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1993 Reuters จึงได้ก่อตั้งบริษัท Reuters New Media Inc ขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อความเป็นหนึ่งในด้านแอปพลิเคชันข่าวใหม่บนโลกไซเบอร์ โดยบริษัทได้ซื้อตราสินค้าของ Reuters ซึ่งการันตีถึงความถูกต้อง เป็นกลาง และรวดเร็วของข้อมูล นี่ถือเป็นการพัฒนาตนเองจากบทบาทของการเป็นผู้อยู่เบื้องหลังมาเป็นผู้นำในด้านธุรกิจข้อมูลของ Reuters

อย่างไรก็ตาม เมื่อ สิ้นทศวรรษ 1990 Reuters พบว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวของบริษัทไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้าในยุคข้อมูลข่าวสารได้เพียงพอ โดยมีอุปสรรคสำคัญคือการเข้ามาของระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งเปิดพื้นที่ให้คู่แข่งใหม่ๆ อีกจำนวนมากสามารถเสนอบริการทางการเงินที่ราคาถูกลงกว่ามากให้ลูกค้าจำนวนมากได้ ด้วยเหตุนี้ Reuters จึงต้องหันมาพัฒนากลยุทธ์ทางด้านอินเทอร์เน็ตของตนเอง โดยในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1997 ได้ลงทุนก่อตั้ง ศูนย์เทคนิคระดับโลก (Global Technical Centre) ในกรุงเจนีวา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบสร้างผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของ Reuters และในปีเดียวกันนั่นเอง Reuters ก็ได้เปิดเว็บไซต์อันแรกของตนเอง

ยุคสหัสวรรษใหม่ (New Millennium)

เมื่อถึงปี ค.ศ. 2000 Reuters ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทเกี่ยวกับระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตหลายแห่ง ผ่านการสร้างพันธมิตรและการควบรวมกิจการ โดยได้ร่วมทุนกับกลุ่ม บริษัทซอฟต์แวร์และบริษัทการเงิน อย่าง Multex และ Aether รวมถึงเข้าซื้อ Yankee Group ซึ่งเป็นบริษัทผู้เชี่ยวชาญทางด้านธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ (E-Business) ในสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม การควบรวมกิจการในขณะนั้นยังเป็นไปอย่างไร้ทิศทางและหลากหลายเกินไป จนกระทั่งปลายปี ค.ศ. 2001 หลังจากได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการปะทะกันของธุรกิจดอทคอม (Dot-Com Crash) เหตุวินาศกรรมในสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และความผันผวนทางเศรษฐกิจ ประธานบริหารคนใหม่ของ Reuters นายทอม โกลเซอร์ (Tom Glozer) จึงได้ดำเนินโครงการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรครั้งสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสังคายนาระบบธุรกิจภายในองค์กร หลังจากนั้นในปี ค.ศ. 2003 Reuters ได้ทำสัญญาธุรกิจร่วมกับบริษัทนายหน้าค้าหลักทรัพย์ชั้นนำของโลก 2 แห่ง ได้แก่ Goldman Sachs และ Lehman Brothers ซึ่งช่วยเพิ่มผลประกอบการของบริษัทได้อย่างเกินความคาดหมายภายในเวลาเพียง 2 ไตรมาส

ถึงแม้ว่าบริการด้านการเงินต่างๆ (Financial Services) ของ Reuters จะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญของบริษัท โดยสามารถสร้างเม็ดเงินให้แก่บริษัทมากกว่า 90% ของรายได้ทั้งหมด แต่ Reuters ก็ยังคงให้ความสำคัญกับบริการด้านสื่อ (Media Services) ซึ่งได้แก่การให้บริการข่าวสารทั่วไปแก่ลูกค้าทั้งที่เป็นสื่อมวลชน นักลงทุน บริษัทและองค์กรเอกชน องค์กรต่างๆ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่เป็นสมาชิกข่าว ในรายงานประจำปี 1989 ของ Reuters ได้มีการเขียนสรุปไว้ว่า “Reuters ถูกก่อตั้งขึ้นมาในฐานะองค์กรข่าวมาตั้งแต่แรกเริ่ม ถึงแม้ทุกวันนี้กิจกรรมต่างๆ ของบริษัทได้ก้าวไกลไปกว่าขอบเขตการทำงานของสำนักข่าวทั่วไป ซึ่งหมายถึงหน้าที่ในการจัดหาดูดิบให้แก่สื่อต่างๆ แต่อย่างไรก็ตาม หน้าที่การผลิตและรายงานข่าวก็ยังคงเป็นหน้าที่ของบริการในระดับโลกของ Reuters เพื่อสืบต่อตำแหน่งและชื่อเสียงอันยาวนานในการเป็นสำนักข่าวระดับโลกของเรา”

ปัจจุบันกลุ่มลูกค้าของ Reuters ประกอบด้วยกลุ่มนักธุรกิจ การค้า การลงทุน รวมถึงบริษัทและองค์กรเอกชนต่างๆ ทั่วโลก 80 % บุคคลทั่วไป 10 % และสื่อมวลชน 10 %

บริการข่าวของสำนักข่าว Reuters ไม่ได้มีแต่เฉพาะในรูปแบบข้อความเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงภาพข่าว ภาพข่าวกราฟฟิค และภาพ บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ โดยให้บริการแก่หนังสือพิมพ์ สถานี

วิทยุกระจายเสียง และสำนักข่าวประจำท้องถิ่นทั่วโลก บริการ ภาพข่าวของ Reuters เริ่มต้นในปี ค.ศ.1985 ต่อจากนั้นในปี ค.ศ. 1990 Reuters ก็ได้เริ่มบริการส่งภาพข่าวกราฟิกผ่านทาง คอมพิวเตอร์ รวมถึง ส่งภาพบันทึกเหตุการณ์ที่ตัดต่อเรียบร้อยแล้วให้กับสถานีข่าวต่างๆ ทั่วโลก นอกจากนี้ Reuters ยังได้เริ่มทำรายการข่าวแบบใหม่ขึ้นมาเพื่อการกระจายเสียงเช่น GMTV, BSKY-B ในประเทศอังกฤษ และ Fox Television ในสหรัฐอเมริกา และ Reuters ยังเป็นผู้นำด้านการขายข่าวต่างประเทศเพื่อขยายการเข้าถึงสื่อในบ้านของปัจเจกบุคคลอีกด้วย โดยจะให้ข่าวแบบออนไลน์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ เพื่อกระจายสู่สาธารณชนมากขึ้น

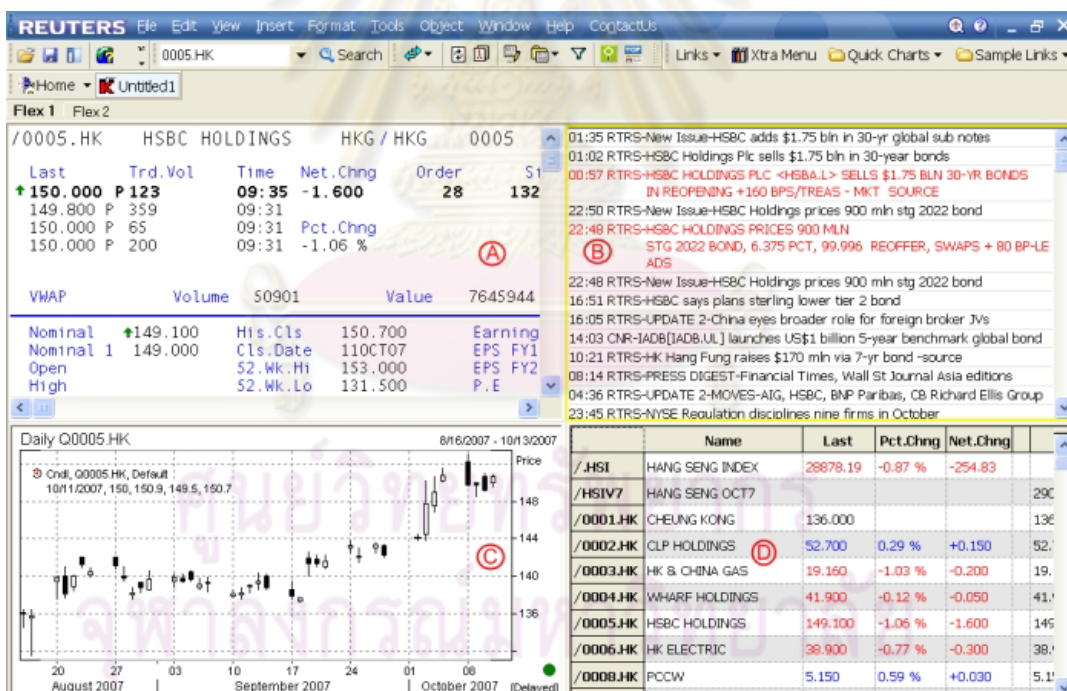
ในหนังสือ “ทำไมใหญ่สะท้านโลก” มาร์ค ทันทเกท (2008) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับองค์กร ซึ่งจัดเป็นเจ้าของแบรนด์ที่เป็นผู้ทรงอิทธิพลของโลก หนึ่งในนั้นก็คือสำนักข่าว Reuters โดยเขา เห็นว่า พื้นฐานเรื่องความน่าเชื่อถือ ถูกต้องแม่นยำ ปราศจากอคติ และความรวดเร็ว มีส่วนอย่างมากที่ทำให้ Reuters สามารถต่อยอดจากสำนักข่าวทั่วไปจนกลายเป็นสำนักข่าวที่ให้บริการด้านการเงินที่ได้รับความนิยมไว้วางใจจากลูกค้าจำนวนมากและสร้างรายได้มหาศาลจากบริการดังกล่าว จากข้อมูลในปี 2003 ประมาณกันว่า มีการนำพาดหัวข่าวและเนื้อหาข่าวที่รายงานโดยผู้สื่อข่าว ของ Reuters ไปตีพิมพ์เป็นภาษาต่างประเทศ 26 ภาษา เฉลี่ยวันละ 30,000 พาดหัว และ 8 ล้าน คำ นอกจากนี้ Reuters ยังอ้างว่าเว็บไซต์ Reuters.com เป็นแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตที่มีคน อ่านมากที่สุด หรือมียูสเซอร์เข้าไปใช้บริการประมาณ 10 ล้านรายต่อเดือน นอกเหนือจากบริการ ข่าวสดผ่านทางหน้าจอปาล์มท้อปของสมาชิกข่าว ผู้ที่จะเข้าถึงข้อมูลของ Reuters จำเป็นต้อง สมัครเป็นสมาชิกข่าว (Subscriber) เท่านั้น โดยสมาชิกจะได้รับข่าวอย่างรวดเร็วและในประเด็นที่สำคัญ จากโปรแกรมหน้าจอข่าวเฉพาะของ Reuters ผ่านทางคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ โดยเวอร์ชันปัจจุบันใช้ชื่อว่า Reuters 3000Xtra ในขณะที่ผู้ใช้ทั่วไปจะสามารถเข้าถึงข้อมูลได้เพียงบางส่วนจากเว็บไซต์ Reuters.com

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 8 แสดงหน้าจอข่าวของ Reuters (Reuters 3000Xtra)

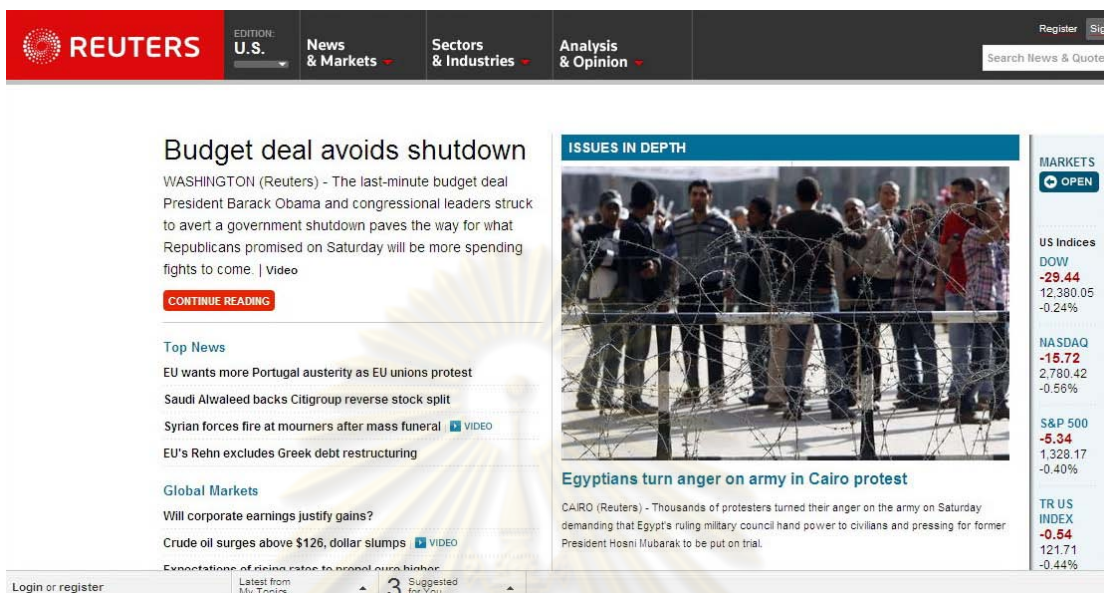
ที่มา: <http://www.babelsoft.net/img/clients/Reuters3000Xtra.jpg>

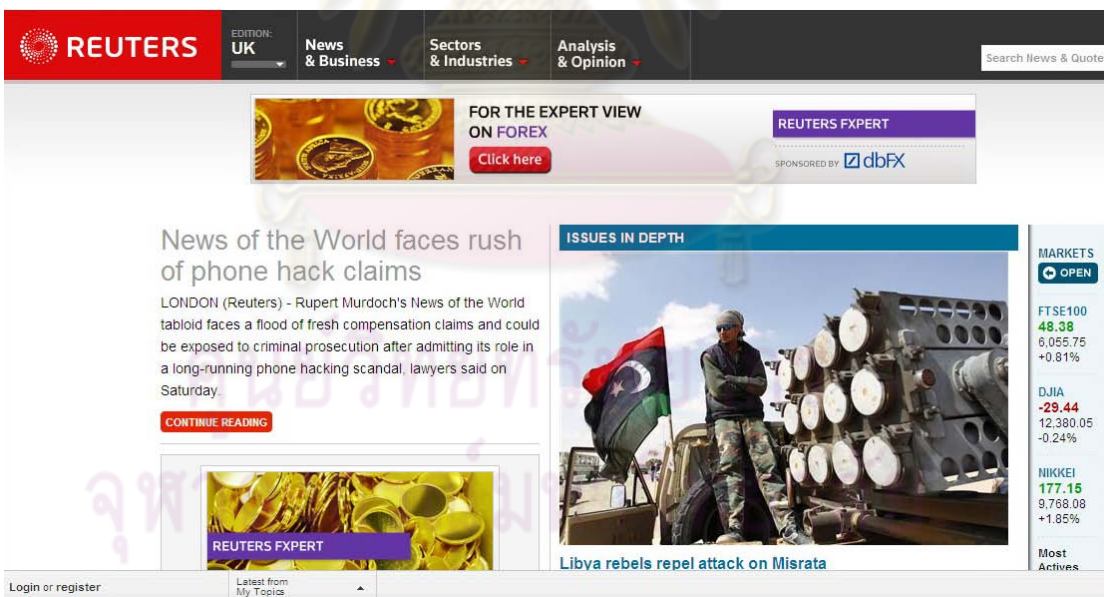
ที่มา: <http://library.ust.hk/images/reuters/Customization.jpg>

ภาพที่ 9 ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Reuters

โฮมเพจสำหรับสหรัฐอเมริกา

โฮมเพจสำหรับสหราชอาณาจักร

ภาพที่ 10 ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Reuters (ต่อ)

โฮมเพจสำหรับประเทศไทย

โฮมเพจสำหรับประเทศไทย

ภาพที่ 11 ตัวอย่างเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Reuters (ต่อ)

REUTERS FRANCE

A LA UNE **LES FIDÈLES** Cotation **SEARCH**

samedi 9 avril 2011 21h19

PAGE D'ACCUEIL
TOUTE L'INFO
 À la Une
 Économie
 Devises
 Sport
 World Cup 2010
 Technologie
 Insolite

COTATION

Career Centre
 Visitez notre nouvel espace carrières. Cliquez ici

Produits et Services
 Support
 A propos de Thomson Reuters

Pour consulter les postes

Les combats font rage sur le front est en Libye 17h52
 AJDABIAH, Libye (Reuters) - Des combats ont éclaté samedi sur le front Est de la Libye alors qu'un navire de la Croix-Rouge accostait à Misrata, seule grande ville de Tripolitaine tenue par les insurgés et assiégée par les forces régulières de Mouammar Kadhafi. Article Complet

Les fidèles de Gbagbo gagnent du terrain à Abidjan 19h05
 ABIDJAN/NATIONS UNIES (Reuters) - Les forces loyales à Laurent Gbagbo, assiégé dans sa résidence d'Abidjan, gagnent du terrain dans les quartiers administratifs du Plateau et diplomatique de Cocody tout en se rapprochant de l'hôtel du Golf, rapportent les Nations unies. Article Complet

COMMENTAIRE DE MARCHÉ ACTUALISÉ
 Euronext **US UK Europe**
 Euronext 722.63 +3.32
 Next 100 1,765.73 +6.37
 CAC40 4,061.91 +33.61
 Get a Share Quote **Go**

CONVERTISSEUR DE DEVICES
 1.00 USD \$ to GBP £ **Convert**

ÉCONOMIE

โฮมเพจสำหรับประเทศฝรั่งเศส

REUTERS DEUTSCHLAND

AKTUELLE NACHRICHTEN **HAUSHALTSNOTSTAND IN USA ABGEWENDET** Kürzel **SUCHE**

Wiederholung Jumeirah Summer Flavours **Jumeirah HOTELS & RESORTS**
 BÜCHEN SIE JETZT ONLINE >

Samstag, 9. April 2011, 21:27 Uhr

HOME
NACHRICHTEN
 Top-Nachrichten
 Inland
 Ausland
 Unternehmen
 Konjunktur
 Märkte
 Wechselkurse
RESEARCH
BÖRSEKURSE

Produkte und Dienstleistungen
 Kundenzone
Partner Services
 Careers Centre
 über Thomson Reuters

EU schließt Schuldenschnitt in Griechenland aus 16:01 Uhr
 Gdöllö (Reuters) - Die EU ist den Gerüchten über eine unvermeidbare Umschuldung der griechischen Staatsschulden erneut entgegengetreten. Vollständiger Artikel

EU-Finanzminister sehen Spanien in Schuldenkrise außer Gefahr 12:49 Uhr
 Gdöllö (Reuters) - Nach der Flucht Portugals unter den Euro-Rettungsschirm wird die Schuldenkrise nach Ansicht von Finanzministern der Euro-Zone nicht auch noch auf das Nachbarland Spanien übergreifen. Vollständiger Artikel

MARKT UPDATE
Deutschland US UK Europe
 DAX 7,217.02 +38.24
 TecDAX 933.69 -3.72
 Euronext 722.63 +3.32
 100
 Get a Share Quote **Go**

Wiederholung

โฮมเพจสำหรับประเทศเยอรมัน

นับตั้งแต่การกำเนิดของสำนักข่าว Reuters เมื่อปี ค.ศ. 1851 ผ่านการปรับปรุงและพัฒนาด้านการดำเนินงานและการให้บริการมาหลายทศวรรษ Reuters ได้กลายมาเป็นสำนักข่าวแบบมัลติมีเดียระหว่างประเทศ (International Multimedia News Agency) ที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วยจำนวนบุคลากรทั้งสิ้นราว 15,300 คน ใน 91 ประเทศ ในจำนวนนี้เป็นทีมบรรณาธิการและบุคลากรข่าวกว่า 2,700 คน จากสำนักงานย่อย 196 แห่งทั่วโลก โดยให้บริการข่าวกว่า 20 ภาษาตลอด 24 ชั่วโมง (ข้อมูลเมื่อปี ค.ศ. 2010 จาก Reuters.com) ข้อมูลที่เชื่อถือได้ของ Reuters นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันการตัดสินใจทางธุรกิจทั่วโลก นอกจากข่าวธุรกิจและการเงิน บริการของ Reuters ยังครอบคลุมไปถึงข่าวสารทั่วไป ข่าวการเมือง บันเทิง เทคโนโลยี สุขภาพ วิทยาศาสตร์ กีฬา และข่าวที่เป็นที่สนใจต่างๆ โดยมีให้บริการข่าวสารกับลูกค้าทั่วโลกผ่านเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นดาวเทียมหรือการติดต่อผ่านเครือข่ายใยแก้วนำแสง นอกจากนี้ทาง Reuters ยังได้พยายามคิดค้นพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้กับข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ โดย Reuters นับเป็นหนึ่งในบริษัทสื่อแห่งแรกๆ ที่ตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของอินเทอร์เน็ตและดำเนินการพัฒนาระบบการให้บริการทางอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์อย่างกว้างขวาง

การควบรวมกิจการกับ Thomson Corporation

วันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 2007 บริษัท Thomson Corporation ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ให้บริการข้อมูลรายใหญ่ที่สุดของโลกจากแคนาดา ได้บรรลุข้อตกลงกับ Reuters ในการควบรวมกิจการของทั้งสองบริษัทเข้าด้วยกัน โดย Thomson Corporation ได้เข้าซื้อกิจการของ Reuters Group PLC และก่อตั้งเป็นบริษัทใหม่ภายใต้ชื่อ Thomson Reuters ในวันที่ 17 เมษายน ค.ศ. 2008 โดย Thomson Corporation ครอบครองหุ้น 53% ในบริษัทดังกล่าว ประธานคณะกรรมการบริหารคนปัจจุบันของ Thomson Reuters คือ นายทอม โกลเซอร์ (Tom Glocher) อดีตประธานของ Reuters Group ส่วนประธานบริษัทคือนายเดวิด ทอมสัน (David Thomson) ซึ่งเป็นอดีตประธานบริษัท Thomson

Thomson มีจุดกำเนิดมาจากบริษัทหนังสือพิมพ์เล็กในแคนาดาที่ชื่อ The Timmins Daily Press ก่อนจะขยายขอบเขตการให้บริการมาเป็นสื่อระดับโลกในช่วงปลายทศวรรษที่ 1950 ผ่านการเข้าถือหุ้นในบริษัทหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงหลายแห่งในสหราชอาณาจักร อย่างเช่น The Sunday Times และ The Scotsman รวมถึงเป็นเจ้าของสถานีโทรทัศน์ Scottish Television ด้วย ต่อมาในปีทศวรรษ 1960 Thomson ได้ขยายขอบเขตบริการด้านสื่อสิ่งพิมพ์ไปยังนิตยสารและหนังสือ โดยก่อตั้งบริษัท Thomson Publication (สหราชอาณาจักร) รวมถึงได้เข้าซื้อกิจการของ

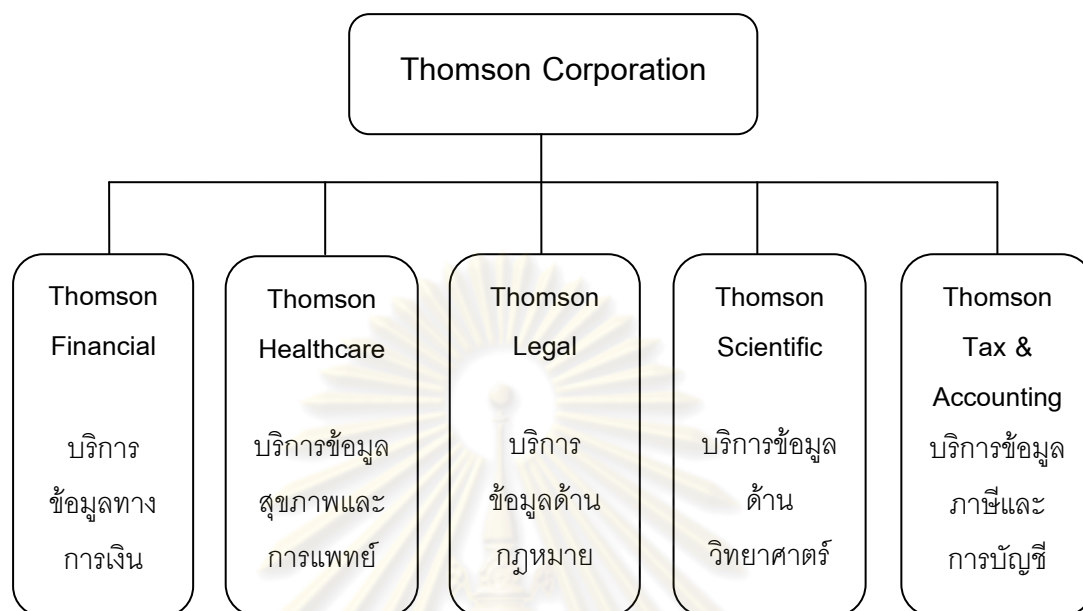
หนังสือพิมพ์ The Times ของสหราชอาณาจักร ก่อนจะก่อตั้งบริษัท Thomson Newspapers Ltd ขึ้นที่ประเทศแคนาดา ในปี ค.ศ. 1965 นอกจากกิจการด้านสื่อแล้ว Thomson ยังได้เข้าลงทุนใน ธุรกิจการบินและธุรกิจสำรวจและขุดเจาะน้ำมันและก๊าซในทะเลเหนือ (North Sea) โดยนำกำไรที่ได้จากธุรกิจน้ำมันมาซื้อธุรกิจหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา

ปลายทศวรรษที่ 1970 กิจการหนังสือพิมพ์ของ Thomson ในสหรัฐอเมริกาประสบความสำเร็จอย่างมาก โดยมีปริมาณหนังสือพิมพ์ที่ไหลเวียนในสหรัฐอเมริกามากกว่า 1 ล้านฉบับ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1989 บริษัท Thomson Newspapers ก็ได้ควบรวมกิจการกับ International Thomson Organization เกิดเป็นบริษัท Thomson Corporation หลังจากนั้น บริษัทก็ค่อยๆ ถอนหุ้นออกจากธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติและธุรกิจการบิน โดยคงเหลือไว้เพียงธุรกิจสื่อเท่านั้น

จุดเปลี่ยนที่สำคัญที่ทำให้ Thomson Corporation ก้าวเข้ามาสู่ธุรกิจข้อมูล คือการเข้าซื้อกิจการของ Wadsworth Publishing ในปี ค.ศ. 1978 โดย Wadsworth Publishing เป็นบริษัทที่ให้บริการข้อมูลเฉพาะทาง รวมถึงผลิตตำราเรียนระดับมหาวิทยาลัย และหนังสือเฉพาะทางต่างๆ (Professional Books) กลางทศวรรษ 1990 Thomson ได้ลงทุนเพิ่มเติมสำหรับธุรกิจการให้บริการข้อมูลเฉพาะทาง โดยเปลี่ยนมาเป็นบริการข้อมูลแบบดิจิทัล ในขณะที่ก็ค่อยๆ ขายกิจการหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่ ก่อตั้งที่ค่อยๆ เข้าครอบครองซื้อกิจการข้อมูลด้านอื่นๆ ทั้งข้อมูลกฎหมาย ข้อมูลสุขภาพ เป็นต้น องค์กรทางการเงิน องค์กรด้านกฎหมาย การวิจัย หรือการแพทย์ในโลกส่วนใหญ่พึ่งพาข้อมูลจาก Thomson Corporation ในการตัดสินใจในเชิงธุรกิจ

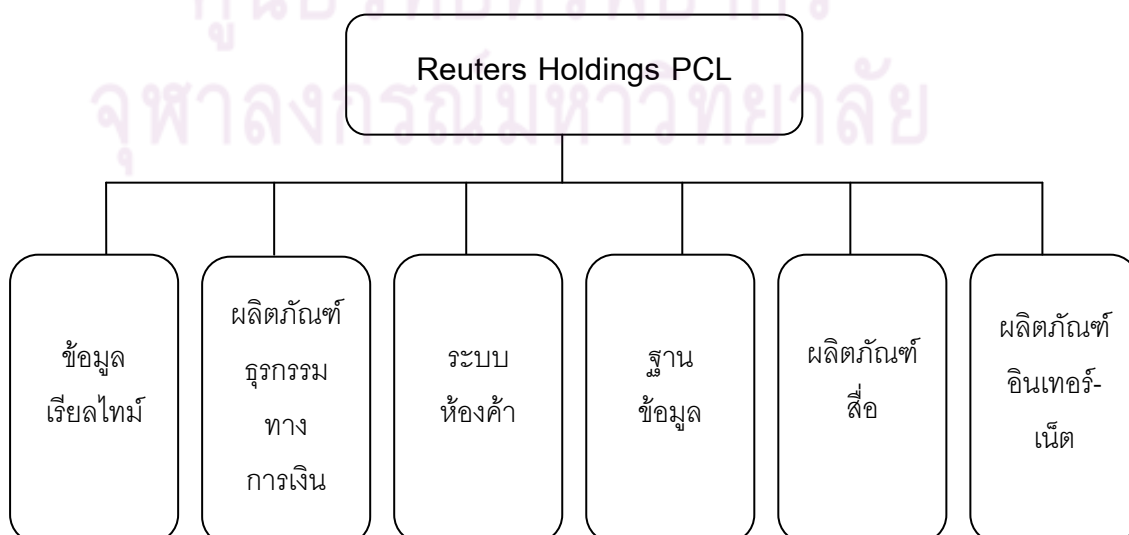
ก่อนที่จะควบรวมกิจการกับ Reuters บริการข้อมูลของ Thomson Corporation ครอบคลุมทั้งด้านการเงิน สุขภาพ กฎหมาย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และภาษีและการบัญชี โดยโครงสร้างการทำงานในปี ค.ศ. 2007 สามารถแบ่งได้เป็นฝ่ายต่างๆ ดังนี้ Thomson Financial, Thomson Healthcare, Thomson Legal, Thomson Scientific และ Thomson Tax & Accounting

แผนภาพที่ 12 โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Thomson Corporation ในปี ค.ศ. 2007
ก่อนการควบรวมกิจการกับ Reuters

ในขณะที่ โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters ก่อนการควบรวมกิจการนั้น ได้ขยายขอบข่ายจากโครงสร้างเดิมภายหลังกลายเป็นบริษัทมหาชนในปี ค.ศ. 1989 โดยมีธุรกิจสำคัญที่เพิ่มขึ้นมาคือผลิตภัณฑ์ทางอินเทอร์เน็ต อีกทั้งยังพัฒนาธุรกิจและบริการทั้งหมดของบริษัทให้เป็นแบบพึ่งพาระบบอินเทอร์เน็ต (Internet-Based)

แผนภาพที่ 13 โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters
ก่อนการควบรวมกิจการกับ Thomson Corporation ในปี ค.ศ. 2008

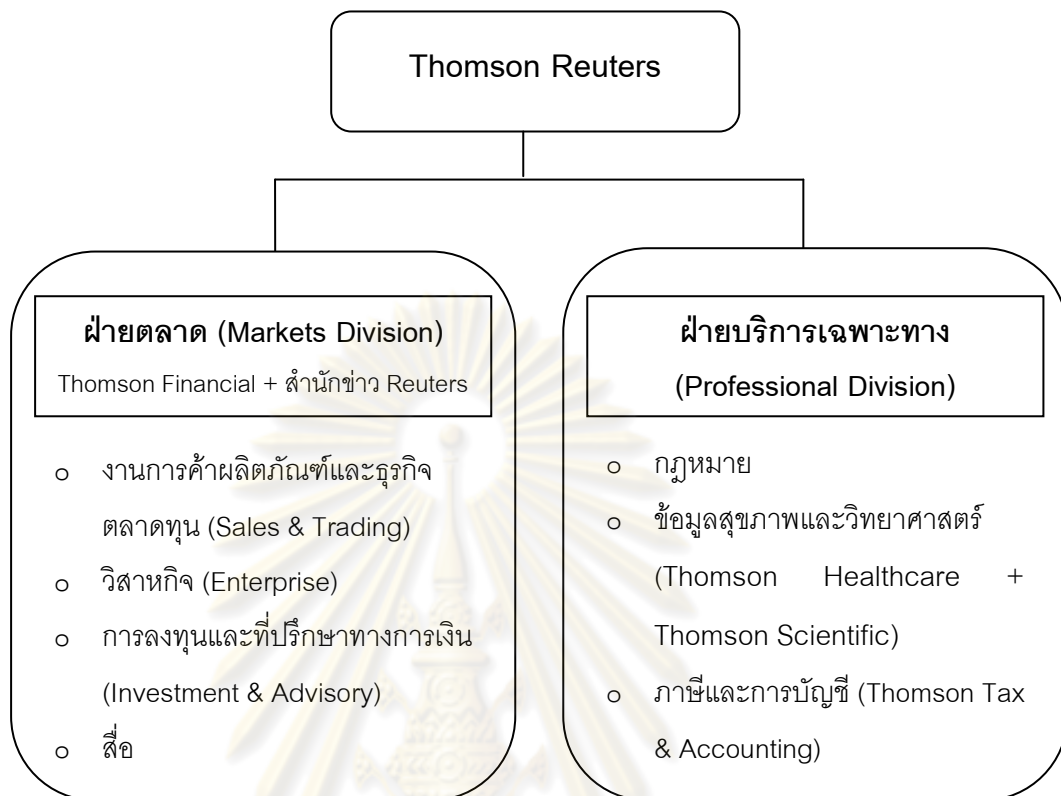
การควบรวมกิจการของ Thomson Corporation กับ Reuters Group PLC ถือเป็นกา
 หลอมรวมกันระหว่างบริษัทข้อมูลยักษ์ใหญ่ 2 แห่ง โดย Thomson Reuters ดำเนินงานในฐานะ
 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ 2 แห่ง (A Dual-Listed Company หรือ DLC) โดยมีบริษัท
 แม่เป็นบริษัทมหาชน 2 แห่ง ได้แก่ Thomson Reuters Corporation และ Thomson Reuters
 PLC บริษัทได้ ยกเลิกการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ลอนดอน (London Stock Exchange)
 และ NASDAQ ในปี ค.ศ. 2009 และปัจจุบันได้จดทะเบียนในชื่อ Thomson Reuters
 Corporation ในตลาดหลักทรัพย์นิวยอร์ก (New York Stock Exchange) และตลาดหลักทรัพย์โต
 รอนโต (Toronto Stock Exchange) ในสหรัฐอเมริกา

Thomson Reuters ดำเนินงานใน 100 ประเทศทั่วโลกด้วยจำนวนบุคลากรกว่า 55,000
 คน โดยโครงสร้างธุรกิจและบริการแบ่งออกเป็น 2 ฝ่ายหลักๆ ได้แก่

- ฝ่ายตลาด (Markets Division) ซึ่งเกิดจากการรวมกันของ Thomson Financial กับสำนัก
 ข่าว Reuters โดยแบ่งออกเป็นบริการเกี่ยวกับ
  - งานการค้าผลิตภัณฑ์และธุรกิจตลาดทุน (Sales & Trading)
  - วิสาหกิจ (Enterprise)
  - การลงทุนและที่ปรึกษาทางการเงิน (Investment & Advisory)
  - สื่อ
- ฝ่ายบริการเฉพาะทาง (Professional Division) ซึ่งให้บริการด้าน
  - กฎหมาย (เดิมเป็นบริการของ North American Legal and Legal & Regulator)
  - ข้อมูลสุขภาพและวิทยาศาสตร์ (เดิมเป็นบริการของ Thomson Healthcare และ
 Thomson Scientific)
  - ภาษีและการบัญชี (เดิมเป็นบริการของ Thomson Tax & Accounting)

เดิมที่สำนักข่าว Reuters เป็นส่วนหนึ่งของ Reuters Group PLC ภายหลังจากควบรวม
 กิจการ บริการเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลทั้งหมดของ Thomson Reuters ได้ถูกรวมอยู่ในฝ่ายตลาด
 (Markets Division) ของบริษัท ซึ่งสำนักข่าว Reuters ก็ถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายดังกล่าว

แผนภาพที่ 14 โครงสร้างธุรกิจและบริการของ Thomson Reuters (หลังการควบรวม)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติความเป็นมาของสำนักข่าว Xinhua

สำนักข่าว Xinhua เดิมใช้ชื่อว่า Red China News Agency ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน ค.ศ. 1931 ในฐานะสำนักข่าวแห่งชาติของจีน ก่อนจะเปลี่ยนมาเป็นชื่อปัจจุบันในปี ค.ศ. 1937 ในระหว่างสงครามมหาสมุทรแปซิฟิกสำนักข่าว Xinhua ได้พัฒนาศักยภาพในการรายงานข่าวข้ามประเทศ โดยเริ่มถ่ายทอดข่าวเป็นภาษาอังกฤษไปยังต่างประเทศในปี ค.ศ. 1944 และได้สำนักงานสาขาแห่งแรกขึ้นในต่างประเทศเมื่อปี ค.ศ. 1947 ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ภายหลังจากเมื่อระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์กุมอำนาจในประเทศจีนในปี ค.ศ. 1949 สำนักข่าว Xinhua ก็ต้องทำหน้าที่เป็นตัวแทนของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในประเทศและดินแดนที่ประเทศจีนไม่มีตัวแทนทางการทูต เช่น ฮองกง เป็นต้น

สำนักข่าว Xinhua เป็นสำนักข่าวอย่างเป็นทางการของรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาชนจีน และเป็น ศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลและแถลงการณ์ต่างๆ ที่ใหญ่ที่สุดของจีน โดยอยู่ใต้บังคับบัญชาของสภาแห่งรัฐ (State Council) และมีหน้าที่ต้องรายงานข่าวให้ฝ่ายข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ (Publicity and Public Information Departments) ของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ประธานบริษัทคนปัจจุบันคือ นาย Li Congjun ส่วนบรรณาธิการใหญ่ (Editor-in-Chief) คือ นาย He Ping

นอกเหนือจากการทำงานในฐานะสำนักข่าวแห่งชาติที่เป็นกระบอกเสียงของพรรคคอมมิวนิสต์จีนในการกระจายข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับ พรรคและประเทศจีนไปยังสื่อต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้ว ปัจจุบัน Xinhua ยังเป็นผู้ให้บริการข่าวสารในระดับนานาชาติ อันเป็นผลมาจากนโยบายเปิดเสรีของประเทศจีนที่มีจุดริเริ่มมาจากประธานาธิบดีเต็งเสี่ยวผิง เพื่อเปลี่ยนประเทศจีนให้ทันสมัยโดยนำระบบทุนนิยมเข้ามา ปฏิรูปและเปิดประเทศจีนสู่ภายนอก สร้างสัมพันธไมตรีกับมหาอำนาจตะวันตก และนำพาให้ประเทศจีนเข้าสู่ยุคสมัยใหม่และกระแสเอเชียภาวต้นที่มีประเทศจีนเป็นผู้นำ โดยสำนักข่าว Xinhua ได้ตั้งเครือข่ายสำหรับรวบรวมข้อมูลและข่าวสารจากรอบโลก รวมถึงมีการทำสัญญาแลกเปลี่ยนข่าวและภาพข่าวกับสำนักข่าวต่างประเทศกว่า 100 แห่งทั่วโลก เพื่อกระจายและส่งต่อไปยังทวีปต่างๆ ทั่วโลก เช่น เอเชีย ตะวันออกกลาง ละตินอเมริกา และแอฟริกา นอกจากนี้ สำนักข่าว Xinhua ยังมีหน้าที่คัดกรองและเซ็นเซอร์รายงานข่าวจากสื่อต่างประเทศที่จะนำเสนอในประเทศจีนด้วย

สำนักงานใหญ่ของสำนักข่าว Xinhua ตั้งอยู่ที่กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีสำนักงานย่อย 33 แห่งในมณฑลต่างๆ เขตปกครองตนเอง เขตเทศบาล รวมถึงเขตบริหารพิเศษอย่างฮ่องกงและมาเก๊า โดยจำนวนผู้สื่อข่าวประจำสำนักงานในเมืองใหญ่ๆ ของประเทศจีนอยู่ที่ 20-25 คนโดยเฉลี่ย ขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรในพื้นที่นั้นๆ นอกจากนี้ Xinhua ยังมีสำนักงานย่อยในประเทศต่างๆ กว่า 117 สาขา และมีแผนจะเพิ่มเป็น 150 สาขาภายในปี ค.ศ. 2015 และ 180 สาขาภายในปี ค.ศ. 2020 โดยขณะนี้ Xinhua กำลังเตรียมที่จะตั้งสำนักงานย่อยในไต้หวัน ซึ่งทางสำนักข่าวได้ส่งนักข่าวไปประจำในพื้นที่ดังกล่าวแล้วก่อนหน้านี้ สำนักงานประจำภาคพื้นตะวันออกกลางของสำนักข่าว Xinhua ตั้งอยู่ที่กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ สำนักงานประจำภาคพื้นอเมริกาเหนืออยู่ที่กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา สำนักงานประจำภาคพื้นละตินอเมริกาอยู่ที่เม็กซิโกซิตี ประเทศเม็กซิโก สำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียกลางและรัสเซีย อยู่ที่กรุงมอสโก ประเทศรัสเซีย สำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกตั้งอยู่ที่ฮ่องกง นอกจากนี้ยังมีสำนักงานประจำภาคพื้นยุโรปอยู่ที่กรุงบรัสเซล ประเทศเบลเยียม สำหรับสำนักงานย่อยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ปัจจุบันมีอยู่ใน 9 ประเทศ (ยกเว้นบรูไนและติมอร์ตะวันออก) จำนวนบุคลากรของสำนักข่าวในปัจจุบันมีมากกว่า 10,000 คน โดยประกอบด้วย บรรณาธิการ นักข่าว ช่างภาพ และบุคลากรสนับสนุนด้านอื่นๆ เช่น ฝ่ายเทคโนโลยีและฝ่ายบัญชี (ข้อมูลจากเว็บไซต์ Xinhuanet.com)

สำนักข่าว Xinhua ให้บริการข้อมูลทางการเงินและข่าวสารต่างๆ ในรูปของตัวหนังสือ ภาพถ่าย ภาพกราฟฟิค บันทึกเสียง โดยให้บริการทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ และออนไลน์ผ่านทางดาวเทียมและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แก่สมาชิกข่าวที่มีอยู่ทั่วโลกตลอด 24 ชั่วโมง ใน 8 ภาษา คือ ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษารัสเซีย ภาษาสเปน ภาษาอาหรับ ภาษาโปรตุเกส และภาษาญี่ปุ่น และเพื่อเป็นการยกระดับสำนักข่าวมาสู่การเป็นผู้ให้บริการข้อมูลข่าวสารแบบมัลติมีเดีย Xinhua ได้เพิ่มบริการภาพบันทึกเหตุการณ์ บริการข่าวโทรทัศน์ภาคภาษาอังกฤษ บริการข้อมูลทางโทรศัพท์ สถานีโทรทัศน์ และโต๊ะข่าวแบบมัลติมีเดีย แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ทิ้งบริการดั้งเดิมของสำนักข่าว และยังได้เพิ่มปริมาณข่าวภาคภาษาอังกฤษ พัฒนาศักยภาพข่าวที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษ รวมถึงริเริ่มเครือข่ายดาวเทียมเพื่อรายงานข่าวภาคภาษาอังกฤษของตนเองด้วย นอกจากนี้ สำนักข่าว Xinhua ยังได้มีการตั้งจอภาพตามสถานที่ต่างๆ ในหลายประเทศทั่วโลกเพื่อนำเสนอข่าวโทรทัศน์ของสำนักข่าวให้แก่คนทั่วไปแบบเรียลไทม์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สำนักข่าว และเนื่องจากการออกอากาศในประเทศจีนทำได้ ค่อนข้างลำบากอันเป็นผลมาจากข้อจำกัดทางระบอบการปกครอง โดยกลุ่มลูกค้าที่สำคัญของสำนักข่าวในปัจจุบันคือ สื่อมวลชนทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงบริษัทและองค์กรเอกชนต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่เป้าหมายหลักยังคงเป็นสื่อและบริษัทในประเทศ

ข่าวภาคภาษาอังกฤษของสำนักข่าว Xinhua ให้บริการจากสำนักงานใหญ่ในประเทศจีน สำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก สำนักงานประจำภาคพื้นตะวันออกกลาง สำนักงานประจำภาคพื้นแอฟริกา และกองบรรณาธิการแห่งยุโรปและอเมริกาในกรุงนิวยอร์ก โดยนำเสนอข่าวเฉลี่ย 300 ข่าวต่อวัน โดยในจำนวนนี้เป็นข่าวเกี่ยวกับประเทศจีนกว่า 70 ข่าว เว็บไซต์ Xinhuanet.com กล่าวว่า บริการข่าวภาคภาษาอังกฤษของสำนักข่าว Xinhua ถือเป็นช่องทางที่เชื่อถือได้ที่สุดสำคัญที่สุด และรวดเร็วที่สุดสำหรับประเทศต่างๆ ทั่วโลกในการรับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประเทศจีน โดยเนื้อหาข่าวที่นำเสนอประกอบไปด้วยข่าวหนัก (Hard News) สรุปข่าว (Round-Up) ข้อคิดเห็น บทวิเคราะห์ รายงาน ซึ่งครอบคลุมทุกแง่มุมของสังคมจีน ทั้งการเมือง การทูต เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษา และประเด็นทางสังคมต่างๆ ส่วนเนื้อหาข่าวต่างประเทศส่วนใหญ่จะเป็น ข่าวหนัก และยังมีสรุปข่าว บทวิเคราะห์ บทความพิเศษ (Feature) งานเขียนประเภทอื่นๆ รวมถึง ข่าวด่วน (Breaking News) ด้วย นอกจากนี้ ทุกวันยังมีการรายงานสรุปเหตุการณ์สำคัญในข่าว ต่างประเทศ สรุปเหตุการณ์สำคัญในข่าวเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สรุปเหตุการณ์สำคัญของข่าว ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก สรุปเหตุการณ์สำคัญของข่าวในภูมิภาคตะวันออกกลาง และสรุป เหตุการณ์สำคัญของข่าวเศรษฐกิจในภูมิภาคตะวันออกกลาง ในส่วนของข่าวกีฬาจะนำเสนอแต่ ข่าวเกี่ยวกับกีฬาสำคัญๆ ของจีนและเรื่องราวเกี่ยวกับนักกีฬาที่มีชื่อเสียง

สำหรับแหล่งที่มาเงินทุน รายได้หลักของสำนักข่าวมาจากเงินสนับสนุนจากรัฐบาลจีน Xinhua ส่วนที่เหลือมาจากการขายข่าวให้สื่อมวลชนทั้งในประเทศจีนและต่างประเทศ รวมถึง บริการข้อมูลทางเศรษฐกิจและการเงินเกี่ยวกับบริษัทและอุตสาหกรรมต่างๆ ให้แก่บริษัทต่างๆ ทั้ง ในและต่างประเทศ

บริการออนไลน์ของสำนักข่าว Xinhua

นอกเหนือจากลูกค้าหลักที่เป็นหนังสือพิมพ์และสำนักข่าวต่างๆ ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ สำนักข่าว Xinhua ยังให้บริการข่าวออนไลน์แก่ผู้อ่านข่าวทั่วไปผ่านเว็บไซต์หลักคือ Xinhuanet.com ซึ่งให้บริการใน 6 ภาษา ได้แก่ ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ภาษาสเปน ภาษาฝรั่งเศส ภาษารัสเซีย และภาษาอาหรับ แก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในกว่า 200 ประเทศทั่วโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นการ ตอบสนองนโยบายการเปิดประเทศเสรีของจีน และเพื่อสนับสนุนการเป็นสำนักข่าวนานาชาติที่ ให้บริการในระดับโลก จากการสำรวจโดยเว็บไซต์ Compete.com พบว่าในระหว่างเดือน กุมภาพันธุ์ ค.ศ. 2008 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2009 มีผู้เข้าชมข้อมูลจากเว็บไซต์ข่าวของ Xinhua มากกว่า 430,000 คน (wikipedia, 2011)

เว็บไซต์ Xinhuanet.com เปิดให้บริการเมื่อปี ค.ศ. 1997 ในฐานะบริการข่าวสารออนไลน์ของสำนักข่าว Xinhua ทำหน้าที่นำเสนอข่าวสำคัญๆ เกี่ยวกับประเทศจีนและประเทศต่างๆ ทั่วโลกตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งในรูปแบบข้อความ ภาพข่าว ภาพกราฟฟิก บันทึกเสียง บันทึกภาพเหตุการณ์ ข้อความทางโทรศัพท์ ข้อความภาพ และข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ โดยอาศัยเครือข่ายรวบรวมข้อมูลข่าวสารของสำนักข่าวที่มีอยู่ทั่วโลก เว็บไซต์ Xinhua.net เป็นเว็บไซต์ข่าวอันดับหนึ่งในประเทศจีนและเป็นหนึ่งในเว็บไซต์ที่ทรงอิทธิพลในระดับโลก โดยบริษัท Alexa ซึ่งเป็นบริษัทจัดอันดับเว็บไซต์ในสหรัฐอเมริกา จัดให้เว็บไซต์ของสำนักข่าว Xinhua อยู่ในอันดับที่ 160 จากจำนวนเว็บไซต์กว่า 108 ล้านเว็บทั่วโลก ซึ่งทำให้ Xinhuanet กลายเป็นเว็บไซต์ข่าวอันดับ 3 ของโลกรองจาก BBC and CNN

หลักการสำคัญที่เว็บไซต์ Xinhuanet.com ยึดถือในการรายงานข่าว ได้แก่ ความรวดเร็ว ทันเหตุการณ์ ความถูกต้องแม่นยำ ความน่าเชื่อถือ และความเป็นกลาง โดยเว็บไซต์มักเป็นแหล่งข่าวแรกๆ ที่นำเสนอข่าวด่วนเกี่ยวกับประเทศจีน รวมถึงกฎหมาย ข้อบังคับ และการแต่งตั้ง และการถอดถอนเจ้าหน้าที่ระดับสูงในประเทศ โดย Xinhuanet เป็นเว็บไซต์แรกที่รายงานข่าวการโจมตีทางอากาศของสหรัฐอเมริกาที่ส่งสัญญาณการเริ่มต้นของสงครามอิรัก รวมถึงประเด็นระหว่างประเทศที่สำคัญๆ อื่นหลายประเด็น

นอกจากนี้ เว็บไซต์ Xinhuanet.com ยังเป็นผู้จัดหาข้อมูลข่าวสารสำคัญที่เชื่อถือได้ให้แก่เว็บไซต์ต่างๆ ของจีน ข่าวจำนวนมากถูกส่งต่อหรือนำไปรายงานใหม่โดยเว็บไซต์ข่าวและเว็บท่าของรัฐบาล (Government Portals) ในประเทศจีนและประเทศอื่นๆ ทั่วโลก รวมถึงเสิร์ชเอนจินอย่าง Google และ Baidu

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 15 เว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Xinhua เปิดให้บริการทั้งหมด 6 ภาษา

为领导者 荣耀诞生

www.news.cn

ENGLISH Français Español Русский язык العربية 日本語 繁体 中国政府网 中国文明网 中国平安网 中华新闻传媒网 振兴东北网

新闻 时政 国际 评论 地方 法治 论坛 财经 民航 家电 视频 音乐 摄影 体育 副刊 女性 职场
 图片 高层 军事 热点 台湾 社会 博客 房产 食品 家居 电视 数码 访谈 娱乐 读书 校园 健康
 社区 人事 华人 理论 港澳 纪检 播客 金融 汽车 旅游 传媒 IT 互联网 科教 书画 游戏 资料

2011年4月10日 星期日 地方 北京 天津 河北 山西 辽宁 吉林 上海 江苏 浙江 安徽 福建 江西 山东 河南 湖北 湖南 广东 广西
 辛卯年 三月初八 频道 海南 重庆 四川 贵州 云南 西藏 陕西 甘肃 青海 宁夏 新疆 内蒙古 黑龙江 兵团 无锡 长三角 海西网

设为首页 | 邮箱 盘古搜索 新闻 网页 图片 视频 搜索 新华社新闻信息服务/数据库 | 新闻热线/纠错热线 | 中部崛起网

习近平安徽调研：对人民赋予权力保持敬畏之心

习近平·领导干部牢固树立正确世界观权力观事业观 告诉领导干部“为官之要” | 干部选用“四有论” | “常怀敬畏之心”是对权力的清醒把握

新闻热词： 多国打击利比亚 日本强震 廉政准则实施办法 央行加息 成品油调价 阴性艾滋病 个税法修正案 公祭黄帝 中国网事人物评选

《2010年美国的人权纪录》发表
 那些与震魔抗争的身影 图
 第八颗卫星发射 北斗区域导航系统建成
 平凉牛奶中毒事件系特大投毒案件
 东京电力六罪 不忘鸣花酒 美军除污演练
 空袭的尴尬：战机“广告战” 卡扎菲视察小学图

ไฮมเพจภาษาจีน

Home Page | Photos | Video | Most Popular | Recommended | Special Reports | Weekly Review | Topics

English.news.cn

Search Advanced Search

Services | Database | Markets | Weather | Site Map | RSS | About Us

Latest News China hits back with report on U.S. human rights record

Global Edition

China

World

Asia & Pacific

Americas

Europe

Middle East

Africa

Organizations

Catch-all

Opinion

Business

Culture & Edu

Sports

Entertainment

Sci & Tech

Health

Travel

Poland commemorates Smolensk anniversary

Official ceremonies were held Sunday to mark the first anniversary of the 2010 air disaster which killed Poland's former president, his wife and numerous VIPs.

Gbagbo's forces strike back

04-10 15:40

Forces loyal to to Cote d'Ivoire's embattled

China hits back with report on U.S. human rights record

04-10 20:31

China retorted the U.S. criticism on its human rights situation by publishing a report of the U.S. human rights record on Sunday.

- China committed to protecting human rights
- China refutes U.S. human rights report

Radioactive water to be moved to storage in Japan's plant

04-10 16:31

Highly radioactive water filling an underground trench at the troubled Fukushima No. 1 nuclear power plant are expected on Sunday to be moved to a nearby storage.

- Radioactive cesium over limit found in fish
- TEPCO builds steel wall to stem contamination

Global Spotlight

West-led air strikes

Video

ไฮมเพจภาษาอังกฤษ

ภาพที่ 16 เว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Xinhua เปิดให้บริการทั้งหมด 6 ภาษา (ต่อ)

新华网
french.news.cn

Rechercher sur french.news.cn

Accueil Chine Monde Afrique Economie Culture Sports Société Environnement Science Dossiers Documents

DEPECHEs: Washington condamne une nouvelle attaque lancée par les pro-Gbagbo contre les pro-Ouattara

Dimanche 10 Avril 2011

Côte d'Ivoire : échanges de tirs à l'arme automatique près du quartier général de Ouattara

Des combats à l'arme automatique ont éclaté samedi peu après 1700 heures (heures locales) à proximité de l'hôtel du Golf où se trouve retranché le président élu, reconnu par l'Union africaine et l'Onu, Alassane Ouattara.

- Israël prêt à cesser ses frappes aériennes si le Hamas arrête ses tirs de roquettes
- 26 manifestants tués en Syrie (TV)
- Dilma Rousseff : le BRICS continuera à contribuer grandement au monde (INTERVIEW)
- Japon : coup d'envoi des élections locales malgré la crise nucléaire
- L'UA appelle de nouveau à la fin immédiate des hostilités en Libye

Jia Qinglin déclare que sa visite vise à renforcer davantage la coopération sino-australienne

Chine >> Les articles les plus lus

โฮมเพจภาษาฝรั่งเศส

新华网
RUSSIAN.NEWS.CN

10 / 4 / 2011 19:58

Главная Китай РФ и СНГ В мире Экономика Общество Наука Природа Культура Спорт Здоровье

Комментарии | Интервью | Брифинг | Спецтемы | Справки | Фотоленты | Туризм | Погода | Ситуация на рынках | Архив

Последние: Иран выслал кувейтских дипломатов

В результате артиллерийского обстрела Израилем сектора Газа пострадали более 10 человек

- Специальный репортаж: Лидировать в процессе возрождения -- эксперты о вкладе субъектов с нарождающимися рынками в мировую экономику
- 14 апреля в китайском городе Санья состоится очередной, третий по счету саммит стран БРИКС /Бразилия, Индия, Россия, Китай и ЮАР/.
- Боаоский азиатский форум придаст динамику быстрому развитию экономики провинции Хайнань
- В уезде Лухо пров. Сычуань из-за землетрясения прервано электроснабжение
- Неловкости и безвыходное положение воздушных атак по Ливии
- Китай решительно выступает против вмешательства США во внутренние дела страны под предлогом проблемы прав человека -- МИД КНР
- В Китае впервые за последние 6 лет зафиксирован дефицит торгового баланса по итогам квартала /более подробно/

โฮมเพจภาษารัสเซีย

ภาพที่ 17 เว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าว Xinhua เปิดให้บริการทั้งหมด 6 ภาษา (ต่อ)

โฮมเพจภาษาสเปน

โฮมเพจภาษาอาหรับ

โครงสร้างการทำงานของสำนักข่าว Reuters

โครงสร้างการทำงานโดยรวมของสำนักข่าว Reuters เป็นระบบสำนักข่าว (Bureau System) หรือระบบองค์กรที่มีการควบคุมจากบนลงล่าง (Top to Bottom) หน่วยงานที่อยู่ลำดับชั้นสูงกว่ามีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่า โดยในการทำงานของสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทยจะเกี่ยวข้องกับสำนักงานใหญ่หลักๆ 3 แห่ง ได้แก่ สำนักงานที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ (Global Desk) สำนักงานที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น (Asia-Pacific Desk) และสำนักงานที่ประเทศสิงคโปร์ (South East Asia Desk)

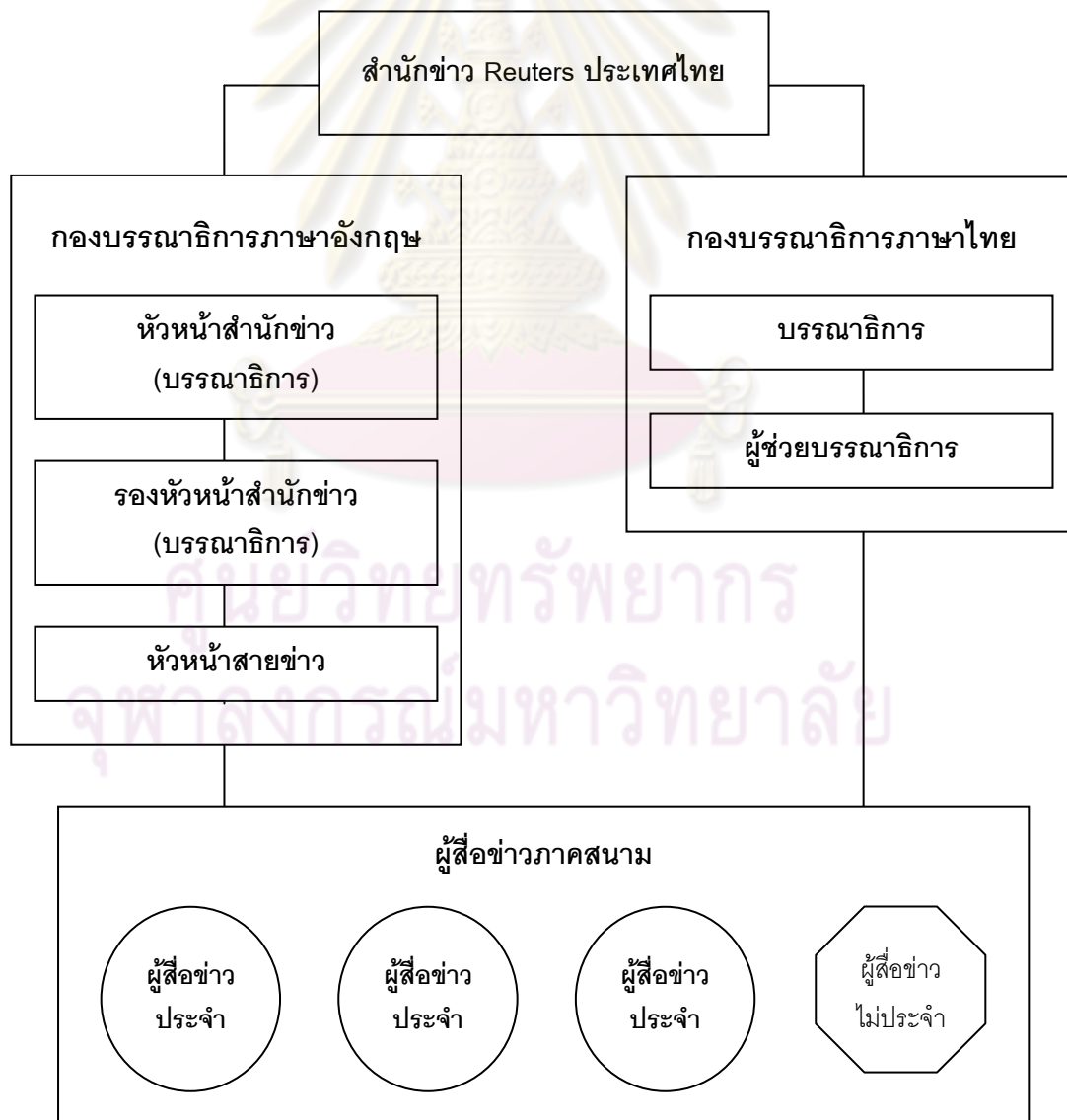
สำนักข่าว Reuters ในประเทศไทย เป็นสำนักงานประจำภูมิภาคอินโดจีน (Indochina) ซึ่งมีขอบข่ายการทำงานครอบคลุม 6 ประเทศ ได้แก่ ไทย พม่า เวียดนาม ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย โดยหัวหน้าสำนักข่าว (Bureau Chief) และรองหัวหน้าสำนักข่าว (Deputy Bureau Chief) แห่งภูมิภาคอินโดจีนซึ่งประจำอยู่ที่สำนักงานในประเทศไทย มีหน้าที่บรรณาธิการหรือตรวจแก้ (Edit) ข่าวที่ส่งมาจากนักข่าวในประเทศต่างๆ ในภูมิภาค รวมถึงมีหน้าที่เขียนข่าว แต่จะมีขอบเขตการทำงานที่กว้างกว่า กล่าวคือ รับผิดชอบเขียนข่าวเกี่ยวกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอินโดจีนที่มีผลกระทบในวงกว้าง เช่น ข่าวเหตุการณ์โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ระเบิดที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

กองบรรณาธิการประจำประเทศไทยมีหน้าที่ผลิตข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทย โดยแบ่งการทำงานออกเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ กองบรรณาธิการภาคภาษาอังกฤษ ซึ่งทำหน้าที่ผลิตข่าวเป็นภาษาอังกฤษเพื่อส่งให้ลูกค้าทั่วโลกผ่านทางหน้าจอเฉพาะของ Reuters รวมถึงอัปโหลดขึ้นเว็บไซต์ข่าวของ Reuters (Reuters.com) กับกองบรรณาธิการภาคภาษาไทย ซึ่งทำหน้าที่ผลิตข่าวภาษาไทยให้แก่ลูกค้าที่เป็นชาวไทย รวมถึงมีการเลือกข่าวภาษาอังกฤษของ Reuters มาแปลเป็นภาษาไทยเพื่อบริการลูกค้าด้วย โดยจะยัดข่าวที่มาจาก Reuters เท่านั้นเพื่อประหยัดเวลาในด้านการเช็คข้อมูลจากแหล่งที่มาของข่าว และเพื่อเหตุผลของความถูกต้องแม่นยำของข่าว โดยบริการข่าวภาษาไทยของ Reuters เปิดให้บริการเมื่อปี พ.ศ. 2549 เป็นบริการข้อมูลผ่านหน้าจอข่าวของ Reuters สำหรับสมาชิกเท่านั้นแต่ไม่ได้อัปโหลดขึ้นเว็บไซต์ ประเด็นข่าวจะเน้นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อตลาด (Market Moving Story) หรือข่าวใหญ่เท่านั้น ซึ่งส่วนมากจะเป็นข่าวเกี่ยวกับบริษัทต่างๆ หรือข่าวสารทางการเงิน (Financial Information)

กองบรรณาธิการภาคภาษาอังกฤษของสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย ประกอบด้วย หัวหน้าสำนักข่าวประจำภูมิภาคอินโดจีน คือ คุณเจสัน เซพ (Mr. Jason Szep) สัญชาติอเมริกัน รองหัวหน้าสำนักข่าวประจำภูมิภาคอินโดจีน คือ คุณอลัน เรย์บาวด์ (Mr. Alan Raybould) สัญชาติอังกฤษ โดยทั้งสองคนทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการ ถัดมาได้แก่ หัวหน้าสายข่าวต่างๆ (Team Leader) 7 คน ในจำนวนนี้เป็นชาวไทย 6 คนและชาวต่างชาติ 1 คน ส่วนกองบรรณาธิการภาคภาษาไทย ประกอบด้วยบรรณาธิการ คือ คุณฉัตรฤดี กิตติสุขสถิต และผู้ช่วยบรรณาธิการ (Sub-editor) 3 คน นอกจากนี้ยังมีผู้สื่อข่าวภาคสนามชาวไทยที่เป็นลูกจ้างประจำ (Full-time Reporter) 22 คน และผู้สื่อข่าวไม่ประจำ (Stringer) 3 คน ซึ่งเป็นผู้สื่อข่าวเข้ามาในสำนักงานให้กองบรรณาธิการทั้ง 2 ฝ่าย รวมถึงช่างภาพและช่างภาพวิดีโอ 10 คน

แผนภาพที่ 18 โครงสร้างกองบรรณาธิการสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

ตารางที่ 1 กำลังพลของสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

บุคลากรชาวไทย		บุคลากรชาวต่างชาติ	
บรรณาธิการข่าวภาษาไทย	1 คน	หัวหน้าสำนักข่าว	1 คน
ผู้ช่วยบรรณาธิการข่าวภาษาไทย	3 คน	รองหัวหน้าสำนักข่าว	1 คน
หัวหน้าสายข่าวภาษาอังกฤษ	6 คน	หัวหน้าสายข่าวภาษาอังกฤษ	1 คน
ผู้สื่อข่าวประจำ	22 คน		
ผู้สื่อข่าวไม่ประจำ	3 คน		
ช่างภาพ/วิดีโอ	10 คน		

ในส่วนของหน้าที่การทำงาน มีความแตกต่างกันเล็กน้อยระหว่างกองบรรณาธิการภาคภาษาอังกฤษและกองบรรณาธิการภาคภาษาไทย คือ หลังจากผู้สื่อข่าวภาคสนามชาวไทยลงพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว จะรายงาน (Report) หรือป้อนข้อมูล (Feed) ภาษาไทยเข้ามาถึงสำนักข่าวให้แก่กองบรรณาธิการทั้งสองฝ่าย โดยฝ่ายภาษาไทย ผู้ช่วยบรรณาธิการ (Sub-editor) จะนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียง (Rewrite) หลังจากนั้นส่งต้นฉบับให้บรรณาธิการตรวจแก้ (Edit Copy) ก่อนส่งให้ลูกค้าในประเทศ ส่วนในฝ่ายภาษาอังกฤษ หัวหน้าสายข่าวจะนำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงเป็นภาษาอังกฤษและส่งต้นฉบับให้รองหัวหน้าสำนักข่าวหรือหัวหน้าสำนักข่าวคัดเลือกและตรวจแก้ ก่อนกระจายข่าวออกไปให้แก่ลูกค้าทั่วโลกหรือส่งต่อไปให้สำนักงานที่อยู่ลำดับสูงขึ้นไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 สรุปภาระหน้าที่ (Job Description) ของบุคลากรข่าวภายในกองบรรณาธิการ
สำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

กอง บรรณาธิการ	ตำแหน่ง	ภาระหน้าที่
ภาค ภาษาอังกฤษ	หัวหน้าสำนักข่าว	<ul style="list-style-type: none"> ● เป็นบรรณาธิการ คัดเลือกและตรวจแก้ (Edit) ต้นฉบับข่าวภาษาอังกฤษจากหัวหน้าสายข่าวในประเทศไทยและจากผู้สื่อข่าวในประเทศอื่นๆ ในอินโดจีน ก่อนส่งต่อไปให้ลูกค้าทั่วโลกหรือส่งต่อไปยังสำนักงานที่อยู่ลำดับสูงขึ้นไป ● เขียนข่าวเกี่ยวกับประเด็นใหญ่ๆ ในภูมิภาคอินโดจีน
	รองหัวหน้าสำนักข่าว (หน้าที่เหมือนหัวหน้า สำนักข่าว)	<ul style="list-style-type: none"> ● เป็นบรรณาธิการ คัดเลือกและตรวจแก้ (Edit) ต้นฉบับข่าวภาษาอังกฤษจากหัวหน้าสายข่าวในประเทศไทยและจากผู้สื่อข่าวในประเทศอื่นๆ ในอินโดจีน ก่อนส่งต่อไปให้ลูกค้าทั่วโลกหรือส่งต่อไปยังสำนักงานที่อยู่ลำดับสูงขึ้นไป ● เขียนข่าวเกี่ยวกับประเด็นใหญ่ๆ ในภูมิภาคอินโดจีน
	หัวหน้าสายข่าว	<ul style="list-style-type: none"> ● นำข้อมูลที่ได้จากผู้สื่อข่าวภาคสนามมาเขียน (Write) หรือเรียบเรียง (Rewrite) เป็นข่าวภาษาอังกฤษ โดยรับผิดชอบตามสายงานของตน เช่น สายข่าวการเมืองหรือสายข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น
	ผู้สื่อข่าวภาคสนาม	<ul style="list-style-type: none"> ● รวบรวมข้อมูลและรายงานประเด็นที่ได้จากภาคสนามส่งเข้าไปยังสำนักงาน (Report or Feed) เป็นภาษาไทย
	ช่างภาพ/วิดีโอ	<ul style="list-style-type: none"> ● ลงพื้นที่ถ่ายภาพนิ่งหรือภาพวิดีโอ

ตารางที่ สรุปภาระหน้าที่ (Job Description) ของบุคลากรข่าวภายในกองบรรณาธิการ
สำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย (ต่อ)

กอง บรรณาธิการ	ตำแหน่ง	ภาระหน้าที่
ภาค ภาษาไทย	บรรณาธิการ	<ul style="list-style-type: none"> • ตรวจสอบแก้ต้นฉบับข่าว (Edit Copy) และส่งต่อให้ลูกค้าในประเทศไทย
	ผู้ช่วยบรรณาธิการ	<ul style="list-style-type: none"> • นำข้อมูลที่ได้จากผู้สื่อข่าวภาคสนามมาเขียน (Write) หรือเรียบเรียง (Rewrite)
	ผู้สื่อข่าวภาคสนาม	<ul style="list-style-type: none"> • รวบรวมข้อมูลและรายงานประเด็นที่ได้จากภาคสนามส่งเข้าไปยังสำนักงาน (Report or Feed) เป็นภาษาไทย

บริการข่าวภาษาไทยของ Reuters

บริการข่าวภาษาไทยของ Reuters เพิ่งเปิดให้บริการเมื่อปี พ.ศ. 2549 โดยให้ บริการข่าวสารทางการเงินสำหรับประเทศไทยโดยเฉพาะ ประเด็นข่าวที่น่าเสนอประกอบด้วย ข่าวด่วน และข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับตลาด บริษัท อุตสาหกรรม และเศรษฐกิจ ภายในประเทศ โดยเป็นบริการที่เพิ่มขึ้นมาจากบริการข่าวภาษาอังกฤษของ ให้ข้อมูลในระดับที่ลึกกว่าเกี่ยวกับตลาดในประเทศไทยเป็นภาษาไทย โดยในส่วนของกองบรรณาธิการข่าวภาษาไทยจะแยกจากกองบรรณาธิการข่าวภาษาอังกฤษอย่างชัดเจน บรรณาธิการข่าวและหัวหน้าข่าวผู้ทำหน้าที่เรียบเรียงข่าวมีหน้าที่เต็มทีในการเลือกประเด็นและคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอ โดยสามารถเตรียมเนื้อหาเฉพาะสำหรับประเทศไทยและส่งให้ลูกค้าได้ผ่านทางโปรแกรมและหน้าจอของ Reuters โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาจากบรรณาธิการฝั่งภาษาอังกฤษ นอกเหนือจากข้อมูลทางการเงินทั่วไปแล้ว ยังมี บทสัมภาษณ์พิเศษหรือบทความพิเศษ รวมถึงข้อมูลเชิงเศรษฐกิจต่างๆ และข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อตลาดอีกด้วย

นอกเหนือจากข่าวสารข้อมูลทางการเงิน บริการข่าวภาษาไทยของ Reuters ยังมีการนำเสนอข่าวการเมืองและข่าวทั่วไปด้วย โดยจะ เสนอข่าวครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับการเมืองและรัฐบาลของไทย เนื่องจากเห็นว่าเป็นประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อตลาดได้

ยิ่งไปกว่านั้น เพื่อไม่ให้สมาชิกข่าวชาวไทยพลาดข่าวต่างประเทศที่สำคัญ บริการข่าวภาษาไทยของ Reuters จะมีการเลือกข่าวภาษาอังกฤษของ Reuters เกี่ยวกับประเด็นสำคัญๆ ในต่างประเทศมาแปลเป็นภาษาไทย โดยจะต้องเลือกแปลจากข่าวของ Reuters เท่านั้น เพื่อความสะดวกในด้านการตรวจสอบความถูกต้องของข่าว

ข่าวภาษาไทยจะไม่ได้อัปโหลดขึ้นเว็บไซต์แต่จะถูกส่งให้ลูกค้าที่เป็นสมาชิกโดยตรงผ่านทางโปรแกรมเฉพาะของ Reuters โดยข่าวจะถูกนำเสนอในรูปแบบ (Pattern) เดียวกับข่าวภาษาอังกฤษบนหน้าจอของ Reuters

ตัวอย่างข่าวภาษาไทยของ Reuters เช่น

TBEV: ไข้ปริกาษาเผย "ไทยเบฟฯ" ต้องเลื่อนเข้าตลาด. หลังภาวะศก.-ตลาดรวมไม่เอื้อ (กรุงเทพฯ--20 พ.ย.2008—รอยเตอร์)

AOT: ทอท. คาดต้องใช้อ่างน้อย 1 สัปดาห์ทดสอบระบบสุวรรณภูมิก่อนให้บริการได้ (กรุงเทพฯ--1 ธ.ค.2008—รอยเตอร์)

HOT: BH ขึ้นแตะระดับสูงสุดกว่า 2 ปี หลังรพ.กรุงเทพฯ แจ้งซื้อหุ้น และ NVDR (กรุงเทพฯ--17 ก.พ.2011—รอยเตอร์)

พันธมิตรฯ ชูรัฐบาล หมดเวลาเจรจา (กรุงเทพฯ--28 ม.ค. 2011—รอยเตอร์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

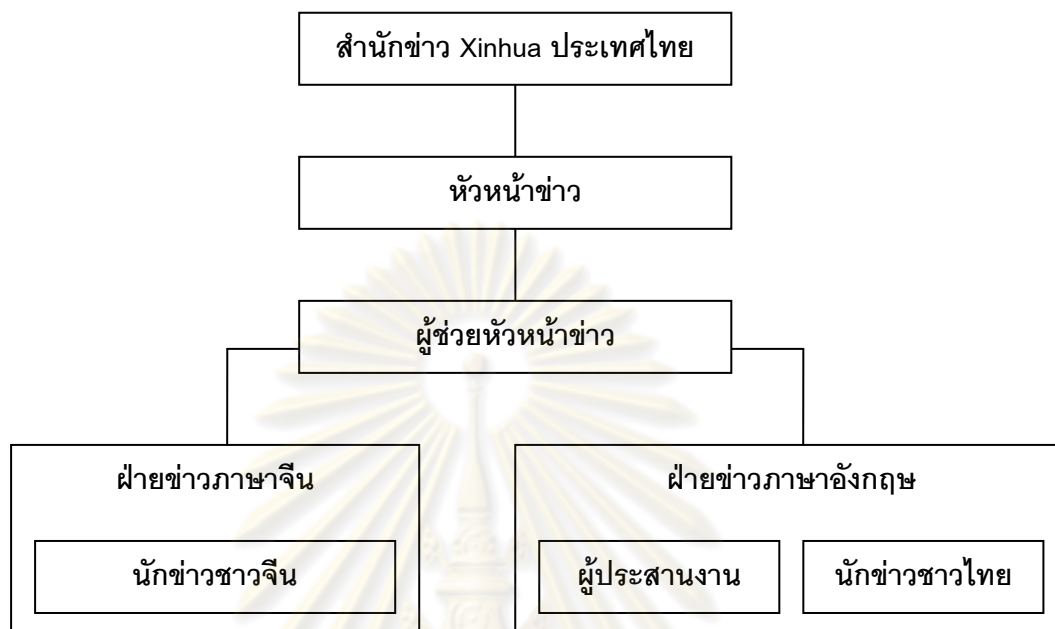
โครงสร้างการทำงานของสำนักข่าว Xinhua

โครงสร้างการทำงานโดยรวมของสำนักข่าว Xinhua มีลักษณะเป็นระบบสำนักข่าว (Bureau System) ที่มีการควบคุมจากบนลงล่าง (Top to Bottom) ที่หน่วยงานที่อยู่ลำดับชั้นสูงกว่ามีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่า สำนักข่าว Xinhua มีสำนักงานหลักๆ รวมทั้งสิ้น 7 แห่ง ได้แก่ สำนักงานใหญ่ที่ประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ และสำนักงานประจำภาคพื้นต่างๆ ได้แก่ ตะวันออกกลาง อเมริกาเหนือ ละตินอเมริกา เอเชียกลางและรัสเซีย ยุโรป และเอเชียแปซิฟิก โดยสำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกซึ่งตั้งอยู่ที่ฮ่องกงมีหน้าที่ดูแลข่าวสารภาคภาษาอังกฤษที่ส่งไปจากประเทศไทย ส่วนข่าวภาษาจีนจะถูกส่งไปที่สำนักงานใหญ่ที่ประเทศจีน

สำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย มีหน้าที่ผลิตข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทย กองบรรณาธิการประกอบด้วย หัวหน้าข่าวชาวจีนประจำสำนักงาน 1 คน คือ นายจางซีวไหล ผู้ช่วยหัวหน้าข่าว 1 คน คือ นายเชียนเจิ้นสี่ ส่วนฝ่ายข่าวจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ฝ่ายข่าวภาษาจีน ซึ่งทำหน้าที่ผลิตข่าวภาษาจีนสำหรับลูกค้าในประเทศจีนทั้งที่เป็นสื่อต่างๆ และประชาชนทั่วไป ประกอบด้วยนักข่าวชาวจีนที่ถูกส่งมาจากฮ่องกงและปักกิ่งรวมทั้งสิ้น 4 คน และฝ่ายข่าวภาษาอังกฤษ ซึ่งทำหน้าที่ผลิตข่าวภาษาอังกฤษเพื่อให้บริการลูกค้าต่างชาติทั่วโลก ประกอบด้วยนักข่าวชาวไทย 2 คน ผู้ประสานงานระหว่างทีมข่าวชาวไทยกับหัวหน้าข่าว 1 คน ช่างภาพ 1 คน และช่างภาพวิดีโอ 1 คน อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดด้านจำนวนบุคลากร ทำให้บางครั้งนักข่าวต้องทำหลายหน้าที่พร้อมกัน เช่น ลงพื้นที่หาแหล่งข่าว เขียนข่าว รวมถึงถ่ายภาพด้วย เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 19 โครงสร้างกองบรรณาธิการสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย

ตารางที่ 3 กำลังพลของสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย

บุคลากรชาวไทย		บุคลากรชาวจีน	
นักข่าวภาษาอังกฤษ	2 คน	หัวหน้าข่าว	1 คน
ผู้ประสานงาน	1 คน	ผู้ช่วยหัวหน้าข่าว	1 คน
ช่างภาพ/วิดีโอภาษาอังกฤษ	2 คน	นักข่าวภาษาจีน	4 คน
		ช่างภาพ/วิดีโอภาษาจีน	

ในส่วนของหน้าที่การทำงาน นักข่าวฝ่ายภาษาอังกฤษและฝ่ายภาษาจีนจะทำงานแยกกัน โดยนักข่าวแต่ละคนจะทำงานแบบบูรณาการในคนเดียว คือ เป็นทั้งผู้หาประเด็นข่าว ผู้รวบรวมข้อมูล โดยอาจใช้การลงพื้นที่ การสัมภาษณ์ หรืออาศัยแหล่งข้อมูลอื่นๆ และผู้เขียนข่าว และเนื่องจากสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทยไม่มีกระบวนการในการบรรณาธิการต้นฉบับหรือคัดลอกข่าว ดังนั้น ข่าวทั้งหมดที่ทำเสร็จจะถูกส่งผ่านหัวหน้าข่าวไปให้กองบรรณาธิการที่สำนักงานใหญ่ในฮ่องกงและปักกิ่งตรวจสอบก่อนนำเสนอ

ตารางที่ 4 สรุปภาระหน้าที่ (Job Description) ของบุคลากรข่าวภายใน
สำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย

ตำแหน่ง	ภาระหน้าที่
หัวหน้าข่าว	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้คำปรึกษาในเรื่องการเลือกประเด็นข่าว ● ส่งข่าวจากสำนักงานไปยังสำนักงานใหญ่ที่ฮ่องกงและปักกิ่ง ทำการตรวจแก้และนำเสนอ
ผู้ช่วยหัวหน้าข่าว	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้คำปรึกษาในเรื่องการเลือกประเด็นข่าว ● รวบรวมข้อมูล (ลงพื้นที่หรือหาข้อมูลจากแหล่งอื่น) ● เขียนและเรียบเรียงข่าว ● ดูแลการทำงานทั่วไปในสำนักงาน
ผู้ประสานงาน	<ul style="list-style-type: none"> ● ประสานงานระหว่างทีมข่าวชาวไทยกับหัวหน้าข่าว เพื่อ รายงานผลการประชุมข่าวให้หัวหน้าข่าวรับทราบ
นักข่าว (ไทยและจีน)	<ul style="list-style-type: none"> ● รวบรวมข้อมูล (ลงพื้นที่หรือหาข้อมูลจากแหล่งอื่น) ● เขียนและเรียบเรียงข่าว
ช่างภาพ/วิดีโอ (ไทย และจีน)	<ul style="list-style-type: none"> ● ลงพื้นที่ถ่ายภาพนิ่งหรือภาพวิดีโอ ● เขียนและเรียบเรียงข่าว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวเกี่ยวกับประเทศไทย

ในฐานะสำนักข่าวที่ให้บริการในระดับนานาชาติ สำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย มีกระบวนการในการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทย ดังต่อไปนี้

กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย

กองบรรณาธิการของสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ฝ่ายหลักๆ คือ กองบรรณาธิการฝ่ายภาษาอังกฤษและกองบรรณาธิการฝ่ายภาษาไทย

กองบรรณาธิการฝ่ายภาษาอังกฤษจะแบ่งการทำงานตามสายข่าว เช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวหุ้น เป็นต้น ซึ่งแต่ละสายข่าวก็จะมีหัวหน้าข่าวที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ ทุกสัปดาห์หัวหน้าแต่ละสายข่าวจะเรียกประชุมนักข่าวในทีมเพื่อทำแพลนเนอร์ (Planner) โดยเป็นการวางแผนคร่าวๆ ว่าจะมีประเด็นข่าวใดบ้างที่จะต้องทำ โดยอาจเป็นการประชุมร่วมกับหัวหน้าสายข่าวประจำสำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สิงคโปร์ผ่านระบบโทรประชุม (Teleconference) หรือเป็นการประชุมเฉพาะทีมข่าวในประเทศแล้วจึงรายงานแพลนเนอร์ที่ได้ไปให้หัวหน้าสายข่าวที่สิงคโปร์ ส่วนเหตุการณ์ฉุกเฉินที่อยู่นอกเหนือแพลนเนอร์ก็จะถือเป็นเหตุสุดวิสัย (เช่น กรณีแผ่นดินไหวที่ญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2011 เป็นต้น)

หลังจากได้ประเด็นข่าวคร่าวๆ แล้ว กระบวนการทำข่าวของสำนักข่าว Reuters จะเริ่มจาก

1. ผู้สื่อข่าวภาคสนามออกพื้นที่เพื่อหาข้อมูล จากนั้นรายงาน (Report) เข้ามายังสำนักงาน
2. หัวหน้าสายข่าวนำข้อมูลที่ได้รับมาเขียน (Write) หรือเรียบเรียง (Rewrite) ในกรณีที่ข่าวจำเป็นต้องมีข้อมูลอ้างอิง เช่น ภาพถ่าย หรือสถิติต่างๆ นักข่าวจะส่งต่อไปให้ฝ่ายสนับสนุนด้านกราฟฟิกทำการแทรกลิงค์หรือภาพประกอบแล้วส่งกลับมา
3. หัวหน้าสายข่าวส่งต้นฉบับข่าวที่เรียบเรียงและแทรกภาพหรือข้อมูลประกอบแล้วไปให้บรรณาธิการ (หัวหน้าหรือรองหัวหน้าสำนักข่าว) ตรวจสอบและแก้ไข (Edit Copy) ทั้งในด้านภาษา รูปแบบการเขียน และความชัดเจนของเนื้อหา โดยจะมีการสอบถามกลับมายังผู้เขียนข่าว

เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน หลังจากนั้น หากเป็นข่าวด่วนหรือข่าวที่ไม่ได้มีประเด็นที่อยู่นอกเหนือขอบข่ายความรู้หรือการตัดสินใจของบรรณาธิการ ข่าวนั้นๆ ก็จะถูกส่งออกสำนักงานในกรุงเทพฯ ไปให้แก่ลูกค้าทั่วโลกได้โดยตรง

4. สำหรับข่าวที่ไม่ใช่ข่าวด่วน หรือข่าวที่บรรณาธิการเห็นว่าไม่มีประเด็นที่อยู่นอกเหนือขอบข่ายความรู้หรือการตัดสินใจของตน หรือมีประเด็นอ่อนไหวที่อาจส่งผลกระทบต่อภูมิภาคหรือในวงกว้าง บรรณาธิการจะทำการส่งต่อไปให้บรรณาธิการและหัวหน้าสายข่าวในสำนักงานที่อยู่เหนือขึ้นไปพิจารณา โดยข่าวที่ทำเสร็จในช่วงเวลากลางวัน ระหว่าง 8.00 น. ถึง 17.00 น. ตามเวลาประเทศไทย จะถูกส่งไปยังสำนักงานที่สิงคโปร์ ส่วนข่าวที่ทำเสร็จในช่วงเวลากลางคืน เช่นหลัง 17.00 น. ถึง 24.00 น. จะถูกส่งไปยังสำนักงานที่กรุงลอนดอน

5. กองบรรณาธิการประจำสำนักงานที่สิงคโปร์หรือลอนดอนจะทำการคัดเลือกและตรวจแก้ข่าวที่สำนักงานในประเทศไทยส่งมา ทั้งในแง่ความถูกต้อง โดยมีการสอบถามกลับมาถึงนักข่าว และอาจมีการแก้ไขรูปแบบการเขียน เช่น สับเปลี่ยนตำแหน่งของเนื้อความ และภาษาที่ใช้ให้สละสลวยยิ่งขึ้น รวมถึงพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดจากการนำเสนอข่าว ก่อนส่งออกไปให้แก่ลูกค้า

6. ในกรณีของข่าวที่ถูกส่งไปยังสำนักงานที่สิงคโปร์ หากเนื้อหาข่าวเกี่ยวข้องกับประเด็นอ่อนไหวมาก เช่น มีการพาดพิงบุคคลหรือบริษัทใหญ่ๆ บรรณาธิการประจำสำนักงานที่สิงคโปร์จะส่งต่อไปให้กองบรรณาธิการที่ญี่ปุ่นพิจารณาก่อนส่งให้แก่ลูกค้า แต่หากบรรณาธิการที่ญี่ปุ่นเห็นว่าเป็นประเด็นที่อยู่นอกเหนือการตัดสินใจของตน ข่าวจะถูกส่งต่อไปให้กองบรรณาธิการที่สำนักงานในลอนดอนซึ่งมีอำนาจและสิทธิขาดในการตัดสินใจ บรรณาธิการในลอนดอนจะพิจารณาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญประจำสายข่าวและนักกฎหมายของบริษัท ก่อนที่จะเลือกว่าจะนำเสนอข่าวหรือไม่

สำหรับกองบรรณาธิการภาษาไทย กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวจะไม่ซับซ้อนเท่ากับกองบรรณาธิการภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นข่าวภาษาไทยที่ให้บริการเฉพาะลูกค้าชาวไทย โดยเริ่มจากผู้สื่อข่าวภาคสนามออกพื้นที่เพื่อหาข้อมูล จากนั้นรายงาน (Report) เข้ามายังสำนักงาน ผู้ช่วยบรรณาธิการนำข้อมูลที่ได้มาเขียนหรือเรียบเรียง แล้วส่งให้บรรณาธิการตรวจแก้ หลังจากนั้นบรรณาธิการจะกระจายข่าวออกไปให้แก่ลูกค้าผ่านทางหน้าจอข่าวเฉพาะของ Reuters

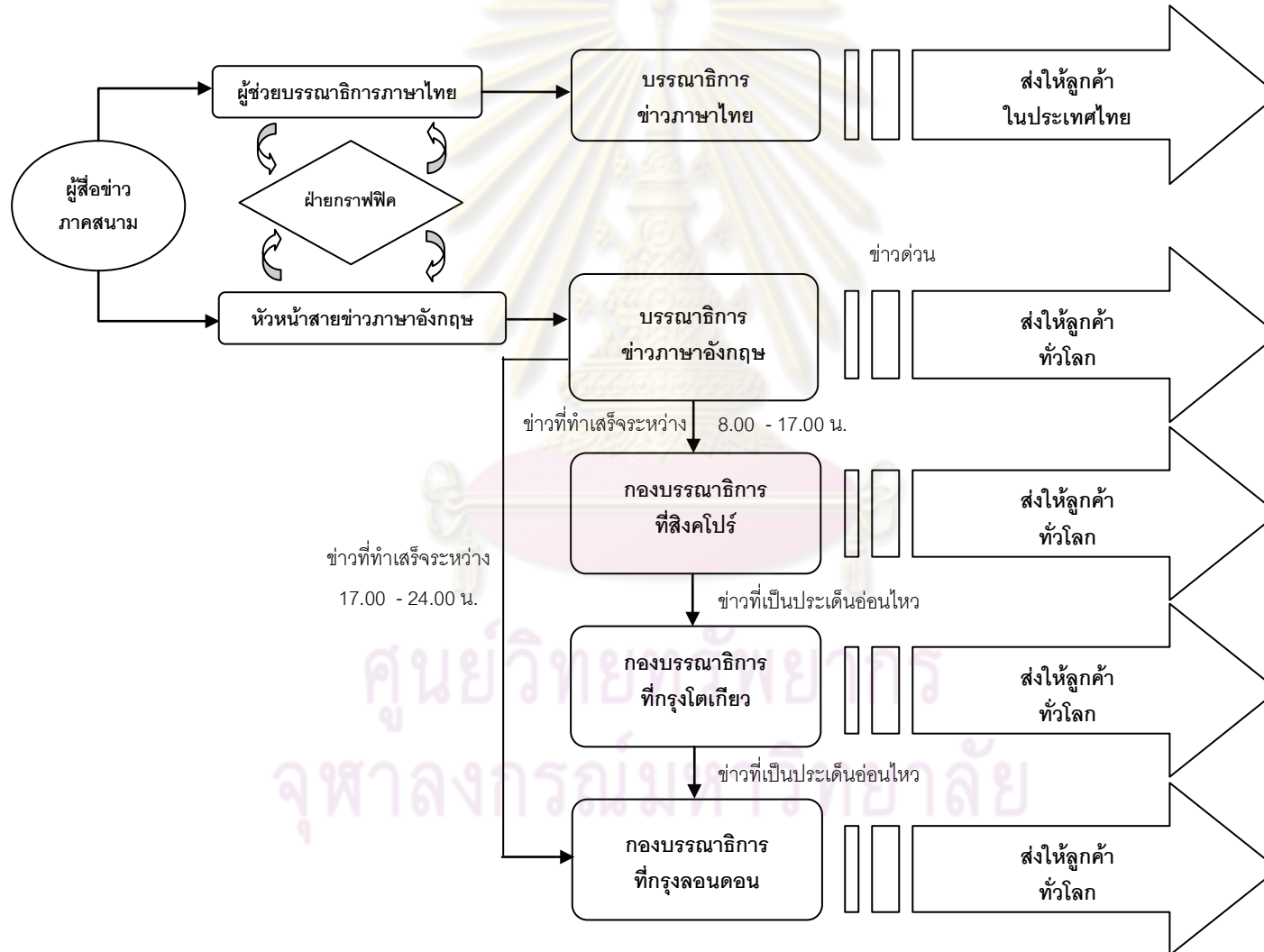
ในส่วนของบริการข่าวภาษาไทย จะเห็นว่ามีเตรียมเนื้อหาเฉพาะสำหรับลูกค้าในประเทศไทย โดยประเด็นข่าวส่วนใหญ่จะเป็นข่าวด่วน ข่าวเกี่ยวกับตลาดหุ้น หรือข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทต่างๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตลาดหรือการลงทุนของลูกค้า การทำงานในส่วนนี้จะเป็นอิสระจากกอง

บรรณารักษ์ภาคภาษาอังกฤษ รวมถึงกองบรรณารักษ์ที่สำนักงานใหญ่ โดยบรรณารักษ์ฝ่าย
ไทยมีอำนาจเต็มที่ในการเลือกแนวทางหรือทิศทางของข่าวที่จะนำเสนอแก่ลูกค้า และสามารถส่ง
ข่าวทั้งหมดให้ลูกค้าโดยตรงผ่านเครือข่าย VPN ไปยังหน้าจอของลูกค้าที่เป็นสมาชิก โดยไม่ต้อง
ผ่านการตรวจสอบจากบรรณารักษ์ฝั่งภาษาอังกฤษ

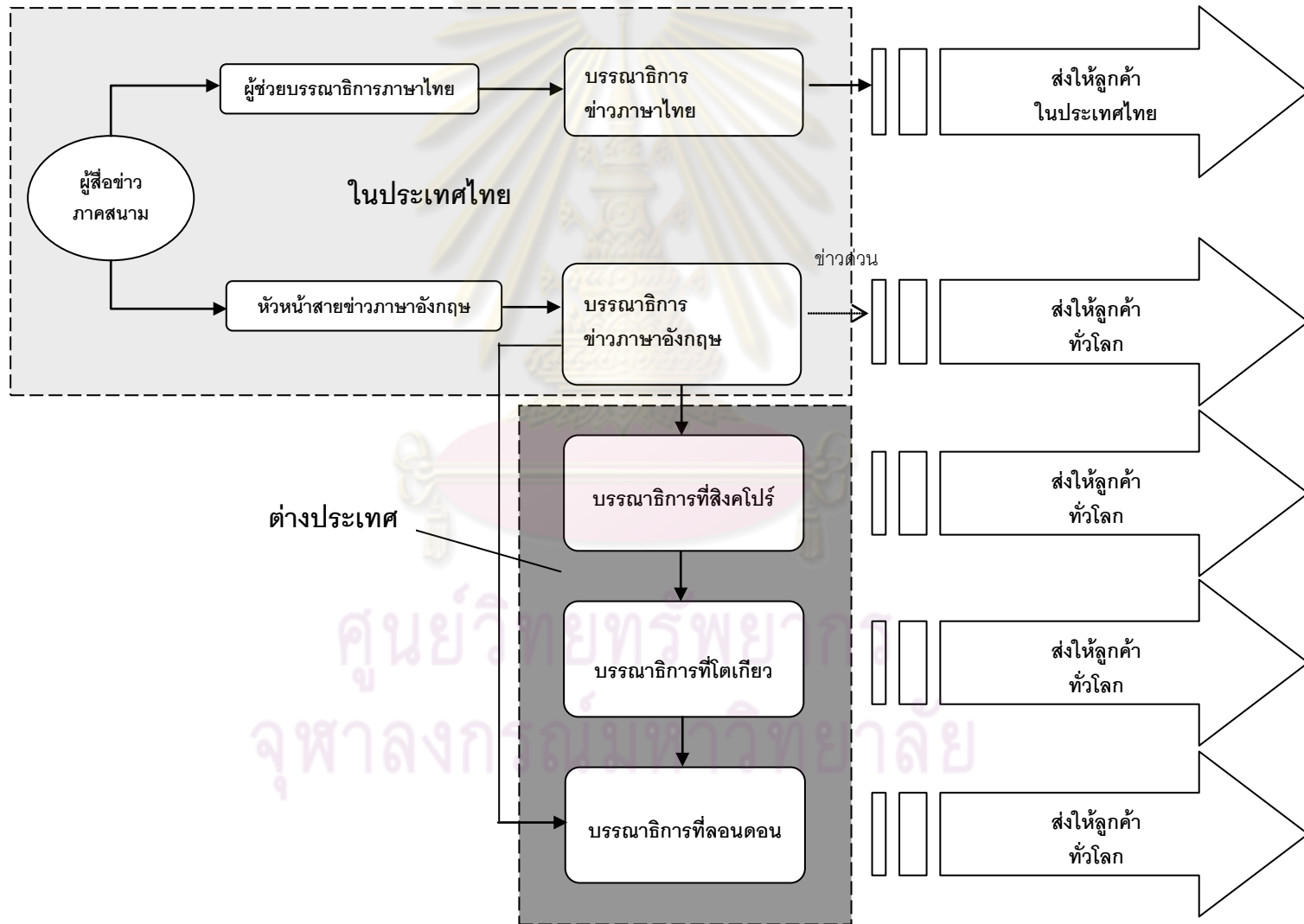

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 20 กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Reuters ประเทศไทย

แผนภาพที่ 21 รูปแบบการไหลของข่าวสารที่ผลิตโดยสำนักข่าว Reuters ประเทศไทย

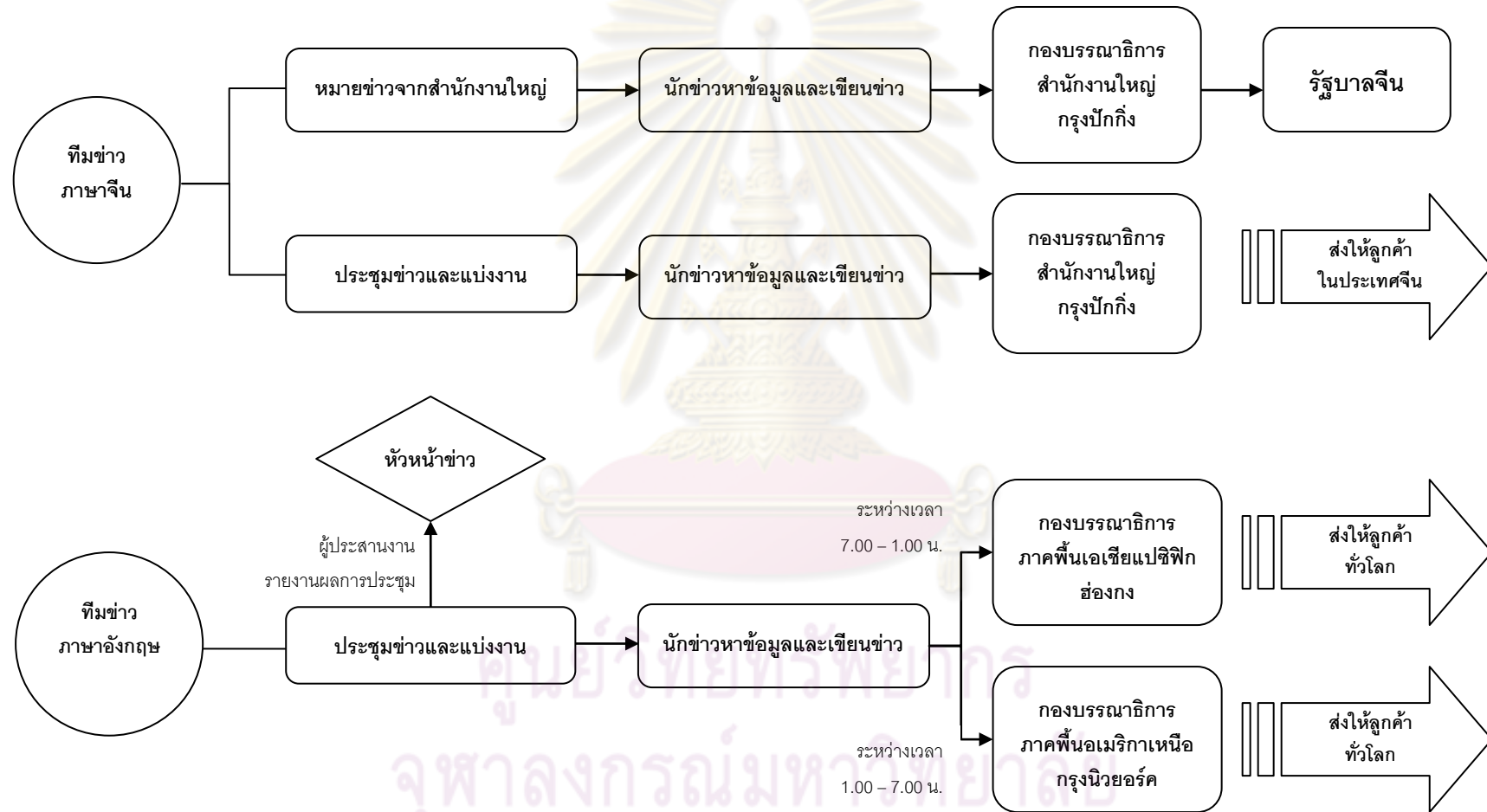

กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย

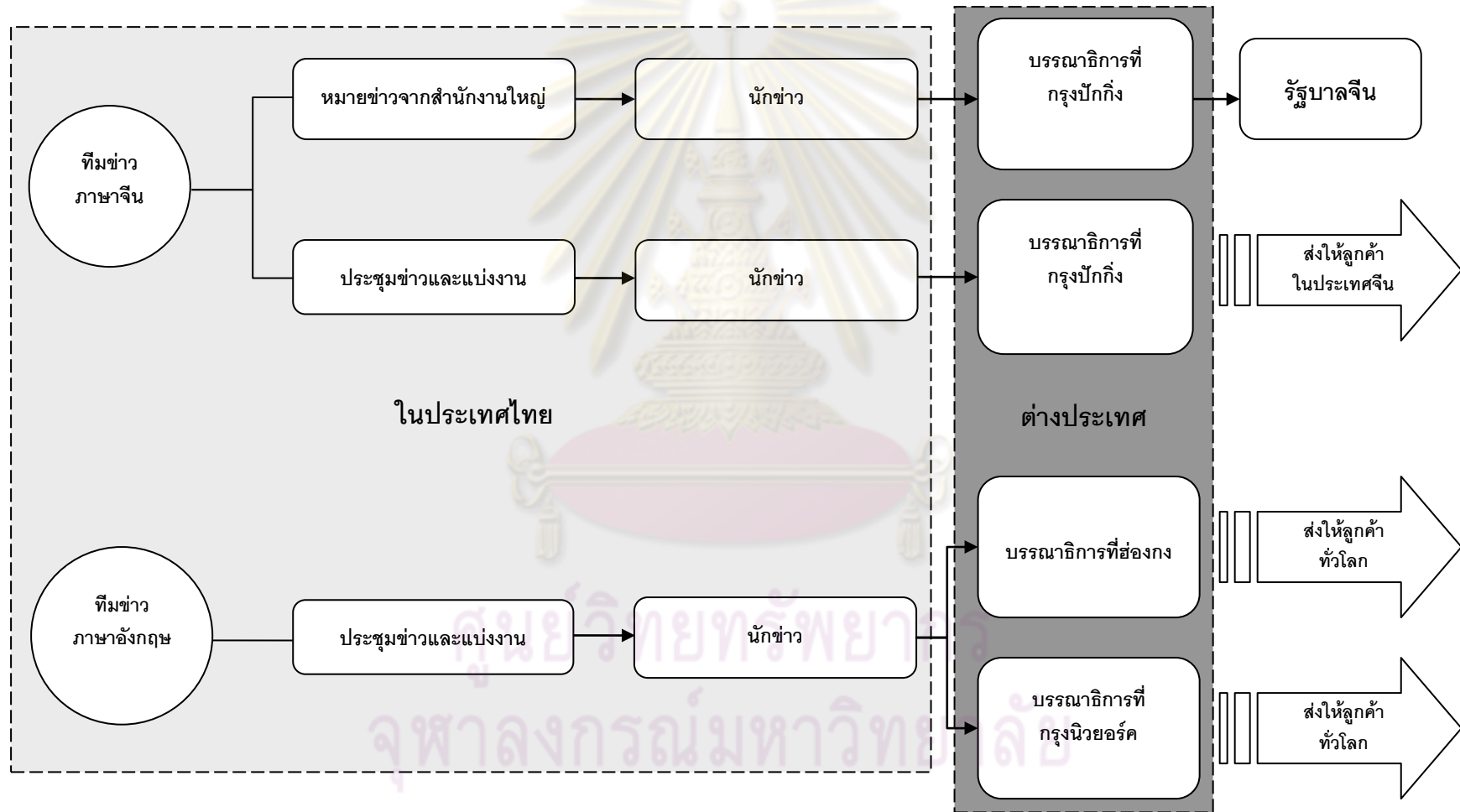
สำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทยแบ่งการทำงานออกเป็น 2 ฝ่ายหลักๆ ได้แก่ ฝ่ายข่าวภาษาจีนซึ่งดำเนินการโดยนักข่าวชาวจีน และฝ่ายข่าวภาษาอังกฤษซึ่งดำเนินการโดยนักข่าวชาวไทย โดยทั้งสองฝ่ายจะทำงานแยกกัน การผลิตข่าวของทางสำนักข่าว Xinhua มีกลไกการปฏิบัติงานแบบอัตโนมัติ โดยไม่ต้องรอการมอบหมายหรือสั่งงานอย่างเป็นทางการจากหัวหน้าข่าว นักข่าวสามารถเลือกหัวข้อข่าวที่น่าสนใจได้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม แต่ละฝ่ายอาจมีการประชุมข่าวหรือพูดคุยกันคร่าวๆ ทางโทรศัพท์หรือโปรแกรมส่งข้อความข้ามระบบเครือข่ายแบบทันทีทันใด (Instant Messaging) อย่าง MSN Messenger (Microsoft Network Messenger) ทุกวันหรือทุกสัปดาห์ว่ามีประเด็นสำคัญอะไรบ้างที่น่าสนใจ เพื่อแบ่งและจัดสรรทีมงาน นักข่าว และช่างภาพตามความสะดวก (Availability) และความถนัดเกี่ยวกับประเด็นนั้นๆ เพื่อออกไปทำข่าว เนื่องจากมีบุคลากรไม่มาก ทำให้นักข่าวแต่ละคนต้องเขียนข่าวครอบคลุมหลายประเภท (Area) สำหรับฝ่ายไทย หลังจากประชุมข่าวแล้วจะมีผู้ประสานงานทำหน้าที่รายงานผลการประชุมให้หัวหน้าข่าวชาวจีนรับทราบ หลังจากนั้นผู้สื่อข่าวก็จะสามารถดำเนินการผลิตข่าวด้วยตนเองจนเสร็จสิ้นกระบวนการจนถึงขั้นส่งข่าวได้ ส่วนฝ่ายจีนมีความแตกต่างจากฝ่ายไทยคือ นอกเหนือจากข่าวที่นักข่าวสามารถเลือกทำได้เองแล้ว อาจมีข่าวบางหัวข้อหรือบางประเด็นที่ได้รับมอบหมายจากสำนักงานใหญ่ที่ประเทศจีนหรือฝ่ายข่าวต่างประเทศหรือข่าวอ้างอิงของรัฐบาลจีน โดยหน้าที่ในการหาข่าวตามหมายคำสั่งนี้ถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่สุดของสำนักข่าว Xinhua ในฐานะสำนักข่าวของรัฐบาลจีน โดยข่าวเหล่านี้เมื่อทำเสร็จจะถูกส่งไปที่สำนักงานใหญ่ก่อนจะถูกส่งต่อไปยังเจ้าหน้าที่ภายในรัฐบาล

เนื่องจากสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทยไม่มีกระบวนการบรรณาธิการต้นฉบับและพิจารณาคัดเลือกข่าว ดังนั้น ข่าวทั้งหมดที่ทำเสร็จจะถูกส่งไปให้กองบรรณาธิการที่สำนักงานประจำภูมิภาคทำการตรวจสอบแก้ไข คัดเลือก และกระจายข่าวให้แก่ลูกค้านักข่าวหนึ่ง โดยข่าวภาษาจีนจะถูกส่งไปที่กองบรรณาธิการของสำนักงานใหญ่ที่กรุงปักกิ่ง ประเทศจีน ส่วนข่าวภาษาอังกฤษจะถูกส่งไปให้สำนักงานประจำภูมิภาคโดยดูจากช่วงเวลา โดยหากเป็นข่าวที่ทำเสร็จในช่วงเวลา 7.00 น. ถึง 1.00 น. ของวันถัดไปตามเวลาประเทศไทย จะถูกส่งไปให้กองบรรณาธิการที่สำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกที่ฮ่องกง แต่หากเป็นข่าวที่ทำเสร็จในช่วง 1.00 น. ถึง 7.00 น. ตามเวลาประเทศไทยจะถูกส่งไปที่กองบรรณาธิการที่สำนักงานประจำภาคพื้นอเมริกาเหนือที่กรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

แผนภาพที่ 22 กระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Xinhua ประเทศไทย

แผนภาพที่ 23 รูปแบบการไหลของข่าวสารที่ผลิตโดยสำนักข่าว Xinhua ประเทศไทย

เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกและกระจายข่าวเกี่ยวกับประเทศไทย

หลังจากข่าวถูกส่งเข้ามายังสำนักงาน นอกเหนือจากกระบวนการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว สำนักข่าวนานาชาติแต่ละแห่งยังต้องมีการพิจารณาคัดเลือกข่าวสารก่อนที่จะกระจายต่อไปยังลูกค้าหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน โดยจากการสัมภาษณ์พบว่า สำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย มีเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข่าวสารเกี่ยวกับประเทศไทยใน 3 ประการหลัก คือ

1. นโยบายองค์กร
2. คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของเหตุการณ์ที่เหมาะสมจะเป็นข่าว (คุณค่าข่าว)
3. วิจารณ์ญาณของบรรณาธิการ

1. นโยบายองค์กร

สำนักข่าว Reuters

ด้วยชื่อเสียงอันยาวนานในด้านการนำเสนอข่าวที่รวดเร็ว ถูกต้องเชื่อถือได้ และเป็นกลาง ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานดังกล่าว Reuters จึงมีนโยบายในการนำเสนอข่าวตามความเป็นจริงในทุกแง่มุมของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกส่วนของโลก เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้ข่าวทั่วโลก โดยเน้นความถูกต้องเป็นหลัก และนำเสนอข่าวครอบคลุมเรื่องราวทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การท่องเที่ยว หรือกีฬา ซึ่งนโยบายดังกล่าวเป็นที่ยึดถือเหมือนกันในทุกๆ สำนักงานข่าวของ Reuters ทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทย

นอกเหนือจากนโยบายดั้งเดิมขององค์กรแล้ว ปัจจุบัน ด้านองค์กรที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานข่าวและการคัดเลือกและกระจายข่าวของสำนักข่าว Reuters ทั้งสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย คือการควบรวมกิจการของสำนักข่าว Reuters กับบริษัท Thomson Corporation ซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการข่าวสารข้อมูลชั้นนำของโลก โดยเฉพาะข้อมูลด้านธุรกิจและการเงิน ภายหลังการควบรวมกิจการ ซึ่งสำนักข่าว Reuters ได้ขายหุ้น 53 % ให้กับบริษัท Thomson Corporation ในปี ค.ศ. 2008 นโยบายการบริหารรายได้เปลี่ยนจากขายข้อมูลข่าวให้กับกลุ่มลูกค้าทั่วไปมาขายข้อมูลข่าว ข้อมูลธุรกิจให้กับกลุ่มนักลงทุน นักการค้าตลาดเงินและตลาดทุน (รายได้ 90% มาจากการขายข้อมูลให้กับกลุ่มนักลงทุน) เมื่อนโยบายการบริหารรายได้เปลี่ยนส่งผลให้นโยบายการบริหารงานข่าวเปลี่ยนแปลงด้วย กระบวนการทำข่าวต้องเน้น

ไปที่ข่าวการเงินหรือข่าวธุรกิจ โดยเฉพาะข้อมูลข่าวที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อภาคการลงทุน เพราะนักลงทุนจะได้นำข้อมูลนั้นมาประกอบการตัดสินใจการลงทุนในตลาดเงินและตลาดทุน

ยิ่งไปกว่านั้น ในยุคแห่งการหลั่งไหลของข้อมูลข่าวสารที่ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจำนวนมากจากแหล่งต่างๆ ทั้งที่เป็นองค์กรสื่อและปัจเจกบุคคล เช่น บล็อกเกอร์ ได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว สำนักข่าว Reuters จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ในยุคสมัยที่มีการแข่งขันสูง โดยเลือกนำเสนอประเด็นที่เป็นที่สนใจของลูกค้า ซึ่งได้แก่ข้อมูลข่าวสารทางการเงิน โดยจะนำเสนอในเชิงลึก มีการวิเคราะห์ หรือบทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญต่างๆ รวมถึงเน้นเรื่องความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูล ก่อนลงข่าว Reuters จะต้องมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข่าว เนื้อหา และประเด็นต่างๆ ในข่าวให้แน่นอนก่อนจึงจะนำเสนอแก่ลูกค้า

นอกจากนี้ เนื่องจากปัจจุบัน Reuters ได้พัฒนาขึ้นมาเป็นสำนักข่าวที่ให้บริการข้อมูลทางการเงินอันดับแนวหน้าของโลก ที่มีลูกค้าส่วนมาเป็นนักลงทุน บริษัทและองค์กรเอกชน หรือองค์กรธุรกิจต่างๆ ทั่วโลก ทำให้ประเด็นข่าวที่ Reuters สนใจเปลี่ยนไป โดยจะเน้นที่เรื่องราวที่ส่งผลกระทบต่อตลาด (Market Moving Story) ซึ่งลูกค้าให้ความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันรายได้หลักของสำนักข่าว Reuters (ราว 90% ของรายได้ทั้งหมด) มาจากลูกค้าในตลาดการเงิน รวมถึงบริษัทต่างๆ ที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเงิน ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องการทั้งความถูกต้องและรวดเร็วสูง ดังนั้น Reuters จึงต้องคำนึงถึงคุณภาพของข่าวที่จะนำไปขายให้ลูกค้าอย่างมาก

“Reuters พยายามทำให้ลูกค้าตระหนักว่า เมื่อใดก็ตามที่ต้องการข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเชื่อถือได้ เขาสามารถหันมาหา Reuters ได้เสมอ” (อาภรณ์ พูนพงศ์พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

“ข่าวส่วนใหญ่ที่เรานำเสนอจะเป็นข่าวที่ส่งผลกระทบต่อตลาดหรือเศรษฐกิจและการลงทุน ข่าวทั่วไปยังคงมีอยู่บ้าง แต่จะเน้นให้ความสำคัญที่ข่าวในกลุ่มแรกมากกว่า เพราะลูกค้าส่วนมากของเรา กว่า 90% ของรายได้ของสำนักข่าวทั้งหมด เป็นกลุ่มที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท หุ้น เศรษฐกิจและการเงิน ทั้งนี้ข่าวทั่วไปก็ส่งผลกระทบต่อตลาดได้เช่น ข่าวเกี่ยวกับวันหยุดยาวในประเทศเรา ที่อาจทำให้นักลงทุนชะลอการลงทุน หรือข่าวการเมือง การเลือกตั้ง ชุมชนุมประท้วง เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดทั้งสิ้น ” (ฉัตรฤดี กิตติสุขสถิต, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2554)

สำหรับในบริบทของประเทศไทย ที่เรื่องราวในข่าวบางประเด็นจัดเป็นประเด็นอ่อนไหวที่ยากต่อการนำเสนอ รองบรรณาธิการสำนักข่าว Reuters ประจำภูมิภาคอินโดจีน กล่าวว่า เพื่อรักษามาตรฐานด้านความถูกต้องในการนำเสนอข่าว Reuters จำเป็นต้องนำเสนอข่าวไปตามความเป็นจริง แต่จะระมัดระวังเป็นพิเศษ โดยจะรายงานตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และเลี้ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งที่เป็นประเด็นอ่อนไหวหรือไม่ใส่ความเห็นลงไป ตัวอย่างเช่น กรณีของเหตุการณ์ตลาดหุ้นไทยตกอย่างหนักเมื่อปี ค.ศ. 2009 จากข่าวลือเกี่ยวกับพระอาการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำนักข่าว Reuters จำเป็นต้องนำเสนอข่าวดังกล่าว เนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่ของบริษัทซึ่งเป็นนักลงทุนและบริษัทต่างๆ ในหลายๆ ประเทศต้องการรู้สาเหตุของปรากฏการณ์ดังกล่าวของตลาดหุ้น แต่สำนักข่าวก็จะเลือกนำเสนอประเด็นตามความเป็นจริง คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เท่านั้น รวมถึงอาจมีการส่งไปให้กองบรรณาธิการที่ลอนดอนตรวจสอบกับนักกฎหมายก่อนว่าสามารถนำเสนอได้หรือไม่ ก่อนที่จะนำเสนอออกไป

ในส่วนของความเปลี่ยนแปลงในด้านนโยบายองค์กรจากยุคของการเป็นหนึ่งใน Big Four ที่เป็นผู้ผูกขาดในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารไปทั่วโลก มาในยุคแห่งสังคมสารสนเทศเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มีแหล่งข้อมูลมากมายให้ผู้คนสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลาโดยอาศัยเทคโนโลยีเครือข่ายอย่างอินเทอร์เน็ต พบว่าในการแข่งขันกับกลุ่มนักข่าวพลเมือง (Citizen Journalist) หรือบล็อกเกอร์ต่างๆ สำนักข่าว Reuters มีการปรับตัวโดยพิจารณาความต้องการของตลาด ความสนใจของลูกค้า ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักลงทุน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการได้ตรงจุด อีกทั้งยังต้องมีการปรับปรุงด้านเนื้อหาหรือประเภทของข่าวที่นำเสนอให้ลึกซึ้ง โดยอาจทำเป็นสื่อบริการพิเศษ มีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่น่าสนใจมากขึ้น ประเด็นสำคัญที่สุดคือ Reuters ยังคงยึดมั่นในการรักษาชื่อเสียงของสำนักข่าวในฐานะสำนักข่าวที่นำเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นกลาง โดยมองว่าประเด็นนี้เป็นจุดแข็งที่ทำให้สามารถแข่งขันกับสื่อพลเมืองหรือสื่อที่มีขนาดเล็กกว่าซึ่งเสียเปรียบในเรื่องความน่าเชื่อถือของข้อมูล

“ตั้งแต่อดีตมา ผู้คนจับตามอง Reuters ในฐานะสำนักข่าวที่ทำงานระดับโลก เป็น Agency of Record ทุกคนเฝ้ารอข่าวจากเรา แต่ทุกวันนี้ใครๆ ก็เป็นนักข่าวได้ คนสามารถเข้าถึงข่าวได้ รวดเร็ว แต่ในปริมาณข้อมูลข่าวสารมหาศาลก็มีทั้งข่าวดีและข่าวไม่ดี คือที่เชื่อถือได้กับเชื่อถือไม่ได้ เพราะฉะนั้น Reuters จึงต้องพยายามทำตัวเองให้แตกต่าง คือเลือกนำเสนอข้อมูลที่ลูกค้าต้องการ และมองประเด็นให้ลึกซึ้งเพื่อรับมือกับยุคที่การแข่งขันสูงขึ้น โดยเน้นรักษาความเชื่อถือ

ได้ (Trustworthy) ความถูกต้อง (Accuracy) และความเร็วในการนำเสนอ (Speed) โดยอาศัยเทคโนโลยีที่มี” (อลัน เรย์บาวด์, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2554)

“ส่วนใหญ่เวลาทำข่าวเกี่ยวกับบริษัท หุ้น หรือข้อมูลทางการเงิน เราจะมีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นักวิเคราะห์หุ้น หรือสัมภาษณ์ผู้บริหารบริษัทประกอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่จะเป็นประโยชน์กับลูกค้า หรือเป็นข้อมูลที่ลูกค้าต้องการ ถ้าเทียบกันกับพวกบล็อกเกอร์ เราก็มีการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ดีและหลากหลายกว่า” (ถาวรรัตน์ พูนพงศ์พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

“เวลาเขียนข่าว เราจะหยิบประเด็นที่เป็นข่าวมา แล้วเอามาติดต่อ ตีประเด็นต่อ มาวิเคราะห์ว่า ถ้าเกิดอย่างนี้ แล้วต่อไปจะเป็นอย่างไร ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร เช่น ข่าวธนาคารแห่งประเทศไทยขึ้นดอกเบี้ย ถ้าเรารายงานแค่นี้ก็จบ เพราะมันไม่มีอะไรน่าสนใจ ไม่เกิดประโยชน์ ใครๆ ก็หาข้อมูลได้เรื่องแค่นี้ แต่เราจะต้องเอาประเด็นนี้มาวิเคราะห์ต่อว่า ดอกเบี้ยขึ้นขึ้นเพราะอะไร เพราะเงินเฟ้อ ผลที่จะเกิดตามมาคืออะไร เงินทุนที่จะไหลเข้าประเทศจะเพิ่มขึ้นน้อยลงอย่างไร แล้วมันจะส่งผลกระทบต่อตลาดหุ้นหรือตลาดโภคภัณฑ์อย่างไร ” (พนารัตน์ เทพกำปนาท, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2554)

สำนักข่าว Xinhua

เนื่องจากเป็นสำนักข่าวที่ขึ้นตรงกับกรมประชาสัมพันธ์ของจีน ภายใต้ระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ หน้าที่หลักของสำนักข่าว Xinhua คือ เป็นสื่อของรัฐบาล ดังนั้น นโยบายหลักในการคัดเลือกข่าวที่สำนักข่าว Xinhua ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ต้องเป็นข่าวที่เป็นที่ต้องการของพรรคคอมมิวนิสต์จีน หรือข่าวที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ซึ่งข่าวส่วนนี้ทั้งหมดจะต้องถูกส่งไปให้เจ้าหน้าที่ในรัฐบาล โดยอาจไม่ได้เผยแพร่ต่อสาธารณชน

อย่างไรก็ตาม สำหรับประเด็นการคัดเลือกข่าวสารเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าโดยทั่วไป สำนักข่าว Xinhua คัดเลือกข่าวตามนโยบายของสำนักข่าวที่เน้นนำเสนอข่าวครอบคลุมทุกประเภทข่าว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความมั่นคงในประเทศ รวมถึงข่าวทั่วไป โดยดูจากความสำคัญของข่าวทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก รวมถึงพิจารณาจากความสนใจของลูกค้า ในการนำเสนอ สำนักข่าว Xinhua มีนโยบายที่เน้นนำเสนอข่าวตามความเป็นจริง ไม่มีการบิดเบือน อย่างไรก็ตาม สำนักข่าว Xinhua จะคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยจะ

หลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจีนกับประเทศอื่นๆ โดยนโยบายที่สำนักข่าว Xinhua ใช้ในการคัดเลือกข่าวภาษาจีนสำหรับลูกค้าในประเทศจีนกับข่าวภาษาอังกฤษสำหรับลูกค้าต่างชาติมีความแตกต่างกัน คือการกลั่นกรองข่าวภาษาจีนจะต้องใช้ความระมัดระวังมากกว่า เช่น ข่าวภาษาจีนของ Xinhua จะหลีกเลี่ยงประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อการเมืองภายในประเทศ เช่น ข่าวที่สนับสนุนหรืออาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองหรือเป็นอันตรายต่อรัฐธรรมนูญของสังคมนิยม

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์พบว่า ประเด็นเรื่อง ค่าโฆษณาหรือรายได้ไม่มีอิทธิพลต่อแนวทางการคัดเลือกประเด็นข่าว เนื่องจากถึงแม้ว่าสำนักข่าว Xinhua จะเป็นสำนักข่าวที่แสวงหารายได้ แต่รายได้ก็ไม่สำคัญเท่ากับหน้าที่ในการเป็นสำนักข่าวภายใต้ระบอบการปกครองของรัฐบาลจีน ดังนั้นจึงค่อนข้าง มีอิสระจากอิทธิพลของตลาดและแนวโน้มความร้องการข่าวสารในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องคำนึงถึงรัฐบาลและประเทศจีนเป็นสำคัญ

ในบริบทของประเทศไทย ประเด็นส่วนใหญ่ที่สำนักข่าว Xinhua นำเสนอเกี่ยวกับประเทศไทยจะเน้นที่เรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเมือง รวมถึงข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับประเทศจีน เช่น ข่าวเกี่ยวกับคนจีนในประเทศไทย โดยจะคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีนเป็นหลัก

“ในฐานะสำนักข่าวของจีนที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย ข่าวที่เลือกนำเสนอก็จะเป็นไปโดยปกป้องผลประโยชน์ของประเทศไทยและประเทศจีนมากที่สุด โดยต้องคำนึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย” (ทวีพร คุ้มเมธา, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

“สำนักข่าว Xinhua จะหลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะข่าวภาษาจีนของเรา ตัวอย่างเช่น ข่าว แผ่นดินไหวของญี่ปุ่น หรือ นิวเคลียร์ ชินหัวต้องยึด ข่าวจากผู้สื่อข่าวชินหัวที่ประจำญี่ปุ่นเท่านั้น โดยไม่อ้างอิงที่อื่น และต้องเป็นการกระทำหรือการรายงานข่าวที่ไม่กระทบความสัมพันธ์ระหว่างจีน-ญี่ปุ่น” (เชียนเจิ้นสี่, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

สำนักข่าว Xinhua จะให้ความสำคัญกับข่าวที่มาจากแหล่งข่าวทางราชการ เช่น สำนักข่าวไทย กรมประชาสัมพันธ์ หรือแถลงการณ์ของรัฐบาล ซึ่งถือเป็นแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ แต่ในขณะเดียวกันก็มีการนำเสนอข่าวจากแหล่งข่าวอื่นๆ ด้วย

สำหรับข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยบางประเด็น เช่น เรื่องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ สำนักข่าวจะระมัดระวังอย่างมากในการนำเสนอ หรือในกรณีเหตุการณ์ประท้วงทางการเมืองต่างๆ รวมถึงเหตุการณ์ความไม่สงบทางภาคใต้ สำนักข่าวจะพยายามไม่นำเสนอในลักษณะที่รุนแรงเกินไป โดยบรรณาธิการผู้ทำหน้าที่คัดกรองข่าวที่สำนักงานระดับภูมิภาคที่ฮ่องกงอาจโทรกลับมาสอบถามนักข่าวในประเทศไทย เพื่อให้มีการปรับแก้ก่อนแล้วจึงนำเสนอ

“ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ความรุนแรงทางภาคใต้ในประเทศไทย ซึ่งทางประเทศจีนเองก็มีเหตุการณ์คล้ายๆ กัน โดยเป็นชนกลุ่มน้อยมุสลิมแบ่งแยกดินแดน พอรายงานข่าวไป ทางฮ่องกงโทรมาสอบถามและขอให้ปรับแก้ให้เนื้อหาของข่าวเบาให้ลงก่อนนำเสนอ” (ทวีพร คุ้มเมธา, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

“หรือบางข่าวที่เขียนไปแล้วไม่ได้นำเสนอ เช่น ข่าวการทะเลาะของผู้ชุมนุมเสื้อแดงหน้าทำเนียบรัฐบาลเมื่อปี พ.ศ. 2553 ทางฮ่องกงคัดออก เนื่องจากเห็นว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีความรุนแรงมากเกินไป” (เขียนเงินสื่อ, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

ที่สำนักข่าว Xinhua มองว่าประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นรุนแรงก็เนื่องจากลูกค้าส่วนใหญ่ของ Xinhua เป็นชาวจีน ในขณะที่เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการเคลื่อนไหวหรือลุกขึ้นต่อต้านรัฐบาลโดยประชาชนโดยใช้การแสดงออกทางสัญลักษณ์อย่างเลือดที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งการเคลื่อนไหวของประชาชนในลักษณะดังกล่าวถือว่าขัดต่อระบอบการปกครองของประเทศจีน

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์พบว่า อีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อนโยบายด้านข่าวสารของสำนักข่าว Xinhua คือ นโยบายการขยายฐานทางเศรษฐกิจของจีนสู่การเป็นผู้นำของโลก โดยนโยบายดังกล่าวสะท้อนออกมาในรูปของการเปิดกว้างในการนำเสนอข่าวมากขึ้น โดยเฉพาะบริการข่าวภาษาอังกฤษ

“Xinhua พยายามจะนำเสนอข่าวให้ครอบคลุมทุกแง่มุม ทั้งข่าวเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม รวมถึงได้มีการพัฒนาการรายงานข่าวให้เป็นแบบมัลติมีเดีย ครอบคลุมทุกแขนงทั้ง โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์ ในกรณีของข่าวภาษาอังกฤษ เราเปิดกว้างในการนำเสนอประเด็นต่างๆ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของลูกค้า และเพื่อให้สามารถแข่งขันกับสำนักข่าวอื่นๆ ได้เพื่อการเป็นสำนักข่าวชั้นนำในการนำเสนอข่าวในระดับโลก ” (เขียนเงินสื่อ, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

“ด้วยนโยบายการเปิดประเทศเสรี จีนพยายามพัฒนาประเทศขึ้นมาสู่เวทีเศรษฐกิจโลก และเพื่อเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจในเอเชีย สื่อของประเทศอย่าง Xinhua ก็ได้ตอบรับนโยบายดังกล่าว โดยพยายามก้าวขึ้นมาเป็นหนึ่งในสำนักข่าวแถวหน้าของโลก เราเน้นนำเสนอข่าวหลากหลายและปริมาณมาก ในขณะเดียวกันก็เป็นตัวแทนในการสานสัมพันธ์และสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย” (เขียนเงินสื่อ, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

“ทาง Xinhua จะมีการกำหนดจำนวนข่าวพื้นฐานสำหรับข่าวภาษาอังกฤษโดยดูจากจำนวนนักข่าวชาวจีนที่อยู่ในแต่ละประเทศ เพราะจำนวนนักข่าวแสดงถึงความสำคัญของข่าวจากประเทศนั้นๆ สำหรับประเทศไทย มีนักข่าวชาวจีน 4 คน ก็มีจำนวนข่าวพื้นฐานสำหรับข่าวภาษาอังกฤษ 210 ข่าวต่อเดือน ส่วนข่าวภาษาจีนจะไม่ได้กำหนด แต่ต้องมากกว่าข่าวภาษาอื่นๆ (ศิลาป้า ต้นศราวุธ, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2554)

กล่าวโดยสรุปคือ เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการดำเนินงานของสำนักข่าว Xinhua โดยยังคงเป็นสำนักข่าวที่รับใช้รัฐบาล แต่ในขณะเดียวกันก็พยายามขยายฐานลูกค้ามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการเปิดเสรีของประเทศและการขยายฐานธุรกิจในประเทศตามการเติบโตทางเศรษฐกิจของจีน เพื่อการก้าวขึ้นมาเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของเอเชียและของโลก

2. คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของเหตุการณ์ที่เหมาะสมจะเป็นข่าว (คุณค่าข่าว)

สำนักข่าว Reuters

ในแง่ของเกณฑ์ด้านคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของเหตุการณ์ที่เหมาะสมจะเป็นข่าว จากการสัมภาษณ์พบว่า สำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua เรียงลำดับความสำคัญของเหตุการณ์ที่จัดว่ามีคุณค่าเหมาะสมที่จะเป็นข่าว ดังที่แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 คุณค่าข่าวในการคัดเลือกประเด็นข่าวของสำนักข่าว Reuters และ Xinhua
(เรียงตามลำดับการให้ความสำคัญ)

สำนักข่าว Reuters	สำนักข่าว Xinhua
<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสด (เลือกประเด็นใหม่เพื่อเป็นผู้นำทางสื่อ) 2. ผลกระทบ (โดยเฉพาะต่อภาคการค้าและการลงทุน รองลงมาคือผลกระทบต่อคนทั่วไป) 3. ความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (เน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักลงทุนในภาคธุรกิจเป็นหลักและสาธารณชนเป็นรอง) 4. กระแสเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน 5. ความขัดแย้ง 6. ข้อมูลที่สำคัญหรือจำเป็นสำหรับผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (ประเด็นที่จำเป็นต่อกลุ่มนักธุรกิจ การค้า การลงทุน เป็นหลัก) 7. ความไม่ปกติหรือเรื่องแปลกประหลาด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสด (เสนอสิ่งใหม่ต่อผู้อ่าน) 2. ผลกระทบ (ประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อชาวจีนหรือประเทศจีนเป็นหลัก) 3. ความขัดแย้ง 4. ความสำคัญ (ประเด็นที่กลุ่มลูกค้าชาวจีนให้ความสำคัญ) 5. กระแสเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน 6. ความไม่ปกติหรือเรื่องแปลกประหลาด 7. ข้อมูลที่สำคัญหรือจำเป็นสำหรับผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (ประเด็นที่สาธารณชนในประเทศจีนต้องรับรู้) 8. ความใกล้ชิดในแง่ความเกี่ยวข้องกับประเทศจีน โดยเฉพาะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (เน้นกลุ่มเป้าหมายชาวจีนทั่วโลกเป็นหลัก รองลงมาคือสาธารณชน)

จากตาราง สำหรับสำนักข่าว Reuters พบว่า ประเด็นที่นักข่าวให้ความสำคัญส่วนใหญ่เน้นไปที่เรื่องที่ส่งผลกระทบต่อตลาดหุ้นหรือตลาดโภคภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นประเด็นทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง รวมถึงข่าวเกี่ยวกับบริษัทหรือองค์กรเอกชนต่างๆ เพื่อเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักลงทุนหรือองค์กรภาคธุรกิจต่างๆ

“ข่าวทุกวันนี้มันแยกยาก บอกไม่ได้ว่าอันไหนเป็นข่าวการเมือง อันไหนเป็นข่าวเศรษฐกิจ เพราะโดยพื้นฐานทุกอย่างมันเกี่ยวโยงกันหมด พอเหตุการณ์การเมืองไม่สงบ ตลาดหุ้นก็ปั่นป่วน ก็กระทบนักลงทุน เรามองประเด็นรอบด้าน ว่าเหตุการณ์ใดบ้างที่จะส่งผลกระทบต่อตลาดการ

ลงทุน เพื่อให้ลูกค้าของเรามีข้อมูลไว้ประกอบการพิจารณา” (ฉัตรฤดี กิตติสุขสถิต, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2554)

ในขณะที่ในกรณีของสำนักข่าว Xinhua ประเด็นที่สำนักข่าวให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ประเด็นที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประเทศจีน ไม่ว่าจะทางเศรษฐกิจ สังคม หรือวัฒนธรรม

“ถ้าเทียบกับสำนักข่าวที่ให้บริการในระดับโลกอื่นๆ สำนักข่าว Xinhua จะมีลักษณะเฉพาะในแง่ของการเลือกประเด็นข่าวตรงที่ เขาจะให้ความสำคัญกับประเด็นที่เกี่ยวกับประเทศจีนมาก ข่าวคนจีนในประเทศต่างๆ หรือข่าวที่จะมีผลกระทบต่อประเทศจีนหรือชาวจีน ในกรณีเดียวกัน ถ้าเป็นสำนักข่าวอย่าง AP หรือ Reuters เขาก็จะไม่ได้เน้นว่าต้องนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเทศเจ้าของสำนักข่าวอย่างอเมริกาหรืออังกฤษเท่านั้น ” (ทวีพร คุ่มเมธา, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

นอกจากนี้ ยังพบว่าสิ่งที่มีความสำคัญเนื่องจากประเด็นด้านคุณค่าข่าว คือความไม่ขัดต่อระบอบการปกครองของประเทศจีน ข่าวที่อาจเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ผู้นำของประเทศจีน หรือข่าวการประท้วงที่รุนแรงในประเทศอื่นๆ ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อระบอบคอมมิวนิสต์ในประเทศ ส่วนใหญ่จะถูกปรับแก้เพื่อให้ไม่รุนแรงหรือไม่ให้ก่อให้เกิดผลกระทบกับประเทศและรัฐบาลจีน

“ตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ความรุนแรงทางภาคใต้ในประเทศไทย ซึ่งทางประเทศจีนเองก็มีเหตุการณ์คล้ายๆ กัน โดยเป็นชนกลุ่มน้อยมุสลิมแบ่งแยกดินแดน พอรายงานข่าวไป ทางฮ่องกง โทรมาสอบถามและขอให้ปรับแก้ให้เนื้อหาของข่าวเบาให้ลงก่อนนำเสนอ” (ทวีพร คุ่มเมธา, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

ขณะเดียวกัน สำนักข่าว Xinhua ยังเน้นข่าวที่แสดงถึงความร่วมมือระหว่างประเทศ เช่น ในกรณีประเทศไทย ประเด็นสำคัญที่สำนักข่าว Xinhua ให้ความสนใจคือ ข่าวความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน รวมถึงข่าวการพัฒนาของทั้ง 2 ประเทศด้วย

3. วิจารณ์ญาณของบรรณาธิการ

นอกเหนือจากเกณฑ์ 2 ข้อข้างต้น วิจารณ์ญาณของบรรณาธิการถือเป็นปัจจัยลำดับสุดท้ายที่มีความสำคัญมากที่สุด โดยเป็นปัจจัยที่ตัดสินว่า ชาวใดจะได้รับคัดเลือกเพื่อนำเสนอแก่ลูกค้า ซึ่งวิจารณ์ญาณของบรรณาธิการนี้ถือเป็นปัจจัยส่วนบุคคลของบรรณาธิการ โดยอาจแตกต่างกันไปตามประสบการณ์การทำงาน ภูมิหลังด้านการศึกษา เชื้อชาติ อายุ เป็นต้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วในการคัดเลือกข่าว บรรณาธิการจะพิจารณาเกณฑ์ด้านนโยบายองค์กรและคุณค่าข่าวประกอบด้วย

สำนักข่าว Reuters

สำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย มีบรรณาธิการทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวสารเพื่อนำเสนอแก่ลูกค้า โดยสำหรับชาวภาษาอังกฤษ บรรณาธิการประจำสำนักข่าวมีอำนาจในการตัดสินว่าชาวใดจะได้เผยแพร่ให้ลูกค้าทั่วโลก ชาวใดจะถูกคัดออกหรือต้องมีการแก้ไข อย่างไรก็ตาม ชาวที่นักข่าวส่งเข้ามายังสำนักงานส่วนใหญ่จะได้รับการนำเสนอ โดยในประเด็นนี้ คุณอาภรณ์ พูนพงศ์พิพัฒน์ นักข่าวประจำสำนักข่าว Reuters ประเทศไทย ให้ความเห็นว่า

“ในการทำงาน Reuters ค่อนข้างให้อิสระแก่นักข่าวของตนในการเลือกหัวข้อนำเสนอ เนื่องจากเห็นว่านักข่าวมีความเชี่ยวชาญดีพอ และรู้ว่าประเด็นใดที่ควรนำเสนอ และนำเสนอในแนวทางใด ชาวส่วนน้อยที่ถูกคัดออกจะเป็นข่าวที่บรรณาธิการเห็นว่าไม่น่าสนใจเท่านั้น ”
(สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

ในส่วนของความน่าสนใจของข่าว ถูกกำหนดบนพื้นฐานของกลุ่มลูกค้า เนื่องจากฐานลูกค้าเปลี่ยนมาเป็นนักลงทุน บรรณาธิการจึงคัดเลือกข่าวโดยคำนึงถึงประเด็นที่จะส่งผลกระทบต่อลูกค้าเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับสินค้าข้อมูลหลักของสำนักข่าวที่เป็นข่าวสารทางการเงินและการลงทุน

“ตัวอย่างของข่าวที่นักข่าวเขียนแล้วบรรณาธิการคัดออก เช่น มีนักข่าวฝรั่งในสำนักงาน เคยทำเรื่องเด็กชาวพม่าที่เข้ามาค้าขายของมาขาย โดยที่เขาเห็นว่ามันเป็นเรื่องแปลก เห็นว่าการกระทำของเด็กชาวพม่าเปรียบเหมือนการขูดทองในยุคเหอทองในสหรัฐอเมริกา แต่พอส่งไปให้บรรณาธิการ บรรณาธิการคัดออก เพราะเห็นว่า ถึงจะแปลกในแง่ที่ประเทศตะวันตกไม่ค่อยมี

แบบนี้ แต่มันเป็นข่าวที่ไม่ได้มีผลกระทบอะไรต่อกลุ่มลูกค้า เป็นข่าวที่ลูกค้าไม่น่าจะสนใจ” (อารรรัตน์ พูนพงศ์พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

“อีกตัวอย่างหนึ่งคือข่าวเกี่ยวกับงานวิจัยที่ว่าด้วยการเอาข้าวมาทำเป็นเครื่องสำอางชะลอความแก่ ซึ่งพอเขียนเสร็จแล้ว บรรณาธิการตรวจแล้วก็เรียกมาคุย บอกว่า มันไม่น่าสนใจ เพราะมันไม่ได้มีผลกระทบอะไร มันไม่ได้แย่งข้าวออกไปจากตลาดส่งออก หรือประเด็นการเอสเทคโนโลยีลินาโนเข้ามาใช้ในการผลิต มันก็ไม่ใช่อะไรใหม่ แถมยังไม่ได้กระทบอะไรกับตลาด สุดท้ายข่าวก็ถูกคัดออก” (อารรรัตน์ พูนพงศ์พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

กล่าวโดยสรุปคือ วิจารณ์งานที่บรรณาธิการใช้ อิงอยู่บนกรอบของนโยบายขององค์กรในการเป็นสำนักข่าวที่เน้นให้บริการข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อตลาดและลูกค้าที่เป็นนักลงทุน แต่อย่างไรก็ตาม มีข่าวเพียงส่วนน้อยที่ถูกคัดออกไม่ได้รับการนำเสนอ

สำหรับข่าวบางข่าวที่บรรณาธิการที่ประเทศไทยเห็นว่าอยู่เหนืออำนาจการตัดสินใจของตน เช่น ข่าวที่มีการพาดพิงบุคคลหรือบริษัทใหญ่ๆ ก็จะส่งต่อไปให้บรรณาธิการภูมิภาคเอเชียที่สิงคโปร์พิจารณา โดยบรรณาธิการที่สิงคโปร์จะพิจารณาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อดูผลกระทบจากการนำเสนอข่าว แล้วตัดสินใจว่าจะเผยแพร่ข่าวหรือไม่ แต่หากบรรณาธิการที่สิงคโปร์ไม่สามารถตัดสินใจได้ ก็จะส่งต่อไปให้สำนักงานที่ลอนดอน ให้บรรณาธิการที่นั่นซึ่งมีอำนาจการตัดสินใจสูงสุดพิจารณาร่วมกับนักกฎหมาย

สำนักข่าว Xinhua

สำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทยไม่มีบรรณาธิการในการคัดเลือกข่าว ข่าวภาษาอังกฤษทั้งหมดจะถูกส่งไปยังสำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกที่ฮ่องกง ดังนั้นในขั้นต้นนักข่าวจึงมีอิสระในการเลือกหัวข้อและคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอได้อย่างเต็มที่โดยใช้วิจารณญาณของตนเองในการคัดเลือกข่าว แต่ต้องอยู่ในกรอบนโยบายของสำนักข่าว Xinhua หลังจากนั้น เมื่อข่าวถูกส่งไปที่สำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก บรรณาธิการประจำสำนักงานก็จะทำการคัดเลือกและตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่า ข่าวใดควรจะคัดออกหรือเผยแพร่สู่สาธารณชนต่อไป

จากการสัมภาษณ์พบว่า ในกรณีของสำนักข่าว Xinhua วิจารณ์งานของบรรณาธิการอิงอยู่กับนโยบายองค์กรบนพื้นฐานของระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ของสำนักข่าว ในฐานะ

สำนักข่าวของประเทศจีน โดยข่าวส่วนใหญ่ที่บรรณาธิการมีการแก้ไข หรือคัดออก จะเป็นประเด็นที่บรรณาธิการเห็นว่ามีความรุนแรงหรือมีผลกระทบต่อระบบการปกครองภายในประเทศจีนเท่านั้น ในขณะที่เดียวกัน อีกหนึ่งประเด็นด้านนโยบายที่บรรณาธิการให้ความสำคัญก็คือ การรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายขององค์กรในด้านการเปิดประเทศและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศต่างๆ ในโลก โดยบรรณาธิการจะคอยคัดกรองข่าวเพื่อหลีกเลี่ยงประเด็นที่จะสร้างให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประเทศจีนกับประเทศอื่น

อย่างไรก็ตาม พบว่า นอกเหนือจากข่าวที่ทำจากหมายข่าวเฉพาะที่สั่งโดยรัฐบาลจีนแล้ว แทบไม่มีข่าวใดที่ไม่ได้รับการนำเสนอเลย โดยส่วนมากสำนักข่าว Xinhua จะให้นักข่าวปรับแก้เนื้อหาข่าวที่เห็นว่าไม่เหมาะสมแล้วจึงนำเสนอออกไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบาทของเทคโนโลยีเครือข่ายและอินเทอร์เน็ตต่อการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในกระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าว

จากการสัมภาษณ์บุคลากรข่าวของสำนักข่าว Reuters และ Xinhua พบว่า เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีการสื่อสาร ส่งผลต่อการทำงานของสำนักข่าวทั้งสองแห่งในกระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าว โดยในการนำเสนอจะกล่าวถึงพัฒนาการของการนำเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาใช้ในการทำงานของสำนักงานในประเทศไทยตั้งแต่แรกเริ่ม และบทบาทของเทคโนโลยีต่อการทำงานในปัจจุบัน

สำนักข่าว Reuters

พัฒนาการของการนำเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาใช้ในการทำงานของสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย สามารถประมวลได้ในช่วงปี พ.ศ. ต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2450 - 2460 สำนักข่าว Reuters เข้ามาตั้งสำนักงานในประเทศไทย ในยุคนั้นใช้ระบบโทรเลข (Telegraph) ในการส่งข่าวไปยังสำนักงานใหญ่ โดยสำนักงานต้องตั้งอยู่ใกล้กรมไปรษณีย์โทรเลขเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน
- 2410 - 2420 ยกเลิกการส่งข่าวโดยโทรเลขผ่านกรมไปรษณีย์ และนำเครื่องโทรพิมพ์แบบใหม่ที่เรียกว่าเทเล็กซ์ (Telex) ซึ่งมีลักษณะคล้ายพิมพ์ดีดมาใช้ในการส่งข่าว โดยทางสำนักงานได้เช่าชุมสายโทรเลขเฉพาะเพื่อติดต่อหรือส่งข่าวสารกับสำนักงานใหญ่ ลักษณะการทำงานยังคงเป็น Paper-Based เหมือนยุคแรก คือ นักข่าวพิมพ์ข่าวจากเครื่องพิมพ์ดีด บรรณาธิการตรวจแก้ เสร็จแล้วจึงส่งให้คนกลาง (Operator) ทำหน้าที่พิมพ์ข่าวผ่านเครื่องเทเล็กซ์ ซึ่งข่าวที่พิมพ์ก็จะไปปรากฏที่เครื่องเทเล็กซ์ที่สำนักงานใหญ่ทันที
- 2520 - 2530 เปลี่ยนจากเครื่องเทเล็กซ์มาเป็นเครื่องโทรสาร (Telecopier หรือ Fax) ตำแหน่งคนกลางที่ทำหน้าที่พิมพ์ข่าว (Operator) ส่งให้สำนักงานใหญ่หายไป โดยข่าวที่เขียนและตรวจแก้เสร็จจะถูกส่งในรูปแบบสำเนาเอกสารผ่านสายโทรศัพท์

- 2525 - 2535 ยกเลิกการใช้เครื่องโทรสาร ยุคเริ่มต้นของการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน โดย
 ชาวจะถูกพิมพ์ผ่านคอมพิวเตอร์และส่งไปให้สำนักงานใหญ่ในรูปแบบดิจิทัล
 ในช่วงแรกเครื่องคอมพิวเตอร์ภายในสำนักงานมีเพียงไม่กี่เครื่อง ทำงานใน
 ลักษณะ Stand-alone คือไม่มีการเชื่อมต่อกับเครื่องอื่น ๆ ภายใน
- 2538 ประเทศไทยเปิดบริการอินเทอร์เน็ตในเชิงพาณิชย์ สำนักงานของ Reuters ใน
 ประเทศไทยนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ โดยคอมพิวเตอร์ภายในสำนักงาน
 เชื่อมโยงกันด้วยระบบโครงข่ายภายใน (Intranet) นักข่าวสามารถแบ่งการใช้
 ข้อมูล ปรับปรุงและจัดการข้อมูล รวมถึงแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน
 ได้สะดวกรวดเร็วขึ้น ส่วนการส่งข่าวและสื่อสารระหว่างสำนักงานกับสำนักงาน
 ใหญ่กระทำผ่านคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) เชื่อมต่อระหว่าง
 ประเทศ ผู้สื่อข่าวสามารถส่งข่าวเข้ามายังสำนักงานได้จากคอมพิวเตอร์ข้างนอก
 ผ่านทาง Email
- อย่างไรก็ตามในยุคนี้มีข้อจำกัดคือระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ยังไม่ได้เป็นแบบไร้สาย
 ผู้สื่อข่าวภายนอกต้องหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับสายอินเทอร์เน็ตเพื่อ
 รายงานข่าวเข้ามายังสำนักงาน
- 2542 สำนักข่าว Reuters นำระบบ Virtual Private Network (VPN) มาใช้ โดยเป็น
 เครือข่ายเชื่อมโยงเฉพาะสำหรับสำนักข่าวของ Reuters ทั่วโลก ดำเนินการผ่าน
 อินเทอร์เน็ตแต่มีลักษณะเป็นอุโมงค์ (Tunnel) ที่มีการรักษาความปลอดภัย
 เฉพาะสำหรับองค์กร โดยนักข่าวจำเป็นต้องใส่รหัสหากต้องการเข้าถึงเครือข่าย
 ดังกล่าว เพื่อเขียนข่าวหรือสืบค้นฐานข้อมูลของสำนักข่าวจากภายนอก
 สำนักงาน
- 2548 อินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wireless) เริ่มแพร่หลาย ผู้สื่อข่าวสามารถติดต่อหรือ
 รายงานข่าว ณ จุดเกิดเหตุหรือจากพื้นที่เข้ามายังสำนักข่าวได้ทันที โดยเครื่อง
 คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสารที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไร้สายได้
- 2553 สำนักงานในประเทศไทยแจกโทรศัพท์มือถือ BlackBerry ให้แก่บุคลากรข่าว
 เพื่ออำนวยความสะดวกในการรายงานประเด็นข่าวหรือติดต่อกันระหว่าง

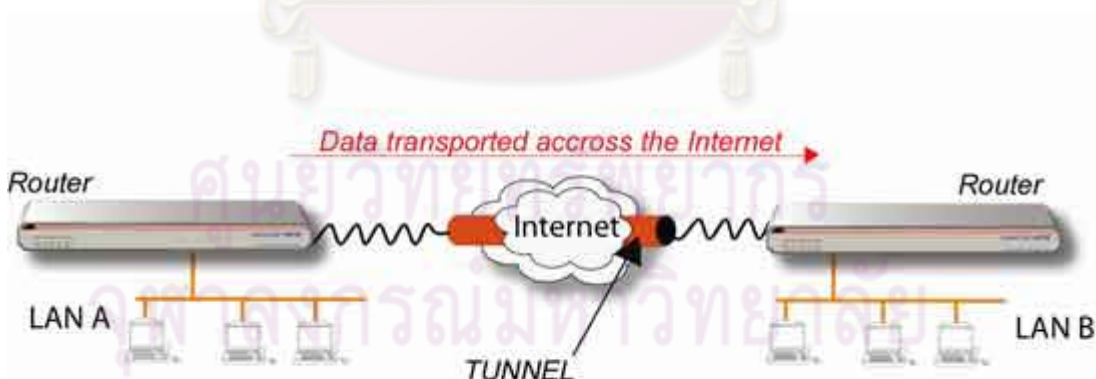
บุคลากร ฝ่ายระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย โดย BlackBerry จะเชื่อมโยงกับระบบ E-mail ของสำนักงาน ซึ่งมีประโยชน์มากในการทำข่าวที่ต้องแข่งขันกันด้านความเร็ว

เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายกับการทำงานในปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายเข้ามามีบทบาทในทุกส่วนของกระบวนการทำงานของกองบรรณาธิการ ทั้งระบบอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีเครือข่ายภายนอก และระบบอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีเครือข่ายภายในสำนักข่าว

ปัจจุบันสำนักข่าว Reuters ทำงานและให้บริการลูกค้าโดยอาศัยเครือข่ายเฉพาะที่เรียกว่า Virtual Private Network หรือ VPN ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการเชื่อมต่อเครือข่ายนอกอาคาร (WAN – Wide Area Network) ที่เอื้อให้บุคลากรข่าวของสำนักข่าว ทั้งผู้สื่อข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว บรรณาธิการ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของสำนักข่าวจากที่ใดก็ได้ตลอด 24 ชั่วโมงโดยอาศัยระบบอินเทอร์เน็ตหรืออินเทอร์เน็ตไร้สายโดยจะต้องมีการล็อกอินเข้ามายังระบบโดยใช้รหัสเฉพาะ จากนั้นจึงจะสามารถเข้าสู่ฐานข้อมูลและระบบการทำงานภายในของสำนักข่าว ได้ ดังภาพที่แสดงการเชื่อมต่อข้อมูลผ่านระบบ VPN

ภาพที่ 24 แสดงการเชื่อมต่อผ่านระบบ VPN

ภาพข้างต้น แสดงการเชื่อมต่อข้อมูลผ่านระบบ VPN ซึ่งเป็นระบบเทคโนโลยีทางเลือกที่พัฒนาผ่านสื่อกลาง คือ Internet ที่มีการติดตั้งอยู่อย่างแพร่หลายเข้ามาสร้างระบบเน็ตเวิร์คจำลอง โดยมีการสร้างอุโมงค์ข้อมูล (Tunnel) เชื่อมต่อกันระหว่างต้นทางกับปลายทาง ทำให้

เสมือนว่าเป็นระบบเน็ตเวิร์คเดียวกัน สามารถส่งข้อมูลต่างๆที่ระบบเน็ตเวิร์คทำได้ โดยข้อมูลที่ส่งนั้นจะถูกส่งผ่านไปโมเด็มข้อมูล ทำให้มีความปลอดภัยสูง มีลักษณะใกล้เคียงกับสายสัญญาณเช่า หรือ Leased Line แต่ค่าใช้จ่ายต่ำกว่า

ในการสรุปบทบาทของเทคโนโลยีการสื่อสารกับการทำงานในปัจจุบันของสำนักข่าว Reuters ในประเทศไทย สามารถนำเสนอผ่านกระบวนการทำข่าว ดังนี้

1. ผู้สื่อข่าวหาประเด็นข่าวโดยดูข้อมูลจากสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของกระทรวงต่างๆ ในประเทศไทย เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์หรือสำนักข่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ เนชั่นออนไลน์ หรือ Bloomberg เป็นต้น โดยอาจเข้าถึงจากคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือเครือข่ายแบล็คเบอร์รี่ (BlackBerry) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่ทางสำนักข่าวแจกให้ รวมถึงอาจใช้บริการข้อความข่าวสั้นทางโทรศัพท์มือถือ (Short Message หรือ SMS) ของหนังสือพิมพ์หรือสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ซึ่งช่องทางเหล่านี้ช่วยให้นักข่าวสามารถทราบถึงประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วตลอด 24 ชั่วโมง

2. เมื่อได้ประเด็นข่าวแล้ว ผู้สื่อข่าวอาจออกพื้นที่เพื่อหาข่าวหรือประเด็นเพิ่มเติม รวมถึงรวบรวมข้อมูล จากนั้นรายงานเข้ามายังสำนักงาน โดยส่วนมากใช้วิธีการพิมพ์ผ่านโทรศัพท์มือถือเครือข่ายแบล็คเบอร์รี่ซึ่งเชื่อมต่อเข้ากับ E-mail ภายในสำนักงานโดยตรง ซึ่งนอกจากจะรวดเร็วแล้วยังช่วยลดโอกาสที่จะเกิดความคลาดเคลื่อนหรือตกหล่นของเนื้อหาข่าวในระหว่างการสื่อสารผ่านการพูดโทรศัพท์

3. เมื่อข่าวถูกรายงานเข้ามายังสำนักงาน หัวหน้าสายข่าวจะเป็นผู้เขียนและเรียบเรียงข่าว โดยในการทำงานภายในสำนักงาน โต๊ะทำงานของนักข่าวแต่ละคนจะมีคอมพิวเตอร์ 1 เครื่องแต่มีหน้าจอ 2 หน้าจอ หน้าจอหนึ่งใช้สำหรับพิมพ์ข่าวและสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้สำหรับตรวจสอบประเด็นข่าวที่สำนักข่าวอื่นรายงาน โดยจะดูจากเว็บไซต์ของสำนักข่าวชั้นนำของโลกอย่าง CNN, Financial Times, หรือ Bloomberg หรือสำนักข่าวในประเทศไทยอย่างมติชนออนไลน์ บางกอกโพสต์ออนไลน์ เนชั่นออนไลน์ กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ เป็นต้น เพื่อดูความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ ส่วนอีกหน้าจอหนึ่งจะเปิดหน้าเว็บไซต์ของรอยเตอร์เพื่อตรวจสอบความเคลื่อนไหวประเด็นข่าวของสำนักข่าวรอยเตอร์ที่ได้นำเสนอแต่ละช่วงเวลา เว็บไซต์นี้จะเป็นหน้าจอข่าวออนไลน์ของ Reuters ที่ส่งให้สมาชิกหรือลูกค้า โดยจอภาพจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วนแต่ละส่วนมีข่าวประเทศต่างๆ ที่สำนักข่าวรอยเตอร์นำเสนอในแต่ละช่วงเวลา

4. ในกรณีข่าวภาษาอังกฤษ หัวหน้าสายข่าวจะเขียนและเรียบเรียงข่าวโดยผ่านระบบเครือข่ายภายในที่เชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน หลังจากเรียบเรียงเสร็จฉบับจะ

ถูกไปไว้ในตะกร้าข่าวกลางของกรุงเทพที่เรียกว่า Banb Taste (ย่อมาจาก Bangkok Taste) ซึ่งทั้งหัวหน้าสายข่าว และบรรณาธิการสามารถเข้าดูและดึงข้อมูลจากตะกร้านี้ได้ บรรณาธิการจะเข้ามาเช็คข่าวในตะกร้า และทำการตรวจแก้ โดยระหว่างนั้นหัวหน้าสายข่าวเองเห็นว่า มีประเด็นใดควรเพิ่มเติมหรือตัดทอน ก็สามารถติดต่อพูดคุยกันผ่าน E-mail หรือโทรศัพท์มือถือกับบรรณาธิการแล้วทำการดึงข้อมูลจากตะกร้ากลับไปแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้เลย

ส่วนสำหรับข่าวภาษาไทย จะต่างกันคือ ข่าวที่หัวหน้าข่าวเขียนและเรียบเรียงเสร็จแล้วจะถูกส่งไปให้บรรณาธิการข่าวภาษาไทยตรวจแก้โดยตรง ผ่านทางเครือข่ายเชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน

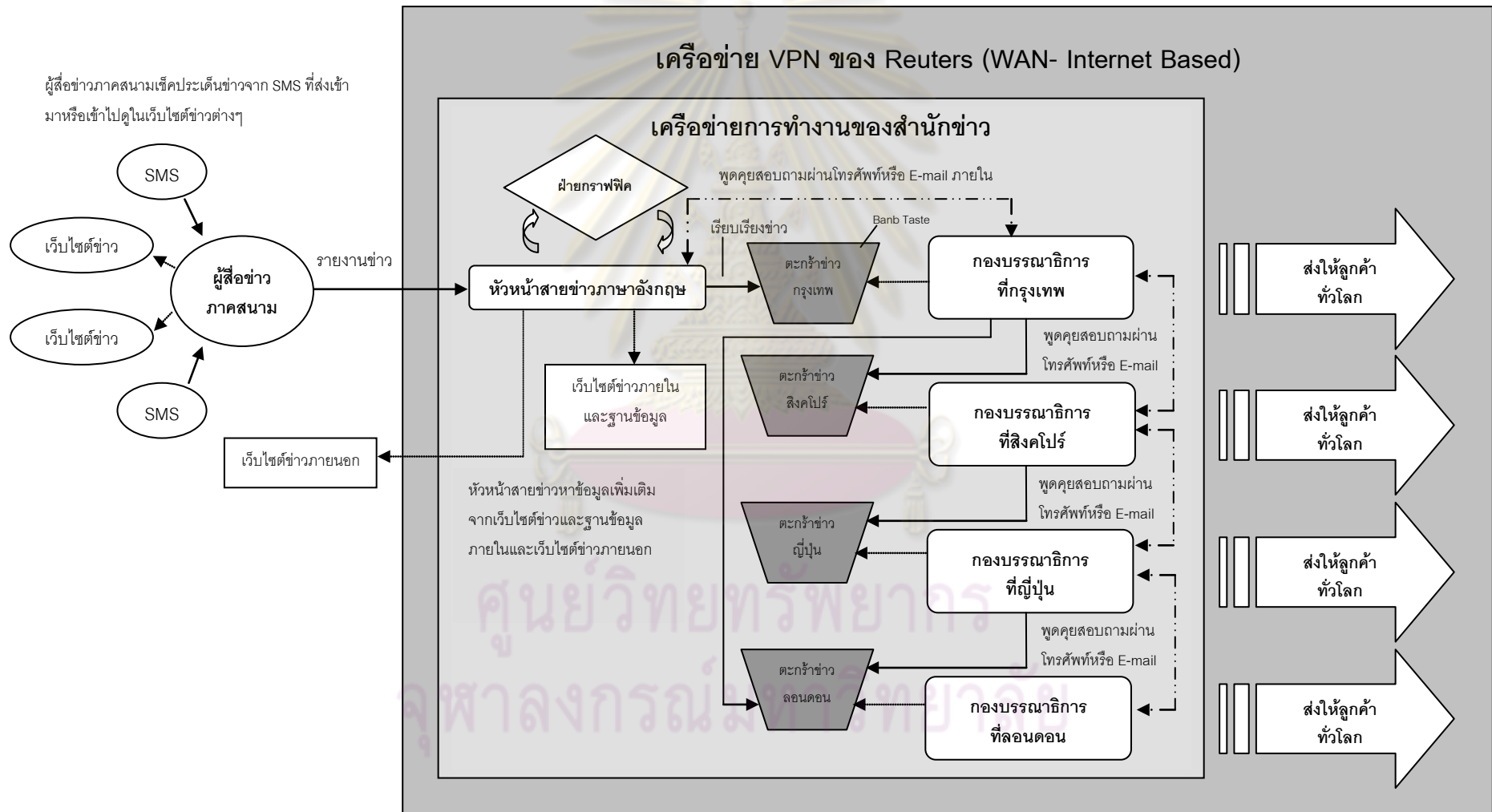
5. ข่าวภาษาอังกฤษหลังจากตรวจแก้เสร็จ หากเป็นข่าวด่วนหรือข่าวที่ไม่ได้ต้องการการพิจารณาเป็นพิเศษจากบรรณาธิการที่อยู่ระดับสูงขึ้นไปที่สิงคโปร์หรือลอนดอน บรรณาธิการจะทำการส่งออกให้แก่ลูกค้าผ่านทางระบบ VPN เลย ส่วนข่าวที่เหลือทั้งหมดก็จะถูกส่งไปไว้ในตะกร้ากลางที่เชื่อมระหว่างสองสำนักงาน หรือกรุงเทพกับสิงคโปร์และกรุงเทพกับลอนดอน เพื่อให้บรรณาธิการของสองสำนักงานเข้ามาเช็คข่าวในตะกร้าแล้วคัดเลือก ตรวจแก้ หรือเรียบเรียงข่าวใหม่ก่อนส่งออกให้แก่ลูกค้า

ส่วนข่าวภาษาไทยหลังจากตรวจแก้เสร็จ บรรณาธิการฝ่ายจะเป็นผู้ส่งข่าวต่อไปให้แก่ลูกค้าได้เลยทั้งหมดโดยไม่ต้องผ่านการบรรณาธิการหรือพิจารณาคัดเลือกจากบรรณาธิการข่าวภาคภาษาอังกฤษในประเทศ หรือบรรณาธิการที่สิงคโปร์หรือลอนดอน

ในกรณีที่อยู่นอกสำนักงาน ผู้สื่อข่าว หัวหน้าสายข่าว หรือบรรณาธิการก็สามารถทำงานได้เหมือนอยู่ในสำนักงาน โดยใช้วิธีการลงทะเบียนเข้าใช้โดยใส่รหัสผ่านเฉพาะเพื่อเข้าถึงฐานข้อมูล ตะกร้าข่าว และโปรแกรมสำหรับเขียนข่าว

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

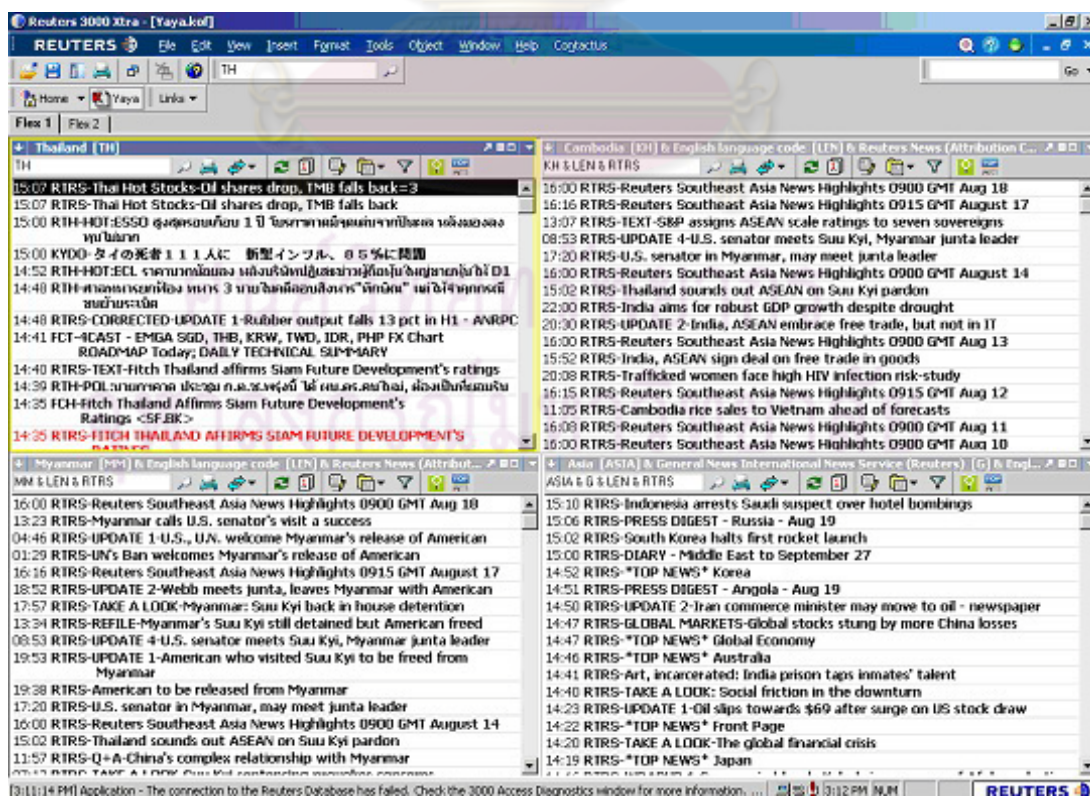
แผนภาพที่ 25 บทบาทของเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายต่อกระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Reuters ประเทศไทย

ภาพที่ 26 เว็บไซต์ของกระทรวงที่ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว

ภาพที่ 27 เว็บไซต์ของสำนักข่าวรอยเตอร์ที่ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว

ภาพที่ 28 เว็บไซต์ของสำนักข่าวต่างประเทศที่ Reuters ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว

Bloomberg Anywhere | Professional | Solutions | About Log in

HOME NEWS MARKET DATA PERSONAL FINANCE TV RADIO more Search Quotes and News

Top Headlines Most Popular Stories

Auto CEOs Swarm to Shanghai, Not New York
To see how Shanghai's auto show has grown with the nation's now world-leading vehicle market, just watch the bosses.

IBM Boosts 2011 Profit Forecast, Topping Analysts' Estimates
International Business Machines Corp., the world's largest computer-services provider, boosted its full-year profit forecast, beating analysts' estimates as companies buy more software and hardware.

BoFA Said to Plan Spinoff of \$5 Billion Private-Equity Unit
Bank of America Corp., the biggest U.S. lender by assets, plans to wind down its flagship \$5 billion buyout fund, according to a person with knowledge of the plan.

Market Snapshot
U.S. Europe Asia
NIKKEI Apr 19 0800
TOPIX
HANG SENG

NIKKEI	9441.03	-115.62 (-1.21%)
TOPIX	827.56	-8.78 (-1.05%)
HANG SENG	23520.60	-309.69 (-1.30%)

Stocks on the Move

Video Opinion Technology Real M&A

GM's Akerson
Glencore Gives Investors Perfect Chance to Pass: Matthew Lynn
Intel Forecasts
J&J-Synthes Takeover Obscuring Recalls in Makeover

Advertisement
TAP IN
Click here to Learn more about the

ที่มา: <http://www.bloomberg.com> เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน พ.ศ.2554

EDITION: INTERNATIONAL U.S. MÉXICO ARABIC Sign up Log in
Set edition preference SEARCH POWERED BY Google

Home Video World U.S. Africa Asia Europe Latin America Middle East Business World Sport Entertainment Tech Travel iReport

April 19, 2011 -- Updated 22:09 GMT (06:09 HKT)

U.N. panel: Sri Lankan government attacked civilians
A United Nations panel investigating alleged war crimes in the Sri Lankan conflict has found the military shelled civilians in no-fire zones, according to leaked reports. FULL STORY

Chernobyl clues to Japan's future
Chernobyl is one of the few places on Earth to experience a nuclear disaster. With an exclusion zone still in place 25 years later, brambles grow among abandoned buildings -- but a handful of people choose to live there. FULL STORY

Unrest in Arab world

- Britain sending military team to Libya
- Syria moves to lift emergency law
- Bahraini activist's home tear gassed
- Gulf nations meet amidst Yemen unrest

Other news

- Six-year-old takes gun to U.S. school
- Dry, windy weather hits Texas fires
- Gold tops \$1,500

Highlights

On anti-pirate patrol in Somaliland
Gulf coast still reels from oil
Soccer's taboo: Staying in the closet

Make CNN Your Homepage
ADVERTISEMENT
Hi! Log in or sign up to personalize!
POPULAR ON FACEBOOK
MOST POPULAR
WEATHER
MARKETS

Transferring data

ที่มา: <http://edition.cnn.com/> เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน พ.ศ.2554

ภาพที่ 29 เว็บไซต์ของสำนักข่าวในประเทศไทยที่ Reuters ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว

ที่มา: <http://www.bangkokpost.com/> เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน พ.ศ.2554

ที่มา: <http://www.bangkokbiznews.com/home/> เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน พ.ศ.2554

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการนำเอาเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาใช้ในกระบวนการทำงาน รองหัวหน้าสำนักข่าว Reuters ประจำภูมิภาคอินโดจีนมีความเห็นว่า สำนักข่าว Reuters มีนโยบายเปิดกว้างในการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในทุกระบวนการทำงาน ตั้งแต่การหาและรายงานประเด็นข่าว การหาข้อมูลประกอบการเรียบเรียงข่าว การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรเพื่อการบรรณาธิการข่าว และการส่งข่าวไปยังสำนักงานภูมิภาคหรือส่งให้ลูกค้า ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเข้าถึงและตอบสนองของลูกค้าให้ได้มากและรวดเร็วที่สุด

“สำนักข่าว Reuters เป็นองค์กรสื่อข้ามชาติที่ดำเนินธุรกิจในลักษณะบริษัทมหาชน เป็นส่วนหนึ่งของบริษัทข่าวสารข้อมูลชั้นนำของโลกอย่าง Thomson Reuters ผลประกอบการของบริษัทเป็นสิ่งที่เราให้ความสนใจ เพื่อพัฒนาบริการด้านข่าวสารข้อมูลให้สามารถตอบสนองความต้องการและดึงดูดลูกค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มลูกค้าที่สำคัญของบริษัท ซึ่งเป็นนักลงทุนและบริษัทหรือองค์กรต่างๆ ที่ต้องการข่าวสารข้อมูลที่รวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ และเพื่อแข่งขันกับสำนักข่าวหรือแหล่งข่าวอื่นๆ สำนักข่าวจึงมีนโยบายเปิดกว้างในการเอาเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาปรับปรุงคุณภาพการทำงาน เพื่อรักษามาตรฐานสำคัญของสำนักข่าว ทั้งในด้านความเร็วและถูกต้องของข้อมูล” (อตัน เรย์บาวด์, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2554)

“ตั้งแต่อดีตมา เราพยายามลงทุนและพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ภายในสำนักข่าวตลอดมา จากประวัติการทำงานของสำนักข่าว เราเป็นองค์กรแรกๆ ที่ตระหนักถึงบทบาทของอินเทอร์เน็ตและรับเอามาใช้ในการทำงานของเรา ส่วนสำหรับการทำงานในประเทศไทย เราจะยึดเอาเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยที่สุด ณ ขณะนั้นจะเอ้ออานวย ” (อตัน เรย์บาวด์, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2554)

“อย่าง BlackBerry สำนักงานแจกให้บุคลากรข่าวของเราทุกคน เพื่ออานวยความสะดวกในการทำงาน ผู้สื่อข่าว หัวหน้าข่าว สามารถติดต่อกันได้ตลอดเวลา นักข่าวสามารถรายงานข่าวด่วนหรือหัวข่าวยังสำนักงานได้จากพื้นที่ที่เขาไป ทำให้เราสามารถส่งข่าวให้ลูกค้าได้ทันที ซึ่งเทียบกับนักข่าวของสำนักข่าวอื่นที่ไม่ได้มีเทคโนโลยีนี้เหมือนเรา ” (อาภรณ์ พูนพงศ์ พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

นอกจากนี้ หัวหน้าสายข่าวและผู้สื่อข่าวที่ทำงานให้สำนักงาน Reuters ในประเทศไทย เห็นว่า จุดเปลี่ยนสำคัญคือการเข้ามาของระบบอินเทอร์เน็ตและระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย เนื่องจากทำให้การทำงานสะดวกและรวดเร็วขึ้น สามารถทำงานจากที่ไหนก็ได้ เช็คข่าวหรือ

ประเด็นข่าวได้ตลอดเวลา แต่เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียต่อการทำงาน ข้อดีคือทำให้ทำงานได้สะดวกรวดเร็ว ส่วนข้อเสียมาจากการแข่งขันจากเว็บไซต์ข่าวท้องถิ่นอื่นๆ หรือนักข่าวพลเมือง (Citizen Journalist) ที่นำเสนอข่าวได้รวดเร็วกว่า ทำให้ Reuters ต้องเลือกแนวทางการนำเสนอข่าวในเชิงลึก หรือในเชิงวิเคราะห์มากกว่าแค่การรายงานว่าเกิดอะไรขึ้นเพียงอย่างเดียว

“ตั้งแต่มีระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย นักข่าวสามารถอยู่แวนนอกสำนักงานได้ เราอาจทำงานที่บ้าน หรือในพื้นที่ต่างจังหวัดที่ไม่มีสายอินเทอร์เน็ต แต่เราก็สามารถเช็คประเด็นข่าวได้จาก BlackBerry หรือคอมพิวเตอร์ของเรา ขอแค่มี Wi-Fi หรือ Aircard พอได้ประเด็นมา เราหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ หรือเข้าล็อกอินเข้าฐานข้อมูลของสำนักงาน หาข่าวเก่าๆ มาดู จากนั้นเขียนเรียบเรียง หรือคัดลอกและตัดแปะ (Copy และ Paste) ข้อมูลที่มี จากนั้นส่งเข้าตะกร้าข่าวกลางของสำนักงานได้เลย บรรณาธิการซึ่งอาจอยู่ที่บ้านเขาเหมือนกันก็จะเข้ามาเช็คในตะกร้าข่าวตรวจแก้ แล้วส่งให้ลูกค้า” (ศิลาป้า ต้นศรารุช, สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2554)

“พวกสื่อออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ ทำให้เราทำงานง่ายขึ้น เราใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ข่าวของสำนักข่าวหรือหนังสือพิมพ์ในประเทศ เพราะพวกนี้เขามีคนมากกว่า รายงานข่าวได้เร็วกว่า เราก็คอยอัปเดตประเด็นข่าวจากเขา แต่ผลกระทบอีกด้านหนึ่งคือ เพราะสื่อออนไลน์พวกนี้ทำงานได้เร็วกว่า ทำให้เราต้องเปลี่ยนมาเน้นประเด็นข่าวที่ต่างออกไป ข่าวเดียวกันแต่เราอาจต้องทำในเชิงวิเคราะห์ หาข้อมูลเพิ่มเติม มองประเด็นไปข้างหน้าว่า ข่าวนั้นๆ จะส่งผลกระทบต่ออะไรบ้าง อย่างไร เช่น สมมติเราได้ SMS หรือเห็นจากเว็บไซต์ว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นดอกเบี้ย เรารายงานแค่นี้ไม่ได้ เพราะคนอื่นเขาก็รู้ทั่วกันหมดแล้ว เราจึงต้องเอาประเด็นมา แล้วมาคิดต่อว่า มันจะส่งผลอย่างไร กระทบใคร แล้วจึงหาข้อมูลเพิ่มเติม อาจต้องสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง นักวิเคราะห์ หรือเข้าฐานข้อมูลของสำนักข่าว ดูข่าวเก่าๆ แล้วจึงเอามาเขียน” (อาภรณ์ พูนพงศ์พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

“เดี๋ยวนี้การแข่งขันค่อนข้างสูง เราต้องสู้กับพวกบล็อกเกอร์หรือคนธรรมดาที่สามารถรายงานข่าวผ่านทางอินเทอร์เน็ต เราจึงต้องเน้นทำข่าววิเคราะห์ มีการหาประเด็นเชื่อมโยง ให้คิดมากกว่าประเด็นที่ได้มา” (อาภรณ์ พูนพงศ์พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

อย่างไรก็ตาม ผู้สื่อข่าวเห็นว่า เทคโนโลยีไม่ได้ส่งผลกระทบในการเพิ่มหรือลดอำนาจการบรรณาธิการของบรรณาธิการ เนื่องจากสำนักข่าวยังใช้ระบบการบรรณาธิการเหมือนเดิม คือส่ง

ต้นฉบับต่อไปเป็นชั้นๆ จากสำนักงานในประเทศ ไปยังสำนักงานประจำภูมิภาค หรือสำนักงานใหญ่ ที่ลอนดอน

“ข่าวทุกอย่างต้องถูกส่งให้บรรณาธิการพิจารณาคัดเลือกก่อนส่งต่อ นักข่าวไม่สามารถข้ามขั้นด้วยการส่งข่าวออกไปได้เลย ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน เราต้องส่งข่าวเข้าตะกร้ากลาง ข่าวทั้งหมดจะไปรวมที่นั่น บรรณาธิการจะเป็นคนเข้ามาเลือกและตรวจแก้ก่อนเป็นผู้ส่งต่อ” (อาภรณ์ พูนพงศ์พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

“สำนักข่าวค่อนข้างให้อิสระในการเลือกข่าว เพราะเขาเชื่อว่านักข่าวมีวิจารณญาณและความรู้มากพอในการเลือกว่าควรจะทำข่าวใด โดยคำนึงถึงแนวทางขององค์กร เราเป็นคนเลือกประเด็นที่จะเขียนข่าวเอง แต่ท้ายที่สุดทั้งหมดก็ต้องผ่านการเลือกโดยบรรณาธิการอยู่ดี อำนาจอยู่ที่บรรณาธิการ” (พนารัตน์ เทพกำปนาท, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2554)

“ในเรื่องรูปแบบและสไตล์การเขียน เทคโนโลยีไม่ได้เปลี่ยนรูปแบบการเขียน เนื่องจาก Reuters มีแบบแผนที่ค่อนข้างเข้มงวด เช่น Lead ห้ามเกิน 5 บรรทัด ต้องมี Keyword ตามด้วย Support lead ต้องมี Quote ในย่อหน้าที่สาม โดยนักข่าวอาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้บางส่วน แต่โดยปกติรูปแบบจะเป็นแบบนี้ โดยจะมีการจับนักข่าวมาฝึกเพื่อให้มีลักษณะการเขียนเป็นแบบเดียวกัน” (อาภรณ์ พูนพงศ์พิพัฒน์, สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554)

“สมัยก่อนที่เป็นพิมพ์ดีดแล้วปริ้นท์ออกมา บรรณาธิการอาจแก้ไขไม่ได้มาก แต่ปัจจุบันข้อมูลเป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์ บรรณาธิการสามารถเปลี่ยนหรือสลับเนื้อความ แก้เนื้อข่าวได้ง่ายขึ้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็มีการเช็คความเข้าใจที่ถูกต้องกับนักข่าวก่อนแก้ทุกครั้ง” (อลัน เรย์บาวด์, สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2554)

ยิ่งไปกว่านั้น ในประเด็นของนักข่าวในฐานะผู้กำหนดประเด็นข่าวสารชั้นแรก พบว่า ถึงแม้สำนักข่าว Reuters จะให้อิสระอย่างเต็มที่ แต่รูปแบบการทำข่าวและเลือกประเด็น ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่แรกเริ่มผ่านกรอบความคิด (Mindset) ของนักข่าวในฐานะบุคลากรที่ทำงานให้กับสำนักข่าว ซึ่งเน้นนโยบายการทำข่าวข้อมูลการเงินและข่าววิเคราะห์เชิงลึกเพื่อตอบสนองของกลุ่มลูกค้านักลงทุน

สำนักข่าว Xinhua

พัฒนาการของการนำเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาใช้ในการทำงานของสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย จากการสัมภาษณ์สามารถประมวลได้ในช่วงปี พ.ศ. ต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2520-2530 สำนักข่าว Xinhua เข้ามาในประเทศไทย แรกเริ่มยังไม่ได้มีลักษณะเป็นสำนักข่าว มีเพียงนักข่าวคนจีนคอยทำหน้าที่เขียนข่าว โดยส่งข่าวโดยใช้โทรเลข ก่อนพัฒนามาเป็นใช้เครื่องพิมพ์ดีดในการพิมพ์ข่าวและเครื่องโทรสารในการส่งข่าว
- 2531-2535 เริ่มนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการพิมพ์งาน แต่เป็นลักษณะเครื่องเดี่ยวๆ ไม่มีระบบ LAN และไม่มีอินเทอร์เน็ต
- 2535-2540 มีการเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ และเชื่อมต่อกันด้วยสาย LAN โดยใช้เพื่อการติดต่อหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกันภายใน ส่วนในการติดต่อภายนอกยังคงใช้การโทรศัพท์ หรือส่งโทรสาร
- 2541-2545 เริ่มใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงาน โดยส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อการหาข้อมูล
- 2550-2553 รูปแบบการใช้เทคโนโลยีหลากหลายขึ้น โดยใช้โทรศัพท์และโทรสาร รวมถึง E-mail ในการติดต่อภายนอกสำนักงาน ส่วนภายในสำนักงานจะใช้โปรแกรมส่งข้อความข้ามระบบเครือข่ายแบบทันทีทันใด (Instant Messaging) อย่าง MSN
- 2554 นักข่าวในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย อย่าง BlackBerry หรือ iPhone ในการติดตามประเด็นข่าว

เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายกับการทำงานในปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายเข้ามามีบทบาทในกระบวนการทำงานของกองบรรณาธิการของสำนักข่าว Xinhua ในประเทศไทย โดยในการอธิบายถึงบทบาทของเทคโนโลยีการสื่อสารกับการทำงานในปัจจุบันของสำนักข่าว Xinhua ในประเทศไทย จะยกตัวอย่างกระบวนการทำข่าวของฝ่ายข่าวภาคภาษาอังกฤษ ซึ่งเริ่มจาก

1. ผู้สื่อข่าวหาประเด็นข่าวโดยดูข้อมูลจากสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของกระทรวงต่างๆ ในประเทศไทย เว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์หรือสำนักข่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น มติชนออนไลน์ เนชั่นออนไลน์ Reuters หรือ AP เป็นต้น รวมถึงอาจใช้บริการข้อความข่าวสั้นทางโทรศัพท์มือถือ (Short Message หรือ SMS) ของหนังสือพิมพ์หรือสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ในประเทศไทยเพื่อจะได้ทราบประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วตลอด 24 ชั่วโมง รวมถึงอาจมีการตรวจสอบข่าวจากเว็บไซต์ข่าวภาษาอังกฤษของสำนักข่าวจีนหัวที่เสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยเพื่อดูข่าวที่สำนักงานใหญ่ได้ลงไปแล้ว และค้นหาประเด็นความคืบหน้าที่ทำต่อไป

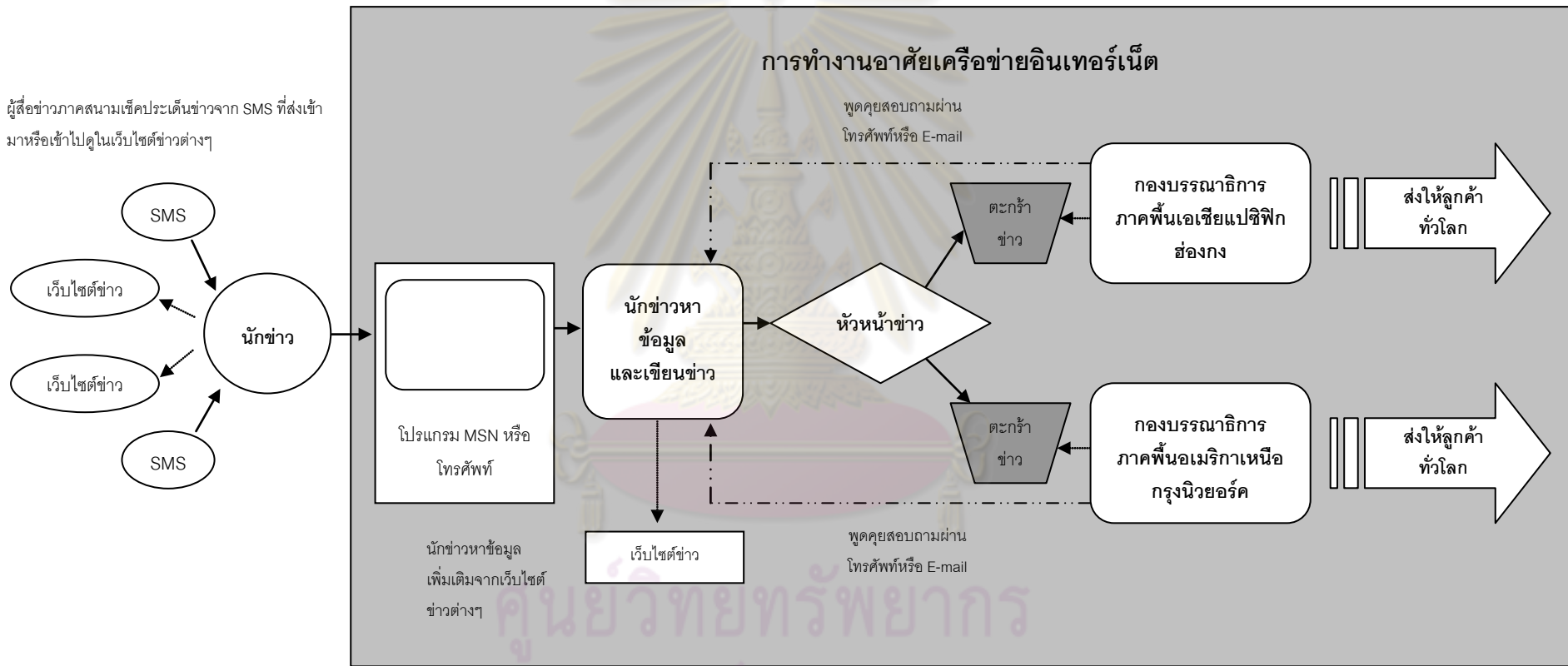
2. นักข่าวประชุมข่าวร่วมกันคร่ำวๆ เพื่อตกลงแบ่งงานกันว่าใครจะทำข่าวประเด็นใด โดยหากเป็นช่วงที่อยู่ในสำนักงานก็จะพูดคุยผ่านโปรแกรมส่งข้อความข้ามระบบเครือข่ายแบบทันทีทันใด (Instant Message) อย่าง MSN หรือหากนักข่าวอยู่นอกสำนักงานก็อาจใช้วิธีการโทรศัพท์พูดคุยกัน

3. เมื่อแบ่งงานเรียบร้อย นักข่าวแต่ละคนแยกย้ายกันทำงาน โดยอาจลงพื้นที่หาข้อมูลสัมภาษณ์ แล้วกลับเข้ามาเขียนและเรียบเรียงข่าวยังสำนักงาน นักข่าวบางคนอาจใช้การหาข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ตแล้วเรียบเรียงข่าว หรือในบางกรณีที่นักข่าวอยู่นอกพื้นที่ก็อาจใช้วิธีการส่งข่าวที่เรียบเรียงแล้วทางโทรสารเข้ามายังสำนักงาน

4. ข่าวที่เรียบเรียงแล้วจะถูกส่งไปให้หัวหน้าสำนักข่าว หัวหน้าสำนักข่าวส่งข่าวทั้งหมดไปยังตะกร้าข่าวของสำนักงานภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกที่ฮ่องกงหรือสำนักงานภาคพื้นอเมริกาเหนือที่นิวยอร์กตามช่วงเวลาที่ทำเสร็จ โดยผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อระหว่างสองสำนักงาน กองบรรณาธิการที่สำนักงานทั้งสองแห่งจะเข้ามาเช็ค คัดเลือก และตรวจแก้ข่าว ก่อนส่งต่อให้ลูกค้าทั่วโลก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 30 บทบาทของเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายต่อกระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าว Xinhua ประเทศไทย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 31 เว็บไซต์ของสำนักข่าว Xinhua ที่ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว

The screenshot shows the Xinhua News website search interface. The search bar contains the word "Thailand". Below the search bar, there are radio buttons for "within news articles" (selected) and "within headlines". The search results show 14,204 results found in 0.285 seconds. The first result is a news article titled "China to boost cooperation with downstream Mekong countries..." with a sub-headline "Chinese Vice FM Leery Zha Li HUA HIN, Thailand, April 4 (Xinhua) Chinese Vice Foreign Minister Song Tao, who is attending the Mekong River Commission (MRC) Summit here...". There are two smaller article snippets below it, one about a rally in Bangkok and another about the Thai government seeking court arrest warrants against red-shirts.

ที่มา: Xinhua News, by Xinhua, retrieved April 4, 2010

ภาพที่ 32 เว็บไซต์ของสำนักข่าวต่างประเทศที่ Xinhua ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว

The screenshot shows the Associated Press (AP) website. The top left features the AP logo and the text "Associated Press". Below this is a navigation menu with links for "About AP", "Contact AP", "Newspaper Services", "Broadcast", "Digital", "Photos", "Site Map", and "Home". The main content area is titled "the essential global news network" and features a large image of a fire. To the right of the image is a list of news headlines, including "Annual Meeting", "David Westin to head News Licensing Group", "AP's New Values and Principles", "AP NEWS on MEDIA SITES", "1 year after the BP oil spill disaster: A day of remembrance dawns on the Gulf Coast", "2 Western photojournalists killed in Libya, including 'Restrepo' director Tim Hetherington", "Neighbors become enemies in north Nigeria as election fury splits along religious lines", and "Army private suspected in WikiLeaks breach has been moved to Fort Leavenworth, Kan.". At the bottom right, there is a "7 Day Search" dropdown menu.

ที่มา: <http://www.ap.org/> เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน พ.ศ.2554

ภาพที่ 33 เว็บไซต์ของสำนักข่าวในประเทศไทยที่ Xinhua ใช้ติดตามและตรวจสอบประเด็นข่าว

The screenshot shows the Nation Channel website interface. At the top, there is a search bar and navigation tabs for various news categories like 'การเมือง' (Politics), 'กีฬา' (Sports), and 'ต่างประเทศ' (International). The main content area features a video player with a news article titled 'บักจิว ร่อนหนังสือลาออก เพื่อไทย แล้ว' (Bakjiu announces resignation for Pheu Thai). The article text includes: '“บักจิว” ร่อนหนังสือลาออก “เพื่อไทย” แล้ว', '3 สาวต้นขีววิค เป็ยขัฒมอบคัว', 'พท.แกลงไม่ทนจบจ้งสถาบัน', and 'ระดัยบมกกด. หาเลียงห้ามพาดพิงสถาบัน'. To the right, there is a 'สมัครฟรี!' (Free Sign Up) section for a newsletter. Below the video, there are social media sharing options and a 'เลือกแปลภาษา' (Select Language) dropdown menu.

ที่มา: <http://www.nationchannel.com/home/> เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน พ.ศ.2554

The screenshot shows the Matichon Online website. The header includes the logo 'matichon Online' and the URL 'www.matichon.co.th'. The main content area features a news article titled 'ชนคนไทยช่วยผู้ประสบภัยภาคใต้' (Thai people help flood victims in the south). Below the article, there is a large image of a protest or rally with people holding signs. To the right, there is a 'นิวส์มอนิเตอร์' (News Monitor) section with a list of news items and their timestamps. The list includes: '23:57 "บุรพาทิดง" ขยัฒมท้าว วันท่ 21 เม.ย.นี้', '21:58 "ปร.ท่โอท่" แจงเหตุปัญหาลงขลาคพ โขงคตบม สดง.', '21:53 รน.หรอ"กถชชูก้า-กถด." อำนจค.ม.รคชกการ', '21:50 ตฉล้ง!! พบระเนตอญคพทง "ชุกโพรงจมปลวกท่ อญชยา', '21:02 ชาวไทยอุชเชอประทงป้าไม่ชื้อตดคนเดอช้ง', '21:00 เมืองงช้งของจีน เป็ดให้ตามนโหลด"บงเพลงส่ แดง" รณรงค์ให้ร้องเพลงขงพรรคคอมมิวนิสต์', '20:59 มท.ท.2 นำทพแสดงควมรกกักต่ สันเหตุจบบ จ้งสถาบัน', '20:52 มาร์คโยน"โตรงค"คมราคาไซ่ ชุพีเขบวมการบ่ ราคาสนค่านกน จ้ง

ที่มา: <http://www.matichon.co.th/> เข้าถึงเมื่อ 19 เมษายน พ.ศ.2554

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการนำเอาเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาใช้ในกระบวนการ พบว่า
 สำนักข่าวไม่ได้มีการลงทุนสำหรับเทคโนโลยีด้านนี้เท่าใดนัก การทำงานในสำนักงานยังใช้ระบบ
 อินเทอร์เน็ตทั่วไป นักข่าวภายนอกยังเขียนข่าวและส่งผ่านโทรสารเข้ามายังสำนักงาน หรืออาจใช้
 การส่งเป็น E-mail

” เนื่องจากหน้าที่หลักของสำนักข่าวคือการรับใช้รัฐบาล การลงทุนที่เกิดในสำนักข่าว
 เป็นไปในลักษณะของการเพิ่มสำนักงานสาขาเพื่อขยายขอบเขตการรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุม
 มากขึ้น หรือเป็นการลงทุนเพื่อประชาสัมพันธ์สำนักข่าว แต่ในด้านกระบวนการทำงาน ยังไม่ได้มี
 การนำเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีเครือข่ายเข้ามาใช้อย่างในการพัฒนาประสิทธิภาพใน
 การทำข่าวและส่งข่าวสารข้อมูล ทั้งนี้เนื่องจากความขาดแคลนด้านทรัพยากรอุปกรณ์และ
 บุคลากรเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ” (เขียนเงินสี่, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

“ส่วนใหญ่เราใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ทั่วไป E-mail หรือโทรศัพท์ หรือแฟกซ์ สำนักข่าว
 ไม่ได้มีอุปกรณ์สนับสนุนเรามากนัก พวกมือถืออย่าง BlackBerry หรือ iPhone ส่วนใหญ่เป็น
 อุปกรณ์ของนักข่าวเอง นำมาใช้เพื่อความสะดวกของตัวเอง ” (คิลป์ฟ้า ต้นศรารุช, สัมภาษณ์, 23
 เมษายน 2554)

“การทำงานส่วนมากเน้นการเข้าสำนักงาน นักข่าวจะเป็นผู้หาประเด็น ลงพื้นที่เก็บข้อมูล
 เอง จากนั้นเข้าสำนักงานเพื่อเขียนและเรียบเรียงข่าว อาจมีบ้างที่ประเด็นข่าวเยอะ ทำงานไม่ทัน
 ก็จะใช้การโทรรายงานประเด็นข่าวเพื่อนที่อยู่ในสำนักงานให้ทำแทน เป็นต้น ” (เขียนเงินสี่,
 สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

ส่วนในประเด็นการทำงาน นักข่าวของสำนักงาน Xinhua ในประเทศไทยเห็นว่า ไม่ได้มีจุด
 เปลี่ยนที่สำคัญเท่าใดนัก เนื่องจากสำนักข่าวยังคงใช้ระบบการทำงานเดิมๆ คือโทรศัพท์ แฟกซ์ E-
 mail อินเทอร์เน็ตมีส่วนช่วยในเชิงสนับสนุนการหาข้อมูลในการเขียนข่าวมากกว่า หาข้อมูลได้เร็ว
 ขึ้น แต่ไม่ได้ส่งผลต่อการทำงานอย่างสลักสำคัญ

นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวเห็นว่า เทคโนโลยีไม่ได้ส่งผลกระทบต่อในการเพิ่มหรือลดอำนาจการ
 บรรณาธิการของบรรณาธิการ เนื่องจากสำนักข่าวยังใช้ระบบการบรรณาธิการเหมือนเดิม คือส่ง
 ต้นฉบับต่อเป็นชั้นๆ จากสำนักงานในประเทศ ไปยังสำนักงานประจำภูมิภาคที่ฮ่องกง อำนาจของ

นักข่าวเริ่มต้นที่การกำหนดประเด็นข่าว แต่ท้ายที่สุดบรรณาธิการจะเป็นผู้ตัดสินว่าข่าวใดจะได้นำเสนอหรือไม่ หรือข่าวใดจะต้องแก้ไขประเด็นใดก่อนนำเสนอ

“เรารู้อยู่แล้วว่าประเด็นข่าวที่ Xinhua ต้องการคืออะไร ใช้คุณค่าข่าวแบบไหน ดังนั้นเราก็จะรู้ตั้งแต่แรกว่าข่าวใดที่เขาสงสัย หรือข่าวใดที่ต้องทำ แต่เมื่อข่าวเสร็จและถูกส่งไปยังกองบรรณาธิการที่ย่อยง เขาก็จะเป็นคนคัดเลือกอีกทีว่าจะนำเสนอข่าวไหน อาจมีการโทรสอบถามกลับมาที่เราหากเห็นว่าประเด็นที่เขียนไม่ชัดเจนหรือแรงไป เช่น ข่าวการประท้วงทางการเมืองเมื่อเดือนเมษายนปีที่แล้ว เพื่อพูดคุยกันถึงความเหมาะสม หากเรายืนยันว่านำเสนอได้ เขาก็จะส่งออกไป หรืออาจให้เราปรับแก้ให้เนื้อข่าวเบาลง ” (ทวีพร คุ่มเมธา, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

“สำนักข่าวค่อนข้างให้อิสระในการเลือกข่าว อย่างหนึ่งเนื่องจากสำนักงานที่ไทยมีคนไม่มาก เขาไม่มีเวลามานั่งดูว่าใครจะทำประเด็นใด หัวหน้าสำนักข่าวอาจคอยให้คำปรึกษาในบางครั้ง แต่ส่วนมากเราจะเลือกประเด็นกันเอง ตัดสินใจจากวิจารณญาณ ” (ทวีพร คุ่มเมธา, สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554)

ในประเด็นของนักข่าวในฐานะผู้กำหนดประเด็นข่าวสารชั้นแรก พบว่า ถึงแม้ว่านักข่าวของ Xinhua ซึ่งทำงานแบบบูรณาการเบ็ดเสร็จในคนเดียวจะมีอิสระในการเลือกประเด็นหรือแนวทางการเขียนข่าวในชั้นแรก แต่รู้แนวทางการเขียนข่าวและเลือกประเด็น ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่แรกเริ่มผ่านกรอบความคิด (Mindset) ของนักข่าวในฐานะบุคลากรที่ทำงานให้กับสำนักข่าวซึ่งเน้นนโยบายการเป็นสำนักข่าวของประเทศจีน ดังนั้น ประเด็นที่นักข่าวนำเสนอ ก็จะเป็นประเด็นที่ไม่ขัดแย้งกับระบอบการปกครองและคุณค่าข่าวของประเทศจีน

ศูนย์วิจัยทรัพย์สินทางปัญญา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารกับสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำประจำประเทศไทย” ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามนำวิจัยไว้ ดังนี้

1. โครงสร้างการทำงานของสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำประจำประเทศไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. กระบวนการในการผลิตและคัดเลือกข่าวสารของสำนักข่าวนานาชาติชั้นนำประจำประเทศไทยเป็นอย่างไร
3. โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารส่งผลต่อกระบวนการทำงาน ประเภทข่าวที่นำเสนอ และการกำหนดประเด็นข่าวของสำนักข่าวนานาชาติประจำประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถตอบคำถามนำวิจัยที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจะนำผลการวิจัยที่ได้มาสรุปวิเคราะห์และอภิปรายผล และเปรียบเทียบกับข้อสันนิษฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยนำมาเสนอเป็นตารางดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบภาพรวมของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua

ภาพรวม	สำนักข่าว Reuters	สำนักข่าว Xinhua
ระบอบการปกครองของประเทศเจ้าของสำนักข่าว	Thomson – ประเทศแคนาดา เสรีประชาธิปไตย Reuters – ประเทศอังกฤษ เสรีประชาธิปไตย	ประเทศจีน - คอมมิวนิสต์
เจ้าของกิจการ	บริษัท Thomson Corporation ถือหุ้น 53 % อีก 47% เป็นของกลุ่มบริษัท Reuters บริหารงานภายใต้นโยบายร่วมระหว่างบริษัททั้ง 2 แห่ง	ตัวแทนรัฐบาลจีนถือหุ้นทั้งหมด 100% บริหารงานภายใต้นโยบายรัฐบาลจีน
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มนักธุรกิจ นักการค้า นักลงทุน และบริษัทเอกชนทั่วโลก 80 % บุคคลทั่วไป 10 % สื่อมวลชน 10 %	กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ สื่อมวลชนทั้งในประเทศจีนและต่างประเทศ รองลงมาคือองค์กรภาครัฐและบริษัทเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยทั้งนี้ทั้งนั้นจะเน้นที่สื่อมวลชนหรือบริษัทในประเทศเป็นหลัก
ที่มาของรายได้	รายได้ 90% มาจากการให้บริการข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต อีก 10% มาจากการขายพื้นที่โฆษณาและขายข่าว ภาพข่าว วิดีโอข่าว	รายได้ส่วนใหญ่มาจากเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ที่เหลือมาจากการขายข่าวให้สื่อมวลชน ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ในประเทศจีนและทั่วโลก รองลงมาคือบริษัทเอกชนต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
นโยบายการบริหารงานข่าว	ความถูกต้อง เป็นอิสระ และรวดเร็ว	ความถูกต้องแม่นยำ เป็นตัวแทนรัฐบาลจีน เสนอข่าวโดยมีความรับผิดชอบต่อสังคม และหลีกเลี่ยงการสร้างปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ภาพรวม	สำนักข่าว Reuters	สำนักข่าว Xinhua
ภาษาในการนำเสนอข่าว	26 ภาษา หลักๆ คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน จีน ญี่ปุ่น รัสเซีย	ทั้งหมด 6 ภาษา ได้แก่ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย สเปน อาหรับ
บุคลากรในประเทศไทย	<p>จำนวนทั้งสิ้น 48 คน ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าสำนักข่าวชาวต่างชาติ 1 คน - รองหัวหน้าสำนักข่าวชาวต่างชาติ 1 คน - บรรณาธิการชาวไทย 1 คน - ผู้ช่วยบรรณาธิการชาวไทย 3 คน - หัวหน้าสายข่าวชาวต่างชาติ 1 คน - หัวหน้าสายข่าวชาวไทย 6 คน - ผู้สื่อข่าวภาคสนามชาวไทย 25 คน - ช่างภาพ/วิดีโอ 10 คน 	<p>จำนวนทั้งสิ้น 11 คน ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าสำนักข่าวชาวจีน 1 คน - ผู้ช่วยหัวหน้าข่าวชาวจีน 1 คน - นักข่าวชาวจีน 4 คน - นักข่าวชาวไทย 2 คน - ผู้ประสานงานชาวไทย 1 คน - ช่างภาพ/วิดีโอ 2 คน
สำนักงานภูมิภาคที่เกี่ยวข้องในกระบวนการบรรณาธิการเนื้อหาก่อนส่งให้ลูกค้าหรือสมาชิก	<p>สำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศสิงคโปร์</p> <p>สำนักงานประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น</p> <p>สำนักงานใหญ่ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ</p>	<p>สำนักงานภาคพื้นเอเชีย (สำหรับข่าวภาษาอังกฤษ) ที่ฮ่องกง</p> <p>สำนักงานใหญ่ที่กรุงปักกิ่ง</p>

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบกระบวนการทำงานของสำนักข่าว Reuters และสำนักข่าว Xinhua

กระบวนการทำงาน	สำนักข่าว Reuters	สำนักข่าว Xinhua
การหาประเด็นข่าว	อินเทอร์เน็ต (ข่าวจากสื่อไทยและต่างประเทศ บทความออนไลน์) ฐานข้อมูลในสำนักงาน(intranet) ข้อความข่าวสั้น (SMS)	อินเทอร์เน็ต (ข่าวจากสื่อไทยและต่างประเทศ) บทความออนไลน์ เว็บไซต์ของสำนักข่าวเอง ข้อความข่าวสั้น (SMS)
เกณฑ์ในการคัดเลือก ประเด็นข่าว	<ol style="list-style-type: none"> นโยบายองค์กร คุณค่าข่าว (เรียงตามลำดับการให้ความสำคัญ) 2.1 ความสด (เลือกประเด็นใหม่เพื่อเป็นผู้นำทางสื่อ) 2.2 ผลกระทบ (โดยเฉพาะต่อภาคการค้าและการลงทุน รองลงมาคือผลกระทบต่อคนทั่วไป) 2.3 ความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (เน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักลงทุนในภาคธุรกิจเป็นหลักและสาธารณชนเป็นรอง) 2.4 กระแสเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน 2.5 ความขัดแย้ง 2.6 ข้อมูลที่สำคัญหรือจำเป็นสำหรับผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (ประเด็นที่จำเป็นต่อกลุ่มนักธุรกิจ การค้า การลงทุน เป็นหลัก) 2.7 ความไม่ปกติหรือเรื่องแปลกประหลาด 3. วิจารณ์งานของบรรณาธิการที่สำนักงานในกรุงเทพ 	<ol style="list-style-type: none"> นโยบายองค์กร คุณค่าข่าว (เรียงตามลำดับการให้ความสำคัญ) 2.1 ความสด (เสนอสิ่งใหม่ต่อผู้อ่าน) 2.2 ผลกระทบ (ประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อชาวจีนหรือประเทศจีนเป็นหลัก) 2.3 ความขัดแย้ง 2.4 ความสำคัญ (ประเด็นที่กลุ่มลูกค้าชาวจีนให้ความสำคัญ) 2.5 กระแสเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวัน 2.6 ความไม่ปกติหรือเรื่องแปลกประหลาด 2.7 ข้อมูลที่สำคัญหรือจำเป็นสำหรับผู้บริโภคที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (ประเด็นที่สาธารณชนในประเทศจีนต้องรับรู้) 2.8 ความใกล้ชิดในแง่ความเกี่ยวข้องกับประเทศจีน โดยเฉพาะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (เน้นกลุ่มเป้าหมายชาวจีนทั่วโลกเป็นหลัก รองลงมาคือสาธารณชน) 3. วิจารณ์งานของบรรณาธิการที่สำนักงานที่ฮ่องกง

กระบวนการทำงาน	สำนักข่าว Reuters	สำนักข่าว Xinhua
แนวทางในการทำข่าว หรือนำเสนอข่าว	เน้นที่การนำเสนอข่าวเชิงวิเคราะห์ มี การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้ ข้อมูลเชิงลึกและแตกต่างจากสื่ออื่นๆ ทั่วไป	เน้นการรายงานความเป็นไปของ เหตุการณ์ มีการนำเสนอบทความวิเคราะห์บ้าง แต่ไม่มาก เน้นปริมาณข่าว เพื่อให้ก้าวขึ้นมา ทัดเทียมกับสำนักข่าวนานาชาติอื่นๆ
การรับเอาเทคโนโลยีใช้ ในการทำงาน	เปิดกว้าง บริษัทลงทุนเต็มที่ เพื่อให้ นักข่าวสามารถรายงานข่าวได้เร็ว และมีประสิทธิภาพมากที่สุด	เปิดกว้างให้ใช้ได้ แต่การลงทุน ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากขาดแคลน บุคลากร โดยเฉพาะด้าน IT เทคโนโลยีส่วนใหญ่เป็นของนักข่าว เอง โดยไม่ได้มีการลงทุนเพื่อ สนับสนุนด้านเทคโนโลยีเท่าที่ควร
ผลกระทบของ เทคโนโลยีต่อการ ทำงาน	ช่วยให้ทำงานได้เร็วขึ้น สะดวกขึ้น นักข่าวไม่ต้องอยู่เวรที่สำนักงาน รายงานข่าวหรือเรียบเรียงข่าวส่งให้ สำนักงานจากที่ไหนก็ได้โดยใช้ระบบ เครือข่ายเฉพาะของสำนักข่าว การรายงานประเด็นข่าวทำผ่าน โทรศัพท์มือถือคือ BlackBerry	ช่วยให้ทำงานได้เร็วขึ้น สะดวกขึ้น แต่ยังเน้นการเข้าทำงานในสำนักงาน นักข่าวส่วนใหญ่เข้ามาเขียนข่าวใน สำนักงาน ยกเว้นในกรณีเร่งด่วนอาจ ส่งข่าวที่เรียบเรียงแล้วเข้ามาทาง แฟกซ์ หรือโทรรายงานประเด็นข่าว
อิทธิพลของเทคโนโลยี ต่ออำนาจของ บรรณาธิการ	อำนาจยังเท่าเดิม ข่าวทั้งหมดต้อง ผ่านบรรณาธิการที่สำนักงานภูมิภาค ที่สิงคโปร์ โตเกียว และบรรณาธิการที่ สำนักงานใหญ่ที่ลอนดอนก่อนจึงจะ นำเสนอต่อลูกค้าได้	อำนาจยังเท่าเดิม ข่าวทั้งหมดต้อง ผ่านบรรณาธิการที่สำนักงานใหญ่ที่ ฮ่องกงหรือปักกิ่งก่อนจึงจะนำเสนอ ต่อลูกค้าได้

กระบวนการทำงาน	สำนักข่าว Reuters	สำนักข่าว Xinhua
อำนาจในการกำหนดประเด็นของนักข่าวท้องถิ่น	สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนในบริการข่าวภาษาไทย ที่นักข่าวและบรรณาธิการชาวไทยมีอำนาจเต็มที่ในการเลือกประเด็น เนื้อหา และแนวทางการเขียนข่าว ก่อนที่จะนำเสนอให้แก่ลูกค้าที่เป็นสมาชิกในประเทศโดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาหรือบรรณาธิการโดยบรรณาธิการฝ่ายภาษาอังกฤษ ส่วนบริการข่าวภาษาอังกฤษต้องผ่านการกำหนดประเด็น และการตรวจสอบจากบรรณาธิการซึ่งเป็นชาวต่างชาติก่อนนำเสนอให้แก่ลูกค้าที่เป็นสมาชิกทั่วโลก	ในกรณีข่าวภาษาอังกฤษซึ่งทำโดยนักข่าวชาวไทย นักข่าวมีอำนาจในการเลือกประเด็นที่จะเขียน แต่อำนาจท้ายที่สุดยังคงอยู่ที่กองบรรณาธิการที่ฮ่องกงในการคัดเลือกหรือตรวจแก้ข่าวก่อนนำเสนอให้แก่ลูกค้าสื่อมวลชนและบริษัทหรือองค์กรภาคเอกชนทั่วโลกที่เป็นสมาชิกข่าว ซึ่งก็ยังสะท้อนวิจรรณญาณแบบจีนนิยม

ในส่วนการอภิปรายผล ผู้วิจัยจะอภิปรายถึงอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารที่ปรากฏใน 3 ลักษณะหลักๆ คือ

ส่วนที่ 1 การหลอมรวมทางเทคโนโลยีกับรูปแบบธุรกิจและทิศทางข่าวสารในสำนักข่าว

ส่วนที่ 2 ระบอบการปกครองกับคุณค่าข่าวในสำนักข่าว: ความเปลี่ยนแปลงหรือความต่อเนื่องภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

ส่วนที่ 3 โลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารกับอำนาจของท้องถิ่น - การกำหนดประเด็นข่าวจากท้องถิ่น

ส่วนที่ 1 การหลอมรวมทางเทคโนโลยีกับรูปแบบธุรกิจและทิศทางข่าวสารในสำนักข่าว

การหลอมรวมทางเทคโนโลยีต่างๆ อันเป็นผลมาจากโลกาภิวัตน์ทางการสื่อสารและการพัฒนาและแพร่กระจายของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ก่อให้เกิดศักยภาพใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในกลุ่มองค์กรสื่อให้หันมาดำเนินกิจการที่ครอบคลุมทั้งด้านสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ และ อินเทอร์เน็ต

ในกรณีของสำนักข่าว Reuters แนวโน้มของการหลอมรวมทางเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผล กระทบใน 2 ประเด็น ได้แก่ การควบรวมทางธุรกิจ (Business Merger) และการแข่งขันจาก ช่องทางข่าวสารที่หลากหลายมากขึ้น (Multiplicity of Channel)

สำหรับประเด็นแรก สำนักข่าว Reuters เป็นสำนักข่าวแห่งประเทศตะวันตกที่มีการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยและระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเสรีที่สื่อมวลชนถูกใช้เป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเต็มรูปแบบ อีกทั้งยังได้จดทะเบียนเป็นบริษัท มหาชนในตลาดหุ้น ซึ่งทำให้กลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าของบริษัท ก็คือ นักลงทุนผู้ถือหุ้น โดยมีเป้าหมาย หลักคือการดำเนินกิจการของบริษัทเพื่อแสวงหาผลกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น นับตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 1990 ด้วยกระแสการควบรวมกิจการในอุตสาหกรรมการสื่อสาร สำนักข่าว Reuters ต้องพัฒนา องค์กรผ่านการควบรวมกิจการหรือครอบครองซื้อกิจการสื่อ เพื่อกลายเป็นบริษัทที่สามารถ ให้บริการได้อย่างครอบคลุม ตลอดระยะเวลาของการดำรงอยู่ของ Reuters บริษัทได้ผ่านการสร้าง พันธมิตร ร่วมทุน ควบรวม ครอบครองซื้อ กิจการ หรือแม้แต่ลงทุนในธุรกิจสื่ออื่นๆ รวมถึงธุรกิจ ซอฟต์แวร์ อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีต่างๆ เพื่อจุดมุ่งหมายในการเป็นบริษัทสื่อยักษ์ใหญ่ที่ ให้บริการครอบคลุมสื่อในทุกแขนงโดยอาศัยเทคโนโลยีที่มีอยู่

การควบรวมกิจการที่สำคัญระหว่างบริษัทข้อมูลยักษ์ใหญ่อย่าง Thomson Corporation ซึ่งเป็นหนึ่งในบริษัทผู้ให้บริการข้อมูลทางการเงินรายใหญ่ที่สุดของโลกจากประเทศแคนาดาที่มี ส่วนแบ่งทางการตลาดมากถึงร้อยละ 11 ของตลาดโลก ในปี ค.ศ. 2008 กับ Reuters Holding PLC ซึ่งดำเนินกิจการในฐานะบริษัทข้อมูลข่าวสารเช่นกัน ส่งผลในด้านฐานลูกค้าของบริษัทใหม่ อย่าง Thomson Reuters กลายเป็นผู้นำทางด้านบริการข้อมูลข่าวสารทางการเงินใน ตลาดโลก ผลที่ตามมาคือการเปลี่ยนแปลงของฐานลูกค้าหลักจากกลุ่มลูกค้าที่เป็นสื่อและ สาธารณชนทั่วไปมาเป็นลูกค้านักลงทุนและบริษัทเอกชนต่างๆ ทั่วโลก

ตารางที่ 8 แสดงโครงสร้างธุรกิจและบริการของ Reuters และ Thomson Corporation ก่อนและ
หลังการควบรวมกิจการในปี ค.ศ. 2008

Reuters	Thomson Corporation
<ul style="list-style-type: none"> ● ข้อมูลเรียลไทม์ ● ผลิตภัณฑ์ธุรกรรมทางการเงิน ● ระบบห้องค้า ● ฐานข้อมูล ● ผลิตภัณฑ์สื่อ ● ผลิตภัณฑ์อินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> ● Thomson Financial บริการข้อมูลทางการเงิน ● Thomson Healthcare บริการ ข้อมูลสุขภาพและการแพทย์ ● Thomson Legal บริการข้อมูลด้านกฎหมาย ● Thomson Scientific บริการข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ ● Thomson Tax & Accounting บริการข้อมูลภาษีและการบัญชี
Thomson Reuters	
<ul style="list-style-type: none"> ● ฝ่ายตลาด (Markets Division) (Thomson Financial + สำนักข่าว Reuters) <ul style="list-style-type: none"> ○ งานการค้าผลิตภัณฑ์และธุรกิจตลาดทุน (Sales & Trading) ○ วิสาหกิจ (Enterprise) ○ การลงทุนและที่ปรึกษาทางการเงิน (Investment & Advisory) ○ สื่อ ● ฝ่ายบริการเฉพาะทาง (Professional Division) <ul style="list-style-type: none"> ○ กฎหมาย ○ ข้อมูลสุขภาพและวิทยาศาสตร์ (Thomson Healthcare + Thomson Scientific) ○ ภาษีและการบัญชี (Thomson Tax & Accounting) 	

ในส่วนของประเด็นที่ 2 เทคโนโลยีสารสนเทศที่แพร่กระจายและพัฒนาไปจนถึงระดับที่ผู้คนทั่วไปสามารถเข้าถึงและผลิตเนื้อหาได้โดยง่าย ได้นำไปสู่การเกิดขึ้นของนักข่าวพลเมือง (Citizen Journalist) เช่น บล็อกเกอร์ หรือผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่างๆ ที่สามารถกลายมาเป็นผู้ส่งข่าวในระดับนานาชาติได้ จากเดิมที่อำนาจในการส่งข่าวในระดับนานาชาติถูกผูกขาดโดยสำนักข่าวนานาชาติซึ่งมีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าเพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลมีทางเลือกมากขึ้น

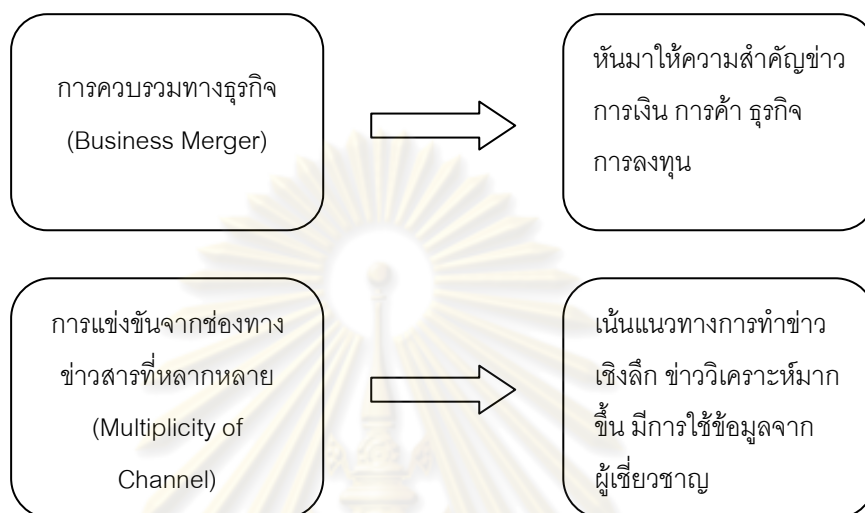
ทั้ง 2 ประเด็นข้างต้น ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในสำนักข่าว Reuters ในแง่ของแนวทางการนำเสนอข่าว โดยจาก นโยบายการทำงานข่าวของสำนักข่าว Reuters ภายหลังควบรวมกิจการ สำนักข่าวต้องปรับตัวเพื่อรองรับกลุ่มเป้าหมายหลักคือกลุ่มนักธุรกิจหรือบริษัทเอกชนต่างๆ มากกว่ากลุ่มเป้าหมายที่เป็นสื่อมวลชนหรือบุคคลทั่วไป เนื่องจากรายได้จากการขายข้อมูลให้กับกลุ่มนักธุรกิจถือเป็นรายได้ส่วนใหญ่ของสำนักข่าว โดยข้อมูลในปี ค.ศ. 2008 ชี้ว่า ภายหลังจากขายหุ้น 53 % ให้กับบริษัท Thomson Corporation นโยบายการบริหารรายได้จึงเปลี่ยนจากขายข้อมูลข่าวให้กับกลุ่มลูกค้าทั่วไปมาขายข้อมูลข่าว ข้อมูลธุรกิจให้กับกลุ่มนักลงทุน นักการค้าตลาดการเงินและตลาดทุน (รายได้ 80% มาจากการขายข้อมูลให้กับกลุ่มนักลงทุน) ในขณะที่ผลการสำรวจในปี ค.ศ. 2009 พบว่า รายได้จากบริการข่าวสารทั่วไปของสำนักข่าว Reuters มีสัดส่วนไม่ถึง 4% ของรายได้ทั้งหมดกว่า 13,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐของบริษัท Thomson Reuters เมื่อฐานลูกค้าเปลี่ยนแปลงไป แนวทางการนำเสนอข่าวของสำนักข่าว Reuters จึงต้องเปลี่ยนแปลงมาเป็นการเน้นนำเสนอข้อมูลข่าวสารทางการเงิน หรือข่าวที่ส่งผลกระทบต่อตลาด (Market Moving Stories) อีกทั้งยังต้องเพิ่มรูปแบบการนำเสนอข่าวจากการรายงานข่าวเพียงอย่างเดียว มาเป็นการเพิ่มบทสัมภาษณ์พิเศษหรือบทวิเคราะห์ทางการเงิน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้านักลงทุนและบริษัทห้างร้านให้มากที่สุด

ในขณะเดียวกัน ประเด็นเรื่องแนวทางและรูปแบบการนำเสนอข่าวที่เปลี่ยนแปลงไป ยังถูกสะท้อนในฐานะผลกระทบที่เกิดจากความท้าทายจากนักข่าวพลเมืองที่ก้าวขึ้นมาทำหน้าที่ในการเป็นผู้นำเสนอหรือรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็วแข่งกับสำนักข่าว เนื่องจากเทคโนโลยีทำให้ผู้ใช้บริการข่าวสารมีทางเลือกมากขึ้น สำนักข่าว Reuters จำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถเอาชนะสื่อพลเมืองเหล่านี้ โดยอาศัยพื้นฐานและชื่อเสียงอันยาวนานขององค์กรในด้านความถูกต้องแม่นยำ รวดเร็ว และเป็นกลางของข้อมูล โดยเน้นนำเสนอข้อมูลในเชิงลึก ที่แตกต่างจากข้อมูลที่ปรากฏทั่วไปบนอินเทอร์เน็ตหรือจากนักข่าวพลเมือง มีการนำเสนอบทวิเคราะห์ สัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อดึงลูกค้าให้หันมาหาสำนักข่าว Reuters ในฐานะแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของนักข่าวพลเมือง

แผนภาพที่ 34 แสดงการปรับตัวของสำนักข่าว Reuters

ในทางตรงกันข้าม ในกรณีของสำนักข่าว Xinhua แนวโน้มของการหลอมรวมทางเทคโนโลยีต่างๆ ส่งผลไม่ชัดเจน เนื่องจากเป็นสื่อที่อยู่ในโครงสร้างความเป็นเจ้าของและมีพันธกิจเพื่อสนองรัฐบาลภายใต้การปกครองของพรรคคอมมิวนิสต์จีน ทำให้ Xinhua ถูกควบคุมโดยตรงจากวาระทางนโยบายของรัฐบาลจีนมากกว่าเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้กระแสเอเชียภิวัตน์ที่นำโดยประเทศจีน (China-led Asianization)

สำนักข่าว Xinhua เป็นสำนักข่าวของจีนซึ่งมีการปกครองในระบบคอมมิวนิสต์และระบบเศรษฐกิจแบบผสม คือ ทุนนิยมผสมผสานกับอำนาจนิยมเบ็ดเสร็จ เจ้าของคือรัฐบาลจีนซึ่งถือหุ้น 100% ในสำนักข่าว จึงไม่มีประเด็นของการควบรวม หรือบูรณาการสื่อข้ามชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ในส่วนการบริหารงาน เป็นไป ภายใต้ต้นนโยบายของรัฐบาลจีน มีหน้าที่หลักคือเป็นกระบอกเสียงให้แก่พรรคและทำหน้าที่คัดกรองข่าวสารที่ออกจากประเทศจีนหรือข่าวที่จะไหลเข้าประเทศจีนโดยรัฐบาลไม่ได้กำหนดให้สำนักข่าวต้องหารายได้ให้แก่ประเทศ ในขณะที่บริการข่าวสารข้อมูลระหว่างประเทศเป็นไปในลักษณะการขยายขอบเขตการรายงานข่าวให้กว้างขวางครอบคลุมประเทศต่างๆ ทั่วโลกเพื่อแสดงถึงความเป็นมืออาชีพ เป็นสำนักข่าวประจำชาติที่ดำเนินธุรกิจในระดับนานาชาติ กล่าวคือ ถึงแม้จะทำธุรกิจในฐานะสำนักข่าวนานาชาติที่มีบริการข่าวสารหลายภาษาและมีลูกค้าอยู่ทั่วโลก แต่ Xinhua ก็ยังมีพันธะหน้าที่ในการปกป้องผลประโยชน์ของ

สาธารณรัฐประชาชนจีนและรัฐบาล กลุ่มลูกค้ายังคงเป็นกลุ่มเดิมคือสื่อมวลชนในประเทศจีนและทั่วโลก โดยเน้นข่าวทั่วไปและข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับประเทศจีน ทั้งในแง่การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

อย่างไรก็ตาม หากมองกระแสโลกาภิวัตน์กับประเทศจีนในปัจจุบันในฐานะประเทศที่กำลังพยายามก้าวขึ้นมาผงาดเป็นผู้นำทางด้านเศรษฐกิจของเอเชียและของโลก ผ่านนโยบายการเปิดประเทศ สำนักข่าว Xinhua ในฐานะตัวแทนองค์กรของรัฐบาลก็มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว ผ่านการพยายามขยายฐานลูกค้าให้มากขึ้น นอกเหนือจากสื่อมวลชนในประเทศจีนเพียงอย่างเดียว โดยสำนักข่าว Xinhua จะเน้นนำเสนอข่าวในปริมาณมากๆ โดยเฉพาะข่าวภาษาอังกฤษซึ่งจะมีการกำหนดจำนวนข่าวพื้นฐานไว้เฉพาะสำหรับสำนักงานในแต่ละประเทศ ส่วนข่าวภาษาจีนไม่ได้กำหนดจำนวนข่าวพื้นฐานไว้ แต่ต้องนำเสนอในปริมาณที่ไม่น้อยกว่าข่าวภาษาอังกฤษ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตนเองให้กลายเป็นสำนักข่าวชั้นนำทัดเทียมกับสำนักข่าวนานาชาติอีก 3 แห่งในโลก ซึ่งได้สำนักข่าว Reuters สำนักข่าว Associated Press (AP) และสำนักข่าว Agence France Presse (AFP) ในฐานะสำนักข่าวในกลุ่ม Big Four ใหม่

บริการออนไลน์ของสำนักข่าว Xinhua เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการตอบสนองต่อนโยบายการเปิดประเทศ เนื่องจากในขณะที่ประเทศจีนมีการควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเข้มงวด แต่กลับมีบริการข่าวออนไลน์ทั้งภาษาจีน ภาษาอังกฤษและอื่นๆ ไว้ให้ลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ ถือเป็นหนึ่งในการประกาศตัวในฐานะสำนักข่าวระดับโลกที่มีบริการข่าวสารที่ทัดเทียมกับสำนักข่าวอื่นๆ

แม้พัฒนาและการแพร่กระจายของเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้เกิดการขยายสาขาของสำนักข่าว Xinhua แต่รูปแบบธุรกิจยังคงเป็นรัฐวิสาหกิจ คือมีรัฐเป็นเจ้าของ (State-Owned) ซึ่งมุ่งหวังผลกำไร แต่ไม่ได้มองรายได้เป็นประเด็นสำคัญเท่าการรับใช้ระบอบการปกครองของรัฐบาลหน้าของสำนักข่าว Xinhua คือ เป็นสื่อกลางหรือกระบอกเสียงในการแสดงความยิ่งใหญ่ของประเทศจีน สะท้อนจากประเด็นข่าวที่นำเสนอที่เน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจีน เพื่อปูทิศทางสู่การเป็นผู้นำของโลก

นอกจากนี้ ในฐานะประเทศที่เพิ่งเปิดประเทศได้ไม่นานเมื่อเทียบกับประเทศเสรีนิยมตะวันตก และด้วยนโยบายเพื่อความยิ่งใหญ่ของประเทศ จีนจำเป็นต้องรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ดังนั้น สำนักข่าว Xinhua ในฐานะหน้าตาของประเทศและตัวแทนความสัมพันธ์

หรือหน้าตาความสัมพันธ์ในเชิงข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศให้ดีที่สุด โดยสะท้อนออกมาในรูปแบบการนำเสนอข่าวที่จะต้องระวังไม่ให้เกิดกระทบหรือขัดแย้งต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

โดยสรุป สำนักข่าว Xinhua สะท้อนรูปแบบของสำนักข่าวประจำชาติที่ดำเนินงานในระดับนานาชาติ อันเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่แพร่กระจายอย่างกว้างขวางและกระแสเอเชียภิวัตน์ที่มีจีนเป็นผู้นำใหม่ ทำให้สำนักข่าว Xinhua ต้องปรับตัวเพื่อรองรับเป้าหมายดังกล่าว

ส่วนที่ 2 ระเบียบการปกครองกับคุณค่าข่าวในสำนักข่าว: ความเปลี่ยนแปลงหรือความต่อเนื่องภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

จากแนวคิดเรื่องคุณค่าข่าวที่แบ่งประเทศในโลกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ประเทศโลกที่ 1 ซึ่งเป็นประเทศตะวันตกหรือพัฒนาแล้วที่มีระบอบการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย ประเทศโลกที่ 2 ที่มีระบอบการปกครองแบบสังคมนิยม และประเทศโลกที่ 3 ซึ่งเป็นประเทศที่ล่าช้าหรือด้อยพัฒนา โดยแต่ละกลุ่มประเทศก็มีการกำหนดคุณค่าข่าวสำหรับสื่อมวลชนของตนเองแตกต่างกันไป

ในกรณีของสำนักข่าว Reuters ซึ่งเป็นสำนักข่าวของประเทศตะวันตก ในการคัดเลือกข่าว สำนักข่าว Reuters จะพิจารณาองค์ประกอบของข่าวตามหลักคุณค่าข่าวสำหรับสื่อมวลชนโลกที่ 1 ซึ่งเป็นหลักที่เป็นสากลนิยมสำหรับสำนักข่าวของประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย

ลำดับความสำคัญของคุณค่าข่าวที่สำนักข่าว Reuters ใช้ในการทำข่าว เป็นดังนี้ ความสดของเหตุการณ์ (Timeliness) รองลงมาเป็นความสำคัญหรือความโดดเด่นของเหตุการณ์ (Prominence) เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อ (Impact) ความใกล้ชิด (Proximity) กระแสข่าวที่เกิดขึ้นประจำวัน (Currency) ความจำเป็นของเหตุการณ์ที่ต้องรายงานสู่สาธารณะ (Necessity) ความขัดแย้ง (Conflict) และคุณค่าข่าวที่มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายคือความไม่ปกติ ของเหตุการณ์ (Unusual Event)

อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในด้านปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การเลือกข่าว กล่าวคือ ปัจจัยด้านคุณค่าข่าวได้กลายเป็นเรื่องรอง เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์และ กระแสทุนข้ามชาติ ทำให้แนวทางการทำข่าวเปลี่ยนมาเน้นข่าวสารทางการเงิน ข่าวที่ส่งผลกระทบต่อ ตลาด (Market Moving Story) หรือข้อมูลข่าวที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อภาคการลงทุน

เพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมายหลักของสำนักข่าวที่เปลี่ยนมาเป็นกลุ่มนักลงทุนหรือองค์กรเอกชนต่างๆ เพื่อที่นักลงทุนจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการตัดสินใจการลงทุน

ส่วนในกรณีของสำนักข่าว Xinhua ซึ่งเป็นสำนักข่าวของประเทศจีนซึ่งมีระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์หรือประเทศโลกที่ 2 สำนักข่าว Xinhua ยังยึดถือคุณค่าข่าวของสื่อมวลชนโลกที่ 2 ได้แก่ ความสำคัญของลัทธิ (Ideological Significance) ความเกี่ยวข้องกับพรรค (Party Concern) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) โดยนอกเหนือจากคุณค่าข่าวของกลุ่มประเทศโลกที่ 2 สำนักข่าว Xinhua ยังยึดถือคุณค่าข่าวด้านความรวดเร็ว ความใกล้ชิด ความเด่น และความน่าสนใจ เหมือนกับสำนักข่าว Reuters และสื่อมวลชนโลกที่ 1 อื่นๆ

พัฒนาการหนึ่งที่สำคัญในสำนักข่าว Xinhua คือการเพิ่มศักยภาพการให้บริการข่าวสารภาษาอังกฤษให้ครอบคลุมทุกแง่มุมและจากหลากหลายประเทศ อันเป็นผลมาจากนโยบายการเปิดประเทศและการมุ่งพัฒนาไปสู่การเป็นผู้นำในเวทีเศรษฐกิจโลก ประเด็นดังกล่าวสะท้อนผ่านการตั้งสำนักงานสาขาในประเทศต่างๆ และการจ้างนักข่าวที่เป็นคนท้องถิ่น รวมถึงการกำหนดจำนวนข่าวพื้นฐาน โดยในแง่ของคุณค่าข่าว ในการคัดเลือกข่าวภาษาอังกฤษเพื่อนำเสนอ สำนักข่าว Xinhua ใช้องค์ประกอบคุณค่าข่าวเรียงลำดับตามความสำคัญมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ความสดของเหตุการณ์ (Timeliness) เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบ (Impact) ความขัดแย้ง (Conflict) ความสำคัญหรือความโดดเด่นของเหตุการณ์ (Prominence) กระแสข่าวที่เกิดขึ้นประจำวัน (Currency) ความไม่ปกติของเหตุการณ์ (Unusual Event) และความใกล้ชิด (Proximity)

แต่อย่างไรก็ดี ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่นักข่าวและบรรณาธิการต้องยึดถือและคำนึงถึงในการทำข่าวอยู่เสมอ ก็คือ คุณค่าข่าวในด้านการตอบสนองและรับใช้รัฐบาลจีน โดยต้องไม่เป็นประเด็นที่วิพากษ์วิจารณ์หรือกระทบอุดมการณ์แบบสังคมนิยม ซึ่งประเด็นนี้สะท้อนผ่านการนำเสนอข่าวภาษาอังกฤษที่ยังคงเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีน ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมถึงต้องไม่เป็นประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อระบอบการปกครองของจีนอย่างรุนแรง

กล่าวโดยสรุปคือ ในขณะที่ปัจจัยด้านคุณค่าข่าวของโลกที่ 1 ได้ลดบทบาทลงอันเป็นผลมาจากโลกาภิวัตน์และการควมรวมธุรกิจในกรณีของสำนักข่าว Reuters แต่สำหรับสำนักข่าว Xinhua ยังเพิ่งอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง ผ่านการพยายามเปลี่ยนแปลงรูปแบบข่าวสารที่รายงานให้เป็นระดับโลกหรือจับประเด็นระดับโลกมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงถูก

ควบคุมหรืออุดหนุนไว้โดยระบอบการปกครองของประเทศ ที่ทำให้สำนักข่าวยังคงต้องเน้นนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับประเทศจีน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม อีกทั้งยังต้องพยายามรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วย

ส่วนที่ 3 โลกาวัดนทางการสื่อสารกับอำนาจของท้องถิ่น - การกำหนดประเด็นข่าวจากท้องถิ่น

จากการศึกษาในส่วนของกระบวนการผลิต คัดเลือก และกระจายข่าวของสำนักข่าวทั้ง 2 แห่ง พบว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไม่ได้มีส่วนอย่างสำคัญต่อการเพิ่มอำนาจของนักข่าวในการต่อรองด้านเนื้อหาข่าวที่นำเสนอ โดยเทคโนโลยีเป็นแค่องค์ประกอบที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานและการรายงานข่าวแก่ลูกค้าเท่านั้น แต่นโยบายองค์กรและระบบสำนักข่าว (Bureau System) ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลเหนือกระบวนการทำงานของนักข่าวทั้งหมด โดยข่าวทั้งหมดก่อนที่จะนำเสนอให้ลูกค้าจำเป็นต้องผ่านการบรรณาธิการ (แก้ไข ตัดทอน เพิ่มเติม) โดยบรรณาธิการก่อนเสมอ เท่ากับเป็นการตอกย้ำรูปแบบการไหลของข่าวสารที่ควบคุมโดยศูนย์กลาง

ในกรณีของสำนักข่าว Reuters ทางสำนักงานใหญ่มีการจัดอบรมนักข่าวในเรื่องรูปแบบการเขียนข่าว (Format) ให้เป็นไปในลักษณะเดียวกัน อีกทั้งยังมีการปลูกฝังคนให้ยึดหลักการและนโยบายของสำนักข่าวในการนำเสนอ ซึ่งทำให้สำนักข่าวสามารถวางใจคนของตนเองในการเลือกประเด็นข่าวได้

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษ พบว่ามีปรากฏการณ์ใหม่เกิดขึ้นในสำนักข่าว Reuters ในประเทศไทย ซึ่งก็คือการเปิดบริการข่าวภาษาไทยให้แก่ลูกค้าชาวไทย โดยเป็นบริการที่กองบรรณาธิการที่เป็นคนท้องถิ่นมีสิทธิเต็มที่ในการกำหนดประเด็นข่าวที่นำเสนอ หรือในการชูประเด็นท้องถิ่น ปรากฏการณ์นี้ถือเป็นโลกาวัดนทางการสื่อสาร โดยเฉพาะทางมิติวัฒนธรรม ที่สำนักข่าวต้องปรับตัวเข้ากับท้องถิ่น (localize) มาผลิตเนื้อหาเป็นภาษาไทย ทั้งยังให้อำนาจแก่บรรณาธิการท้องถิ่นในการนำเสนอข่าวแก่ลูกค้าได้เองโดยตรงโดยไม่ต้องผ่านศูนย์กลาง ถือเป็น การเปิดกระแสการไหลเวียนของข่าวสารใหม่ จากเดิมที่ต้องเป็นจากประเทศศูนย์กลางไปยังประเทศบริวาร (Center to Periphery) เป็นจากประเทศบริวารไปยังประเทศบริวารด้วยตนเอง (ข่าวไทยให้ชาวไทย) (Periphery to Periphery)

อย่างไรก็ดี ถึงแม้ บริการข่าวภาษาไทย ซึ่งมีการเตรียมเนื้อหาเฉพาะสำหรับประเทศไทย น่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้แก่ข้อมูลท้องถิ่น แต่บริการดังกล่าว เป็นบริการสำหรับสมาชิกชาวชาวไทยเท่านั้น ในขณะที่การดำเนินงานก็เป็นเพียงส่วนน้อยของสำนักข่าว อีกทั้งหากมองในมุมกว้าง จะพบว่า รูปแบบและประเด็นของข่าวที่จะนำเสนอ ถูกกำหนดไว้แต่แรกเริ่มผ่านโครงสร้างองค์กรที่มีลักษณะบูรณาการข้ามชาติและการควมรวมกิจการจนกลายเป็นบริษัทข้อมูลยักษ์ใหญ่ของโลก โดยปัจจัยนี้ทำให้เนื้อหาข่าวจำกัดอยู่แต่เฉพาะข่าวการเงินหรือข่าวเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นสินค้าหลักของสำนักข่าว ที่มีลักษณะเป็นข้อเท็จจริง ทำให้ไม่เปิดโอกาสให้นักข่าวได้นำเสนอเนื้อหาที่เป็นท้องถิ่นมากนัก นักข่าวต้องเลือกนำเสนอข่าวที่มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหรือส่งผลกระทบต่อตลาด (Market Moving Story) โดยต้องมุ่งเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุนแก่นักลงทุนที่เป็นกลุ่มลูกค้าใหญ่

ยิ่งไปกว่านั้น ในกรณี การนำเสนอข่าวต่างประเทศเป็นภาษาไทย สำนักข่าว Reuters กำหนดให้กองบรรณาธิการภาษาไทยแปลจากข่าวภาษาอังกฤษของ Reuters ที่มีอยู่แล้ว ดังนั้น จึงไม่ได้มีส่วนสนับสนุนโลกาภิวัตน์ทางด้านเนื้อหาแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ ปรัชญาการณที่เกิดขึ้น จึงเป็นไปในลักษณะโลกาภิวัตน์ (Glocalization) มากกว่าท้องถิ่นภิวัตน์ (Localization) อย่างแท้จริง เนื่องจากต้นกำเนิด (Origin) ของเนื้อหายังถูกกำหนดภายใต้กรอบความคิด (Mindset) แบบตะวันตกอยู่ดี แทนที่จะริเริ่มจากผู้ปฏิบัติการณ์ที่เป็นท้องถิ่นอย่างแท้จริง

เช่นเดียวกัน ในกรณีของสำนักข่าว Xinhua แม้จะไม่ได้มีการอบรมนักข่าวอย่างชัดเจน แต่ด้วยภูมิหลังของสำนักข่าวและนโยบายหลักในการเป็นสำนักข่าวของรัฐบาลจีน ทำให้นักข่าวที่ทำงานให้สำนักข่าว Xinhua พิจารณาถึงนโยบายของสำนักข่าวเป็นหลักในเลือกประเด็นและแนวทางในการเขียนข่าว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสำนักข่าวไม่ได้เน้นไปที่การนำเสนอข้อมูลข่าวสารทางการเงินเหมือนสำนักข่าว Reuters แต่มีการรายงานข่าวทั่วไป อีกทั้งยังคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศจีน เน้นรักษาผลประโยชน์ของทั้งประเทศจีนและประเทศไทย ดังนั้นจึงเปิดพื้นที่ให้นักข่าวในการต่อรองหรือเลือกประเด็นที่จะนำเสนอมากกว่า โดยกระบวนการทำงานเป็นไปอย่างอัตโนมัติ นักข่าวดำเนินการเองตั้งแต่ขั้นตอนการหาประเด็น จนถึงการส่งข่าวไปให้กองบรรณาธิการที่สำนักงานประจำภาคพื้นเอเชียที่ฮ่องกง โดยอำนาจสุดท้ายจะอยู่ที่บรรณาธิการที่สำนักงานประจำภาคพื้นเอเชีย บรรณาธิการจะทำการตรวจสอบและพิจารณาข่าวสารที่ถูส่งมาก่อนเผยแพร่ต่อลูกค้าทั่วโลก ดังนั้น นโยบายแบบจีนนิยมหรือการปฏิบัติหน้าที่เพื่อตอบสนองวาระทางนโยบายของรัฐบาลคอมมิวนิสต์จีนจึงเป็นตัวกำหนดกรอบการทำงาน ประเด็นข่าว และแนวทางการนำเสนอข่าวของสำนักข่าว Xinhua

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรชนก รักษาเสรี. ความเป็นโลกาภิวัตน์ของสื่อตะวันตกใน “สรรสาระ” นิตยสารรีดเดอร์ส ไดเจสต์ ฉบับภาษาไทย, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

กาญจนา แก้วเทพ. สื่อสารมวลชน ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

กาญจนา แก้วเทพ. ศาสตร์แห่งสื่อ และวัฒนธรรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เอดิชั่นเพรส โปรดักส์, 2544.

ฉัตรฤดี กิตติสุขสถิต. บรรณาธิการข่าวภาคภาษาไทย สำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย. สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2554.

เขียนเงินสื่อ. รองหัวหน้าสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย. สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554.

ดร.ณิ หิรัญรักษ์. สื่อสารมวลชนโลก. กรุงเทพฯ : เอเชียแปซิฟิกมัลติมีเดีย, 2542.

ทวีพร คุ่มเมธา. ผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Xinhua ประจำประเทศไทย. สัมภาษณ์, 11 มีนาคม 2554.

นพคุณ สุนทรหงส์. การเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลและการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับประเทศไทยของสื่อมวลชนต่างประเทศ, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ปารณีย์ จันทกรกุล. การเสนอข่าวโลกตะวันตกและโลกตะวันออกของสำนักข่าวต่างประเทศ, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

พนารัตน์ เทพกำปนาท. ผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2554.

มนทิวา วิโรจน์อนันต์. การนำเสนอข่าวด้านการพัฒนาในประเทศไทยของสำนักข่าวนานาชาติ, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

มาร์ค ทันทเกท. ทำไมใหญ่สะท้านโลก : โรดแมพผู้ทรงอิทธิพลของสื่อโลก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ยูเรก้า, 2551.

รจิตลักษณ์ แสงอุไร. ข่าวสารข้ามชาติในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

วิภา อุดมฉันท. “จักรวรรดินิยมทางวัฒนธรรม: หลากหลายมุมมองของการสื่อสารระหว่างประเทศ”. ใน โลกของสื่อ. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ศิลป์ฟ้า ต้นศราวุธ. อดีตผู้สื่อข่าวสำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย สำนักข่าวดาวโจนส์ หนังสือพิมพ์สเตรทไทมส์ของสิงคโปร์ และสำนักข่าว Xinhua ของประเทศจีน. สัมภาษณ์, 23 เมษายน 2554.

อลัน เรย์บาวด์. รองบรรณาธิการสำนักข่าว Reuters ประจำภูมิภาคอินโดจีน. สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2554.

อภรรรัตน์ พูนพงศ์พิพัฒน์. ผู้สื่อข่าวและหัวหน้าสายข่าวภาษาอังกฤษ สำนักข่าว Reuters ประจำประเทศไทย. สัมภาษณ์, 22 มีนาคม 2554.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, บรรณาธิการ. สื่อสารมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.

ภาษาอังกฤษ

Mediaknowall. Analysis of news. [Online]. 2010. Available from :

<http://www.mediaknowall.com/gcsenews.html> [2011, April 12]

Bielsa, E. The pivotal role of news agencies in the context of globalization: a historical approach. [Online]. 2008. Available from: <http://www.abacon.com> [2011, February 28].

Boyd-Barrett, O & Terhi R. The Globalization of News. London: Sage, 1998.

Gregory, J. R & Wiechmann, J. G. Branding Across Borders: A Guide to Global Brand Marketing. Chicago: McGraw-Hill, 2002.

Guardian.co.uk. Reuters: a brief history [Online]. 2007. Available from: <http://www.guardian.co.uk/media/2007/may/04/reuters.pressandpublishing> [2011, March 12].

Held, D & McGrew, A. Globalization Theory: Approaches and Controversies. Polity, 2007.

Maxwell, R. J. "International Communication: The Control of Difference and the Global Market". In Mohammadi. A (ed.), International Communication and Globalization.

London: Sage, 1997.

McPhail, T. L. Global Communication: Theories, Stakeholders and Trends. Blackwell Publishing, 2006.

Mowlana, H. Global Information and World Communication: New Frontiers in International Relations. Sage Publications, 1997.

Thomsonreuters.com. The Trust Principle [Online]. 2010. Available from: http://thomsonreuters.com/about/trust_principles [2011, April 20].

Wikipedia.com. Deng Xiaoping [Online]. 2011. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/Deng_Xiaoping [2011, April 14].

Xinhuanet.com. Brief Introduction [Online]. 2007. Available from: http://news.xinhuanet.com/english/2007-08/31/content_6637522.htm [2011, March 11].

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวบุษยามาส สองเมือง เกิดวันที่ 12 ตุลาคม 2527 ที่จังหวัดจันทบุรี สำเร็จการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา-ปลายที่โรงเรียนศรียานุสรณ์ จังหวัดจันทบุรี ระดับปริญญาตรีคณะอักษรศาสตร์
วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาเกาหลี มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2549 และเข้าศึกษา
ต่อในระดับปริญญาโท สาขาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในปี 2550

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย